M. BALANDŽIO 21 D., TREČIADIENIS

PIRMININKAVO: J. BUZEK

Pirmininkas

1. Posėdžio pradžia

(Posėdis pradėtas 9.05 val.)

2. Prašymas atšaukti Parlamento nario imunitetą (žr. protokolą)

3. 2008 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimas (diskusijos)

Pirmininkas. – Kita bendrų diskusijų tema –

– Pranešimas dėl Europos Sąjungos 2008 finansinių metų bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis – Komisija ir vykdomosios įstaigos (SEC(2009)1089 - C7-0172/2009 - 2009/2068(DEC)) – Biudžeto kontrolės komitetas. Pranešėjas: Bogusław Liberadzki (A7-0099/2010);

Pranešimas dėl septintojo, aštuntojo, devintojo ir dešimtojo Europos plėtros fondų 2008 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (COM(2009)0397 - C7-0171/2009 - 2009/2077(DEC)) (A7-0063/2010) – Biudžeto kontrolės komitetas. Pranešėja: Inés Ayala Sender (A7-0063/2010),

- Pranešimas dėl 2008 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, I skirsnis Europos Parlamentas (SEC(2009)1089 C7-0173/2009 2009/2069(DEC)) Biudžeto kontrolės komitetas. Pranešėjas: Bart Staes (A7-0095/2010),
- Pranešimas dėl 2008 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, II skirsnis Taryba (SEC(2009)1089 C7-0174/2009 2009/2070(DEC)) Biudžeto kontrolės komitetas. Pranešėjas: Ryszard Czarnecki (A7-0096/2010),
- Pranešimas dėl 2008 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, IV skirsnis Teisingumo Teismas (SEC(2009)1089 C7-0175/2009 2009/2071(DEC)) Biudžeto kontrolės komitetas. Pranešėjas: Ryszard Czarnecki (A7-0079/2010),
- Pranešimas dėl 2008 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, V skirsnis Audito Rūmai (SEC(2009)1089 C7-0176/2009 2009/2072(DEC)) Biudžeto kontrolės komitetas. Pranešėjas: Ryszard Czarnecki (A7-0097/2010),
- Pranešimas dėl Europos Sąjungos 2008 finansinių metų bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, VI skirsnis Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas (SEC(2009)1089 C7-0177/2009 2009/2073(DEC)) Biudžeto kontrolės komitetas. Pranešėjas: Ryszard Czarnecki (A7-0080/2010),
- Pranešimas dėl 2008 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, VII skirsnis Regionų komitetas (SEC(2009)1089 C7-0178/2009 2009/2074(DEC)) Biudžeto kontrolės komitetas. Pranešėjas: Ryszard Czarnecki (A7-0082/2010),
- Pranešimas dėl 2008 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, VIII skirsnis Europos ombudsmenas (SEC(2009)1089 C7-0179/2009 2009/2075(DEC)) Biudžeto kontrolės komitetas. Pranešėjas: Ryszard Czarnecki (A7-0070/2010),
- Pranešimas dėl 2008 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, IX skirsnis Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas (SEC(2009)1089 C7-0180/2009 2009/2076(DEC)) Biudžeto kontrolės komitetas. Pranešėjas: Ryszard Czarnecki (A7-0098/2010),
- Pranešimas dėl 2008 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo. ES agentūrų veikla, finansų valdymas ir kontrolė Biudžeto kontrolės komitetas. Pranešėja: Véronique Mathieu (2010/2007 (INI)) (A7-0074/2010),
- Pranešimas dėl Europos Sąjungos įstaigų vertimo centro 2008 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (SEC(2009)1089 C7-0188/2009 2009/2117(DEC)) Biudžeto kontrolės komitetas. Pranešėja: Véronique Mathieu (A7-0071/2010),

- Pranešimas dėl Europos profesinio mokymo plėtros centro 2008 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (SEC(2009)1089 C7-0181/2009 2009/2110(DEC)) Biudžeto kontrolės komitetas. Pranešėja: Véronique Mathieu (A7-0091/2010),
- Pranešimas dėl Europos policijos koledžo 2008 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (SEC(2009)1089 C7-0198/2009 2009/2127 (DEC)) Biudžeto kontrolės komitetas. Pranešėja: Véronique Mathieu (A7-0075/2010),
- Pranešimas dėl Bendrijos žuvininkystės kontrolės agentūros 2008 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (SEC(2009)1089 C7-0201/2009 2009/2130(DEC)) Biudžeto kontrolės komitetas. Pranešėja: Véronique Mathieu (A7-0105/2010),
- Pranešimas dėl Europos rekonstrukcijos agentūros 2008 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (SEC(2009)1089 C7-0183/2009 2009/2112(DEC)) Biudžeto kontrolės komitetas. Pranešėja: Véronique Mathieu (A7-0072/2010),
- Pranešimas dėl 2008 finansinių metų Europos aviacijos saugos agentūros biudžeto įvykdymo patvirtinimo (SEC(2009)1089 C7-0193/2009 2009/2122(DEC)) Biudžeto kontrolės komitetas. Pranešėja: Véronique Mathieu (A7-0068/2010),
- Pranešimas dėl Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro 2008 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (SEC(2009)1089 C7-0195/2009 2009/2124(DEC)) Biudžeto kontrolės komitetas. Pranešėja: Véronique Mathieu (A7-0104/2010),
- Pranešimas dėl Europos cheminių medžiagų agentūros 2008 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (SEC(2009)1089 C7-0202/2009 2009/2131(DEC)) Biudžeto kontrolės komitetas. Pranešėja: Véronique Mathieu (A7-0089/2010),
- Pranešimas dėl Europos aplinkos agentūros 2008 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (SEC(2009)1089 C7-0186/2009 2009/2115(DEC)) Biudžeto kontrolės komitetas. Pranešėja: Véronique Mathieu (A7-0092/2010),
- Pranešimas dėl Europos maisto saugos tarnybos 2008 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (SEC(2009)1089 C7-0194/2009 2009/2123(DEC)) Biudžeto kontrolės komitetas. Pranešėja: Véronique Mathieu (A7-0086/2010),
- Pranešimas dėl 2008 finansinių metų Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centro biudžeto įvykdymo patvirtinimo (SEC(2009)1089 C7-0185/2009 2009/2114(DEC)) Biudžeto kontrolės komitetas. Pranešėja: Véronique Mathieu (A7-0067/2010),
- Pranešimas dėl Europos vaistų agentūros 2008 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (SEC(2009)1089 C7-0189/2009 2009/2118(DEC)) Biudžeto kontrolės komitetas. Pranešėja: Véronique Mathieu (A7-0078/2010),
- Pranešimas dėl Europos jūrų saugumo agentūros 2008 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (SEC(2009)1089 C7-0192/2009 2009/2121(DEC)) Biudžeto kontrolės komitetas. Pranešėja: Véronique Mathieu (A7-0081/2010),
- Pranešimas dėl Europos tinklų ir informacijos apsaugos agentūros 2008 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (SEC(2009)1089 C7-0196/2009 2009/2125(DEC)) Biudžeto kontrolės komitetas. Pranešėja: Véronique Mathieu (A7-0087/2010),
- Pranešimas dėl Europos geležinkelio agentūros 2008 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (SEC(2009)1089 C7-0197/2009 2009/2126(DEC)) Biudžeto kontrolės komitetas. Pranešėja: Véronique Mathieu (A7-0084/2010),
- Pranešimas dėl Europos mokymo fondo 2008 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (SEC(2009)1089 C7-0191/2009 2009/2120(DEC)) Biudžeto kontrolės komitetas. Pranešėja: Véronique Mathieu (A7-0083/2010),
- Pranešimas dėl Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūros 2008 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (SEC(2009)1089 C7-0187/2009 2009/2116(DEC)) Biudžeto kontrolės komitetas. Pranešėja: Véronique Mathieu (A7-0069/2010),

- Pranešimas dėl 2008 finansinių metų Euratomo tiekimo agentūros bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo (SEC(2009)1089 C7-0203/2009 2009/2132(DEC)) Biudžeto kontrolės komitetas. Pranešėja: Véronique Mathieu (A7-0076/2010),
- Pranešimas dėl Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondo 2008 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (SEC(2009)1089 C7-0182/2009 2009/2111(DEC)) Biudžeto kontrolės komitetas. Pranešėja: Véronique Mathieu (A7-0088/2010),
- Pranešimas dėl Europos teisinio bendradarbiavimo institucijos (Eurojusto) 2008 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (SEC(2009)1089 C7-0190/2009 2009/2119(DEC)) Biudžeto kontrolės komitetas. Pranešėja: Véronique Mathieu (A7-0093/2010),
- Pranešimas dėl Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros 2008 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (SEC(2009)1089 C7-0184/2009 2009/2113(DEC)) Biudžeto kontrolės komitetas. Pranešėja: Véronique Mathieu (A7-0090/2010),
- Pranešimas dėl Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros (FRONTEX) 2008 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (SEC(2009)1089 C7-0199/2009 2009/2128(DEC)) Biudžeto kontrolės komitetas. Pranešėja: Véronique Mathieu (A7-0085/2010),
- Pranešimas dėl Europos GNSS priežiūros institucijos 2008 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (SEC(2009)1089 C7-0200/2009 2009/2129(DEC)) Biudžeto kontrolės komitetas. Pranešėja: Véronique Mathieu (A7-0073/2010),
- Pranešimas dėl Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos vystymo bendrosios įmonės
 2008 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (SEC(2009)1089 C7-0261/2009 2009/2187(DEC))
 Biudžeto kontrolės komitetas. Pranešėja: Véronique Mathieu (A7-0094/2010),
- Pranešimas dėl bendros įmonės SESAR 2008 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo (SEC(2009)1089 C7-0262/2009 2009/2188(DEC)) Biudžeto kontrolės komitetas. Pranešėja: Véronique Mathieu (A7-0077/2010).

Jean-Pierre Audy (PPE). – (*FR*) Pone pirmininke, nematau čia Audito Rūmų atstovų. Mums reikia žinoti Audito Rūmų poziciją, jie turi mums padėti suprasti padėtį. Ar turime kokį nors paaiškinimą, kodėl jie nedalyvauja? Taip pat matau, kad ir Tarybos kėdės tuščios, nors ketiname svarstyti Tarybos biudžeto įvykdymą, dėl kurio turime aibę klausimų. Ar turime paaiškinimą, kodėl Taryba nedalyvauja?

(Posėdis sustabdytas 9.10 val. ir atnaujintas 9.20 val.)

Pirmininkas. – Kolegos, Tarybos atstovams nebūtina čia dalyvauti. Jie neprivalo būti čia, tačiau, žinoma, tikėjomės, kad dalyvaus aukščiausio rango Audito Rūmų atstovai. Mes labai nustebę, kad jų čia nėra, nes priežastis tikrai ne transportas. Liuksemburgas netoli nuo čia ir be jokio vargo galima atvykti automobiliu. Tačiau turime pradėti diskusijas, nors dar ir nežinome, kodėl jie neatvyko.

Pradėsime diskusijas be jų. Žinome, kad balsavimas atidėtas – jis vyks po dviejų savaičių Briuselyje. Tai jau nuspręsta. Tad turime tik vieną galimybę: turime pradėti diskusijas, nors ir neaišku, ar jie pasirodys po pusvalandžio ar valandos.

Jean-Pierre Audy (PPE). – (*FR*) Pone pirmininke, norėčiau pasakyti, kad nors ir Audito Rūmų atstovai nedalyvauja ir mes nežinome kodėl, Audito Rūmai daro didžiulį darbą atlikdami Europos institucijų auditą. Tačiau protestuoju prieš tai, kad nedalyvauja Tarybos atstovai, nes turime diskutuoti su jais, ypač turint galvoje, kad diskutuosime dėl Tarybos veiklos biudžeto įvykdymo patvirtinimo. Todėl protestuoju prieš tai, kad Tarybos atstovai nedalyvauja.

Pirmininkas. - Ponios ir ponai, bet kokiu atveju galime pradėti diskusijas. Turime pradėti dirbti – tai svarbiausia.

Edit Herczog (S&D). – Pone pirmininke, norėčiau paminėti, kad ne tik Tarybą reikia kaltinti. Nėra ir Parlamento generalinio sekretoriaus. Spręsdami klausimą dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo, turime kai ką pasakyti generaliniam sekretoriui apie Parlamentą, todėl būtų labai gerai, jei jis taip pat čia dalyvautų.

Pirmininkas. – Esu įsitikinęs, kad generalinis sekretorius atvyks – nė kiek tuo neabejoju.

Jens Geier, pavaduojantis pranešėją. – (DE) Labas rytas, pone pirmininke, ponios ir ponai. Norėčiau pakartoti, kad, mano nuomone, gana sudėtinga diskutuoti nedalyvaujant tiems, kurių biudžeto įvykdymą turėtume tvirtinti ir su kuriais norėtume aptarti, kodėl tvirtiname arba kol kas netvirtiname jų biudžeto įvykdymo, ir apskritai bet kokiais kitais aktualiais klausimais.

Pažįstu daugelį garbių Parlamento narių iš komiteto. Žinome jų nuomones. Puiku, jei dar kartą jomis apsikeisime šįryt, tačiau tai iš tikrųjų nėra būtina. Todėl norėčiau pasiūlyti, kad komitete apsvarstytume, ar nevertėtų oficialiai pakviesti institucijų, kurių biudžeto įvykdymą turėtume šiandien tvirtinti, atstovų į kitas diskusijas dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo ir, jiems ir tuomet neatvykus, atidėti diskusijas.

Europos institucijų biudžetų įvykdymą tenka tvirtinti sudėtingu, bet svarbiu metu. Dėl finansų krizės visos valstybės turi peržiūrėti savo biudžetus, kad užtikrintų, jog jie tenkina jų poreikius. Šie metai – pirmieji naujosios Europos Parlamento kadencijos metai, nauja ir Komisijos sudėtis. Tačiau šiandien kalbame apie 2008 m. biudžeto – biudžeto, už kurį buvo atsakinga ankstesnės sudėties Komisija – įvykdymo patvirtinimą. Visa tai atveria daugybę naujų galimybių.

Viena iš šių naujų galimybių – naujas mąstymas ir naujas požiūris, kurio tikimės iš valstybių narių, nes pagal Lisabonos sutartį joms pirmą kartą teko dalis atsakomybės už ES biudžeto vykdymą.

Kalbėdamas apie 2008 m. biudžeto įvykdymo apsvarstymą, pranešėjas siekė užtikrinti, kad Komisija visą dėmesį sutelktų į galimybes tobulinti biudžeto kontrolę ir kad valstybės narės taip pat tą darytų. Mūsų Socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcijos atstovų Biudžeto kontrolės komitete tikslas – pasiekti, kad kiekvienas naujas Europos Audito Rūmų sprendimo pagrindu parengtas pranešimas dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo būtų geresnis už ankstesnį. Viskas priklauso nuo Tarybos – kaip ji atliks savo naują pagrindinį vaidmenį atsižvelgdama ir į valstybių narių svarbą.

Būtų ne mažiau naudinga, jei Europos Audito Rūmai pasvarstytų, kaip būtų galima išspręsti disbalanso klausimą, kuris kyla dėl to, kad teikiamos metinės ataskaitos, o daugelis ES programų yra daugiametės, ir dėl logikos, kuria vadovaujasi Komisija ir valstybės narės jas įgyvendindamos.

Mums – biudžeto valdymo institucijai – toliau didelį nerimą kelia kai kurios specifinės atsakomybės sritys, visų pirma tos, kuriose ES ketina įgyvendinti savo politikos prioritetus. Pvz., labai svarbus uždavinys – užtikrinti sanglaudą Europos Sąjungoje, todėl ypač svarbios ir struktūrinei politikai skiriamos lėšos. Turime toliau ryžtingai šalinti klaidų priežastis, tam nustatydami paprastesnes taisykles ir susigrąžindami neteisėtai išmokėtas lėšas. Turime rasti geresnių priemonių rezultatams vertinti, tad raginame Audito Rūmus tokias priemones parengti, kad galėtume tiksliai nustatyti klaidų priežastis.

Žinome, kad pagaliau pradėtas vykdyti veiksmų planas dėl struktūrinių fondų, kuriame numatytas lėšų išieškojimas – laukiame jo rezultatų. Pasirengimo stojimui į ES paramos tikslas – padėti stojančioms šalims vykdyti svarbiausias reformas, tad reikia taisyti tikslų nustatymo ir vykdymo problemas. Tačiau nepriimtina tai, kad į ES mėginama stoti per užkulisius.

Todėl raginu Parlamentą nepritarti Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijos mėginimui prisidengiant pakeitimais aukštyn kojomis apversti Europos Parlamento poziciją dėl Turkijos stojimo į ES proceso, išdėstytą rezoliucijoje dėl pažangos ataskaitos. Laukiame, kol bus paskirtas naujas Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) generalinis direktorius, kad baigtų užsitęsusias diskusijas, taip pat laukiame Komisijos pasiūlymų dėl OLAF reformos, kad ši tarnyba geriau atliktų savo svarbų darbą.

Galiausiai – išorės politikos veiksmai. ES privalo parodyti ryžtą ir padėti spręsti problemas visame pasaulyje. Šie veiksmai turi būti ypač veiksmingi, net ir pačiomis sudėtingiausiomis aplinkybėmis. Per ateinančius mėnesius su Komisija turime aptarti dabartinę ES lėšų valdymo šioje srityje tvarką ir tai, kaip Europos išorės veiksmų tarnyba šias lėšas valdys ateityje.

Vis dėlto tam tikrą pažangą padarėme. Mūsų frakcija ypač džiaugiasi kai kuriais Komisijos veiksmais dėl valstybių narių metinių valdymo ataskaitų, pvz., todėl, kad taip artėjame prie seno Socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcijos reikalavimo įgyvendinimo. Tas pats pasakytina ir apie finansinių klaidų ištaisymą ir lėšų išieškojimą, nes tai taip pat – galimybė sumažinti nepriimtinai didelį klaidų skaičių.

Dėl visų šių ir kitų aspektų galime, nepaisant kai kurių aplinkybių, prašyti tvirtinti Komisijos biudžeto įvykdymą. Dėkoju ir laukiu komentarų.

Inés Ayala Sender, *pranešėja.* – (*ES*) Pone pirmininke, šiandien turime atlikti svarbų darbą – patvirtinti septintojo, aštuntojo ir devintojo Europos plėtros fondų (EPF) ir dalies dešimtojo EPF 2008 finansinių metų

biudžeto įvykdymą. Be to, tai turime padaryti šiuo labai svarbiu metu, kai vyksta didžiuliai instituciniai pokyčiai ir kai įvairios pasaulinio masto nelaimės parodė, kad Europos pagalba tampa vis svarbesne. Jos parodė, kad pagalba turi būti koordinuojama, turi būti veiksminga ir svarbiausia – skaidri, kad Europos piliečiai toliau remtų ir teigiamai vertintų šią pagalbą.

Be to, šis metas labai svarbus institucijoms. Lisabonos sutarties įgyvendinimas ir Europos Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai posto bei Europos išorės veiksmų tarnybos įkūrimas suteikia dvejopą galimybę. Viena vertus, turime progą žymiai geriau ir veiksmingiau skirstyti išorės pagalbą, tačiau kita vertus, esama daug klaustukų, nes neramina didelis pavojus, jog didėjančiam Europos paramos vystymuisi veiksmingumui, kurį sunkiai pasiekėme kartu su Audito Rūmais ir Komisija, pakenks tolesnė reorganizacija, dviprasmiškumas sprendimų priėmimo procese ir atsakomybės grandinėje ir ypač fragmentinis valdymas. Iš Komisijos tikimės daugiau aiškumo, kad išvengtume tokių nesėkmių, todėl kuo greičiau turime gauti aiškios ir konkrečios informacijos apie tai, kokia bus naujoji sistema ir kokią įtaką ji darys vystymosi paramai.

Pirmiausia, kalbėdama apie šiuos finansinius metus, norėčiau pabrėžti, kad EPF turi būti įtraukti į biudžetą – mes to reikalaujame – kartoju – siekdami padidinti jų nuoseklumą, skaidrumą ir veiksmingumą ir sustiprinti jų priežiūrą. Todėl primygtinai prašome Komisijos ir Parlamento rengiant kitą finansinę programą nepamiršti šio reikalavimo.

Taip pat labai svarbu sustiprinti bendrą planavimą, kad šis darbas būtų labiau sutelktas į tikslą, geriau koordinuojamas ir paremtas tvirtesne vizija. Todėl lėšas iš dešimtojo EPF turime skirti tik tam tikram ribotam sektorių skaičiui.

Svarbu išvengti neigiamų augimo padarinių, nors kita vertus, turime būti budrūs ir nenuvertinti nevyriausybinių organizacijų pajėgumų ir veiksmingumo, nes jos dirba tikrai veiksmingai. Tai sudėtingas ir, regis, neįmanomas uždavinys, tačiau tikimės, kad kartu su Komisija pavyks jį atlikti.

Taip pat džiaugiamės, kad šiais finansiniais metais patikinimo pareiškimas buvo teigiamas, išskyrus atidėjinių Komisijos išlaidoms apskaičiavimo metodui. Tai reiškia, kad jokių reikšmingų klaidų į apskaitą įtrauktose operacijose nerasta, nors vis dar randame – ir todėl turime tobulėti – daug kiekybiškai neįmanomų įvertinti klaidų, susijusių ir su biudžetiniais įsipareigojimais, ir su mokėjimais.

Mums didelį nerimą kelia tai, kad Audito Rūmai ir vėl negavo svarbių dokumentų dėl mokėjimų, sudarančių 6,7 proc. metinių išlaidų, susijusių su bendradarbiavimu su tarptautinėmis organizacijomis. Mums reikia geros metodikos ir *ad hoc* tvarkaraščio, kad dėl skaidrumo stokos nenukentėtų informacija ir dokumentai dėl šio bendro finansavimo.

Be to, manome, kad finansinis įgyvendinimas buvo patenkinamas, nes septintasis EPF buvo baigtas įgyvendinti, o jo likutis perkeltas į devintąjį EPF. Taip pat teigiamai vertiname spartų dešimtojo EPF įgyvendinimą nuo 2008 m. liepos 1 d. ir tikimės, kad Komisijos pastangomis pagaliau bus atlikti likusieji užsisenėję mokėjimai.

Dar vienas svarbus klausimas – ištekliai. Nors apie tai jau buvo kalbėta, mums nerimą kelia tai, kad patikinimo pareiškimas neapima Europos investicijų banko (EIB) valdomų devintojo ir dešimtojo EPF išteklių, todėl EIB turėtų reguliariai teikti jų ataskaitas.

Bart Staes, *pranešėjas.* – (*NL*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, nuolat klausiu savęs, ką apskritai reiškia biudžeto įvykdymo patvirtinimas. Tai – parlamentinė procedūra, vieša procedūra, labai svarbus viešai atliekamas finansų valdymo patikrinimas. Aš buvau atsakingas už šį darbą, kai buvo tikrinamas Europos Parlamento 2008 finansinių metų biudžetas. Dėl šio tikrinimo EP nariai ir piliečiai geriau supranta Parlamento struktūrą, valdymą ir darbo metodus. Juk, ponios ir ponai, piliečiai turi teisę žinoti, kas nutinka jų sumokėtiems mokesčiams. Kalbame apie didžiulius pinigus. Kalbame apie Parlamento biudžetą, kuris 2008 m. buvo 1,4 mlrd. EUR, o 2011 m. gali siekti 1,7 mlrd. EUR. Tai labai didelė pinigų suma.

Tad ši procedūra svarbi, kaip ir svarbus Biudžeto kontrolės komiteto darbas. Juk, kaip parodė patirtis, per kritišką šio komiteto nuomonę užtikrinama pažanga. Pvz., Biudžeto kontrolės komitetui laikiusis tvirtos pozicijos buvo priimtas Europos Parlamento narių ir jų padėjėjų statutas, buvo kritiškai svarstomas pastatų įsigijimas čia, Strasbūre, ir buvo įdiegta EMAS procedūra, dėl kurios sumažėjo mūsų darbo poveikis aplinkai.

Visa tai gerai, ponios ir ponai. Dėl šios kritiškos pozicijos mums per trejus metus pavyko sumažinti elektros energijos suvartojimą 25 procentais. Pasiekėme, kad dabar 100 proc. mūsų suvartojamos elektros energijos – ekologiška elektros energija. Mums pavyko 17 proc. sumažinti išmetamą CO₂ kiekį. Mums pavyko sumažinti atliekas, jas kompostuoti ir 50 proc. jų panaudoti antrą kartą.

Mano pranešime taip pat pristatoma nauja koncepcija: kenkimas Parlamento reputacijai. Tai reiškia, kad net mažiausias finansinių išteklių padarytas poveikis gali labai pakenkti Parlamento reputacijai. Turime būti budrūs šiuo klausimu. Todėl labai sveikintina tai, kad nuo vasario 24 d. buvo įsteigtas rizikos vadovo postas. Norėčiau pakviesti jį susisiekti su kompetentingais komitetais ir prisijungti prie mūsų diskusijų apie tai, kaip būtų galima sumažinti lėšų švaistymą Parlamente. Kaip sakiau, svarbiausia – kritiškas požiūris. Todėl reikalauju skaidrumo ir atvirumo, valdžios pasidalijimo sistemos, atsakomybės ir atskaitomybės.

Pone pirmininke, siūlau suteikti biudžeto įvykdymo patvirtinimą, nes neradau jokių rimtų sukčiavimo ar švaistymo atvejų ar kitų panašių pažeidimų. Tuo neabejokite. Tačiau mano pranešimas kritiškas. Tuo norėjau parodyti, kad galime ir geriau. Pranešime siekiama užtikrinti, kad artėjant 2014 m. rinkimams mūsų netemdytų jokie skandalai – maži ir dideli – ir jokie neigiami atsiliepimai spaudoje.

Savo pranešime siekiau apsaugoti generalinį sekretorių ir Parlamento vadovybę nuo tam tikros kritikos priemonių. Aptariau kelis neraminančius klausimus. Pirmas susijęs su tuo, kad generalinis sekretorius savo metinę ataskaitą rengia remdamasis generalinių direktorių pareiškimais, o man norėtųsi, kad būtų gauta ir antra nuomonė. Siūlau dar atidžiau pažvelgti į visą sudėtingą viešųjų pirkimų sistemą, nes joje slypi didžiausia rizika. Siūlau užtikrinti, kad jokie valstybiniai mokesčiai nebūtų skiriami savanoriškam pensijų fondui, kurio aktuarinis deficitas sudaro 121 mln. EUR.

Ponios ir ponai, baigdamas norėčiau pasakyti keletą žodžių apie savo pranešimo rengimo eigą. Siekiau pozityvaus bendradarbiavimo su savo šešėliniais pranešėjais; buvo pasiūlyta keletas labai konstruktyvių pakeitimų. Tačiau gaila, kad Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcija pateikė apie 50 pakeitimų, išbraukiančių kai kurias svarbias mano pranešimo dalis. Nesugalvoju jokios kitos priežasties, tik tai, kad tarp tam tikrų Parlamento struktūrų ir EP narių, kurie to norėjo, būta trinties. Apgailestauju dėl to, nes būdamas proeuropietiškai, bet kartu ir kritiškai nusiteikęs EP narys, šiame biudžeto įvykdymo patvirtinimo pranešime visų pirma siekiau pateikti labai konstruktyvų ir teigiamą požiūrį.

Ryszard Czarnecki, *pranešėjas.* – (*PL*) Pone pirmininke, pone A. Šemeta, reikia pasakyti, kad visose institucijose, su kuriomis dirbau – Teisingumo Teisme, Audito Rūmuose, kurių atstovai čia nedalyvauja, Ekonomikos ir socialinių reikalų komitete, Regionų komitete, Europos Ombudsmeno tarnyboje ir Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno įstaigoje – matyti didelis pagerėjimas, bet tai dar nereiškia, kad viskas ten idealu.

Būkime atviri – Tarybos finansai mažiausiai skaidrūs. Be to, bendradarbiavimas su Taryba dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo toli gražu netobulas. Biudžeto kontrolės komitetas pritarė mano siūlymui atidėti sprendimą dėl patvirtinimo Tarybos generaliniam sekretoriui, kad Tarybos 2008 finansinių metų biudžetas įvykdytas. Padėtis analogiška praėjusių metų padėčiai. Biudžeto kontrolės komiteto koordinatoriai susitiko su Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos atstovais, nusiteikę teigiamai vertinti po užtrukusios biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros praėjusiais metais padarytą pažangą bendradarbiavimo srityje. Deja, šiemet į mano ir koordinatorių pateiktus klausimus gauti atsakymai visiškai netenkina ir sukėlė aibę abejonių. Todėl nusprendžiau atidėti sprendimą dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo – tam pritaria ir visų frakcijų koordinatoriai. Lieka daug neaiškumų dėl įvairių bendros užsienio ir saugumo politikos aspektų finansavimo, metinių finansinių ataskaitų ir nebiudžetinių sąskaitų uždarymo. Reikia daug geriau tikrinti apmokėjimui pateiktas sąskaitas ir skelbti administracinius sprendimus, kuriuose numatytas biudžeto straipsnių teisinis pagrindas. Be to, paradoksalu, bet daug Tarybos pateiktų duomenų susiję su praėjusiu biudžetiniu laikotarpiu.

Kalbant apie Teisingumo Teismą, nustatėme tam tikrų vidaus viešųjų pirkimų procedūros trūkumų – juos rado ir Audito Rūmai. Šiuo klausimu pritariame Audito Rūmų siūlymui, kad būtina gerinti šios institucijos viešųjų pirkimų procedūras. Teigiamai vertiname tai, kad sutrumpėjo teismo procesai, tačiau kita vertus, pastebėjome, kad nuolat esama nemažai nagrinėjimo laukiančių bylų. Teigiamai vertiname Vidaus audito skyriaus įsteigimą. Džiaugiamės, kad veiklos ataskaitose pateikiama informacija apie pažangą, padarytą atsižvelgiant į ankstesnių metų sprendimus dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo. Tačiau labai apgailestaujame, jog ETT nenoriai skelbia savo narių finansinių interesų deklaracijas.

Kalbant apie Audito Rūmus, išorės auditas nesuteikė pagrindo teigti, kad Rūmams skirti finansiniai ištekliai naudojami netinkamai. Dar kartą siūlau apsvarstyti galimybę racionalizuoti Rūmų struktūrą, pvz., nustatyti konkretų narių skaičių ir nelaikyti Audito Rūmų specifine politine grupe.

Kalbant apie Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetą, Audito Rūmų atlikto audito išvadose nenurodyta jokių rimtų pažeidimų. Reikėtų rekomenduoti, kad visos ES institucijos turėtų vienodai aiškinti ir taikyti nuostatas dėl personalo finansinių aspektų, kad jokios institucijos personalas nebūtų laikomas labiau privilegijuotas už kitus. Labai gerai, kad buvo pasirašytas Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto ir Regionų

komiteto administracinio bendradarbiavimo susitarimas. Raginame abi institucijas informuoti apie pažangą derinant savo vidaus kontrolės standartus.

Dėl Regionų komiteto ir Europos ombudsmeno jokių rimtesnių abejonių nekilo. Tačiau pažymime, kad Europos ombudsmeno institucijoje buvo labai padidintas etatų skaičius. Kyla klausimas, ar reikia etatų skaičių didinti tokiu tempu, nors darbo krūvis ir didėja.

Apibendrindamas norėčiau pasakyti, kad vienintelė problema – Taryba. Su kitomis šešiomis institucijomis problemų nėra.

Pirmininkas. – Turime laikytis nustatyto laiko limito.

Turiu šiek tiek informacijos. Susisiekėme su Audito Rūmų pirmininko sekretoriato vadovu, taip pat peržiūrėjome paskutiniąsias 2008 ir 2009 m. diskusijas Europos Parlamente. Nei Audito Rūmų, nei Tarybos atstovai tose diskusijose nedalyvavo. Audito Rūmai ir Taryba mūsų diskusijose nedalyvavo.

Audito Rūmų pirmininkas V. Caldeira taip pat paminėjo, kad techniškai pagal Rūmų funkcijas Rūmai dalyvauja Biudžeto kontrolės komiteto posėdyje, tačiau kartu iš šalies stebi ir politines diskusijas per plenarines sesijas. Pirmininkas V. Caldeira dar šiandien su manimi susisieks ir paaiškins Audito Rūmų poziciją dėl mūsų diskusijų.

Patikrinome praėjusių dvejų metų duomenis ir nustatėme, kad Audito Rūmai diskusijose nedalyvavo. Jei norime, kad kitais metais jų atstovai dalyvautų, turime tuo pasirūpinti. Žinome, jiems buvo pranešta apie mūsų posėdžius, tačiau praėjusius dvejus metus jie juose nedalyvavo. Jie, be abejo, dalyvaus spalio ir lapkričio mėn. posėdžiuose, kai pristatinės savo pranešimą.

Gerben-Jan Gerbrandy (ALDE). – (*NL*) Pone pirmininke, visiškai suprantu, kodėl Europos Audito Rūmų atstovai nedalyvauja šiandien diskusijose, tačiau tai, ką jūs ką tik pasakėte dėl Tarybos nedalyvavimo šiandien, o taip pat ir praėjusiais metais, rodo viena – kad problema ne pavienė, o nuolatinė. Toks elgesys Tarybai būdingas, kai kalbama apie atsakingą Europos lėšų panaudojimą; faktiškai, jūsų pateikta informacija meta dar didesnį šešėlį Tarybai. Todėl norėčiau pasiūlyti atidėti diskusijas dėl Tarybos biudžeto įvykdymo patvirtinimo ir šiandien ta tema nebediskutuoti – tai būtų labai aiškus Parlamento signalas Tarybai.

Ryszard Czarnecki, pranešėjas. – (PL) Pone pirmininke, labai ačiū už rūpestingai pateiktą informaciją apie praėjusius metus. Tačiau norėčiau itin tvirtai pabrėžti, kad įsigaliojus Lisabonos sutarčiai labai padidėjo Europos Parlamento vaidmuo. Todėl turime teisę tikėtis – ne tiek dėl formalių, kiek dėl praktinių ir politinių priežasčių, – kad Tarybos atstovai, kaip sakė prieš tai kalbėjęs kolega, dalyvaus šiose itin svarbiose diskusijose – diskusijose, kurios, ko gero, yra pačios svarbiausios Europos mokesčių mokėtojams ir rinkėjams. Tai, kad Taryba nedalyvauja, yra visiškai nesuprantamas dalykas, tad esu linkęs pritarti prieš tai kalbėjusiam kolegai, kad, susidarius tokiai padėčiai, turėtume atidėti diskusijas dėl Tarybos ir palaukti jos atstovų. Dar kartą pabrėžiu, ką jau kartą sakiau – Taryba nerodė noro konstruktyviai bendradarbiauti su mumis kaip su Biudžeto kontrolės komiteto atstovais ar Komiteto koordinatoriais ir šiandieninis jų nedalyvavimas – tik dar vienas nepakankamo bendradarbiavimo požymis.

Edit Herczog (S&D). – Pone pirmininke, atlikdamas biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą ir balsuodamas už patvirtinimą, Europos Parlamentas prisiima visą atsakomybę už 2008 m. Nuo tos akimirkos visa atsakomybė perkeliama nuo Komisijos, Tarybos ir kitų institucijų ant mūsų pečių. Tai ne vien formalumas, tai – labai svarbus momentas.

Tačiau manau, kad sutarėme, jog tęsime diskusijas. Nepamirškime, kad turime ir objektyvų pateisinimą – ne taip paprasta atvykti iš Ispanijos. Žinau tai, nes pati esu iš Azerbaidžano – turiu skirsti per Baku ir Madridą, po to vykti kelių transportu. Esu įsitikinusi, kad šiandien ne metas kelti šį klausimą. Manau, užtektų paprašyti šias ir kitas institucijas, apie kurių biudžetų įvykdymą kalbame, parodyti susidomėjimą ir dalyvauti per balsavimą gegužės mėn. Toks mano pasiūlymas.

Jean-Pierre Audy (PPE). – (FR) Pone pirmininke, esame įpratę matyti Tarybos atstovams skirtas vietas tuščias. Neapsimetinėkime, tai juk ne pirmas kartas. Dar kartą sakau – tai apgailėtina. Kai dėl diskusijų, pritariu, kad turime tęsti.

Be to, atsižvelgdamas į jūsų administracijos vertinimą, manau, kad negalime keisti darbotvarkės, nes tai jūs ją patvirtinote, kai atnaujinote plenarinę sesiją. Todėl pritariu, kad turime tęsti diskusijas, nors ir dar kartą sakau, kad apgailestauju, jog Tarybos atstovų čia nėra.

Pirmininkas. – Ponios ir ponai, šiandien pat susisieksiu ir su Audito Rūmais, ir su Taryba. Labai aiškiai išdėstysiu jūsų lūkesčius dėl Tarybos ir Audito Rūmų atstovų dalyvavimo tokiuose posėdžiuose ateityje. Asmeniškai apie tai pakalbėsiu su J. Zapatero, kuris vadovauja šiuo metu Tarybai pirmininkaujančiai valstybei. Dar šiandien rasiu šio klausimo sprendimą ateičiai.

– Tai stebuklas! Kolegos, kaip tik kalbėjome, kokie galingi esame įsigaliojus Lisabonos sutarčiai. Tai neįtikėtina galia. Tarybos atstovai čia bus už kelių minučių! Tarybos Pirmininke, ačiū, kad atvykote. Susisieksiu su Audito Rūmų pirmininku. Jis turi dalyvauti mūsų diskusijose, tai pat ir kitos institucijos. Šiandien susisieksiu su jomis visomis.

Dabar galime testi, tik prašau laikytis skirto laiko.

Véronique Mathieu, *pranešėja.* – (*FR*) Pone pirmininke, pone A. Šemeta, pone D. Garrido, man labai malonu matyti jus ir kreiptis į jus – sveiki atvykę. Per 2000–2010 m. laikotarpį decentralizuotoms agentūroms skiriamos ES lėšos išaugo 610 proc. Įnašai išaugo nuo 95 iki 597 mln. EUR, nors šių agentūrų darbuotojų skaičius padidėjo tik apie 271 proc.

2000 m. agentūrose dirbo 1 219 žmonių, o šiuo metu jau 4 794 žmonės. Į šiuos skaičius neįeina Europos rekonstrukcijos agentūros, kuri buvo uždaryta 2008 m. ir dėl kurios biudžeto įvykdymo patvirtinimo šiandien arba, tiksliau sakant, vėliau Briuselyje balsuosime paskutinį kartą, darbuotojai.

Tai neabejotinai didelis išaugimas. Tačiau juk 2000–2010 m. laikotarpį Europos Sąjungai teko atremti nemažai iššūkių. Pirma, dviem etapais – 2004 m. ir 2007 m. – į ES buvo priimta 12 naujų valstybių narių, toliau sekė kiti iššūkiai – užimtumo ir profesinio mokymo, imigracijos, aplinkos, oro saugos ir daugelyje kitų sričių.

Todėl decentralizuotos agentūros, įkurtos konkrečiai problemai spręsti, per savo išsiugdytą kompetenciją daro tiesioginę įtaką Europos Sąjungos pažangai šių didžiulių iššūkių akivaizdoje. Kita vertus, valstybės narės taip pat turi glaudžiai bendradarbiauti šiais klausimais, o agentūros – galinga priemonė tokiems mainams. Galiausiai, kuriant tokias agentūras visoje ES teritorijoje, Europa priartėja prie piliečių, o kartu tam tikru lygiu užtikrinama ES veiklos decentralizacija.

Tačiau dėl agentūroms patikėtų funkcijų ir dėl išaugusio jų skaičiaus, dydžio ir biudžetų institucijos privalo vykdyti savo kaip biudžeto valdymo institucijų pareigas. Kad šios agentūros būtų tinkamai prižiūrimos, reikia stiprinti Parlamento, taip pat ir Komisijos Vidaus audito tarnybos bei Audito Rūmų, biudžeto kontrolės funkciją. Tačiau tai neatleidžia jų nuo pareigos laikytis galiojančių taisyklių.

Kalbėdama apie 2008 m. biudžeto įvykdymą, norėčiau pabrėžti, kad, deja, daugelyje agentūrų esama nuolatinių problemų: pirkimų procedūrų trūkumai, tikrovės neatitinkantis etatų planavimas ir darbuotojų atrankos procedūrų skaidrumo stoka, didelės perkeliamų ir panaikinamų veiklos asignavimų sumos, veiklos terminų planavimo sistemos trūkumai, konkrečių uždavinių stoka.

Pastebime, kad, nepaisant agentūrų pastangų, kai kurioms jų – jau vien dėl jų dydžio – sunkiai sekasi taikyti ES finansinius ir biudžeto reglamentus. Mažiausioms agentūroms sunkiau taikyti ES teisės aktuose nustatytas sudėtingas procedūras. Šiuo klausimu tikiuosi, kad tarpinstitucinė darbo grupė kuo greičiau priims išvadas ir užtikrins, kad tos pačios problemos nesikartotų metų metus. Tačiau šie sunkumai netrukdo patvirtinti jų 2008 finansinių metų biudžeto įvykdymą.

Kitokia padėtis dėl Europos policijos koledžo (CEPOL). Nors galima pastebėti šiokį tokį CEPOL valdymo pagerėjimą palyginti su 2007 m., atliktas auditas atskleidė keletą ryškių pažeidimų taikant administracines ir finansines taisykles. Todėl siūlome atidėti biudžeto įvykdymo patvirtinimą.

Baigdama norėčiau pabrėžti kai kurių agentūrų pastangas gerinti valdymą. Kai kurios agentūros savo iniciatyva tobulėja ir yra įsivedusios pagirtinas taisykles; norėčiau paminėti keletą jų. Tai – Europos maisto saugos tarnyba, kuri – turiu pridurti – labai veiksmingai atliko koordinavimo funkciją, įsivedė rizikos vertinimo procedūrą. Europos aplinkos agentūra įdiegė valdymo kontrolės sistemą savo projektų pažangai ir išteklių panaudojimui stebėti realiu laiku. Galiausiai, Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondas sukūrė jo teikiamos informacijos stebėsenos sistemą. Pabaigai noriu pasakyti, kad, žinoma, raginu ir kitas agentūras sekti jų pavyzdžiu.

Algirdas Šemeta, *Komisijos narys..* – Pone pirmininke, norėčiau padėkoti Biudžeto kontrolės komitetui ir ypač pranešėjui B. Liberadzki bei kitiems pranešėjams už jų pranešimus ir rekomendacijas patvirtinti Komisijos

2008 finansinių metų biudžeto įvykdymą. Taip pat norėčiau padėkoti Ayalai Sender už pranešimą dėl Europos plėtros fondų įgyvendinimo ir V. Mathieu už išsamią agentūrų nuolatinių klausimų analizę.

2008 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūra artėja prie pabaigos. Tai buvo intensyvus laikotarpis, tačiau svarbiausia – buvo pradėtas naujas konstruktyvus institucijų tarpusavio dialogas. Besąlyginis patikinimo pareiškimas iš Audito Rūmų išlieka kolegialiu Komisijos siekiu. Manau, kad mūsų pastarojo laikotarpio pastangos aiškiai tai parodė.

Pažanga jau daroma – įvesta supaprastinta tvarka, o geresnės valdymo ir kontrolės sistemos 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu ir įvairūs veiksmų planai daro teigiamą poveikį mažinant klaidų kiekį. Didelį žingsnį pirmyn bus galima žengti pradėjus vykdyti šiuo metu kitam finansiniam laikotarpiui rengiamas naujos kartos programas, kuriomis siekiama geriau suderinti tikslinius tinkamumo finansuoti kriterijus, kontrolės sąnaudas ir išlaidų kokybę.

Tačiau kartu su kitais Komisijos nariais pritariu jūsų rezoliucijoje dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo išreikštam norui: norime, kad kuo greičiau būtų apčiuopiamai paspartinta per praėjusius metus padaryta pažanga gerinant Europos biudžeto finansų valdymą, įskaitant didesnę pagrindinių suinteresuotų subjektų atsakomybę ir atskaitomybę. Glaudus ir intensyvus Komisijos ir Europos Parlamento bendradarbiavimas padėtų šiuo klausimu. Tačiau visi žinome, kad nepakanka vien tik intensyvinti konkrečią ir tvarią pažangą. Kad pavyktų, reikia naujos partnerystės su visais suinteresuotaisiais subjektais, jau nekalbant apie aktyvų valstybių narių ir Europos Audito Rūmų dalyvavimą.

Komisija, nelaukdama kol įsigalios finansinio reglamento pakeitimai, paragins valstybių narių institucijas vykdyti visas Lisabonos sutartimi joms pavestas pareigas bei numatyti priemones, kaip geriau valdyti finansus.

Taip pat manau, kad Audito Rūmai atlieka lemiamą vaidmenį pateikdami nepriklausomą patikinimo pareiškimą dėl Komisijos finansų valdymo. Bet koks patikinimo pareiškimo suskaidymo pagal sritis pakeitimas pakeistų biudžeto dalis, susijusias su įvairiais atspalviais.

Komisija labai džiaugtųsi, jei artimoje ateityje Audito Rūmai apsvarstytų, kuo skiriasi sritys, kuriose skiriasi klaidų rizika, ir informuotų mus apie faktinę 2007–2013 m. teisės aktais įvestų valdymo ir kontrolės sistemų pridėtinę vertę. Taip pat tikiuosi, kad kai teisėkūros institucija sutars dėl leistinos klaidų rizikos, Audito Rūmai apsvarstys šią naują koncepciją, kaip jie mano esant tinkama.

Kaip prašyta, Komisija parengs ir Parlamentui pateiks naują darbotvarkę nuo 2010 m. Komisija kartu su kitais dalyvaujančiais subjektais padarys viską, kad kuo greičiau sumažintų klaidų skaičių siekiant, kad 2014 m. Europos Audito Rūmai dar 20 proc. biudžeto priskirtų prie "žaliosios" kategorijos.

Svarbiausias darbas pagal šią naują darbotvarkę, kurią pateiksiu jums jau kitą mėnesį, bus pasirūpinti, kad visi suinteresuotieji subjektai dalyvautų siekiant bendro tikslo – geriau valdyti finansus ir ginti Europos Sąjungos finansinius interesus. Atsižvelgsime ir į jūsų pastabas, išdėstytas rezoliucijoje dėl 2008 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimo. Linkiu konstruktyvių diskusijų.

Michael Gahler, *Užsienio reikalų komiteto nuomonės referentas.* Pone pirmininke, 2008 finansiniais metais įvairiose Užsienio reikalų komiteto kuruojamose politikos srityse buvo išleista apie 5 mlrd. EUR. Žiūrint atgal, akivaizdi nuolatinė nepakankamo IV kategorijos finansavimo problema. Audito Rūmai nustatė netikslumų ir mano, kad Komisijos taikoma išorės pagalbos, paramos vystymuisi ir pasirengimo stojimui į ES paramos priežiūros ir kontrolės sistema yra tik iš dalies veiksminga. Komisija kalba apie specifinį, grynai metinį Audito Rūmų atliekamą auditą, per kurį galima įvertinti tik dalį Komisijos darbo, ir tvirtina, kad priežastis ta, jog dauguma programų ir jų kontrolės sistemų yra daugiametės. Mano nuomone, svarbu tai, kad Audito Rūmai nekalba apie sukčiavimą ar lėšų švaistymą.

Daug svarbiau tai, kad ES išorės pagalba būtų tvarkoma atidžiai, operatyviai ir kuo veiksmingiau ir kad būtų išsamūs dokumentai ir atskaitomybė, nes labai nemalonu, kai projektai nebaigiami vykdyti laiku ir kai nėra visiškai aiškūs projektų rezultatai. Tai kenkia mūsų užsienio politikai. Už tai, kad, kaip nustatė Audito Rūmai, klaidų mažėja, verta pagirti ankstesnę Komisiją už jos darbą išorės pagalbos, paramos vystymuisi ir ES plėtros politikos srityse.

Akivaizdu, kad reglamentuojančių teisės aktų pakeitimai taip pat pradeda veikti. Specialiojoje ataskaitoje dėl Turkijai skiriamos pasirengimo stojimui į ES pagalbos pateikiamos pirmos užuominos, kad gerėja nuo 2007 m. pagal naują pasirengimo stojimui į ES pagalbos priemonę skiriamų lėšų panaudojimo kontrolė. Būsimose ataskaitose ir apžvalgose turėtų būti nurodyta, kaip atsakingai ir sėkmingai pagalbos gavėjai ją

naudoja. Turime lanksčiai koreguoti savo užsienio politiką, kad galėtume veiksmingai ginti savo išorės politikos interesus.

Todėl raginame Komisiją tobulinti finansinį reglamentą, naująją finansinę programą, vykdyti biudžeto reformą ir visų pirma plėtoti Europos išorės veiksmų tarnybą. Viską sudėjus, rekomenduoju patvirtinti 2008 finansinių metų biudžeto Užsienio reikalų komiteto dalies įvykdymą.

PIRMININKAVO: R. WIELAND

Pirmininko pavaduotojas

Ingeborg Gräßle, Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto nuomonės referentė. Pone pirmininke, Tarybos Pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, šiandienos diskusijos gana įdomios. Iš tiesų buvau pasiruošusi kalbėti visai ką kita. Tačiau nekalbėsiu, nes manau, kad negalime nekreipti dėmesio į tai, kas įvyko šįryt.

Kalbame apie tai, kad nei Parlamentas, nei kitos institucijos į biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą nežiūri rimtai. Vienintelė rimtai šią procedūrą vertinanti institucija – Komisija. Būtent su ja šiandien kalbame ir būtent jos biudžeto įvykdymą tvirtiname pagal Sutartį. Dėl visų kitų, turiu mintyje – kitų institucijų, biudžeto įvykdymo patvirtinimo klausimas Sutartyje nereglamentuojamas. Mums tai problema. Įsivaizduokime, kad po dvejų metų galbūt čia nedalyvaus ir Europos išorės veiksmų tarnyba, jei ji taps viena iš institucijų. Tuomet patirsime tai, ką matome dabar – kad visos kitos institucijos nė nemano, kad turėtų pasirodyti ir išklausyti, ką Parlamentas – biudžetą tvirtinanti institucija – nori joms pasakyti. Taryba šiais metais daro pagirtiną išimtį, kaip ir Tarybai pirmininkavusi Švedija padarė pernai.

Jei tai, kas vyksta čia, laikysime pagrindine parlamentine teise tvirtinti biudžeto įvykdymą, tuomet galiu tik įspėti jus netvirtinti jums pateikto pasiūlymo, t. y. nereorganizuoti Europos išorės veiksmų tarnybos į dar vieną instituciją, nes tai būtų mūsų įtakos pabaigos pradžia, nes nuo šios įtakos taip lengva išsisukti. Vienintelė kita institucija, kuriai atstovaujama čia, yra Parlamentas. Norėčiau ypač padėkoti Parlamento Pirmininkui, kad šįryt gynė mūsų teises ir pažadėjo pasikalbėti su visais kitais.

Kokia prasmė turėti teisę tvirtinti biudžeto įvykdymą, jei į ją patys nežiūrime rimtai ir nepriverčiame kitų rimtai į ją žiūrėti? Todėl patys turime labai atidžiai galvoti apie pačią biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą. Negalime leisti, kad viskas vyktų taip, kaip iki šiol.

Norėčiau pasinaudoti proga ir dar kartą kreiptis į Tarybą. Pagal Lisabonos sutartį Taryba yra atskira institucija ir Tarybos Pirmininkas yra atskira institucija. Tikimės, kad ši padėtis bus kuo greičiau įteisinta su biudžetu susijusiuose teisės aktuose. Jūs patys turite pasirūpinti, kad jūsų pačių atsakomybė būtų įtvirtinta su biudžetu susijusiuose teisės aktuose – tai taikoma net ir Tarybos Pirmininkui. Jūs turite įteisinti savo pareigas ir raginu jus tai padaryti skubos tvarka.

Jutta Haug, Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto nuomonės referentė. – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau pakalbėti vienu klausimu – klausimu, kuris yra tikra gėda. Kalbu apie Europos ligų prevencijos ir kontrolės centrą (ECDC), įsikūrusį Stokholme. Nuo 2005 m. gegužės mėn. ypač aukštos kvalifikacijos specialistams ten tenka dirbti visiškai priešiškoje aplinkoje. Iki šiol Švedijos Vyriausybei niekaip nepavyksta susitarti su ECDC, nors ji žūtbūt norėjo šios agentūros, kaip ir visos valstybės visuomet labai nori kokios nors agentūros.

Dar ir šiandien nė vienas darbuotojas neturi asmens tapatybės numerio – vadinamojo Folkbokföring numerio. Šį numerį naudoja valstybės valdymo institucijos, įstaigos ir privačios bendrovės savo klientams identifikuoti. Todėl Švedijoje gimę vaikai negali būti registruojami, pvz., elektros energijos, dujų, telekomunikacijų ir televizijos paslaugų teikėjai neteikia paslaugų, nuomotojai nesudaro ilgalaikių būsto nuomos sutarčių, sudėtinga patekti pas gydytoją ar į ligoninę. Sutuoktiniams tai reiškia, kad jie negali savarankiškai dirbti Švedijoje. Gauti darbą taip pat nepaprastai sudėtinga. Šį sąrašą galėčiau tęsti ir tęsti. Tačiau aišku viena: Švedijoje ECDC darbuotojams paprasčiausiai neužtikrinamos kai kurios pagrindinės teisės, įtvirtintos Europos teisės aktuose. Dėl to mūsų Peticijų komitetą užgriuvo peticijos šiuo klausimu. Bet kokiu atveju, tokia padėtis negali tęstis…

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoja)

Wim van de Camp, Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto nuomonės referentas. – (NL) Pone pirmininke, nelabai ką lieka pridurti dėl Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto 2008 m. biudžeto; per diskusijas komitete, taip pat pranešimuose, buvo labai daug kas išsiaiškinta. Buvo neįvykdyta didelė dalis 2008 m. "Solvit" biudžeto, tačiau padėtis savaime pasitaisys 2009 m. ir 2010 m. Nepaisant to, norėčiau paraginti

Komisijos narį pasirūpinti, kad "Solvit" biudžetas būtų panaudotas racionaliai. Suprantu, kad biudžeto lėšos turi būti naudojamos atsakingai, tačiau dabar matau, kad šioje srityje vis dar šlubuoja informacijos teikimas.

Tęsdamas šią mintį, galbūt galėčiau pasidalyti vienu pastebėjimu dėl 2009 m. gruodžio mėn. priimtos Paslaugų direktyvos. Europos Sąjungoje labai reikia daugiau informacijos apie šią direktyvą.

Pone pirmininke, kitas klausimas susijęs su valstybių narių muitinių vykdomais patikrinimais. Tai ne visai ta tema, kurią turėtume čia aptarti, tačiau žinau, kad valstybės narės atlieka nepakankamai įvežamų prekių patikrinimų, todėl dar kartą kreipiuosi į Komisiją prašydamas kartu su valstybėmis narėmis apie tai pagalvoti siekiant užtikrinti, kad įvežamos prekės būtų tinkamai tikrinamos be jokių sutrikimų.

Galiausiai, kaip pastebėjo keli mano kolegos ir pats Komisijos narys, kai kurios biudžeto taisyklės vis dar labai sudėtingos, o tai reiškia, kad sudėtingi ir su tuo susiję kontrolės mechanizmai. Todėl noriu prisidėti prie visų raginimų jas supaprastinti ir bet kokiu atveju patobulinti.

Inés Ayala Sender, Transporto ir turizmo komiteto nuomonės referentė. – (ES) Pone pirmininke, prašau jūsų pirmą dalį vertinti tik kaip pastebėjimą dėl tvarkos, nes kol diskusijos nesibaigė norėčiau žinoti, ar Parlamentas į šias diskusijas kvietė ir Audito Rūmus, ir Tarybą, taip pat norėčiau sužinoti apie dokumentus arba juos gauti. Taip pat norėčiau sužinoti, ar pernai Taryba dalyvavo – nors I. Gräßle sakė, kad pirmininkaujanti Švedija dalyvavo – diskusijose dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo.

Dabar norėčiau paprašyti, kad pradėtumėte nuo dabar skaičiuoti laiką mano kalbai dėl transporto biudžeto įvykdymo patvirtinimo.

Pirmiausia norėčiau pabrėžti, kad Transporto ir turizmo komitetas džiaugiasi matydamas gerus rezultatus vykdant transeuropinių tinklų įsipareigojimų ir mokėjimų asignavimus – jie buvo įvykdyti beveik 100 proc.

Žinoma, valstybės narės turi užtikrinti, kad iš jų biudžetų būtų skiriamas atitinkamas finansavimas ir norėčiau dar kartą pažymėti, kad Parlamentas visada pritarė, kad šiems tinklams būtų skiriama daug lėšų. Tikime, kad dar šiais, 2010 metais, numatyta atlikti tinklų projektų peržiūra bus gera proga įvertinti, ar išlaidos buvo pakankamos ir veiksmingos. Bet kokiu atveju, stebėsena buvo vykdoma.

Taip pat džiaugiamės, kad Transeuropinio transporto tinklo vykdomosios agentūros metinės finansinės ataskaitos teisėtos ir taisyklingos, nors nerimą kelia vėluojančios įdarbinimo procedūros. Tačiau Komisijos Mobilumo ir transporto generalinis direktoratas mus patikino, kad šis klausimas bus išspręstas.

Kita vertus, nerimaujame dėl lėto mokėjimų asignavimų transporto saugai įsisavinimo ir dar lėtesnio Parlamento remiamos "Marco Polo" programos lėšų įsisavinimo, taip pat ypač lėto asignavimų įsisavinimo keleivių teisių srityje.

Atsižvelgiant į šio projekto dydį, nerimą kelia ir nepakankamas mokėjimų asignavimų panaudojimas pagal "Galileo" programą bei visiškas duomenų apie turizmą trūkumas. Tikiuosi, kad įtvirtinus naująją institucinę struktūrą ši duomenų trūkumo problema bus išspręsta.

Jean-Pierre Audy (PPE). – (*FR*) Pone pirmininke, negaliu apsispręsti, ar turėčiau kalbėti. Atsiprašau už tokią diskusijų eigą. Pirmiausia norėčiau pasveikinti Tarybą ir padėkoti ministrui, kad atvyko. Manau, pone pirmininke, kad įprasta suteikti žodį Tarybai po to, kai pakalbėjo Komisija. Tačiau Taryba nepasinaudojo teise kalbėti prieš politines diskusijas, nors ja pasinaudojo diskusijoms baigiantis. Galbūt ir gera mintis suteikti jai žodį, visų pirma tam, kad galėtų atsakyti į mūsų pranešėjo, siūliusio atidėti biudžeto įvykdymo patvirtinimą Tarybai, poziciją.

Pirmininkas. – Mes suderinsime su Taryba, ar ji mano esant reikalinga kalbėti.

László Surján, Regioninės plėtros komiteto nuomonės referentas. – (HU) Biudžeto įvykdymo patvirtinimas – teisės aktas, tad manau, kad Regioninės plėtros komitetas neturi pagrindo nesutikti, kad biudžeto įvykdymas būtų patvirtintas. Tačiau biudžeto įvykdymo patvirtinimas kartu – ir politinis įvertinimas. Jo tikslas – atsakyti, ar pasiekėme 2008 m. išsikeltus tikslus ir ar pakankamai efektyvios buvo mūsų išlaidos.

Vertinant sanglaudos politiką, vyrauja nemažai klaidingų nuomonių, taip pat ir Parlamente. Norėčiau pabrėžtinai atkreipti jūsų dėmesį į tai, kad ne visos klaidos reiškia sukčiavimą. Mes dažnai pervertiname Audito Rūmų ir kitų auditorių išsakomą kritiką – nors dažnai ji pelnyta. Norėčiau pažymėti, kad neturime skaidrių vertinimo rodiklių. Mums reikia vienodos metodikos veiksmingumui, našumui ir netgi įsisavinimo gebėjimams vertinti, nes tai labai svarbu sprendžiant, kaip vykdyti sanglaudos politiką.

2008 m. tik 32 proc. išlaidų buvo padaryta iš šio planavimo ciklo – likusi dalis buvo paimta iš ciklo iki 2006 m. Todėl sudėtinga vertinti, kaip sėkmingai 2008 m. siekėme naujojo ciklo tikslų. Kai kurios valstybės narės nepasiekė netgi 32 proc. Kiekvienam tenka dalis atsakomybės už vėlavimus panaudoti lėšas. Komisijos ir Parlamento rekomendacijos dėl supaprastinimo, kurias pateikėme nuo 2008 m. reaguodami į krizę, padėjo pagerinti padėtį, kiek tai priklausė nuo mūsų. Atėjo eilė veikti valstybėms narėms – būtent čia turi būti padaryta didžiausia pažanga.

Edit Bauer, *Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomonės referentė.* – (*HU*) Norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 8 straipsnį vyrų ir moterų lygybės skatinimas – viena iš pagrindinių Europos Sąjungos vertybių, kuria turi būti grindžiami visi ES veiksmai, todėl per ES biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą turi būti vertinama, kaip jos buvo laikomasi. Tam būtina atitinkamais pjūviais pateikiama biudžeto panaudojimo statistika.

Apgailestaudami pažymime, kad, nepaisant visų pastangų, duomenų, kurie leistų stebėti biudžeto išlaidas pagal lytį, vis dar nėra. Tai visų pirma pasakytina apie tas sritis, kuriose ypač raginama kovoti su diskriminacija, pvz., per Europos socialinį fondą.

Ypač norėčiau paminėti vieną dalyką: vėlavimą įkurti Europos lyčių lygybės institutą. Institutas turėjo pradėti veikti 2008 m., tačiau iš tikrųjų oficialiai jis bus atidarytas tik šį birželį. Akivaizdu, kad tai kelia įvairių problemų ir biudžeto procese. Atsižvelgdama į tai, kad 2010 m. bus atliekama įvairių daugiamečių programų vidurio laikotarpio peržiūra, norėčiau dar kartą paprašyti Komisijos sukurti stebėsenos ir vertinimo sistemą, kuri leistų visuose biudžeto straipsniuose įgyvendinti lygybės principą ir sekti, kokią reikšmę įvairių biudžeto straipsnių panaudojimas turi nepateisinamų skirtumų raidai.

Gay Mitchell, Vystymosi komiteto nuomonės referentas. – Pone pirmininke, žiūrint iš vystymosi pozicijų biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūra svarbi tuo, kad per ją visos Europos mokesčių mokėtojai patikinami, jog lėšos leidžiamos veiksmingai ir efektyviai besivystančiame pasaulyje, jog pagalba veiksminga ir laikomasi nustatyto rodiklio – oficialiai paramai vystymuisi (OPV) skirti 0,7 proc. Turime veiksmingai naudoti esamą pagalbos biudžetą, t. y. ne tik skirti daugiau pagalbos, bet skirti geresnę pagalbą.

ES lėšas turime naudoti kaip sėklą, iš kurios augtų vietos sprendimai. Turime ieškoti galimybių, kaip besivystančio pasaulio žmonės galėtų patys būti, pvz., savo vystymosi šeimininkai ir ypač skatinti atskirų asmenų, šeimų ir bendruomenių žemės nuosavybę.

Kasmet gimdydamos miršta labai daug moterų. AIDS, maliarija ir tuberkuliozė kasmet nusineša apie keturis milijonus gyvybių. Besivystančiame pasaulyje beveik milijardas žmonių yra neraštingi. Todėl Parlamentui, Komisijai ir Tarybai keliame tikslą 20 proc. lėšų skirti būtiniausioms švietimo ir sveikatos apsaugos reikmėms. Norėčiau sužinoti, ar pasiekėme šiuos tikslus.

Kai tik lankausi kurioje nors besivystančioje šalyje, man didelį įspūdį padaro sutikti protingi ir dirbti pasirengę žmonės. Jaunimas ten yra toks pat gabus, kaip ir bet kur kitur. Jiems reikia suteikti galimybę ir skatinti juos imtis iniciatyvos. Todėl labai svarbu investuoti į švietimą. Todėl Parlamentas, Komisija ir Taryba pritarė minėtiems tikslams. Dabar per savo audito sistemą turime pasirūpinti, kad šiuos tikslus pasiektume.

Per kelias man suteiktas sekundes noriu pasakyti savo kolegoms čia, kad, mano nuomone, vienas iš būdų, kaip būtų galima išvaduoti žmones nuo didžiulio skurdo, kuriame jie gyvena, yra investuoti į žemės nuosavybės kūrimą besivystančiame pasaulyje. Galiu pateikti pavyzdį, kur tai jau yra pasiteisinę. Tai mano šalyje, XVIII a. ir XIX a. Jei pasvarstytume, kodėl Airija pasidalijusi, tai todėl, kad žmonėms pasisekė, nes jiems buvo išdalyti nedideli žemės plotai.

Atėjo laikas nustoti galvoti apie tai, kaip žmonėms skirstyti pagalbą – reikia pradėti galvoti apie tai, kad žmonės patys gali veikti, jei jiems bus skirta parama.

Ville Itälä, PPE frakcijos vardu. – (FI) Pone pirmininke, pradėdamas norėčiau padėkoti Tarybai – labai vertinu tai, kad jos atstovai čia dalyvauja, nes kyla klausimas, ar Taryba tikrai nori imtis atsakomybės už mokesčių mokėtojų pinigų panaudojimą ir ar Taryba nori parodyti, jog gerbia Parlamentą ir nori bendradarbiauti. Todėl svarbu, kad Taryba dalyvauja šiose diskusijose.

Kalbėsiu daugiausia apie biudžeto įvykdymo patvirtinimo suteikimą Parlamentui ir noriu padėkoti B. Staesui už labai aktyvų bendradarbiavimą. Pritariu jam dėl vienos labai geros pagrindinės minties, kad Parlamentas gerai dirbs tik tuomet, jei sprendimai bus priimami pakankamai atvirai ir skaidriai. Taip galėsime užtikrinti, kad nebūtų jokių skandalų. Žinome, kad, kad ir apie kokias mažas sumas kalbėtume, jei pradės rastis neteisėtų veiksmų, mūsų reputacija bus ilgam sugadinta. Itin svarbu neleisti tam įvykti. Kalbame ne apie Parlamento,

o apie mokesčių mokėtojų pinigus. Todėl sistema turi būti tvirta, kad galiausiai galėtume prisiimti atsakomybę už tai.

B. Staeso pranešime pateikta nemažai gerų principų, tačiau mano frakcijos nuomone, pranešimas turėtų būti trumpesnis ir lakoniškesnis, todėl kai ką jame išbraukėme. Be to, manome, kad pranešime turėtų būti konkrečios nuostatos dėl faktinio EP narių ir viso Parlamento teisėkūros darbo.

Pvz., pranešimą papildėme nuostatomis dėl nekilnojamojo turto politikos, kurioje dar daug ką reikia tobulinti. Mums turi būti tiksliai ir aiškiai išaiškinta, kodėl šioje srityje esama problemų. Dėl to buvo ilgai diskutuota. Norime žinoti, kodėl lankytojų centras jau kelerius metus atsilieka nuo grafiko. Kokios čia gali būti problemos? Norime atsakymų į šiuos klausimus.

Tačiau turime pasidžiaugti, kad pagaliau Parlamentui greitai buvo pateikti nauji reglamentai ir dėl narių, ir dėl padėjėjų. Tiesa, tai didelis pasiekimas, tačiau ir čia dar reikia daug ką keisti.

Leiskite pateikti pavyzdį. Pagal naująjį reglamentą, aš pirmiausia turėčiau skirsti iš Strasbūro į Suomiją ir tik iš Suomijos galėčiau vykti į Briuselį. Net jei Briuselyje manęs lauktų svečiai arba jei turėčiau iki rytdienos parengti pranešimą, tai nieko nekeistų. Negalėčiau vykti į Briuselį tiesiai iš čia. Jei taip daryčiau, man nebūtų išmokėta kelionės išlaidų ar kokia nors kitokia kompensacija.

Nesuprantu, kodėl reikia taip apsunkinti gyvenimą, nors žinome, kad man kelionė iš čia į mano gimtą miestą Turku Suomijoje trunka visą dieną, o kelionei iš Turku į Briuselį, jei norėčiau ten nuvykti darbo reikalais, atimtų dar vieną dieną. Kai pasidomėjau, kodėl taip yra, administracija atsakė, kad galėčiau į Suomiją skirsti per Romą ar Atėnus. Aš neturiu biuro Romoje ar Atėnuose ir neturiu ten jokių reikalų – mano biuras ir darbai yra Briuselyje.

Jei turime dvi darbo vietas, logiška, kad ir dirbti turėtume galėti šiose dviejose vietose. Taigi, vis dar yra sričių, kuriose turime grįžti į teisingas vėžes. Prie šių klausimų grįšime rengdami kitų metų pranešimą.

Edit Herczog, *S&D frakcijos vardu.* – (*HU*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau savo kalbą pradėti nuo padėkos. B. Staesui ir Europos Sąjungos Audito Rūmams atlikus nuostabų ir kruopštų darbą galėjome parengti kruopščią 2008 m. biudžeto Palamento dalies panaudojimo apskaitą. Taip pat turiu padėkoti kolegoms EP nariams, pasiūliusiems pakeitimus ir taip padėjusiems patobulinti pranešimą.

Mes tarpusavyje priėjome bendro sutarimo dėl faktų vertinimo; nesutarimų kilo daugiausia dėl to, kaip nustatytas klaidas būtų galima ištaisyti. Dabar, balsuodami už biudžeto įvykdymo patvirtinimą, mes, išrinkti EP nariai, prisiimame visą atsakomybę už 2008 m. biudžetą. Tvirtiname Europos piliečiams, kad Parlamentas lėšas leido pagal nustatytą paskirtį ir pagal taisykles. Šiandien, kai krizė kiekvienam piliečiui užkrovė didžiulę naštą, mokesčių mokėtojų pinigus turime leisti ypatingai atidžiai. Sau turime kelti didesnius reikalavimus nei keliame kitiems, nes tik taip kiti pasitikės mumis ir mūsų sąžiningumu. Kartu turime aiškiai suvokti, kad mūsų vykdoma priežiūra nėra savaime pakankama, kad būtų galima garantuoti, jog lėšos buvo naudojamos protingai ir pagal taisykles. Tai įmanoma tik įdiegus patikimą ir tvirtą vidaus kontrolės sistemą. Mes – socialistai – manome, kad tai svarbiausia. Todėl norėčiau pabrėžti vieną dalyką.

Turime daug dėmesio skirti tam, kad tinkamai veiktų mūsų prižiūrimų institucijų vidaus kontrolės sistema, nes, mūsų įsitikinimu, geriau užkirsti kelią problemoms nei ieškoti sprendimų joms kilus. Tinkamai veikiančios vidaus kontrolės sistemos garantas – institucijų nepriklausomybė. Tai – objektyvumo garantas ir būdas užtikrinti atitiktį tarptautinėms apskaitos taisyklėms ir geriausiajai praktikai. Tačiau standartai patys savaime negarantuoja vidaus kontrolės sistemos veiksmingumo. Šioje srityje 2009 m. buvo pasiekta pažangos. Nėra tokios vidaus kontrolės sistemos, kad ir kokia kompleksinė ji būtų, kuri padėtų visiškai išvengti klaidų, nes dirba žmonės – todėl ir turime kasmet svarstyti, ar tvirtinti biudžeto įvykdymą.

Svarbu pabrėžti, kad, mano nuomone, mes pritarėme visiems siūlytiems pakeitimams, kurie buvo konkretūs, pasiekiami ir realistiški, ir atmetėme kiekvieną apibendrinamąją nuostatą, kuri ne tik nepadeda, bet dar ir trukdo suprasti mūsų poziciją. Atmetėme visus siūlymus, kurie sumažintų frakcijų nepriklausomumą. Esame įsitikinę, kad Europos Parlamento frakcijų nepriklausomumas neatsiejamas nuo jų finansinės atsakomybės. Socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcija dirba puikiai suvokdama šią atsakomybę. Jei ir kitos frakcijos nori geriau dirbti, tegu taip ir daro. Pasidalijusi šiomis mintimis, prašau jūsų pritarti šiam pranešimui ir Europos Parlamento vardu patvirtinti biudžeto įvykdymą.

Gerben-Jan Gerbrandy, *ALDE frakcijos vardu.* – (*NL*) Pone pirmininke, esu didžiulis anglų roko grupės "Genesis" gerbėjas. Jie atlieka nuostabų kūrinį "Dance on a Volcano" (*Šokis ant ugnikalnio*) ir būtent apie jį pagalvojau šią savaitę, kurios didžiausia aktualija buvo ugnikalnio pelenai. Ne, ši daina nesukėlė man noro

vykti į Islandiją pašokti, ji atėjo man į galvą pagalvojus apie šio ryto diskusijas dėl 2008 m. – dar vienų metų, už kuriuos Europos Audito Rūmai negali suteikti patvirtinimo – išlaidų pagrindimo. Būtent čia matau sąsają su šokiu ant ugnikalnio – ugnikalnio, iš kurio veržiasi ne lava ar pelenai, o nepasitikėjimas. Europa patiria didžiulį spaudimą įvairiose srityse, pvz., spaudimą dėl euro, ES ir nacionalinių požiūrių konflikto spaudimą. Jau vien to pakanka, kad šis metaforinis ugnikalnis pribręstų, ką jau bekalbėti apie prastą finansinę atskaitomybę ir visuomenės nepasitikėjimą – jie sukeltų ugnikalnio išsiveržimą.

Kaip galima to išvengti? Mano nuomone, yra tik vienas būdas – per skaidrumą, optimalų skaidrumą visose institucijose. Skaidrumą Taryboje – taigi ir valstybėse narėse, nes būtent čia kasmet randama daugiausia pažeidimų. Beje, džiaugiuosi, kad Taryba čia dalyvauja. Norėčiau paraginti valstybės narės užtikrinti savo išlaidų, finansuojamų iš Europos fondų, skaidrumą, bent jau kasmet viešai atsiskaitant už šias išlaidas. Nesuprantu, kodėl jos užsispyrusiai to nedaro. Esu įsitikinęs, kad jei valstybės narės taip tvarkytų savo pačių lėšas, jų piliečiai tam nepritartų.

Tačiau norint būti iki galo teisingu, reikia pasakyti, kad daugiau skaidrumo reikia ir šiame Parlamente. B. Staes teisingai pasielgė parengdamas tokį kritišką pranešimą, o po pastaraisiais metais padarytų daugelio patobulinimų atėjo laikas atverti langus kartą ir visiems laikams ir, pasitelkiant skaidrumą, parodyti Europos visuomenei, kad galime atsakingai tvarkyti jos pinigus, nes būtent apie tai dabar ir kalbame.

Paskutinis klausimas, kuriuo norėjau pakalbėti, – tai Tarybos ir Parlamento tarpusavio santykiai. Maždaug prieš 40 metų buvo laikoma, kad dvi šalys gali dirbti kartu palyginti taikiai ir ramiai tik sudariusios susitarimą, o ne kariaudamos. Tuomet susitarimas pasiteisino, tačiau šiandien būtų teisinga sakyti, kad jau nebepasiteisina, nes šiandien kariaujame. Tačiau, kaip suprantu, svarbiau tai, kad Taryba ir Parlamentas – stiprios, brandžios institucijos, todėl turėtų sugebėti brandžiai vykdyti viena kitos stebėseną net ir be susitarimo. Norėčiau paklausti Tarybos, kad ji jau čia dalyvauja, ką ji galėtų į tai atsakyti ir ar ji pritaria tam, kad dvi institucijos gali veiksmingai vykdyti viena kitos stebėseną ir be susitarimo.

Kad ir nesudarę susitarimo, bet būdami atviri vienas kitam, Taryba ir Parlamentas gali darniai šokti kartu, nebijodami, kad iš po jų kojų išslys žemė ar kad sustiprės visuomenės nepasitikėjimas ir ugnikalnis išsiverš.

Bart Staes, Verts/ALE frakcijos vardu. – (NL) Pone pirmininke, Komisijos nary, pone D. Lópezai Garrido, ponios ir ponai, šį kartą kalbu savo frakcijos vardu, ne kaip pranešėjas Parlamento biudžeto įvykdymo patvirtinimo klausimu. Turėsiu galimybę tą padaryti vėliau.

Norėčiau iškelti kelis klausimus. Pirmasis susijęs su Komisijos biudžeto įvykdymo patvirtinimu. Šis klausimas skiriamas ir Komisijos nariui, ir Tarybai, ir yra apie tai, kad 80 proc. mūsų lėšų faktiškai yra išleidžiama valstybėse narėse ir kad Parlamentas jau daug metų kalba apie nacionalines valdymo deklaracijas. Pranešėjas B. Liberadzki keliose dalyse labai aiškiai išdėsto naujus variantus. Turime naują sutartį, pagal naują šios sutarties 317 straipsnio 2 dalies redakciją Komisijai suteikiama teisė teikti pasiūlymus kuo greičiau įvesti privalomas nacionalines valdymo deklaracijas. Komisijos nary A. Šemeta, norėčiau paprašyti jūsų pakalbėti šiuo klausimu savo atsakyme. Ar jūs pasirengęs imtis šio varianto? Keturios valstybės narės jau tai daro, ir tai sveikintina, tačiau jos tai daro keturiais skirtingais būdais, tad kaip nors koordinuokime šį darbą.

Taryba sakys: gal ir gerai, bet yra praktinių priežasčių tam nepritarti. Kai kurios valstybės narės yra federalinės valstybės su bendrais subjektais, pvz., Belgija su Valonija, Briuseliu ir Flandrija, tad kaip gi Belgijos federalinis ministras galėtų teikti nacionalines valdymo deklaracijas? Tačiau, ponios ir ponai, tai ne bėda. Nacionalinis ministras paprasčiausiai turėtų susitarti su regioniniais ministrais, gauti iš jų regioninius politikos pareiškimus ir valdymo deklaracijas ir tuomet juos visus pateikti šiam Parlamentui ir visuomenei. Tuomet jis galės sakyti, pvz., Valonija ir Briuselis tvarkosi gerai, o Flandrija – ne, arba atvirkščiai ir panašiai.

Kitas aspektas susijęs su B. Liberadzkio rezoliucija, kurioje aptariama Audito Rūmų specialioji ataskaita dėl Europos Komisijos valdomos Turkijai skiriamos pasirengimo stojimui į ES pagalbos. Mano nuomone, vartojamos formuluotės nėra labai geros; kai kuriais atžvilgiais ir kai kuriose dalyse jomis neteisėtai kišamasi į derybas dėl stojimo. Kartu su J. Geier'iu pateikiau svarstyti keletą pakeitimų, kuriais siūloma išbraukti kai kurias teksto dalis. Taip pat pateikiau pasiūlymą, kaip patobulinti tekstą, ir norėčiau paprašyti savo kolegų – EP narių atsižvelgti į tai.

Galiausiai, kreipdamasis į Tarybą norėčiau pasakyti, kad tikiuosi, jog jūs, ponas Tarybos pirmininke, įdėmiai klausotės. Ar jūs pasirengęs truputį vėliau atsakyti, ar vykdysite pranešėjo, Biudžeto kontrolės komiteto ir šio Parlamento prašymą atsakyti iki 2010 m. birželio 1 d. ir pateikti rezoliucijos 25 ir 26 dalyse nurodytus dokumentus? Ar esate pasirengęs jau dabar atsakyti, vykdysite šį prašymą ar ne? Mums tai itin svarbu norint išsiaiškinti, ar Tarybos ir Parlamento tarpusavio santykiai yra tokie, kokie ir turėtų būti.

Richard Ashworth, ECR frakcijos vardu. – Pone pirmininke, kalbu Jungtinės Karalystės konservatorių partijos, kuri ir šiais metais balsuos prieš biudžeto įvykdymo patvirtinimą, vardu. Tai pozicija, kurios mes ne kartą laikėmės ir laikysimės ateityje tol, kol pamatysime, kad dedamos pastangos iš Audito Rūmų gauti teigiamą patikinimo pareiškimą.

Tačiau norėčiau viešai pripažinti, kad ši buvusioji Komisija padarė pažangą gerindama finansų valdymo kokybę. Audito Rūmai ypač pabrėžia pažangą žemės ūkio, mokslinių tyrimų, energetikos, transporto ir švietimo srityse. Giriu Komisiją už šias pastangas. Tai teikia vilčių.

Tačiau dar toli gražu ne viskas padaryta. Audito Rūmai ir šį kartą neigiamai įvertino kontrolės sistemos trūkumus, nustatė daugybę pažeidimų, konstatavo lėtą Europos Sąjungai grąžintinų lėšų išieškojimą.

Tai pat aišku, kad, nors galutinė atsakomybė tenka Europos Komisijai, būtent valstybės narės ir Taryba – ypač Taryba – turi daug sąžiningiau naudoti Europos finansavimą ir parodyti didesnį uolumą siekdamos teigiamo patikinimo pareiškimo.

Mes vadovaujamės Lisabonos sutartimi ir, būdami Europos Parlamento nariai, privalome užtikrinti Europos mokesčių mokėtojams, kad galime patikinti visuomenę, jog biudžeto lėšos naudojamos efektyviai ir Europos Sąjungos apskaitos procedūros patikimos. Kol Audito Rūmai nemanys, kad gali suteikti teigiamą patikinimą, aš ir mano partija ir toliau balsuosime prieš biudžeto įvykdymo patvirtinimą.

Søren Bo Søndergaard, *GUE/NGL frakcijos vardu.* – (*DA*) Pone pirmininke, diskutuojame apie tai, kad mes, ES parlamentarai, turime prisiimti ne tik kolektyvinę, bet ir asmeninę atsakomybę už ES lėšų panaudojimą 2008 m. Kai diskusijos bus baigtos ir kai gegužės mėn. įvyks balsavimas, mūsų piliečiai atsakingais laikys mus.

Norėčiau iškart pasakyti: mūsų frakcija nepritaria tam, kaip 2008 m. ES buvo tvarkomi mūsų mokesčių mokėtojų pinigai. Žinoma, yra ir daug gerų dalykų, apie kuriuos nėra reikalo plačiau kalbėti. Kai kuriose srityse buvo netgi pasiekta pažangos palyginti su 2007 m. Tačiau vis dar lieka pernelyg daug sričių, apie kurias turime pasakyti, kad padėtis nepriimtina. Vienas pavyzdys – Komisijos finansinės ataskaitos. Dėl struktūrinių fondų Audito Rūmai daro išvadą, kad mažiausiai 11 proc. – kartoju – mažiausiai – išmokų iš šių fondų buvo daroma ne pagal taisykles. Vienur buvo daromos klaidos, kitur fiksuotas aplaidumas, sukčiavimas ir išeikvojimas. Be to, vien tik šioje srityje milijardai eurų iš viso neturėjo būti išmokėti.

Ar tai priimtina? Žinome visus pasiteisinimus. Komisija sako, kad tai valstybių narių kaltė, nes būtent jos atsako už kontrolę. Valstybės narės sako, kad reikia kaltinti Komisiją, nes taisyklės pernelyg sudėtingos. Kaltė stumdoma nuo vieno kitam.

Sau turime užduoti tokį klausimą: ar tvirtintume sporto klubo, profesinės sąjungos ar politinės partijos finansines ataskaitas, jei jų pagrindinėje veiklos srityje 11 proc. visų išlaidų būtų buvusios padarytos pažeidžiant taisykles? Pritariu tiems, kurie sako, kad padėčiai pakeisti reikia esminių struktūrinių pokyčių. Todėl per biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą turime spausti daryti tokius pokyčius. Toks spaudimas turi būti daromas ir Tarybai.

Praėjusių metų balandžio mėn. Parlamentas didžiąja balsų dauguma nepatvirtino Tarybos 2007 m. finansinių ataskaitų. Tuomet sakėme, kad negalime prisiimti atsakomybės rinkėjams už finansines ataskaitas, kol Taryba nesutiko kuo greičiau oficialiai susitikti su atitinkamais Parlamento komitetais ir atsakyti į klausimus. Tačiau norėdami parodyti gerą valią, lapkričio mėn. balsavome už tai, kad Tarybos finansinės ataskaitos būtų patvirtintos, bet su viena aiškia sąlyga – kad šiais metais padėtis pasikeis.

Šiandien tenka konstatuoti, kad padėtis nepasikeitė. Leiskite pateikti konkretų pavyzdį. Metai po metų Taryba perkelia milijonus eurų iš vertimų į kelionių sąskaitą. Kitaip tariant, papildo lėšas, kurios jau ir taip numatytos kelionių sąskaitoje. Todėl turime pateikti Tarybai akivaizdžius klausimus. Kodėl taip elgiatės? Kam leidžiami visi šie kelionėms skirti pinigai? Kurios šalys turi iš to naudos? Taryba mielai į juos atsako neoficialiai, ne protokolui. Tačiau kol kas – nors tai dar gali pasikeisti – Taryba nenori atsakyti atvirai ir viešai. Tai nėra gerai. Todėl laikomės nuomonės, kad biudžeto įvykdymas turėtų būti tvirtinamas tik to po, kai bus sudarytas tarpinstitucinis susitarimas, kuriame bus aiškiai išdėstytos Tarybos pareigos dėl skaidrumo ir dėl bendradarbiavimo su Parlamentu.

Mūsų kritika, išsakyta Tarybai ir Komisijai, yra aiški. Daugelis kitų EP narių iš kitų frakcijų mano panašiai. Tačiau būtent dėl to, kad mūsų kritika tokia aiški, privalome pakritikuoti ir save – Parlamento finansų valdymą. Gaila, kad Biudžeto kontrolės komiteto pranešimo tekstas galiausiai pasidarė švelnesnis nei buvo iš pradžių. Todėl pritariame, kad išbrauktos kritiškos dalys vėl būtų įtrauktos. Tikiuosi, kad per balsavimą gegužės mėn.

bus plačiai pritarta tam, kad dėl mūsų pasirengimo kritiškai vertinti save didėja mūsų išsakytos kritikos ir reikalavimų Tarybai ir Komisijai galia ir svoris.

Galiausia norėčiau padėkoti visiems savo kolegoms iš Biudžeto kontrolės komiteto, kurie ir šiais metais siekė, kad ES skaidriau ir atsakingiau rūpintųsi savo piliečių pinigais.

Marta Andreasen, EFD frakcijos vardu. – Pone pirmininke, biudžeto įvykdymo patvirtinimas – vienas iš svarbiausių mūsų atsakomybei priskirtų veiksmų. Mūsų iš esmės prašoma patvirtinti, ar Europos mokesčių mokėtojų pinigai buvo leidžiami tinkamai; priimdami tokį sprendimą, turime remtis Europos Audito Rūmų ataskaita.

2008 m. audito ataskaitoje tinkamomis patvirtintos tik 10 proc. biudžeto lėšų. Visa likusi biudžeto dalis susijusi su vienokiomis ar kitokiomis klaidomis. Ar kokia nors direktorių valdyba patvirtintų įmonės valdymą esant tokiai padėčiai? Žinoma, ne.

Tokia padėtis tęsiasi jau 15 metų, o šis Parlamentas visada suteikdavo biudžeto įvykdymo patvirtinimą atsižvelgdamas į tai, kad Europos Sąjungos lėšos naudojamos geriau. Apgailestauju, bet turiu pasakyti, kad mokesčių mokėtojams rūpi žinoti, ar jų pinigai nukeliavo ten, kur reikia, ar jie buvo panaudoti pagal paskirtį ir ar tokia suma, kokia reikia. Priimdami sprendimą dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo, turime apie tai pagalvoti.

Vienintelė per visus tuos metus Komisijos, Parlamento ir Tarybos padaryta pažanga – tai atsakomybės perkėlimas valstybėms narėms. Tiesa, programos vykdomos valstybėse narėse, tačiau institucija, kuriai Europos mokesčių mokėtojai patiki savo pinigus, yra Europos Komisija. Ji – ta institucija, skirianti pinigus, todėl ji turėtų atlikti būtiną kontrolę prieš juos skirdama.

Dar blogiau tai, kad Komisija ir Parlamentas derina priimtiną klaidų riziką. Kodėl apskritai turėtume toleruoti klaidas – taip šiuo metu įvardyti pažeidimai, – kai Europos Sąjungos finansų sistema ne sudėtingesnė negu vidutinio dydžio banko? Praėjusiais metais biudžeto įvykdymo patvirtinimas Tarybai buvo atidėtas nuo balandžio iki lapkričio mėn., nes Parlamentas pasakė, kad jo netenkina jos finansų valdymas, nors auditoriai jos finansų valdymo ir nekritikavo. Nors atėjus lapkričiui padėtis nepasikeitė, Parlamentas vis tiek priėmė sprendimą suteikti biudžeto įvykdymo patvirtinimą Tarybai. Dabar vėl visi pabūklai nukreipti į Tarybą ir siūloma atidėti procedūrą.

Ar mes rimtai žiūrime į savo atsakomybę ar tik žaidžiame politiką? Ar biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūra – institucijų žaidimas, kaip kažkada buvo įvardyta? Ar mokesčių mokėtojai gali toliau taikstytis su tokiu žaidimu? Juk tai apie jų pinigus kalbame.

Kolegos, kviečiu visus jus parodyti deramą atsakingumą ir nesuteikti biudžeto įvykdymo patvirtinimo Komisijai, Parlamentui, Tarybai, Europos plėtros fondui ir Audito Rūmams, kurie neskelbia finansinių interesų deklaracijos, kol šios institucijos nepateiks įrodymų, jog jų finansų valdymas patikimas.

Ryszard Czarnecki, *pranešėjas.* – (*PL*) Pone pirmininke, iškilo problema – skelbimų lentoje matau įrašytą D. Lópezą Garrido, kuris ruošiasi kalbėti Tarybos vardu, tačiau jis turėtų atsakyti į tai, ką aš kalbėjau apie Tarybos biudžetą ir biudžeto nevykdymą bei kitus dokumentus, o jis to negirdėjo, nes atvyko per vėlai.

Pirmininkas. – Pone R. Czarnecki, prašau jūsų kalbėti diskusijų eigos klausimu.

Ryszard Czarnecki, *pranešėjas.* – (*PL*) Aš norėjau labai trumpai pasakyti, kad norėčiau suteikti galimybę ministrui atsakyti į mano išsakytą kritiką ir kad norėčiau, jog man skirtumėte minutę šiai kritikai pakartoti.

Pirmininkas. – Jūs teisus sakydamas, kad D. López Garrido yra kalbėtojų sąraše. Pažiūrėsime. Jis turi lygiai tokią pačią teisę kalbėti, kaip ir jūs.

Martin Ehrenhauser (NI). – (*DE*) Pone pirmininke, manau, kad visi Biudžeto kontrolės komiteto nariai sutaria vienu klausimu – tiksliau sakant, kad reikia sprendinių dėl ES agentūrų sistemos. Todėl norėčiau pasiūlyti vienuolika šio klausimo sprendimo būdų. Juos pritaikius, galėtume kasmet sutaupyti po 500 mln. EUR, kartu nesumažindami administracinės veiklos kokybės.

Mano siūlomi vienuolika sprendimo būdų yra šie. 1) Reikia pakankamos pirminių teisės aktų bazės. Lisabonos sutartimi tokia bazė nebuvo sukurta. 2) Neatidėliotinas sustabdymas, kol nepriklausomu tyrimu nebus kartą ir visiems laikams nustatyta, jog ši decentralizacija naudinga. 3) Panaikinti septynias agentūras ir sujungti atskirų agentūrų administracines funkcijas. 4) Ateityje kiekviena agentūra turi būti tiesiogiai atskaitinga

LT

vienam ES Komisijos nariui, o – svarbiausia – ES Komisijos narys, kuruojantis institucijų ryšius ir administravimą, turi būti atsakingas už horizontaliuosius klausimus. 5) Sumažinti administracinės valdybos narių skaičių. Visateisių narių turėtų būti ne daugiau kaip 10 proc. visų etatų arba 20. 6) Parengti vietos kriterijus, į kuriuos būtų būtina atsižvelgti nustatant agentūrų vietą – tai skubu, kaip jau girdėjome sakant J. Haug. 7) ES agentūroms turėtų būti netaikomi ES Tarnybos nuostatai. 8) Visi agentūrų direktoriai turėtų būti renkami nustatytos trukmės kadencijai Komisijos siūlymu ir tik pasitarus su Europos Parlamentu ir gavus jo pritarimą. 9) Aiškus Komisijos ir agentūrų tarpusavio susitarimas dėl veiklos, su aiškiais kiekybiniais kriterijais, ES Audito Rūmų apibendrintais metiniame veiklos vertinime. 10) Visos agentūros turėtų siųsti savo finansinius duomenis į duomenų bazę. Taip mums, pranešėjams biudžeto klausimais, būtų paprasčiau atlikti statistinę analizę. Kol kas tai neįmanoma, nes duomenis gauname tik surašytus popieriuje. 11) Subsidiarumo principas. Komisija turi atsižvelgti į reikalavimą pateikti pagrindimą.

Taigi, sprendimo būdai pateikti. Pone J. Geieri, ponia I. Gräßle, laikas ir jums pagalvoti apie šiuos variantus čia, Parlamente.

Diego López Garrido, *Tarybos Pirmininkas* – (*ES*) Pone pirmininke, džiaugiuosi galėdamas dalyvauti šiose diskusijose, nors ir nebuvau oficialiai į jas kviestas. Manęs Parlamentas oficialiai nekvietė dalyvauti šiose diskusijose. Nepaisant to, kai sužinojau, kad Parlamentas ir kai kurie jo nariai prašo manęs dalyvauti, tuoj pat čia atvykau ir džiaugiuosi būdamas čia.

Esu įsitikinęs, kad Tarybos 2008 finansinių metų biudžetas buvo vykdomas teisingai – tai matyti ir iš Audito Rūmų metinės ataskaitos. Vienas ar keli kalbėtojai, pvz., S. Søndergaard, minėjo skaidrumą, skaidrumo stoką ar nepakankamą skaidrumą. Noriu, kad šiuo klausimu neliktų jokių neaiškumų: Taryba mano, kad ji visiškai skaidriai vykdo savo biudžetą ir todėl teisingai taiko pagal Finansinį reglamentą nustatytus reikalavimus.

Be to, kaip žinote, Taryba savo interneto svetainėje skelbia praėjusių metų finansų valdymo ataskaitas. Norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į tai, kad šiuo metu Taryba – vienintelė institucija, parengusi ir viešai paskelbusi preliminarią 2009 m. finansinę ataskaitą.

Be to, prieš kelias dienas, tiksliau – kovo 15 d., Nuolatinių atstovų komiteto (COREPER) pirmininkas ir Tarybos generalinis sekretorius susitiko su Parlamento Biudžeto kontrolės komiteto atstovų delegacija. Tame susitikime jie pateikė visą Parlamento Biudžeto kontrolės komiteto prašytą informaciją temomis ir klausimais, susijusiais su Tarybos 2008 m. biudžeto vykdymu.

G. Gerbrandy klausė apie poreikį abiem institucijoms vykdyti viena kitos kontrolę biudžeto klausimais ir be susitarimo. Taip sakė G. Gerbrandy. Jei Parlamentas pageidauja persvarstyti tą susitarimą, Taryba mielai tai apsvarstys ir aptars naują susitarimą, paremtą abiejų institucijų abipusiškumu. Taigi, niekas netrukdo aptarti padėtį ir galbūt sudaryti naują susitarimą, kuris, jei tik įmanoma, patobulins tą, kuriuo vadovavomės iki šiolei

Štai ką Taryba norėjo pasakyti atsakydama į šįryt čia vykusias diskusijas. Esu labai dėkingas už žodinį pakvietimą atvykti, tačiau kartoju – oficialiai į šį posėdį nebuvau kviestas.

Pirmininkas. – Ačiū, ministre. Labai ačiū, kad maloniai sutikote įvykdyti mūsų prašymus. Tačiau turiu pasakyti, kad ir Komisijai niekada nesiunčiamas oficialus kvietimas į tokius posėdžius. Jau kurį laiką esu Parlamento narys ir pastebėjau, kad tokiais atvejais, kaip šis, kai Tarybos atstovas čia dalyvauja, netgi kai iš tikrųjų tai nėra būtina, labai padidėja tikimybė, kad pirmininkavimas bus sėkmingas. Todėl norėčiau dar kartą jums labai padėkoti.

Jean-Pierre Audy (PPE). – (FR) Pone pirmininke, pone A. Šemeta, pone **D.** Lópezai Garrido, dar kartą ačiū, kad esate čia. Pirmiausia, Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijos vardu kalbėdamas apie biudžeto įvykdymo patvirtinimo suteikimą Europos Komisijai, norėčiau padėkoti savo kolegai, EP nariui B. Liberadzkiui.

Taip pat norėčiau padėkoti pranešėjams iš kitų frakcijų ir Audito Rūmams o ypač jų pirmininkui V. Caldeirai, atliekančiam didžiulį darbą aiškinant mums šias nepaprastai sudėtingas procedūras.

Pone A. Šemeta, mūsų frakcija balsuos už tai, kad būtų patvirtintas Europos Komisijos biudžeto įvykdymas; norėčiau paminėti, kad jūsų pirmtakas – S. Kallas, kuris daug su mumis dirbo, ypač per praėjusią kadenciją, atliko svarbų vaidmenį įvedant šiuos teigiamus pokyčius.

Pirmiausia – dėl metinių finansinių ataskaitų. Audito Rūmai parengė teigiamą patikimo pareiškimą. Todėl, pone R. Ashworth, galbūt konservatoriai balsuos bent jau už metinių finansinių ataskaitų patvirtinimą. Pasinaudodamas proga, norėčiau padėkoti ponui P. Taverne ir jo pirmtakui ponui B. Gray.

Kalbant apie finansines ataskaitas, negaliu nepaminėti vieno nerimą keliančio dalyko – 50 mlrd. EUR neigiamo nuosavo kapitalo ir niekaip negaliu suprasti, kodėl mes į ataskaitas neįtraukiame savo reikalavimų valstybėms narėms, kurie sudaro apie 40 mlrd. EUR ir atstoja darbuotojams mokėtinas pensijas.

Kalbant apie į apskaitą įtrauktų operacijų teisėtumą ir taisyklingumą, kai kas sako, kad Audito Rūmų pareiškimas neigiamas. Tačiau iš tiesų mes visiškai nieko nesuprantame. Tą pareiškimą skaičiau kelis kartus. Mes nežinome, ar pagal Sutarties 287 straipsnį išvada dėl į apskaitą įtrauktų operacijų yra teigiama ar neigiama. Rūmai pateikė mums kelias išvadas – penkias pastraipas, – tačiau mes nežinome. Be to, rezoliucijoje siūloma, kad Rūmai vykdytų šią funkciją, kaip numatyta Sutartyje. Būtent šiuo požiūriu turime kartu persvarstyti visas šias biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūras dėl kontrolės sąnaudų.

Kalbant apie metodus, mes prašome, kad mūsų vyriausybės teiktų nacionalinius patikimo pareiškimus, nors niekada jų negausime. Aš siūlau į audito grandinę įtraukti valstybių narių audito institucijas, kad jos savo šalių vyriausybėms galėtų teikti patikinimus, kurie būtų įtraukti į biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą.

Taip pat siūlau sutrumpinti terminus. Ar galite patikėti, kad jau 2010 m. balandžio mėn., o mes kalbame apie 2008 m. finansines ataskaitas? Terminai turi būti trumpesni. Siūlau parengti konsoliduotų finansinių ataskaitų tyrimą. Nepritariu tam, kad reikia atidėti Tarybos biudžeto įvykdymo patvirtinimą, nes Audito Rūmai nepateikė jokių pastabų dėl Tarybos.

Baigdamas norėčiau, pone pirmininke, pasiūlyti surengti tarpinstitucinę konferenciją su Komisija, Taryba, visais valstybių narių parlamentais, kurie vykdo įstatymų vykdomosios valdžios priežiūrą, ir nacionalinėmis audito institucijomis ir patobulinti biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą labai techninėse srityse, kad viskas būtų daug aiškiau, nei yra šiuo metu.

Barbara Weiler (S&D). – (DE) Pone pirmininke, Komisijos atstovai ir – svarbiausia – Taryba, ponios ir ponai, kasmet per tokias diskusijas girdime, kad reikia geriau skirstyti Europos lėšas, kad reikia tikslesnės ir veiksmingesnės visų įstaigų ir institucijų išlaidų kontrolės ir daugiau skaidrumo Parlamentui ir piliečiams. Tai, kad šiandien čia dalyvauja Taryba, yra pirmas požymis, jog Taryboje taip pat vyksta pokyčiai. Nuostabu, mes tuo džiaugiamės – ir jūs tai girdėjote, tačiau mums to tikrai neužtenka. Būtent dėl jūsų paminėto nesutarimo – jūs manote, kad užtikrinate visiškai skaidrumą, o mes manome, kad jūs dar neatsakėte į mūsų klausimus, pateiktus per lapkričio mėn. pabaigoje vykusias diskusijas – matyti, kad mes vis dar nebendradarbiaujame tarpusavyje taip, kaip turėtume. Jūs kalbėjote apie 1970 m. susitarimą, kurį norėtumėte keisti ir tobulinti. Tai gerai, tačiau šis mūsų lūkestis nėra jokia naujiena. Mes apie tai ne kartą užsiminėme, o dabar jūs elgiatės, tartum tai būtų visiškai nauja.

Socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcija rems R. Czarneckio pranešimą. Pritariame jo ir kitų frakcijų išsakytai kritikai. Nepatvirtinsime Tarybos biudžeto įvykdymo nei šiandien, nei kitą mėnesį. Todėl mane stebina M. Andreasen prašymas, nes aš matyt manau, kad valstybės narės atsakingos už 80 proc. lėšų. Tai neatleidžia Tarybos nuo jos atsakomybės, nes Taryba nėra ketvirta ar penkta ES institucija – jis dirba su valstybėmis narėmis.

Tačiau sutinku, kad mūsų kritika neturi realaus poveikio. Kaip pažymėjo J. Audy, turime tobulinti turimas priemones. Kasmet mes Tarybai parodome geltoną kortelę – atsisakome tvirtinti jos biudžeto įvykdymą, tačiau nieko neįvyksta. Todėl turime tobulinti turimas priemones: ne tik išsakyti kritiką, bet ir užtikrinti jos poveikį – kas bus, jei Taryba su mumis nedirbs. Tai galėtų reikšti ir konstitucinius pakeitimus.

Pirmininkas. – Labai jums ačiū, ponia B. Weiler. Ponios ir ponai, pagal darbo tvarkos taisykles neturėtume dainuoti per plenarinę sesiją, prieš tai neatsiklausę pirmininkų sueigos. Tačiau kolegą pasveikinti mums leidžiama. J. Chatzimarkakis šiandien švenčia gimtadienį, jam suteikiamas žodis – dvi su puse minutės. Nuoširdžiausi sveikinimai!

Jorgo Chatzimarkakis (ALDE). – (*DE*) Ačiū, pone pirmininke, tai labai malonu. Komisijos nary A. Šemeta, Europos įstaigų ir institucijų biudžeto valdymo ataskaitų priėmimas yra vienas iš svarbiausių mūsų – Europos žmonių atstovų – uždavinių, tai mūsų valstybinė pareiga. Klausimas, ką Europa nuveikė už mokesčių mokėtojų sunkiai uždirbtus pinigus, yra esminis siekiant pritarimo Europos integracijos projektui.

Pirmiausia norėčiau padėkoti visiems pranešėjams už pranešimus. Tačiau pranešimuose matau ir šviesos, ir šešėlių. Šviesą matau biudžeto valdyme apskritai. Nors apskritai visur, kur ES pati kontroliuoja ir valdo lėšas,

viskas vyksta pagal taisykles. Ar tai daroma efektyviai ar ne – visai kitas klausimas. Mes – Europos Parlamentas – turėtume skirti daugiau dėmesio įvairių politikos sričių, politikos klausimų ir politikos vykdymo, visų pirma darbotvarkės iki 2020 m., efektyvumui.

Šešėlių yra sanglaudos politikos srityje. Vienuolika procentų neatitinka taisyklių – tai per daug. Todėl labai svarbu, kad ES labiau pasistengtų susigrąžinti neteisingai išmokėtas lėšas. Dėl to Biudžeto kontrolės komitetas pritarė Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcijos pasiūlytiems pakeitimams. Norime, kad būtų susigrąžinta 100 proc. lėšų.

Kalbant apie 2010 m., turiu garbės būti pranešėju Europos Komisijos biudžeto įvykdymo patvirtinimo klausimu. Dėl užtrukusio Lisabonos sutarties įsigaliojimo tai nebus lengvas uždavinys. Turime labai akylai stebėti, ar dėl atskirų Komisijos narių naujų pareigų nesumažės skaidrumas ir nebus labiau vengiama atsakomybės. Turime labai akylai tai tikrinti ir tą darysime.

Leiskite pabrėžti dvi sritis: pirma, vadinamosios nevyriausybinės organizacijos ir antra, minėtas neoficialus susitarimas. Per 2008–2009 m. laikotarpį Europos Sąjunga NVO išmokėjo per 300 mln. EUR. Tarp šių NVO buvo tokios garbingos organizacijos kaip "Deutsche Welthungerhilfe". Tačiau yra ir tokių, kurios siekia sugriauti Europos Sąjungos reputaciją, pvz. "Counter Balance", puolusi Europos investicijų banką. Tai nepriimtina, tad turime spręsti šį klausimą. Turime apibrėžti, kas yra nevyriausybinė organizacija, ir įkurti jų registrą, nes jos gauna daug mokesčių mokėtojų pinigų.

Dėl neoficialaus susitarimo – norėčiau padėkoti D. Lópezui Garrido. Norėčiau padėkoti, kad atvykote. Taip pat norėčiau pabrėžti istorinę reikšmę: ginčyti ir persvarstyti šį susitarimą praėjus 40 metų – didelis žingsnis. Atsižvelgiant į Parlamento svarbą įsigaliojus naujai Lisabonos sutarčiai, tai – būtinas žingsnis. Turime užtikrinti skaidrumą ir čia, ir Taryboje.

Ashley Fox (ECR). – Pone pirmininke, šiam Parlamentui vėl pateikiama gausybė finansinių ataskaitų ir prašoma jas tvirtinti. Dėl šių finansinių ataskaitų Audito Rūmai nesuteikia teigiamo patikinimo pareiškimo, nes jos toli gražu ne teisėtos ir ne taisyklingos. Auditoriai ir šį kartą sako, kad šiose finansinėse ataskaitose apstu pažeidimų, tačiau iš mūsų tikimasi, kad mes jas patvirtinsime.

Džiaugiuosi, kad V. Mathieu rekomenduoja atidėti Europos policijos koledžo finansinių ataskaitų patvirtinimą. Mes pritariame šiai rekomendacijai, nes OLAF reikia daugiau laiko tyrimui baigti. Šiame koledže įtariamas sukčiavimas, taip pat, kad darbuotojai už mokesčių mokėtojų pinigus pirko baldų asmeniniam naudojimui.

Sakau Parlamentui: Jungtinės Karalystės konservatoriai nesitaikstys su tokiais pažeidimais. Netvirtinsime biudžeto įvykdymo tol, kol Audito Rūmai nepateiks teigiamo patikinimo pareiškimo.

Pasitikėjimas politikais rekordiškai mažas ir mūsų reputacija dar labiau pablogės, jei toleruosime tokį švaistymą. Kaskart, kai tvirtiname reikalavimų neatitinkančias finansines ataskaitas, skatiname toliau švaistyti lėšas ir sukčiauti. Kaskart, kai balsuojame už biudžeto įvykdymo patvirtinimą, siunčiame signalą Tarybai, Komisijai ir mūsų rinkėjams, kad nerimtai žiūrime į visą šį reikalą.

Mano partija ypač akylai stebės, kaip šiuo klausimu balsuos EP nariai, atstovaujantys darbo ir liberalų demokratų partijoms. Negalima leisti, kad jie savo šalyse deklaruotų, jog nori įvesti pokyčių politikoje – ją išvalyti ir reformuoti, ir tuo pat metu kasmet balsuotų už tokias reikalavimų neatitinkančias finansines ataskaitas. Visi, kurie rimtai galvoja apie sistemos reformą ir mokesčių mokėtojų interesų apsaugą, turėtų balsuoti prieš biudžeto įvykdymo patvirtinimą.

Bastiaan Belder (EFD). – (NL) Pone pirmininke, atsižvelgdamas į klaidų kiekį nepritariu, kad reikia tvirtinti Europos Komisijos biudžeto įvykdymą. Mes vis dar nepakankamai stengiamės supaprastinti taisykles, ypač struktūrinių fondų taisykles. Keturios nepriklausomos patariamosios valdybos pateikė pasiūlymą, į kurį Komisija dar nedavė priimtino atsako. Nepriklausomas išorinis vertinimas Komisijos poveikio vertinimo valdyboje iš tikrųjų būtinas. Jei Dr. E. Stoiberio aukšto lygio grupė įrodys, kad reikia, jai taip pat turėtų būti skirta pakankamai išteklių būtinoms sekretoriato funkcijoms atlikti. Be to, reikia platesnių įgaliojimų. Turime sumažinti ne tik administracinę naštą, bet ir esminės atitikties sąnaudas; įgaliojimai taip pat neturi apsiriboti galiojančiais teisės aktais – kritiškai analizuoti reikia ir naujus teisės aktus. Tai, pone pirmininke, padėtų struktūriškai sumažinti valdžios institucijoms ir įmonėms veikti pernelyg trukdančių taisyklių naštą.

Monika Hohlmeier (PPE). – (*DE*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, pirmiausia norėčiau pakalbėti apie problemas, susijusias su pagalba vystymuisi, kurias Audito Rūmai beveik visada pabrėžia, ir padėkoti Ayalai Sender už itin malonų bendradarbiavimą.

Visų pirma, dažnai iškyla biudžetinės paramos problema. Tai reiškia, kad esama įtarimų, jog šalyse, kurių gyventojams norime nors šiek tiek padėti, dalį iš biudžeto skiriamos paramos korumpuota ir totalitarinė valdžia naudoja nepageidautinoms gyventojų grupėms ar netgi kritikai pažaboti. Aš tokią biudžeto paramą labai smerkiu. Ją reikėtų sumažinti arba visai jos neteikti toms šalims, kuriose akivaizdžiai esama biudžeto paramos panaudojimo problemų.

Antra, kaip ir anksčiau, susiduriame su problema, kad mokėjimai dažnai atliekami klaidingai, kad nepakankamas paramos vystymuisi projektų koordinavimas tarp skirtingų tos pačios šalies institucijų ir lygmenų bei jų orientavimas, ir kad nėra aiškiai nustatomi prioritetai. Labai svarbu, kad šis klausimas būtų sprendžiamas skubos tvarka, kad galėtume pagerinti projektų tvarumą ir veiksmingumą tose šalyse, kuriose žmonėms tų projektų žūtbūt reikia.

Be to, kaip ir anksčiau, manau, kad paramą vystymuisi ir Europos plėtros fondą būtina įtraukti į bendrą biudžetą.

Dėl Turkijai skiriamos pasirengimo stojimui į ES pagalbos norėčiau pasakyti, kad mane nustebino tai, jog visiškai normali kritika, dėl kurios kitose šalyse jau seniai būtų užblokuotas arba sustabdytas finansavimas, taip greitai sukėlė žagsulį Turkijos ir Komisijos bendradarbiavime. Manau, kad būtų visiškai normalu, jei pirmiausia nustatytume strategiją ir tikslus, tuomet laiko terminus, projekto orientaciją, vertinimo kriterijus, ir po to rezultatų vertinimo metodiką.

Tačiau kai viso to nėra, o įvykdyti projektai vėliau pripažįstami pasisekusiais, man kyla klausimas apie tai, kaip programa vykdoma. Todėl, mano asmenine nuomone, yra būtina sustabdyti bent dalį finansavimo tol, kol turėsime tinkamą patikinimą, kad lėšos bus leidžiamos tinkamai. Dabar esame pasiekę kompromisą, tačiau manau, kad būtina stebėti šią problemą, nes gali nukentėti kitos šalys, pvz., Bulgarija, Rumunija ar Graikija. Manau, kad su visais turi būti elgiamasi vienodai, ne skirtingai.

Todėl prašau, kad pastatų politikos srityje būtų numatyta vidutinio laikotarpio statybos strategija, pagrįsta aiškiu statybos darbų ir finansavimo planavimu. Dideliems projektams turėtų būti numatytos atskiros biudžeto eilutės ir taikoma statybų eigos ataskaitų sistema; turime nebefinansuoti jokių sąnaudų, susijusių su trumpalaikėmis paskolomis projektams finansuoti. Kadangi mūsų institucijos yra tokios didelės, mums pastatų reikia ir jie turi būti planuojami atidžiai ir skaidriai.

Paskutinis klausimas, kurį noriu paminėti, yra būtinybė kuo skubiau supaprastinti programas, nes būtent dėl to atitinkamose šalyse kyla problemų; šis reikalavimas neturi likti retorinis, jis turi būti iš tikrųjų vykdomas.

(Plojimai)

Jens Geier (S&D). – (*DE*) Pone pirmininke, pone Komisijos nary, pone Lópezai Garrido, džiaugiuosi, kad esate čia ir taip patvirtinate, jog Taryba pritaria šioms svarbioms diskusijoms. Ponios ir ponai, visi žinome šią gudrybę: norint priversti žmogų nejaukiai pasijusti, tereikia paklausti, ar jis vis dar užploja savo vaikams. Net jei bus atsakyta neigiamai, taip netiesiogiai bus pripažįstama, kad anksčiau užplodavo.

Parlamentui pateiktas B. Staeso, kuriam norėčiau padėkoti už darbą, pranešimas dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo yra kritiškas, ir, mano nuomone, bent jau keliose srityse šia logika ir buvo vadovaujamasi. Savikritika yra gerai, tačiau ji turi būti tiksli. Su savo frakcija daugybę kartų diskutavome, kaip galėtume atsisakyti vienos ar kitos pranešimo dėl Parlamento biudžeto įvykdymo patvirtinimo formuluotės. Kai kurie iš mūsų dėl šio klausimo savo šalyse sulaukė nemažo spaudimo.

Kad ir kaip ten būtų, noriu pateikti jums savo atsakymus į klausimus, kodėl nepritarėme vienoms ar kitoms pranešimo dėl Parlamento biudžeto įvykdymo patvirtinimo formuluotėms. Kai kurie pasiūlymai jau įgyvendinti. Galėtume iš naujo juos pateikti, bet ar tai būtina? Kai kurie pasiūlymai nenaudingi, pvz., mintis paversti Biudžeto kontrolės komitetą tam tikra alternatyvia vidaus audito įstaiga ar Biuro ir plenarinių sesijų tarpininke. Šiame pranešime pateikta daugybė gerų pasiūlymų ir jie visi vis dėlto buvo patvirtinti.

Be to, šiame pranešime pateikiama pasiūlymų, kuriais įtvirtinama tik dalinė tiesa, pvz., dabar nagrinėjamame 26 pakeitime. Šiame pakeitime reikalaujama sukurti Parlamento frakcijose vidaus kontrolės sistemą. Nieko negali būti akivaizdžiau. Būtent dėl to tai ilgą laiką buvo daroma Socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcijoje. Jeigu mano frakcija tam pritartų, elgtumėmės taip, lyg būtume į ką nors įsivėlę. Todėl galėtume pritarti tik tada, jeigu tai būtų įvardyta ir šiame pranešime. Todėl siūlau į šią dalį įtraukti frazę "kaip tai daroma S&D frakcijoje".

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Pone pirmininke, nors ir lieka daugybė problemų, ES lėšų kontrolė ir auditas pagerinti ir tampa vis išsamesni. Matome mus tenkinančius rezultatus, tačiau galima nuveikti dar daugiau. Mūsų šūkis turėtų būti "Nešvaistyti nė cento". Dėl vystymuisi skirtų lėšų ES yra didžiausia paramos teikėja pasaulyje. Gerai, kad keičiame pasaulį ir rodome savo solidarumą su skurdžiausiai gyvenančiais žmonėmis pasaulyje. Manau, kad ES piliečiai tuo džiaugiasi, tačiau pinigus būtina panaudoti geriausiu įmanomu būdu. Jie neturi atitekti korumpuotiems vadovams, kurie prisipildo jais savo kišenes, negalime iššvaistyti pinigus projektams ir iniciatyvoms, kurie nėra orientuoti į ateitį ar nėra tinkamos kokybės.

Mes, esantys Parlamente, turime ypatingą atsakomybę šio klausimo atžvilgiu. Komitetui pateikiau nemažai pakeitimų, kuriuos gana palankiai įvertino pranešėjas. Tiesa ta, kad ES turi kalbėti aiškiau ir reikalauti, kad ES remiamos šalys gerbtų tokias esmines žmogaus teises kaip saviraiškos ir spaudos laisvė. Deja, šiuo metu to nėra.

Pateiksiu labai aiškų pavyzdį: ES parama Eritrėjai. Eritrėjoje režimą kritikuojantys asmenys yra uždaromi į kalėjimą be teismo proceso ir net neinformavus, kuo jie kaltinami. Jie daugybę metų siaubingomis sąlygomis kankinasi kalėjime. Ką jie padarė? Jie kritikavo šalies valdžią ir prezidentą.

Turėtume aiškiau apie tai kalbėti. ES turi pajėgti nustatyti, kad jos parama priklausytų nuo to, ar šalis gavėja gerbia pagrindines žmogaus teises, ir aš manau, kad pranešime turėjo būti tvirčiau ir aiškiau apie tai kalbama. Manau, kad būtent to iš mūsų tikisi Europos mokesčių mokėtojai.

Peter van Dalen (ECR). – (*NL*) Pone pirmininke, B. Staeso pranešime yra labai svarbi dalis, pavadinta "EP nariai, kaip viešieji asmenys". Labai tinkamai parinktas pavadinimas. Kiekvienas šio Parlamento narys yra viešasis asmuo ir turi sugebėti bet kada visuomenei atsakyti, kaip jis ar ji dirba, o visų pirma sugebėti pagrįsti, kaip jis ar ji panaudojo iš mokesčių mokėtojų surinktas lėšas. Iš tikrųjų visi mes valdome mokesčių mokėtojų pinigus, todėl piliečiai turi teisę žinoti, kaip juos leidžiame.

Pastaraisiais metais labai padidintas Parlamento atskaitingumas, tačiau iš EP narių vis dar nereikalaujama atsiskaityti už visas jų lėšas. Visų pirma kalbu apie kiekvienam nariui per mėnesį skiriamą iki 4 200 EUR sumą bendrosioms išlaidoms padengti. Kasmet turiu skirti didžiulę sumą pinigų, kad pasamdyčiau nepriklausomą apskaitininką šiam atskaitingumui užtikrinti. Tikrai keista; turėtume tai užtikrinti tiesiog pasitelkdami Parlamento tarnybas, kaip kad darome mūsų kelionių ir pragyvenimo išlaidų atveju. Todėl raginu jus pritarti su šiuo klausimu susijusiam 65 dalies 33 pakeitimui.

Sidonia Elżbieta Jędrzejewska (PPE). – (PL) Europos personalo atrankos tarnyba, arba EPSO, yra tarpinstitucinis vienetas, atsakingas už Europos Sąjungos institucijų personalo atranką. Labai džiaugiuosi, kad ši tema aptariama pranešimuose dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo. Būtina imtis priemonių kandidatų ir atrinktų kandidatų eiti Europos Sąjungos institucijų tarnautojų pareigas geografinėms neproporcingumui nustatyti ir panaikinti. Visų pirma nepriimtina, kad ir toliau naujųjų valstybių narių, įskaitant ir Lenkiją, piliečiams atstovaujama nepakankamai, ir ne tik Europos Sąjungos civilinėje tarnyboje. Mano nuomone, šis reiškinys visų pirma paplitęs tarp vidurinio ir aukštesniojo lygio valdymo personalo. Abejonių kelia ir ilga įdarbinimo eiga, ir atrinktų kandidatų sąrašo sudarymas. Dažnai konkursų metu atrinkti kandidatai – tie, kurie sėkmingai dalyvavo konkurse – priima darbo pasiūlymus ne Europos Sąjungos institucijose, nes tiesiog negali tiek ilgai laukti, taigi visas įdarbinimo procesas nueina perniek.

Džiaugiuosi, kad EPSO patvirtino korekcinę programą ir pritarė Audito Rūmų ir kai kurioms Europos Parlamento pastaboms. Tikrai įdėmiai stebėsiu korekcinės programos įgyvendinimą, visada prisimindama, kad EPSO pirmiausia turėtų siekti ES institucijų pasiūlymus pateikti geriausiems galimiems kandidatams, atrinkti geriausius galimus kandidatus ir sukurti geriausią galimą atrinktų kandidatų sąrašą, užtikrinant proporcingą atstovavimą visoms valstybėms narėms.

Ivailo Kalfin (S&D). – (*BG*) Pone Komisijos nary, pone Lópezai Garrido, ponios ir ponai, norėčiau išreikšti savo nuomonę dėl Europos Sąjungos agentūrų biudžeto įvykdymo. Visų pirma norėčiau perduoti savo kolegos Georgio Stavrakakio, kuris negalėjo atvykti į diskusijas dėl šio klausimo, nors pastaruosius kelis mėnesius dirbo Europos Parlamento Socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcijos šešėliniu pranešėju, rengiant šį pranešimą, atsiprašymą. Jis negali atvykti dėl plačiai aptariamų transporto problemų.

S&D frakcijos nuomone, su skaidriu ir teisėtu Europos Sąjungos lėšų panaudojimu susiję klausimai yra svarbiausia, o pats viešųjų finansų valdymas didžiąja dalimi priklauso nuo sėkmingo šių problemų išsprendimo. Todėl norėčiau padėkoti ir pranešėjai V. Mathieu, taip pat Europos Audito Rūmų nariams ir agentūrų vadovams, su kuriais glaudžiai bendradarbiavome. Noriu pabrėžti, kad biudžetinių agentūrų auditas yra labai sudėtinga ir daug jėgų reikalaujanti procedūra, nes labai skiriasi jų veikla ir kompetencija.

Norėčiau pradėti nuo bendro pareiškimo, kad 2008 m. pamatėme, jog agentūros ir toliau kasmet vis geriau vykdo savo biudžetus. Norėčiau nukrypti nuo temos ir pasakyti tiems kolegoms nariams, kurie nesitiki Audito Rūmų pastabų, kuriomis būtų pritariama biudžetui, kad Audito Rūmai nebeteiks pastabų tada, kai sumažės pasitikėjimas šia institucija. Tiesa ta, kad dauguma klaidų ištaisytos, o skaidrumo ir drausmės lygis, įgyvendinant biudžetus, kyla. Į šią pažangą atsižvelgia ir Europos Audito Rūmai, o agentūrų vadovai dar labiau stengiasi pagerinti atskaitingumo ir kontrolės sistemas.

Žinoma, trūkumų vis dar lieka. Juos paminėjo Parlamentas ir Audito Rūmai. Šių trūkumų priežastys tiek objektyvios, tiek subjektyvios. Gera žinia ta, kad jie visi gali būti panaikinti, jau imamasi veiksmų tam padaryti.

Didžiausia problema kilo dėl Europos policijos koledžo (CEPOL). Problemų jau kelerius metus kyla dėl įvairių priežasčių: atskaitingumo sistemos pakeitimo, neišspręstų su priimančiąja valstybe susijusių klausimų, nepranešimo apie sutartis ir viešųjų lėšų naudojimo kitiems tikslams, nei numatyta. Nors kelerius metus ir buvo daromos nuolaidos, lėmusios kiek lėtesnį rezultatą, nei tikėtasi, šiemet pritariu biudžeto įvykdymo patvirtinimo atidėjimui, susijusiam su šios agentūros 2008 m. biudžeto įvykdymu, kol bus atliktas naujas auditas, o nauja koledžo vadovybė prisiims aiškią atsakomybę dėl pažeidimų ir teisinių prieštaringumų panaikinimo per įmanomą trumpiausią laiką užtikrinimo.

Antra problema buvo susijusi su *Frontex*, visų pirma su agentūros gebėjimu naudoti jai skirtas lėšas. Per komiteto klausymus agentūros vadovas pateikė patenkinamus atsakymus.

Ateityje turime imtis įvairių su agentūrų biudžeto kontrole susijusių veiksmų. Sumažinsiu juos iki trijų priemonių. Pirma, agentūrų vadovai turi toliau siekti griežtesnio biudžeto drausmės laikymosi. Antra, turi būti imamasi priemonių apskaitos taisyklėms supaprastinti, visų pirma bendrai finansuojamų ir iš savo fondų finansuojamų agentūrų atžvilgiu. Galiausiai turime išnagrinėti Audito Rūmų pateiktą pasiūlymą nustatyti kriterijus, kaip sėkmingai šios agentūros atlieka savo užduotis.

Markus Pieper (PPE). – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, pateiksiu keletą komentarų dėl Europos Sąjungos lėšų naudojimo plėtros srityje. Turėjome įvertinti specialią Audito Rūmų ataskaitą dėl pasirengimo narystei pagalbos Turkijai panaudojimo. Kaip Biudžeto kontrolės komitetas, esame labai nusivylę Audito Rūmų ataskaitos išvadomis. Ankstesniu laikotarpiu Komisija naudojo lėšas be jokios strategijos ar veiksmingo audito, o visų pirma projektai nebuvo konkrečiai susiję su pažanga siekiant narystės. Net ir 2007 m., įsigaliojus naujai Pasirengimo narystei pagalbos priemonei (PNPP), Audito Rūmai nepajėgia įvertinti panaudotų lėšų veiksmingumo. Vis dėlto kalbame apie 4,8 mln. EUR iki 2013 m.

Iš pradžių komitetą buvo apėmęs bejėgiškumas. Kur ir kada galime turėti politinės įtakos pasirengimo narystei pagalbos panaudojimo atžvilgiu, jeigu kitas Audito Rūmų įvertinimas bus atliekamas po 2012 m.? Todėl Biudžeto kontrolės komitetas ragina Komisiją skubos tvarka persvarstyti PNPP programą. Kol bus įvertinta pažanga, raginame įšaldyti lėšas iki metinio 2006 m. lygio. Tai būtų kompromiso išeities taškas.

Be to, siūlome, kad bendrąja prasme – bendrąja, o ne konkrečiai kalbant apie Turkiją – PNPP turėtų būti taikoma lanksčiai, numatant konkrečias narystės ar bendradarbiavimo, kaimynystės ar panašias formas. Stojimo derybų metu visą dėmesį skirti tik ES narystės klausimui gali būti labai netinkama investicija.

Žaliųjų ir kairiųjų frakcijos kritikuoja, kad keldami šiuos reikalavimus kišimės į užsienio politiką, o Turkijai taip bus suteiktas specialus statusas. Ne, jeigu nereaguosime į akivaizdžius trūkumus, tada užtikrinsime specialų statusą. Jeigu darysime išimtis Turkijai, galime nustoti vykdyti biudžeto kontrolę ir Kroatijos, Rumunijos, Bulgarijos ar Graikijos atžvilgiu. Šiaip ar taip tai yra ta pati tema.

Raginu Komisiją nežiūrėti pro pirštus vien dėl to, kad tai Turkija. Geriau pritarti Turkijos stojimui, remiantis stojimo kriterijais, kuriuos nustatė pati Bendrija.

Christel Schaldemose (S&D). – (*DA*) Pone pirmininke, šiandien norėčiau pakalbėti apie Parlamento pranešimą dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo. Prieš save matome, mano nuomone, turbūt patį išsamiausią, kritiškiausią ir labiausiai į ateitį orientuotą Europos Parlamento biudžeto įvykdymo patvirtinimo pranešimą. Tai labai gerai. Todėl norėčiau padėkoti B. Staesui už tokį konstruktyvų darbą.

Neįprasta, kad institucija pati patvirtina biudžeto įvykdymą, mat tai iš tiesų reikalauja didžiulės atsakomybės, skaidrumo ir kontrolės. Tačiau pranešimu iš tiesų padedama užtikrinti, kad mes, kaip Parlamentas, pajėgtume prisiimti šią atsakomybę, užtikrinti skaidrumą ir geresnę kontrolę. Tai, žinoma, yra gerai.

Ir turint tai omenyje dar yra tobulėjimo galimybių. Tiesiog paminėsiu keletą sričių, kurios, mano nuomone, aptariamos kai kuriuose pakeitimuose. Manau, kad turime nuveikti daugiau, kad mūsų piliečiai galėtų stebėti

mūsų darbą. Galime tai užtikrinti, suteikdami piliečiams paprastesnę prieigą prie mūsų pranešimų interneto svetainėje – įskaitant ir kritiškus pranešimus. Taip pat manau, kad svarbu panagrinėti, kaip veikia mūsų viešųjų pirkimų procedūros čia, Parlamente. Tai didelės rizikos sritis, dėl kurios taip pat buvo pateikta tinkamų pakeitimų. Be to, taip pat manau, kad turime pamąstyti, ar galima patobulinti vadovybės struktūrą ir padaryti ją dar skaidresnę, siekiant tiek mums, Parlamento nariams, tiek mūsų piliečiams padėti kontroliuoti Parlamentą. Be to, nors tai jau ne kartą buvo minėta, žinoma, nemanau, kad turėtume leisti pinigus mūsų biurams čia, Strasbūre, atnaujinti. Vietoj to turėtume turėti tik vieną darbo vietą.

Esu iš Danijos – šalies, turinčios skaidrumo, atvirumo ir kontrolės tradicijas, visų pirma kiek tai susiję su mokesčių mokėtojų pinigų panaudojimu. Labai vertinu šias vertybes ir manau, kad jomis turėtų būti labiau vadovaujamasi visoje ES. Manau, kad pranešimu dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo Europos Parlamentui parodoma, kad mes Parlamente į tai atsižvelgiame ir judame teisinga kryptimi. Taip pat galime labiau kritikuoti kitas institucijas.

Esther de Lange (PPE). – (NL) Pone pirmininke, jau nemažai pasakyta per šias diskusijas, todėl norėčiau pakalbėti tik apie du dalykus. Pirma, apie Parlamento biudžeto įvykdymo patvirtinimą; juk jeigu norite kontroliuoti kitus, turite labai kritiškai vertinti savo pačių biudžeto įvykdymą. B. Staes pateikė pranešimą dėl šio klausimo, kuriam visa širdimi būčiau pritarusi prieš šešerius ar septynerius metus, bet per šiuos šešerius ar septynerius metus daugybė dalykų pakrypo į gerąją pusę. Tarp jų galima paminėti tik iš tikrųjų patirtų kelionių išlaidų kompensavimą ir Padėjėjų statutą. Smagu, kad B. Staes paminėjo šiuos pavyzdžius per savo neseniai pasakytą kalbą, tačiau gaila, kad šie laimėjimai dar nepaminėti pranešime. Tikiuosi, kad galima tai ištaisyti per balsavimą, vyksiantį po dviejų savaičių, kad pranešimas galiausiai būtų suderintas. Labai tikiu, kad taip ir bus.

Antras yra bendras klausimas, pone pirmininke, nes manau, kad ateinančiais metais kils sudėtingų diskusijų dėl biudžeto. Nepaisant to, kad priėmus Lisabonos sutartį gavome papildomų užduočių, nenumatoma, kad naujajam laikotarpiui mūsų biudžetas būtų padidintas, o tai reiškia, kad kalbant apie Europos Sąjungos išlaidas, bus vis svarbiau vienu metu pasiekti keletą vykdomos politikos tikslų, naudojant tas pačias lėšas. Tam bus reikalingi Audito Rūmai, kurie iš tikrųjų gali patikrinti sudėtinius su išlaidomis susijusius veiksmus, o ne tik įvertinti, ar laikomasi taisyklių. Dabar mūsų Audito Rūmai nepajėgia to padaryti. Taigi, jeigu norime sudaryti tinkamą biudžetą kitiems finansiniams metams, kurio atžvilgiu gali būti atliktas auditas, bus reikalingi su Audito Rūmais susiję pokyčiai. Todėl siūlau ateityje Audito Rūmams iš tikrųjų dalyvauti diskusijose dėl biudžetų ir biudžeto kontrolės ir norėčiau, kad Europos Komisija man pasakytų, kaip ji galvoja atlikti šią užduotį.

Derek Vaughan (S&D). – Pone pirmininke, noriu pakalbėti apie Europos Parlamento biudžeto įvykdymo patvirtinimą ir pirmiausia padėkoti pranešėjui už puikų ir sunkų kartu su kitais atliktą darbą.

Manau, kad nereikia nė sakyti, kad visi šiame Parlamente nori padidinti atvirumą ir skaidrumą ir tinkamą mokesčių mokėtojų pinigų panaudojimą, tačiau turime užtikrinti, kad bet kokie mūsų veiksmų pakeitimai būtų teigiami. Nesu tikras, ar kai kurios dabartiniame pranešime pateiktos rekomendacijos yra teigiamos. Pvz., rekomendacija pašalinti tualetus šiame pastate pareikalautų daug išlaidų, taip pat ir pasiūlymas pakeisti visą Europos Parlamento automobilių parką.

Pranešime taip pat yra keletas rekomendacijų, kurios jau įtrauktos į pasiūlymus dėl 2011 m. biudžeto. Tarp jų galima paminėti *Europarl TV* klausimo persvarstymą, siekiant užtikrinti jo veiksmingumą ir juo siekiamą tikslą, taip pat raginimą priimti ilgalaikio plėtojimosi strategiją, kuri jau pateikta ar bent jau pasiūlyta priimti ateityje. Be to, pranešime yra rekomendacijų, kurios apima klausimus, kurie jau įgyvendinti arba įgyvendinami.

Žinoma, pranešime yra ir teigiamų dalykų, ir jiems tikrai turėtų būti pritarta – pvz., sumažinti spausdinant dokumentus sunaudojamo popieriaus kiekį. Kasdien matome krūvas popieriuje išspausdintų dokumentų, todėl tikrai yra ką sumažinti.

Pritariu ir kvietimui racionalizuoti išorės tyrimus bei užtikrinti bendradarbiavimą su kitomis institucijomis šių tyrimų atžvilgiu, kad išvengtume dubliavimosi ir užtikrintume veiksmingumą. Kaip suprantu, kai kurie 2011 m. Europos Parlamento biudžeto pakeitimai bus pateikti dar kartą.

Pranešime siūloma rizikos valdytojui kasmet pateikti ataskaitą, ir aš manau, kad tai geras pasiūlymas. Tai parodo, kad būtina suderinti diskusijas dėl Europos Parlamento biudžeto įvykdymo patvirtinimo. Neabejoju, kad Biudžeto kontrolės komitetas užtikrins pareigų įvykdymą ateityje ir pageidaus teikti pranešimus dėl to, kaip įgyvendinamos ir vertinamos šiame pranešime pateiktos rekomendacijos.

Paul Rübig (PPE). – (*DE*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, pirmiausia norėčiau pasakyti, kad džiaugiuosi, jog šią savaitę turėjau vykti tik į Strasbūrą, o ne į Briuselį, nes Strasbūras daug arčiau mano namų, todėl galėjau atvykti čia, nepaisant nutrauktų skrydžių.

Antra mano mintis susijusi su biudžeto kontrole. Vis dar turime tą patį seną dokumentą, kuriame parodyta, kas vyksta per šios savaitės plenarinį posėdį. Būčiau laimingas, jeigu galėtume turėti kompiuterius čia, savo darbo vietose, visų pirma dėl to, kad galėtume viską peržiūrėti elektroniniu būdu, kad balsuodami turėtume pakeitimus savo gimtosiomis kalbomis, o balsavimas galėtų būti vykdomas tikslingai. Dalyvaujame daugybėje balsavimų, visada vidurdienį, o būtų gerai, jeigu nereikėtų nešiotis dokumentų su savimi, jie būtų pateikiami elektroniniu būdu. Galų gale Europos Parlamente turėtų būti naudojamos moderniausios technologijos.

Trečia, kai mes kur nors keliaujame, turime už viską atsiskaityti, o tai pastaruoju metu tapo labai biurokratiškas reikalas. Tai didžiulė papildoma našta ne tik mums, EP nariams, bet ir Parlamento administracijai. Papildomu auditu nustatomos papildomos sąlygos. Turėtume sudaryti darbo grupę, kuri grįžtų prie to, kas svarbiausia, – tinkamos ir tikslios apskaitos, – kad sumažintume administracinę naštą 25 proc., o ne padidintume ją 50 proc., kaip nutiko paskutiniais mėnesiais.

Dėl struktūros tai prašau Komisijos patikrinti, ar turėtume galvoti apie didesnes investicijas į Sanglaudos ir Regioninį fondą, o ne apie Europos Sąjungos lėšų panaudojimą, kai daugybėje šalių kilo krizė finansinės padėties atžvilgiu. Būtų protinga padidinti bendrąsias nacionalines pajamas (BNP) net ir 1,27 proc. norint daugiau pasiekti investicijų srityje.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Pirmiausia norėčiau pakalbėti apie 2008 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimą, III skirsnį – Komisija ir vykdomosios agentūros. Palankiai vertiname savanoriškas Danijos, Nyderlandų, Švedijos ir Jungtinės Karalystės iniciatyvas rengiant šalies vadovybės pareiškimus.

Tvirtai manome, kad pažanga bus padaryta tada, kai bus gauti šalies vadovybės pareiškimai dėl visų Europos Sąjungos lėšų, kurios yra bendrai valdomos. Todėl raginame Komisiją pateikti rekomendacijas dėl šių vadovybės pareiškimų rengimo.

Kalbant apie bendrąją mokslinių tyrimų programą, mums nerimą kelia tai, kad dabartinė programa neatitinka šiuolaikinės mokslinių tyrimų aplinkos poreikių. Manome, kad būtina modernizuoti ir labiau supaprastinti būsimą bendrąją programą.

Taip pat norėčiau paminėti 2008 finansinių metų Europos tinklų ir informacijos apsaugos agentūros biudžeto įvykdymo klausimą. Agentūros sąskaitose nurodoma, kad buvo gautos pajamos iš palūkanų, kurios 2008 finansiniais metais sudarė daugiau nei 143 000 EUR, o tai reiškia, kad agentūros likvidumas per ilgus laikotarpius itin didelis. Todėl raginame Komisiją ištirti ne tik galimybes visiškai suvaldyti grynųjų pinigų valdymą atsižvelgiant į poreikius, bet ir visų pirma ENISA įgaliojimų išplėtimo galimybę tiek po 2012 m., tiek, kiek tai susiję su jos kompetencija.

Richard Seeber (PPE). – (*DE*) Pone pirmininke, jeigu norime, kad Europos Sąjungą palankiai vertintų jos piliečiai, labai svarbu, kad jie žinotų, kaip panaudojami pinigai, kuriuos jie sumoka kaip mokesčius. Todėl C. Schaldemose reikalavimas užtikrinti didesnį skaidrumą visiškai pateisinamas, ir aš manau, kad būtent šioje srityje Europos Sąjungos projektas sustojo arba žlunga.

Tačiau kalbame ne tik apie skaidrumą, bet ir apie suprantamumą. Mums mokama už tai, kad visą laiką skirtume šiems klausimams. Manau, kad kai pasitaikius progai piliečiai pažvelgia į tokį dokumentą, jie turėtų pajėgti su juo kažką konkretaus nuveikti. Todėl turime paraginti Komisiją imtis veiksmų jos dokumentų, visų pirma susijusių su biudžetine programa, suprantamumo atžvilgiu. Tada piliečiai greitai sužinotų, koks mažas ar didelis yra ES biudžetas ir kiek nuolat reikalaujama iš ES.

Tai, kad valstybės narės tikisi ES kažką nuveikti, tačiau, kita vertus, nėra taip pat pasirengusios skirti tam pinigų, yra visų mūsų politinė problema, sritis, kurios Komisija turėtų imtis ateinančiais metais.

Franz Obermayr (NI). – (*DE*) Pone pirmininke, norėčiau pasakyti keletą žodžių apie labai kritišką diskusiją dėl Turkijos pasirengimo narystei pagalbos priemonės. Ji vis didėjo nuo 2002 m., nors Turkija labiau žengia atgal nei į priekį. Paskutinėje specialiojoje Audito Rūmų ataskaitoje atskleidžiamos didžiulės problemos. Lėšos nebuvo tinkamai panaudotos ir pakankamai įvertintos.

Todėl raginu Komisiją išeiti į viešumą ir, prieš patvirtinant biudžeto įvykdymą, paaiškinti ES piliečiams, kas iš tikrųjų nutiko su kasmet Turkijai skiriamais 800 mln. EUR.

Dabar pakalbėsiu apie įvairias agentūras bendrąja prasme. Nekontroliuojamas ES agentūrų, kurių skaičius nuo 2000 m. išaugo tris kartus, gausėjimas, steigimas, pakartotinis steigimas ir plėtra akivaizdžiai prieštarauja Lisabonos strategijoje numatytam reikalavimui sumažinti biurokratijos lygį. Tai taikytina ir kalbant apie naująjį Europos prieglobsčio paramos biurą.

Nors kalbame apie 2008 m., pasakysiu keletą žodžių apie Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centrą. Tikrai norėčiau sužinoti, ar jis tuo metu miegojo, kai metų pradžioje Čekijoje buvo įteisinti stiprieji narkotikai, o dabar dėl atvirų sienų matome įspūdingą narkotikų turizmą. Esame negailestingi rūkaliams, tačiau snaudžiame stipriųjų narkotikų atžvilgiu.

Daniel Caspary (PPE). – (*DE*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, aš taip pat norėčiau iškelti pasirengimo narystei pagalbos klausimą. Savo ataskaitoje Audito Rūmai aiškiai nurodė, kad negali patvirtinti, jog dabartinių programų pagrindu lėšos panaudojamos tinkamai. Todėl Europos Komisija sudarė programas, kurių negalime stebėti ir patikrinti jų veiksmingumo.

Savo nuomonėje Biudžeto kontrolės komitetas pateikė aiškią poziciją, o Turkija šiuo metu užsiima neįtikėtinu lobizmu. Kalbant apie biudžeto įvykdymo patvirtinimą, klausimas kyla ne dėl to, ar Turkija prisijungs prie ES. Ir ne dėl to, ar norime pamaloninti kitų draugiškų šalių atstovus, o dėl to, ar tikriname, ar programos iš tiesų veiksmingos, dėl pinigų, kurie turi pasiekti tuos, kam jie skirti, o ne kur nors nutekėti. Taip pat dėl to, ar tinkamai naudojame Europos Sąjungos piliečių už mokesčius sumokėtus pinigus. Todėl būčiau labai dėkingas, jeigu šio Parlamento dauguma per balsavimą priimtų teisingą sprendimą.

Andrew Henry William Brons (NI). – Pone pirmininke, atstovauju partijai, kuri prieštarauja visam Europos Sąjungos projektui ir mūsų šalies narystei ES. Žmonėms gali kilti įtarimų, kad nepritarsime ataskaitų patvirtinimui, nepaisydami jokių įrodymų. Norėčiau paneigti šį įtarimą.

Nors mūsų numatyta pozicija – prieštarauti beveik visų būsimų išlaidų patvirtinimui, tikėjausi, kad pritarsime buvusių išlaidų ataskaitų patvirtinimui, jeigu tai bus patvirtinta įrodymais, net jeigu nepritarėme tikslams, kurių siekiama tomis išlaidomis. Tačiau dėl daugybės pažeidimų nepritarsime, kad būtų bendrai patvirtintos ataskaitos.

Nepainiosime išlaidų tvarkingumo ir neatitikimų įvertinimo su pritarimu ar nepritarimu siekiamam tikslui. Tikiuosi, kad visi kiti, nepaisant to, ar jie pritaria išlaidų tikslams, ar ne, laikysis tokio pat požiūrio.

Christa Klaß (PPE). – (*DE*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, aptariame 2008 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimą, tačiau jo patvirtinimas visada suteikia galimybę pažvelgti į priekį, ir aš manau, kad visų pirma turime pagalvoti apie daugybę mūsų įsteigtų agentūrų. Žinoma, turime joms suteikti finansinių išteklių, tačiau kartu turime užtikrinti, kad jos galėtų vykdyti pagrindinę savo veiklą.

Turiu omenyje Europos cheminių medžiagų agentūrą (ECHA), kuri yra atsakinga už cheminių medžiagų pramonę ir kuri kitais metais prisiims papildomų pareigų ir bus atsakinga už biocidus. Turime užtikrinti, kad būtų vykdomas veiksmingas, į ateitį orientuotas darbas, kuris atitiktų mūsų vykdomą politiką, todėl prašau mūsų visų užtikrinti, kad šios agentūros būtų pajėgios tinkamai ir veiksmingai veikti ir ateityje.

Algirdas Šemeta, *Komisijos narys.* – Pone pirmininke, norėčiau dar kartą pabrėžti Komisijos įsipareigojimą toliau siekti pažangos, kurią padarėme pastaraisiais metais, kad ir toliau būtų gerinama išlaidų kokybė. Žinoma, atidžiai išnagrinėsiu su biudžeto įvykdymo patvirtinimu susijusius sprendimus, kuriuos per dvi savaites priims Europos Parlamentas, o Komisija užtikrins tinkamus tolesnesnius veiksmus.

Taip pat norėčiau padėkoti jums už labai geras šiandienos diskusijas. Manau, kad per diskusijas buvo išsakyta labai daug gerų idėjų, todėl norėčiau kelias iš jų paminėti.

Pirma, dėl šalies vadovybės pareiškimų klausimo, kurį iškėlė Bart Staes ir kiti nariai, tiesiog norėčiau jums priminti, kad kartu su Komisijos nariu J. Lewandowski išsiuntėme laišką Biudžeto kontrolės komitetui, patvirtindami, kad pateiksime pasiūlymą dėl šalies vadovybės pareiškimų, kai bus peržiūrimas Finansinis reglamentas. Manau, kad kartu su pasiūlymais dėl supaprastinimo ir nustačius toleruotinos klaidų rizikos sąvoką bus pagerinta struktūrinių lėšų valdymo padėtis. S. B. Søndergaard labai dėl to nerimavo.

E. Herczog iškėlė vidaus audito ir vidaus kontrolės vaidmens klausimą. Visiškai jai pritariu ir tiesiog norėčiau pasakyti, kad kitą savaitę nagrinėsime 2010–2012 m. audito strategiją ir daug daugiau dėmesio skirsime vidaus kontrolės sistemai Komisijoje pagerinti.

Taip pat pritariu J. -P. Audy ir kai kurių kitų gerbiamų narių nuomonei dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros. Manau, kad reikia surengti diskusijas dėl to, kaip pagerinti biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą, kad užtikrintume kuo greitesnį daugumos biudžeto įvykdymo patvirtinimo rezultatų įgyvendinimą. Dabar 2010 m., o mes kalbame apie 2008 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimą, nes 2009 m. nebuvo įmanoma nieko įgyvendinti. Manau, kad reikalingos išsamios diskusijos su suinteresuotaisiais subjektais ir Audito Rūmais. Visiškai pritariu jūsų ir kitų apie tai kalbėjusių narių nuomonei.

Taip pat manau, kad labai svarbu iškelti ES lėšų panaudojimo veiksmingumo klausimą. Mūsų bendrojoje audito strategijoje daug dėmesio skiriame audito pagerinimui, numatydami ir ES išlaidų veiksmingumo auditą. Manau, kad viso to rezultatus matysime ateityje.

Turkijos atžvilgiu Komisija vadovausis rekomendacijomis pažangos tikslams ir stebėsenai patobulinti. Visose išlaidų srityse turime pagerinti išlaidų kokybę nuo tikslų nustatymo iki poveikio vertinimo.

Iki šiol pasiekti rezultatai rodo, kad Europos Sąjunga deda visas pastangas, kaip pagerinti būdą, kuriuo naudojami mokesčių mokėtojų pinigai, o tą labai vertina mūsų piliečiai. Be to, ši pažanga yra jūsų, kaip biudžeto įvykdymo patvirtinimo institucijos, kuri visada daug dėmesio skiria tam, kaip naudojamos ES lėšos, kuri kritikuoja, kai tai nėra tinkamai daroma, ir kuri palaiko, kai daroma pažanga, veiklos rezultatas. Tai svarbi žinia, kurią reikia perduoti ES piliečiams.

Todėl norėčiau baigti, visų pirma padėkodamas Europos Parlamentui už jo paramą Komisijos pastangoms, siekiant geresnio Europos Sąjungos biudžeto finansų valdymo.

Jens Geier, pavaduojantysis pranešėją. – (DE) Pone pirmininke, kad protokole būtų pateikta teisinga informacija, pasakysiu, kad atstovauju pranešėjui Bogusławui Liberadzki, kuris, kaip daugybė kitų šio Parlamento narių, tapo šią savaitę susidūrė su transporto problemomis. Labai džiaugiuosi galėdamas tą padaryti ir norėčiau pasinaudoti galimybe pakalbėti apie keletą per šias diskusijas išsakytų pastabų.

Pirma, Komisijos nary A. Šemeta, labai džiaugiuosi, kad pabrėžėte, jog Komisija imsis veiksmų toliau stiprinti pagrindinių ES lėšų valdymo veikėjų atskaitomybę. Visi žinome, ką tai reiškia. Iš tikrųjų visi žinome, kad tai reiškia, jog turime priminti Europos Sąjungos valstybėms narėms, kurios savo atsakomybe valdo didžiulę dalį Europos Sąjungos lėšų, kad darytų tai remdamosi gerąja patirtimi, nes visi žinome ir kad daugumą klaidų panaudojant Europos Sąjungos lėšas padaro valstybės narės ir būtent šiuo lygmeniu.

Būtent todėl gana nesmagu girdėti kolegas iš Europos konservatorių ir reformuotojų frakcijos ir iš Laisvos ir demokratiškos Europos frakcijos, kurie visi, tarp jų ir R. Czarnecki, turi kitų įsipareigojimų, griežtai kritikuojančius Komisiją diskusijų metu ir sakančius, kad Komisijos biudžeto įvykdymas nebus patvirtintas. Būčiau tikėjęsis, kad mano kolegos nariai pritars, kad šalies vadovybės pareiškimų klausimas būtų iškeltas šiame Parlamente, taip pat ir valstybėse narėse, nes būtent jose yra daromos klaidos ir nepakankamai bendradarbiaujama. Taip pat gana nemalonu girdėti ECR frakcijos kolegas sakančius, kad viskas, kas čia vyksta, neatitinka standartų, mat jie gana gerai žino, kad už tai atsakomybė numatyta visiškai kitiems.

Dar kartą norėčiau paminėti pasirengimo narystei pagalbos klausimą, nes manau, kad būtent dabar būtina pasakyti keletą dalykų. Norėčiau jums priminti, kad Biudžeto kontrolės komitetas nežymia dauguma pritarė pranešimui. Taip pat norėčiau jums priminti, kad pristatant pranešimą Europos Audito Rūmų atstovas bandė pranešėjui priminti, kad jo pranešimas yra apie Komisijos veiksmus, kurie laikomi kritikuotinais, o ne apie Turkijos veiksmus. Mūsų kolegos nariai iš Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijos balsavo dėl pakeitimų dėl Komisijos biudžeto įvykdymo patvirtinimo, kuriuos norėtumėme nieko nelaukdami išbraukti, nes juose labiau kalbama apie tai, kur link krypsta stojimo derybos su Turkija, o ne apie mokesčių mokėtojų pinigų panaudojimą, nusprendžiant, kad šiuo metu tai yra klaidingas kelias.

Inés Ayala Sender, *pranešėja.* – (*ES*) Pone pirmininke, per savo baigiamąją kalbą norėčiau padėkoti Komisijos nariui A. Šemetai ir Komisijos agentūroms, atsakingoms už pagalbą vystymuisi ir humanitarinę pagalbą, už jų stropų ir veiksmingą bendradarbiavimą viso proceso metu.

Taip pat norėčiau tinkamai padėkoti Tarybai pirmininkaujančiai Ispanijai už jos veiklą šio biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros metu, visų pirma už jos pasiūlymą pradėti derybas dėl tarpinstitucinio susitarimo su Taryba atnaujinimo, nes akivaizdu, kad jis jau kurį laiką netaikomas. Tačiau negaliu pritarti paskubomis taikomai šio Parlamento procedūrai, kai iki šiandienos ryto 9 val. net nemanyta oficialiai pakviesti nei Audito Rūmų, nei Tarybos.

Jų nedalyvavimo kritikavimas, kai mes net nepasistengėme jų pakviesti, man atrodo susijęs su absurdiškumu ir nesąžiningumu. Manau, kad jeigu norime būti gerbiami ir sugebėti įgyvendinti savo naująsias pareigas, mūsų tarpinstitucinės procedūros turėtų būti griežtesnės, rimtesnės ir mažiau oportunistinės.

Baigdama diskusijas dėl Europos plėtros fondo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, tiesiog norėčiau padėkoti savo kolegoms, visų pirma M. Hohlmeier, už puikų bendradarbiavimą ir pritarti didžiuliams laimėjimams, kurie buvo pasiekti, veiksmingai ir skaidriai įgyvendinant Europos pagalbą vystymuisi.

Iš visos teigiamos Europos Sąjungos veiklos piliečiai visų pirma vertina Europos pagalbą vystymuisi ir netgi prašo ją teikti matomiau ir didesniu mastu. Tačiau jiems kyla nerimas, kai nėra aišku, kodėl padedame tam tikroms vyriausybėms, suteikdami finansinę paramą, arba kai nepaaiškiname priežasčių ar nesuteikiame pakankamų garantijų dėl griežtos kontrolės tais atvejais, kai dėl valstybės perversmų, korupcijos skandalų, žmogaus teisių pažeidimų ar trukdžių siekiant demokratijos ar lyčių lygybės pasikeičia aplinkybės.

Mūsų matoma didžiulė pažanga yra puiki priežastis 7-ojo, 8-ojo, 9-ojo ar 10-ojo Europos plėtros fondo biudžeto įvykdymui patvirtinti, tačiau ir toliau turėsime tobulėti. Šis Parlamentas ir toliau akylai sieks užtikrinti, kad naujoji po Lisabonos sutarties priėmimo sukurta tarpinstitucinė sistema ir Europos išorės veiksmų tarnybos programa nekeltų pavojaus pasiektiems laimėjimams, kad piliečiai ir toliau galėtų didžiuotis Europos pagalbos vystymuisi teikimu.

Bart Staes, *pranešėjas.* – (*NL*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, žinoma, norėčiau padėkoti visiems savo kolegoms nariams, kurie išsakė savo nuomonę dėl mano pranešimo, visų pirma V. Itäläi, G. -J. Gerbrandy, E. Herczog, J. Geieriui, P. van Dalenui, C. Schaldemose, E. de Lange ir D. Vaughanui. Manau, kad viskas buvo išsakyta, nors ir turiu pasakyti, kad buvau nustebintas dėl šio pranešimo rengimo. Jau trečią kartą esu pranešėjas dėl Europos Parlamento biudžeto įvykdymo patvirtinimo ir pastebiu, kad jo suvokimas pasikeitė.

Pirmuosius du kartus pateikti kritišką įvertinimą šiame Parlamente buvo gana lengva. Trečią kartą jau sunkiau. Akivaizdu, kad staiga šis Parlamentas tapo labiau įžeidus ir greičiausiai jaučiantis savikritikos trūkumą. Spaudoje keletas žmonių kaltino mane, keletas mano kolegų narių abejojo manimi dėl to sakydami: viskas gerai, tačiau tai, ką tu rašai, yra palanku euroskeptikams. Nesutinku: esu europietiškas ir kritiškas EP narys, ir jeigu yra dalykų, kuriuos galėčiau pagerinti ar pakeisti, ar tokių klausimų kaip savanoriškas pensijų fondas, kuris praeityje buvo siejamas su nepadorumu, mano pareiga apie tai kalbėti. Mes, europietiški ES nariai, turime pabrėžti šiuos klausimus, nes taip galime užtildyti euroskeptikus, kurie pasikliauja daline tokio pobūdžio tiesa, kartais visišku melu. Mes turime pasakyti tikrąją tiesą, ir visada tai darysiu; niekada nenutylėsiu apie piktnaudžiavimo atvejus. Tai esminė mano pozicija.

Ryszard Czarnecki, *pranešėjas.* – (*PL*) Pone pirmininke, norėčiau padėkoti J. Geieriui, kuris pastebėjo, kad kartais sakau tai, ką galvoju. Turiu pasakyti, kad iš Tarybos atstovo, Ispanijos ministro, kuris visada pradingsta, kai žino, kad Taryba bus kritikuojama, išmoksiu puikių dalykų. Jis nedalyvavo iš pat pradžių, kai kalbėjau, jo nėra ir dabar, kai noriu dar kartą pateikti savo nuomonę.

Tai ne atsitiktinumas, kad iš septynių institucijų, kurias turiu progą įvertinti, šešios veikia gana tinkamai, o viena yra nesibaigiančių problemų priežastis. Visiems priminsiu, kad prieš metus padėtis buvo tokia pati. Tik lapkričio mėn. buvo patvirtintas Tarybos biudžeto įvykdymas. Nemanau, kad šiemet tai bus padaryta anksčiau, tačiau nenorėčiau sulaukti padėties, kai gauname dokumentą ne už 2008 m., o už 2007 m. Tai rodo, kad Tarybos generaliniame sekretoriate vyrauja chaosas arba jie elgiasi su Parlamentu kaip su neprotingu moksleiviu. Padėtis, kai visos Europos Sąjungos institucijos yra lygios, bet Taryba mano esanti lygesnė, kaip Džordžo Orvelo "Gyvulių ūkyje", kelia didžiulį nerimą.

Tačiau manau, – būkime teisingi, – kad kalbėdamas Tarybos atstovas pateikė vieną labai svarbų pasiūlymą. Jeigu teisingai supratau, tai susiję su nukrypimu nuo žymaus 1970 m. džentelmenų susitarimo, taigi su pripažinimu, kad į Parlamentą, kurio nariai prieš 40 metų vis dar buvo skiriami šalių parlamentų, o ne renkami rinkimuose, dabar turėtų būti žvelgiama rimčiau. Nukrypimas nuo džentelmenų susitarimo yra labai tinkamas žingsnis, už kurį labai dėkoju Tarybai. Manau, kad pasiūliau tokį žodinį pakeitimą per balsavimą gegužės mėn.

Véronique Mathieu, *pranešėja.* – (FR) Pone pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti šešėliniams pranešėjams, su kuriais tikrai veiksmingai bendradarbiavome rengdami šį pranešimą, o antra, visiems komiteto sekretoriato nariams, nes tai labai sudėtinga užduotis.

Taip pat noriu padėkoti tiems nariams, kurie kalbėjo per šias diskusijas, ir visiškai pritariu jų nerimui. Iš jų kalbų akivaizdu, kad jie nori padidinti ES fondų skaidrumą ir stebėseną, ir tai visiškai suprantama.

Baigdama norėčiau pabrėžti, kad minėtos agentūros atlieka ir politinį vaidmenį, – tai būtina pabrėžti, tai taip pat labai svarbu, – o kad atliktų šį svarbų politinį vaidmenį veiksmingai, jos turi darbo programas. Šios programos turi atitikti Europos Sąjungos programą, jas – labai tikiuosi – turi stebėti trys mūsų institucijos.

Iš tikrųjų vienos agentūros natūraliai ir spontaniškai su jomis bendradarbiauja, kitos mažiau linkusios tą daryti, o tokiais atvejais mūsų institucijų dokumentai visiškai neturi privalomosios galios. Turime labai rimtai apie tai pagalvoti, pone pirmininke.

Pirmininkas. – Trumpai norėčiau papildyti, kad tarnybos mane informavo, jog jos skubiai peržvelgė pastarųjų metų protokolus. Per pastarąją Parlamento kadenciją Taryba priėmė poziciją ir kartą dalyvavo diskusijose, o tai vyko tik per antrąjį svarstymą, nes biudžeto įvykdymo patvirtinimo klausimas buvo nukeltas į 2009 m., o Taryba dalyvavo tik antrajame etape. Todėl tikrai nėra blogai manyti, kad einame gerinimo linkme.

Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks per gegužės mėn. mėnesinę sesiją.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Ivo Belet (PPE), *raštu.* – (*NL*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, šis Parlamentas turi būti skaidrumo finansų srityje ir biudžeto vidaus kontrolės pavyzdys. Negalime būti sau pakankamai reiklūs šioje srityje. Tokiame didžiuliame parlamente, turinčiame tokią daugybę narių ir darbuotojų, negali viskas visada būti gerai. Ten, kur drauge dirba žmonės, būtinai kas nors būna negerai. Net ir griežčiausia vidaus kontrolė nepadės to išvengti. Tačiau turime pripažinti, kad pastaraisiais metais daug nuveikta, kad viskas būtų gerai.

Norėčiau pateikti du pavyzdžius. Pirma, naujasis Padėjėjų statutas, dėl kurio daugybę metų vyksta diskusijos. Piktnaudžiavimo atvejai dabar jau iš esmės panaikinti. Antras pavyzdys – išlaidų kompensacijos. Šioje srityje taip pat buvo imtasi veiksmų ir nustatytos aiškios ir tikslios taisyklės. Ar taip buvo išspręstos visos problemos? Tikrai ne. Turėtume pritarti tam, kad ir toliau būtų griežtinama vidaus kontrolė, tačiau man nepriimtinas sudaromas neaiškus įspūdis, kad kažkas yra slepiama, nes tai netiesa. Baigdamas norėčiau pasakyti, kad kiek tai susiję su būsimu biudžeto didinimu, turime išdrįsti žmonėms paaiškinti, kad Lisabonos sutartyje numatoma daug papildomo darbo, o didesnis biudžetas ryšiams ir bendravimui su lankytojais tikrai pateisinamas.

Indrek Tarand (Verts/ALE), *raštu.* – Iš esmės džiaugiamės dabartine Europos Sąjungos biudžeto padėtimi. Tačiau dar galima nemažai ką nuveikti. Sakyčiau, labai daug ką nuveikti. *Ceterum censeo*, Prancūzija nusprendė parduoti *Mistral* klasės karo laivą Rusijai; manome, kad ji nuoširdžiai dėl to pasigailės.

(Posėdis sustabdytas 12.00 val. ir atnaujintas 15 00 val.)

PIRMININKAVO: G. PITTELLA

Pirmininko pavaduotojas

4. Ankstesnio posėdžio protokolo tvirtinimas (žr. protokolą)

5. SWIFT (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – Tarybos ir Komisijos pareiškimai dėl SWIFT.

Diego López Garrido, einantis Tarybos pirmininko pareigas. – (ES) Pone pirmininke, ponia C. Malmström, ponios ir ponai, praeitą mėnesį, kovo 24 d., Komisija priėmė rekomendaciją Tarybai įgalioti pradėti Europos Sąjungos ir Jungtinių Amerikos Valstijų derybas dėl susitarimo, pagal kurį JAV iždo departamentui būtų teikiami finansinių mokėjimų pranešimų duomenys siekiant užkirsti kelią terorizmui bei jo finansavimui ir su tuo kovoti.

Rekomendacija buvo nedelsiant pateikta pranešėjai ir kai kuriems Europos Parlamento nariams, taip pat Europos Sąjungos Tarybai.

Europos Sąjungos Taryba tebėra įsitikinusi, kad toks susitarimas reikalingas, todėl visiškai palaiko Komisijos rekomendaciją derėtis dėl susitarimo dėl Terorizmo finansavimo sekimo programos (TFSP). Komisijos narės pateiktą įgaliojimo projektą nuodugniai išnagrinėjo Nuolatinis atstovų komitetas ir iš principo ši Komisijos rekomendacija bus pateikta balsuoti kitame Tarybos susitikime, ir mes balsuosime už ją, žinoma, atsižvelgdami į Parlamento poziciją ir šiandien šiuose rūmuose išsakytas nuomones šiuo klausimu.

Taryba sutinka su Parlamentu, kad būsimame susitarime, kuris žinomas kaip SWIFT susitarimas, turi būti numatytos atitinkamos garantijos ir saugikliai. Todėl ji sutinka su Parlamento išreikštu požiūriu, kad visais atvejais būtina laikytis Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos ir ypač jos 8 straipsnio, Lisabonos sutarties ir Europos žmogaus teisių konvencijos. Be to, perduodant asmens duomenis reikia laikytis tam tikrų pagrindinių principų, kaip antai asmens, kurio duomenys tvarkomi, teisės būti informuotam arba teisės keisti ar panaikinti tokius duomenis, jeigu jie neteisingi.

Visos teisės, susijusios su duomenų apsauga, turi būti garantuojamos nediskriminuojant; kitaip tariant, Europos Sąjungos piliečiams turi būti taikomos tokios pat sąlygos, kaip ir Jungtinių Amerikos Valstijų piliečiams.

Manome, kad galima susitarti dėl susitarimo, kuris būtų pasirašytas su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, trukmės, kuri, tikiuosi, būtų maždaug penkeri metai.

O dėl keitimosi duomenimis su trečiosiomis šalimis laikomės nuomonės, kad tais atvejais, kai JAV institucijos turi pagrindo manyti esant duomenų, galinčių padėti kitų šalių institucijoms vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už teroristinius nusikaltimus, tokiais duomenimis turėtų būti naudojamasi. Be to, būtent tai leidžia Europos Sąjungos teisės aktai. Vadovaujantis Europos Sąjungos teisės aktais, panašiomis aplinkybėmis, kai valstybė narė gauna informacijos iš kitų valstybių narių, tokia informacija gali būti perduota trečiosioms šalims kovos su terorizmu tikslais.

Kitas klausimas – masinis duomenų perdavimas, ne visada susijęs su konkrečiu atveju; šis principas turi būti išlaikytas dėl techninių priežasčių, taip pat siekiant efektyvumo, kadangi dažnai svarbu turėti tam tikrą kiekį duomenų, pagal kuriuos daromos išvados vykdant baudžiamąjį persekiojimą dėl terorizmo. Tokie duomenų perdavimai, žinoma, turi būti kuo konkretesni ir riboti, ir visada turi būti labai aiškus tikslas – baudžiamasis persekiojimas už tam tikrus teroristinius nusikaltimus, o tai ir yra tikslas, pateisinantis tokius susitarimus.

Todėl turime Komisijos parengtą išsamų įgaliojimo projektą. Manau, tai geras projektas, kuriame ginamos pagrindinės žmogaus teisės, atsižvelgiama į šių susitarimų efektyvumą ir kuris pagrįstas abipusiškumo principu, taip pat proporcingumo principu renkant duomenis. Jis, aišku, grindžiamas šių susitarimų efektyvumo rezultatų priežiūra, kaip užsimenama ir Komisijos rekomendacijoje, iš dalies vykdoma Parlamento, kuri neabėjotinai susijusi su visais šiais susitarimais.

Parlamentas teisingai mano, kad ir jis turėtų dalyvauti derantis dėl šio susitarimo, todėl sutinkame, kad jam turėtų būti teikiama atitinkama informacija, o Komisija, kaip šio susitarimo derybininkė, turėtų perduoti tokią informaciją kiekviename derybų etape.

Taryba taip pat supranta, kad Parlamentui turėtų būti suteikta galimybė lengviau susipažinti su įslaptintomis tarptautinių susitarimų dalimis, kad jis tais atvejais, kai turi pritarimo teisę, galėtų atlikti įvertinimą. Be to, turiu paminėti, kad savo 2010 m. vasario 9 d. pareiškime Taryba pažadėjo vesti derybas dėl tarpinstitucinio susitarimo su Parlamentu šiuo klausimu. Tarybos vardu džiaugiuosi šiandien patvirtindamas tą pažadą.

Cecilia Malmström, *Komisijos narė.* – Pone pirmininke, TFSP duomenų rinkimas svarbus kovojant su terorizmu. Žinome, kad TFSP duomenys padėjo užkirsti kelią teroristų išpuoliams Europoje, pvz., 2006 m. padėjo atskleisti planą susprogdinti skystąsias bombas *Heathrow* oro uoste. Todėl TFSP svarbi ne tik JAV, bet ir Europai.

Neseniai buvau susitikusi su JAV nacionalinio saugumo sekretore J. Napolitano ir mes aptarėme šį klausimą. JAV puikiai supranta, kad reikia patobulinti mūsų laikinąjį susitarimą, tačiau taip pat yra susirūpinusios dėl tam tikros informacijos apie žinomus teroristus, kuri daugiau neprieinama. Todėl turime užpildyti saugumo spragą, tačiau tai reikia daryti užtikrinant visapusišką pagarbą pagrindinėms teisėms ir pakankamą duomenų apsaugos lygį.

Dėl tos priežasties po paskutiniųjų diskusijų šiuo klausimu Komisija nedelsdama ėmėsi apibrėžti naują igaliojimą tartis dėl naujo ES ir JAV TFSP susitarimo. Manau, įgaliojimas yra plataus užmojo, tačiau realistiškas. Šiuo įgaliojimu išlaikoma pusiausvyra tarp kolektyvinio saugumo palaikymo ir pagrindinių teisių ir duomenų apsaugos užtikrinimo, remiantis praeitų metų rugsėjo mėn. ir šių metų vasario mėn. Parlamento rezoliucijomis.

Norėčiau padėkoti pranešėjai J. Hennis-Plasschaert už labai konstruktyvų bendradarbiavimą. Komisija šiuo klausimu stengėsi bendradarbiauti su ja, kitais pranešėjais ir šešėliniais pranešėjais. Taip pat dėkoju Tarybai pirmininkaujančiai valstybei už jų atliktą darbą siekiant šį klausimą išspręsti Taryboje.

Stengėmės atsižvelgti į Europos Parlamento rezoliucijose įvardytas problemas. Duomenys bus tvarkomi tik kovos su terorizmu tikslais. Prašymas turi būti pagrįstas teisminės institucijos leidimu. Trečiosioms šalims duomenys nebus teikiami masiškai. Bus laikomasi abipusiškumo principo. Duomenys perduodami taikant eksportavimo metodą, SEPA duomenys nebus įtraukti; be to, spręsime klausimą dėl teisių gynimo teismine tvarka nediskriminuojant. Užtikrinu, kad Komisija visapusiškai ir nedelsiant informuos Parlamentą viso derybų proceso metu. Siekiame šį susitarimą pasirašyti iki birželio mėn. pabaigos, kad liepos mėn. Parlamentas galėtų dėl jo balsuoti.

Kalbant apie masinį duomenų perdavimą, žinau, kad šis klausimas kelia didelį susirūpinimą Europos Parlamentui, tačiau taip pat žinau, kad jūs suprantate, jog be masinio duomenų perdavimo nebus ir TFSP. Vis dėlto teisiškai privalomos garantijos užtikrins, kad jokiais duomenimis nebūtų galima naudotis, jeigu nebus objektyviai patvirtintos priežasties manyti, kad nustatytas asmuo yra teroristas, įtariamas teroristas arba finansuoja teroristus, o tokie duomenys bus perduodami nuasmeninti. Masinis duomenų perdavimas, aišku, delikatus klausimas, ir derybų metu sieksime toliau mažinti perduodamų duomenų kiekį. Tačiau turime būti realistai. Tikėtina, kad prašymų, kurie jau yra tiksliniai, smarkiai nesumažės.

Abipusiškumo principas yra įgaliojimo dalis. Planuojamame susitarime JAV iždo departamentui būtų numatytas teisinis įsipareigojimas dalytis informacija su ES partneriais ir leisti ES institucijoms vykdyti TFSP paieškas, susijusias su įtariamais teroristais Europos Sąjungoje. Jeigu ES kurtų ką nors panašaus, t. y. ES TFSP, JAV šioje srityje taip pat padėtų. Komisija nori dalyvauti šiose diskusijose su valstybėmis narėmis.

Įgaliojime siūloma numatyti neatrinktų duomenų penkerių metų saugojimo terminą. Manau, toks pasiūlymas pateisinamas, atsižvelgiant į tai, kad finansinių operacijų duomenys, kuriuos bankai turi kaupti pagal ES pinigų plovimo prevencijos teisės aktus, taip pat saugomi penkerius metus, tačiau esu pasirengusi išklausyti Parlamento nuomonių šiuo klausimu ir iki savaitės pabaigos perduoti šį klausimą Tarybai.

Baigdama pasakysiu, kad manau, jog įgaliojimo projektas tikrai gerokai patobulintas. Jame atsižvelgta į Parlamentui rūpimus klausimus, iškeltus jūsų priimtose rezoliucijose. Jame atsižvelgta į pranešėjos raginimą laikytis dvikryptės politikos, kuri gali paskatinti sukurti ES TFSP, net jeigu šiuo klausimu, savaime aišku, turėsime diskutuoti ES viduje. Tai nėra derybų objektas. Tačiau atsižvelgiama į ES ir JAV, kaip lygių partnerių, santykius šioje srityje, nes tai, žinoma, ilgalaikis tikslas.

Simon Busuttil, *PPE frakcijos vardu.* – Pone pirmininke, pirmiausia reikia pasakyti, kad šis Parlamentas nori, kad būtų sudarytas susitarimas. Žinoma, Parlamentas nenori susitarimo bet kokia kaina, ir dėl detalių gali kilti daugiausia problemų. Būtent apie tai šiandien diskutuosime šiuose rūmuose.

Po balsavimo vasario mėn. padarytos dvi aiškios išvados. Pirma, Europos Parlamentas turi naujų įgaliojimų, aiškių įgaliojimų; jis turi teisę pareikšti nuomonę ir nori naudotis tais įgaliojimais. Tai jis darys konstruktyviai ir atsakingai, tačiau naudosis savo įgaliojimais. Antra išvada tokia, kad pirmasis susitarimas nebuvo pakankamai geras ir jį reikia patobulinti.

Labai palankiai vertinu Komisijos spartumą apibrėžiant derybų įgaliojimą, kurį ji parengė netrukus po balsavimo vasario mėn., ir taip pat labai noriu, kad Ministrų Taryba šį įgaliojimą kuo greičiau patvirtintų. Kaip sakiau, Europos Parlamentas nori sutarties ir savo pageidavimus detaliai išdėstėme rezoliucijoje, kurią plačiai palaikė šie rūmai ir, žinoma, pagrindinės šio Parlamento frakcijos.

Ponia Komisijos nare, masinis duomenų perdavimas yra ginčijamas klausimas, ir jūs puikiai suprantate, kad mūsų pageidavimus, susijusius su masiniu duomenų perdavimu, turės persvarstyti ne tik mūsų kolegos iš JAV, bet ir mes patys. Ko tiksliai mes patys čia, Europoje, norime? Ar mums reikia savos europinės TFSP ir kaip to sieksime? Masinis duomenų perdavimas, neabejotinai, ginčijamas klausimas, kurio negalima aplenkti. Jį reikia spręsti.

Kitą savaitę šias detales aptarsime diskusijose su savo kolegomis JAV Kongrese, kai Parlamento delegacija nuvyks į JAV.

Kitą savaitę į JAV vyksta Europos Parlamento delegacija ir šiuos klausimus aptarsime ne tik su savo kolegomis Kongrese, bet ir su JAV institucijomis. Norime veikti konstruktyviai. Norime nuvykti ir parodyti JAV institucijoms, kad kalbame rimtai. Norime pasirašyti susitarimą, tačiau tam tikri klausimai mums kelia susirūpinimą ir norime atkreipti į juos dėmesį.

Birgit Sippel, *S&D frakcijos vardu.* – (*DE*) Pone pirmininke, norėčiau paprieštarauti ligi šiol kalbėjusiesiems dėl vieno dalyko: man rūpi pasiekti susitarimą ne kuo greičiau, bet kuo geresnį. Kokybė turi būti svarbiau

negu laikas. Norėčiau padaryti dar vieną įžanginę pastabą. Europos Parlamentas kartą jau atmetė susitarimą, ir viena iš daugelio priežasčių, susijusių su turiniu, buvo nepakankamas Europos Parlamento dalyvavimas.

Atsižvelgdami į šios savaitės įvykius, nusprendėme Parlamente nepriimti jokių sprendimų. Taip pat nuspręsta paraginti Tarybą priimti savo sprendimus tik tada, kai mes priimsime savuosius. Dabar esu gana nustebinta, kad yra Parlamento narių, aiškiai nežiūrinčių rimtai į savo pačių sprendimus, bet manančių, kad na, taip, nepaisant viso to, Taryba gali tiesiog nuspręsti. Nemanau, kad galime taip žiūrėti į savo priimamus sprendimus. Ir toliau tvirtinu, kad Taryba irgi turėtų nepriimti savo sprendimo iki gegužės 6 d., kai bus priimtas mūsų sprendimas. Esu įsitikinusi, dėl to neatsidursime nepalankioje padėtyje, o Jungtinės Amerikos Valstijos elgsis supratingai.

Kalbant apie patį įgaliojimo projektą, palankiai vertinu tai, kad Komisija įsipareigojusi patenkinti mūsų reikalavimus. Nepaisant to, norėčiau aiškiai pasakyti, kad šį derybų įgaliojimą dar reikia iš esmės pakeisti. Pakeitimai būtini norint, kad Europos Parlamento dauguma balsuotų už naują susitarimą. Mano nuomone, dabartinis įgaliojimas nėra pakankamo užmojo, kad tai būtų galima pasiekti. Masinio duomenų perdavimo problema vis dar neišspręsta. Jeigu JAV institucijos perspėja, kad kiekvieną mėnesį reikia konkrečių duomenų apie 5–10 asmenų, tuomet didžiuliai kiekiai perduodamų duomenų, susijusių su Europos piliečiais, tikrai neproporcingi šiam tikslui.

Beje, norėčiau dar kartą pakartoti Komisijai ir Tarybai: nors nuolat tvirtinama, kad šis susitarimas bus ypač svarbus kaip papildoma kovos su terorizmu priemonė, aiškių to įrodymų, kaip mums nuolat sakoma, nėra. Ilgas duomenų saugojimo Jungtinėse Amerikos Valstijose laikotarpis tebėra problema. Įgaliojime taip pat nenumatyta jokio šio klausimo sprendimo. Mums reikia teisminės institucijos Europos teritorijoje, kuri ne tik tikrintų JAV prašymų teisėtumą, bet ir duomenų atrinkimą, kad ir kur jis būtų vykdomas. Informacijos perdavimas trečiosioms šalims turi būti reglamentuotas aiškiomis direktyvomis. Mums reikia plataus užmojo įgaliojimo, į kurį būtų įtraukti mūsų reikalavimai. Tik tuomet galėsime pasiekti tikrai gerų rezultatų, atitinkančių mūsų reikalavimus, atsižvelgiant į duomenų apsaugos ir kovos su terorizmu klausimus.

Galiausiai turiu dar vieną konkretų klausimą Tarybai ir Komisijai. Kaip ketinate užtikrinti, kad būtų atrenkami ir perduodami tik tie duomenys, kurių konkrečiai paprašyta? Kaip tai veiktų? Jungtinėse Amerikos Valstijose? O gal yra kitų pasiūlymų?

Jeanine Hennis-Plasschaert, ALDE frakcijos vardu. – Pone pirmininke, aš taip pat labai palankiai vertinu šiandienos diskusijas, kuriose Parlamentas išdėstys savo lūkesčius, susijusius su derybų gairėmis. Tikrai labai gaila, kad Parlamentas šią savaitę nebalsuos dėl savo rezoliucijos, tačiau tai neturėtų, kartoju, neturėtų sukliudyti Tarybai priimti savo sprendimo kaip planuota. Parlamento nuomonės išreiškiamos mums bekalbant, ir nėra jokios paslapties, kad Taryba ir Komisija jau puikiai informuotos apie rezoliuciją ir jos turinį. Šiuo požiūriu galiu tik pasakyti, kad tikrai džiaugiuosi nauja bendradarbiavimo dvasia, kurią parodė ir Taryba, ir Komisija bendraudamos su šiais rūmais.

Vadovaujantis derybų gairėmis, numatomame ES ir JAV susitarime teisės turi būti užtikrinamos lygiomis sąlygomis, nepriklausomai nuo asmens, kurio duomenys tvarkomi pagal susitarimą, pilietybės. Taigi mano klausimas toks: ką tai reiškia? Kokios tos konkrečios teisės, susijusios su, pvz., prieiga, ištaisymu, panaikinimu, žalos atlyginimu ir teisių gynimu? Prašau mane apšviesti šiuo klausimu. Be to, kaip ir mano kolegos, norėčiau pabrėžti, kad proporcingumo ir būtinumo principai yra pagrindiniai numatomo susitarimo aspektai. Ta aplinkybė, kartoju dar kartą, ta aplinkybė, kad finansinių mokėjimų pranešimų duomenų modeliai neleidžia – nesvarbu, dėl kokios priežasties – atlikti pranešimų turinio paieškos, todėl vykdomas masinis duomenų perdavimas, negali būti vėliau atitaisyta taikant priežiūros ir kontrolės priemones, kadangi pagrindiniams duomenų apsaugos teisės principams jau iškilęs pavojus.

Atvirai kalbant, truputį abejoju, ar šis klausimas bus išspręstas remiantis dabartinėmis derybų gairėmis. Be to, svarbu suprasti, kad susitarimas dėl savitarpio teisinės pagalbos nėra tinkamas pagrindas prašyti duomenų TFSP tikslais. Juk susitarimas dėl savitarpio teisinės pagalbos netaikomas trečiųjų šalių bankiniams pavedimams, todėl pirmiausia reikėtų nustatyti konkretų banką, o TFSP pagrįsta pervedamų lėšų paieška. Todėl labai svarbu, ir norėčiau tai pabrėžti, labai svarbu, kad derybų metu pirmiausia būtų siekiama rasti sprendimą, kaip suderinti abu dalykus. Aišku, galime primygtinai reikalauti pertvarkyti TFSP, tačiau galų gale tai tikrai ne mūsų valioje, todėl, kaip ir S. Busuttil, galiu tik paraginti Tarybą ir Komisiją nedelsiant imtis pagrindinių politinių sprendimų.

Tikiuosi, kad Taryba ir Komisija prisiims aiškų ir privalomą įsipareigojimą imtis visų būtinų priemonių, kad būtų efektyviai rastas ilgalaikis ir teisiškai pagrįstas sprendimas Europos lygmeniu, susijęs su duomenų atrinkimu Europos teritorijoje. Leiskite dar kartą pabrėžti, kad masinis duomenų perdavimas ir saugojimas

užsienio valstybėje, net jei kalbame apie mūsų geriausius draugus, iš esmės yra ir bus neproporcingas. Tai reiškia didžiulį nukrypimą nuo ES teisės aktų ir praktikos. Teisės viršenybė yra svarbiausias principas ir tokiomis sąlygomis Parlamentas turi ypač rūpestingai vertinti numatomus susitarimus, kaip ir tą, dėl kurio diskutuojame šiandien.

Kaip ir kiti, palaikau stiprią, į išorinį pasaulį orientuotą ES, gebančią glaudžiai bendradarbiauti su JAV kaip lygiavertė partnerė. Tokiomis aplinkybėmis galiu tik dar kartą pabrėžti, kad pati ES turi nustatyti principus, kaip Europa bendradarbiaus su JAV kovos su terorizmu srityje, įskaitant teisėsaugos institucijas ir duomenų, surinktų komerciniais tikslais, naudojimą. Turi būti siekiama padaryti viską tinkamai, o Europos teisiniai reikalavimai dėl sąžiningo, proporcingo ir teisėto asmens duomenų tvarkymo yra ypač svarbūs ir jų visada turi būti laikomasi. Dabar Taryba ir Komisija turi kuo skubiau imtis konkrečių veiksmų ir derėtis dėl susitarimo, kuris pateisintų visus ES ir JAV lūkesčius.

Jan Philipp Albrecht, Verts/ALE frakcijos vardu. – (DE) Pone pirmininke, norėčiau padėkoti Tarybai pirmininkaujančiai valstybei ir jums, Komisijos nare C. Malmström, už jūsų išsakytas mintis. Tarybai pirmininkaujanti valstybė teisingai pasakė, kad TFSP susitarime dėl keitimosi SWIFT bankiniais duomenimis svarbiausia principai. Jame siekiama užtikrinti pagrindinius konstitucinius principus, privatumo apsaugą, kaip numatyta Pagrindinių teisių chartijos 8 straipsnyje ir Europos žmogaus teisių konvencijos 8 straipsnyje. Tačiau jis taip pat apima efektyvią teisinę gynybą ir teisingą teismo procesą, kaip numatyta Europos žmogaus teisių konvencijos 6 ir 13 straipsniuose. Jame siekiama užtikrinti tikrą proporcingumą konstitucinės teisės požiūriu, pabrėžiu, konstitucinės teisės požiūriu, nes nepakanka, kad tiesiog susidarytų proporcingumo įspūdis; mums reikia tikrų priemonės reikalingumo ir tinkamumo įrodymų ir galiausiai paties proporcingumo įrodymų.

Dabar noriu dar kartą paaiškinti, ką ne kartą sakė kiti ekspertai ir net tyrimo institucijos. Mano nuomone, negalima įrodyti, kad masinis asmens duomenų perdavimas nesant konkrečių pradinių įtarimų apskritai tinkamas ir kad mes neturime ne tokių intensyvių priemonių, kaip įsikišti, kurių pakaktų šiems tikslams pasiekti. Jeigu nėra priimto sprendimo konkrečiu atveju remiantis turimais įtarimais, bet kokia prieiga prie Europos piliečių bankinių duomenų yra neproporcinga. Todėl reikia užtikrinti, kad nebūtų vykdomas masinis duomenų perdavimas.

Priešingu atveju šiuo susitarimu būtų pažeidžiamos galiojančios Europos ir tarptautinės sutartys, ir būtent tai dauguma Europos valstybių aukščiausiųjų teismų labai aiškiai konstatavo iki šiol priimtuose sprendimuose, taip pat ir Vokietijos federalinis konstitucinis teismas kovo mėn., sprendžiant duomenų saugojimo klausimą. Todėl Parlamentas negali ir neturėtų kaip nors nusileisti dėl ankstesnės savo pozicijos, tačiau privalo užtikrinti, kad derybų metu ir po jų būtų laikomasi ES teisės, prireikus visomis priemonėmis, pateikiant derybų įgaliojimą ir derybų rezultatus Europos Teisingumo Teismui.

Todėl raginu Komisiją ir Tarybą aiškiai išdėstyti Parlamento sąlygas Jungtinėms Amerikos Valstijoms ir pateikti būtinus aiškius proporcingumo įrodymus. Priešingu atveju Parlamentas negalės pritarti TFSP susitarimui.

Charles Tannock, ECR frakcijos vardu. – Pone pirmininke, ECR frakcija rėmė pradinį Tarybos SWIFT susitarimą su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis ir jos terorizmo finansavimo sekimo programą dėl finansinių mokėjimų pranešimų duomenų perdavimo, aišku, taikant tam tikrus saugiklius. Tuomet atmetėme tiek užslėptas, tiek atviras antiamerikietiškas nuotaikas, kurios būdingos tam tikriems šio Parlamento nariams.

Amerikai tenka neproporcingai didelė pasaulinė našta saugant visų mūsų laisvę. Norime, kad ES stengtųsi daugiau, o ne mažiau paremti principingą Amerikos vadovavimą kovojant su terorizmu. Todėl SWIFT susitarimą vertiname kaip esminę priemonę, galinčią padėti išgydyti teroristų finansavimo piktžaizdę ir apginti piliečius abiejose Atlanto vandenyno pusėse. Ir nors mane nuliūdino tai, kad pasiūlymas buvo atmestas, manęs tai visai nenustebino.

Neabejotinai Parlamentas rodė savo jėgą ir norėjo pademonstruoti savo naująsias galias pagal Lisabonos sutartį, tačiau laikinas SWIFT susitarimo atmetimas, kol Komisija pateiks geresnį dabartinį pasiūlymą, galbūt galiausiai duos naudos ir nusiųs signalą prezidento B. Obamos administracijai, kuri, kaip ir jos pirmtakės, labai paviršutiniškai suvokia ES ir jos institucijas, ypač Parlamentą.

Atrodo, kad JAV diplomatai nelabai supranta išplėstas EP narių galias ir įtaką. Pirmininkui J. Buzekui JAV valstybės sekretorės H. Clinton atsiųstas laiškas, kuriame išreiškiamas susirūpinimas dėl SWIFT, apgailėtinai pavėluotas. Be to, daugelis Parlamento narių šį laišką laiko geriausiu atveju naiviu, o blogiausiu atveju – arogantišku, kadangi jame neatsižvelgiama į realybę, kaip mūsų Parlamentas veikia per frakcijas.

Parlamente beveik nepastebima Jungtinių Amerikos Valstijų lobistinė veikla. Palyginkime tai su mažomis valstybėmis, kaip antai Izraeliu, Taivanu ir Kolumbija, jau nekalbant apie tokias didžiules valstybes, kaip Indija ir Kinija, kurios investuoja didelius diplomatinius išteklius santykiams su Parlamentu stiprinti. Todėl jos konkuruoja su diplomatiniu požiūriu stipresniais varžovais ES lygmeniu, o Amerika apgailėtinai neišnaudoja savo potencialo. Keista, kad JAV dvišalė ambasada Belgijoje vis dar dvigubai didesnė nei jos atstovybė Europos Sąjungoje.

Tačiau mane padrąsina tai, kad naujasis JAV ambasadorius Europos Sąjungoje William Kennard, regis, supranta EP narių svarbą, ir ši žinia dabar perduodama į Vašingtoną. Tikiuosi, kad jo laikas Briuselyje sutaps su didele pažanga Amerikos santykiuose su mumis, EP nariais, o paskelbtas viceprezidento J. R. Bideno vizitas yra puiki pradžia, nes niekas labiau už mane nenori, kad transatlantinė partnerystė sustiprėtų.

Dar viena kliūtis – tai, žinoma, pasiekti, kad Parlamentas patvirtintų naują susitarimą dėl SWIFT, kaip ir susitarimą dėl keleivių duomenų įrašų (angl. PNR), kuris, mano nuomone, sukels ne mažiau diskusijų.

Marie-Christine Vergiat, *GUE/NGL frakcijos vardu.* – (*FR*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, ir vėl diskutuojame apie Komisijos ir Tarybos įgaliojimą, susijusį su SWIFT projektu. Šiandien mums pateiktame įgaliojimo projekte tikrai atsižvelgta į kai kuriuos reikalavimus, kuriuos Europos Parlamentas išdėstė savo 2009 m. rugsėjo mėn. rezoliucijoje, tačiau daugelis klausimų liko neišspręsti.

Neišspręstas klausimas dėl duomenų saugojimo trukmės ir galimybių mūsų ES bendrapiliečiams pateikti skundą. JAV privatumo akte vis dar skirtingai traktuojami asmenys, kurie nėra JAV piliečiai: tai pripažįsta net Komisijos pareigūnai. Be to, mums nuolat kartojama, kad SWIFT sistema negali pateikti individualių duomenų, nes neturi tam reikiamų galimybių, ypač techninių.

Taigi išlieka didžiulė problema dėl vykdomų perdavimų proporcingumo. Kaip jūs pati, ponia Komisijos nare, ką tik mums sakėte, tokie masiniai duomenų perdavimai vis dar kelia susirūpinimą. Apgailestauju, tačiau aš nepasitikiu tuo, kaip JAV institucijos veikia šioje srityje. Vien pagrįsto įtarimo nepakanka. Jungtinių Amerikos Valstijų kovojant su terorizmu padaryta žala gerai žinoma.

Kaip sakė B. Sippel, kokybė turi būti svarbiau už kiekybę. Taip, Europos institucijai turėtų būti suteikta teisė vykdyti faktinę perduodamų duomenų kontrolę. Vis dar laukiame garantijų šioje srityje, kad būtų apsaugotos mūsų bendrapiliečių ir visų Europoje gyvenančių asmenų teisės.

Palankiai vertiname jau padarytą pažangą, tačiau to dar nepakanka. Taip, mūsų bendrapiliečiai turi teisę į saugumą, tačiau jie turi tokią teisę visose srityse. Dabar, kai daugelis mūsų bendrapiliečių vis daugiau žino apie privatumo ir asmens duomenų apsaugą, t. y. klausimus, aiškiai keliamus daugelyje šių rūmų kalbų, mes turime pareigą ir toliau įspėti jus ir kartoti jums, tiesą sakant, kad, mūsų nuomone, būtinumo ir proporcingumo principų vis dar nepaisoma.

Mario Borghezio, *EFD frakcijos vardu*. – (*IT*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau pasinaudoti šia proga ir pabrėžti jūsų teiginio pagrįstumą, kad Europos Parlamentas taip pat neturi pamiršti italų kalbos, kurios indėlis į Europos kultūrą didžiulis, vaidmens ir reikšmės.

Pereinant prie aptariamos temos, pagaliau po šio Europos Parlamento aktyviai siekto sustabdymo reikia pasakyti, kad šiuo atveju jis galbūt iki galo neįvertino to, kad jokiu būdu ir dėl jokių priežasčių negalima susilpninti pagrindinio Vakarų pasaulio ir Europos reikalavimo – gintis nuo terorizmo.

Žinoma, gryna tiesa, kad turi būti rasta pusiausvyra, proporcingumas, kad piliečių teisės ir privatumo teisės neturi būti aukojamos daugiau, negu reikia priemonei įgyvendinti, ir kad, savaime suprantama, piliečiams turi būti užtikrinta galimybė apskųsti, pateikiant administracinį arba teisinį skundą, bet kurį sprendimą, priimtą remiantis SWIFT sistema – kaip ir garantuojama naujoje Komisijos pateiktoje redakcijoje, į kurią įtraukta daugelis svarbiausių Europos Parlamento keltų klausimų.

Todėl, mano nuomone, turėtų būti laikoma, kad gairės, išdėstytos Komisijos priimtame derybų įgaliojime dėl SWIFT, iš esmės yra pagrįstos siekiant užtikrinti, pasikartosiu, efektyvų ir būtiną bendradarbiavimą su JAV institucijomis, susijusį su finansinių operacijų sekimu siekiant užkirsti kelią teroristinei grėsmei (tuo, savaime suprantama, suinteresuotos abi derybų šalys, nes Europa taip pat turi atsiminti, kad turi gintis nuo terorizmo; matėme per daug akivaizdžių ir ypač grėsmingų terorizmo įvykių), taip pat siekiant užtikrinti demokratišką duomenų srautų kontrolę, pavestą Europos Parlamentui, o tai patikimiausia apsaugos forma ginant Europos piliečių asmens duomenis ir jų teises dalyvauti visuose atitinkamuose forumuose. Į įgaliojimą taip pat įtraukti daugelis EP narių pateiktų pasiūlymų, o tai iškalbingai byloja apie Europos Parlamento svarbą ir sutartimi jam suteiktą naują vaidmenį.

Be to, turime nepamiršti, kad susitarime numatytas Jungtinių Amerikos Valstijų abipusiškumas, jeigu Europos Sąjunga pradėtų įgyvendinti Europos teroristų finansavimo sekimo programą.

Europa turi imtis veiksmų – bet kokiu atveju ji neturėtų nuolat vilktis iš paskos; ji turi imtis veiksmų ir pati įdėti būtinų pastangų ir žinių. O dėl PNR sistemos, apie kurią bus diskutuojama vėliau, galioja tokia pat logika: keleivių atpažinimo priemonė, vėlgi kovos su terorizmu tikslais, yra neabejotinai svarbi.

Ernst Strasser (PPE). – (DE) Pone pirmininke, ponia Komisijos nare, ponios ir ponai, mes, Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcija, norime susitarimo. Norime geros partnerystės su savo draugais amerikiečiais, pirmiausia saugumo srityje. Norime gero susitarimo, ir šio susitarimo norime labai greitai. Turime pabrėžti, kad tai metas, atspindintis Lisabonos dvasią, kaip retai būna. Po Parlamento rezoliucijos rugsėjo mėn. viduryje, po Tarybos sprendimų lapkričio mėn. pabaigoje, po diskusijų sausio–vasario mėn. ir po aiškios Parlamento pozicijos vasario mėn. susiklostė padėtis, kuri yra geras Komisijos, Tarybos ir Parlamento bendradarbiavimo pavyzdys. Labai norėčiau padėkoti jums, Komisijos nare, taip pat Tarybai už šią naują pradžią, kurią visų pirma paskatinote jūs ir Komisijos narė V. Reding. Tai pavyzdys to, ko nori Europos piliečiai kalbant apie veikimo laisvę, to, kaip Europos piliečiai nori, kad mes rastume sprendimus kartu – ne tik Europos piliečiai, bet visų pirma tie, kurie stebi ir klausosi šiuose rūmuose šiandien. Dabar ypač norėčiau pasveikinti šiandien čia esančius mūsų draugus iš Reino ir Hunsriuko, taip pat mūsų draugus iš Austrijos.

Mūsų frakcija neieško problemų, bet siekia sprendimų. Noriu pabrėžti, kad buvo gauta daugybė puikių sprendimų pasiūlymų, kuriuos išdėstėme rugsėjo mėn. rezoliucijoje ir kurie apėmė tokius klausimus, kaip masinis duomenų perdavimas, trečiosios šalys, trukmė, galiojimo pabaiga ar kt. Tai dėl šių klausimų dabar turime derėtis.

Mane gerokai nustebino mūsų kolegos iš Žaliųjų frakcijos / Europos laisvojo aljanso ir Europos vieningųjų kairiųjų jungtinės frakcijos / Šiaurės šalių žaliųjų kairiųjų, kurie tuomet susilaikė balsuodami dėl rezoliucijos ir atsisakė prisidėti, o dabar ragina priimti šią rezoliuciją. Todėl kviečiu jus prisijungti. Padėkite mums derėtis ir kartu pasieksime gerų rezultatų. Kaip čia jau kalbėta, ateityje taip pat turėtume siekti užtikrinti spartesnę TFSP plėtrą; jūs taip pat išsakėte tokią nuomonę. Taip, mums reikės šių priemonių ir mes turime laikytis tvarkaraščio tiksliai kaip jūsų sumanyta, kad čia, Parlamente, iki vasaros pabaigos galėtume aptarti jūsų derybų rezultatus ir, tikiuosi, priimti sprendimus.

Manau, tas tonas, kaip jūs vedėte diskusijas, įskaitant dėl jūsų veiksmų plano, kurį norėčiau iš visos širdies paremti, galėtų būti tęsiamas svarstant klausimus, susijusius su susitarimu dėl duomenų, keleivio duomenų įrašais (PNR), Šengeno informacine sistema (SIS), ir kitus klausimus.

Kinga Göncz (S&D). – (*HU*) Norėčiau priminti, kad, nepaisant ankstesnių nuogąstavimų, išreikštų prieš Parlamentui balsuojant neigiamai, iš tiesų buvo ir keletas teigiamų pokyčių, ir atrodo, kad Europos Sąjungos ir Jungtinių Amerikos Valstijų susitarimas bus geresnis nei tikėtasi; jei viskas pavyks, jis bus sudarytas iki vasaros. Nuo to laiko pirmiausia paaiškėjo, kad JAV yra gerokai atviresnės šioms abejonėms ir labiau linkusios ieškoti konstruktyvių sprendimų, susijusių su Europos abejonėmis, negu manėme anksčiau.

Manau, visi pajutome, kad bendradarbiavimas pagerėjo, o Tarybos ir Parlamento dialogas tapo artimesnis; be to, taip pat svarbu, kad Komisijos narė Cecilia Malmström reguliariai informuotų Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetą, pranešėjus ir šešėlinius pranešėjus apie pokyčius. Manau, tai būtina norint užtikrinti, kad ir ateityje būtų pasiekiami geri susitarimai. Manau, prieš tęsiant svarbu tai pasakyti.

Taip pat norėčiau pakartoti tai, ką pabrėžė keletas asmenų, būtent, kad Parlamentas įsipareigojęs, o Socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcija taip pat labai rimtai įsipareigojusi kuo greičiau pasiekti susitarimą ir užtikrinti, kad tai būtų geras susitarimas, kitaip tariant, toks, kuriame atsižvelgiama į Europos piliečių interesus, įskaitant jų interesus, susijusius su duomenų apsauga. Suprantame ir jaučiame atsakomybę, kadangi tai labai svarbus veiksnys kovojant su terorizmu, net jeigu tai nėra vienintelis ar svarbiausias veiksnys, bet būtent šis keitimasis duomenimis yra labai svarbus. Mums atrodo, kad tokiame įgaliojime, koks jis yra dabar, numatyti daugelio problemų sprendimo būdai, tačiau daug kitų problemų lieka neišspręstos. Kol kas neišspręstos tos problemos, kurias minėjo mūsų kolegos anksčiau ir kurios šiandien bus tolesnių diskusijų tema. Manau, šios dvi savaitės, kurias turime atidėjus balsavimą dėl problemų, susijusių su skrydžiais, suteikia mums galimybę: galimybę rasti neišspręstų problemų sprendimo būdus ir rasti atsakymus į tuos Parlamento iškeltus klausimus ir išsakytas abejones, į kuriuos dar neradome raminančių atsakymų. Būtų gerai, jeigu Taryba nepriimtų sprendimo iki tol, kol Parlamentas turės galimybę balsuoti, kadangi netolimoje ateityje dėl to gali kilti tolesnių sunkumų.

Sarah Ludford (ALDE). – Pone pirmininke, Komisija neabejotinai klausėsi. Įgaliojimo projekte tikrai akivaizdžiai patobulinti ankstesni susitarimai, nors mano kolegos pabrėžė klausimus, kurie mums vis dar kelia nerimą. Tų dalykų nekartosiu, tik noriu padėkoti savo kolegei, J. Hennis-Plasschaert, už jos sunkų darbą Parlamento labui.

Norėčiau šį tą pasakyti dėl proceso ir dėl aplinkybių. Manau, dabartinė pažanga rodo, ką galima pasiekti, kai partneriai pagarbiai vienas su kitu elgiasi ir vienas kito klausosi, rimtai žiūri į prieštaravimus ir labai stengiasi suderinti požiūrius. Kaip ir Komisija, iš tikrųjų tikiu, kad JAV institucijos tikrai stengėsi bendradarbiauti ir suprasti. Dėl to norėčiau padėkoti ambasadoriui Billui Kennardui. Jis labai gerai perprato, kaip dirba Europos Parlamentas, galbūt tikrai geriau negu kai kurios mūsų valstybės narės.

Dabar mums reikia, kad Taryba dėtų tokias pat pastangas ir priimtų progresyvų įgaliojimą. Praeitą kartą Taryba mums nepateikė rimto patobulinto pasiūlymo, kuriame būtų atsižvelgta į EP nariams rūpimus klausimus, todėl buvome priversti tarpinį susitarimą atmesti.

Pastarąjį dešimtmetį – dabar kalbėsiu apie aplinkybes – JAV ir ES institucijos tiesiog reagavo, netgi automatiškai, į tikras ar numanomas saugumo grėsmes. Kartais vyriausybės net nederamai laikėsi gestų ar kodų kalbos politikos, kuria siekiama patekti į pirmuosius laikraščių puslapius ar atsargiai pasmerkti oponentus dėl nusikaltimų ar terorizmo. Negalime toliau taip elgtis, ir tikiuosi naujos pradžios, kai sprendimus, ypač dėl duomenų saugojimo ir perdavimo, grįsime pagrindiniais proporcingumo, būtinumo ir teisėto tvarkymo principais. Reikia atlikti visų neplanuotai susikaupusių schemų ir projektų auditą. Mane padrąsina, kiek aš suprantu, Komisijos narės C. Malmström planai tai padaryti, kad aiškiai pamatytume spragas, besidubliuojančias ar per daug griežtas priemones ir sukurtume racionalią ir efektyvią sistemą, kurioje būtų paisoma mūsų pilietinių laisvių.

Judith Sargentini (Verts/ALE). – (*NL*) Pone pirmininke, rezoliucija ar jokios rezoliucijos, manau, praeitą kartą Taryba mus garsiai ir aiškiai išgirdo ir puikiai žino, ką turi daryti. Šis Parlamentas susirūpinęs dėl pagrindinių teisių ir piliečių privatumo apsaugos, taip pat dėl duomenų apsaugos. Tai pagrindinės teisės ir su jomis susijusiais atvejais sąnaudų ir naudos analizė netinkama. Nurodomos priežastys, dėl kurių duomenis prašoma perduoti masiškai, t. y. tai, kad perduoti tiksliau apibrėžtų duomenų techniškai neįmanoma, man atrodo keistas argumentas. Nė akimirką negaliu patikėti, kad tai techniškai neįmanoma; kaip aš tai suprantu, tai veikiau pinigų ir sąnaudų klausimas. Kaip sakiau, kai kalbama apie pagrindines teises, tai nėra tiesiog kainos klausimas.

Be to, svarbu, kad dabar Europa pasirodytų kaip lygiavertė derybų partnerė, o ne tiesiog įsiteiktų ar lauktų, kol Jungtinės Amerikos Valstijos nustatys taisykles. Parlamentas Tarybai ir Komisijai suteikė galią ir laisvę nuo šiol rimtai imtis šio vaidmens, ir šiuo atžvilgiu norėčiau paprašyti Komisijos ir Tarybos atsižvelgti į dabar galiojančią Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją. Tai irgi turės būti įtraukta į jūsų įgaliojimą ir jūsų derybų rezultatus. Tikiuosi, grįšite su reikiamais rezultatais; tikiuosi, pasinaudosite praeitą kartą jums suteikta galia ir įgaliojimais, ir laukiu, kokius rezultatus parodysite sugrįžę.

Marek Henryk Migalski (ECR). – (*PL*) Pone pirmininke, šiandien Jungtinės Amerikos Valstijos – vienintelė pasaulio supervalstybė. Tai absoliuti ir plačių interesų supervalstybė – kultūros, kariniu ir ekonomikos požiūriais. Mums pasisekė, kad ši supervalstybė mums draugiška ir vadovaujasi tomis pačiomis vertybėmis ir pagrindais, kuriais grindžiama Europos Sąjunga.

Todėl turėtume tai vertinti ir palaikyti Jungtines Amerikos Valstijas kilnioje kovoje su terorizmu, kadangi daugelį dešimtmečių ypač Vakarų Europą JAV gynė nuo komunizmo. Tik dėl JAV laisva Europa 40 metų buvo laisva. Šiandien Jungtinės Amerikos Valstijos tvirtai remia visą laisvąjį pasaulį, kad pasaulis būtų laisvas nuo terorizmo. Jungtinių Amerikos Valstijų ir Europos Sąjungos pastangų, finansinių sąnaudų ir technologijų, skirtų kovai su terorizmu, palyginimas gėdingas Europos valstybėms ir Europos Sąjungai.

Todėl, jeigu kaip nors galime padėti Jungtinėms Amerikos Valstijoms kovoti su terorizmu, o aš taip vertinu šį susitarimą, turime nedvejoti. Žinoma, turime laikytis principų, apie kuriuos kalbėjome, bet, kaip aš tai suprantu, tai yra Tarybos, Komisijos ir Parlamento bendradarbiavimo klausimas. Šiandien iš mūsų reikia, kad išreikštume politinę valią sudaryti tokį susitarimą. Manau, tokia politinė valia čia turėtų būti. Jungtinės Amerikos Valstijos turėtų sudaryti susitarimą su Europos Sąjunga, kuris būtų draugiškas ir paremtas partneryste.

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL). – (SV) Pone pirmininke, norėčiau padėkoti Komisijai ir Tarybai už pažangą, nepaisant nieko padarytą nuo vasario mėn., kai Parlamentas priėmė teisingą sprendimą, kitaip tariant, atmetė SWIFT susitarimą. Dabar Parlamentas turi geresnes galimybes kelti reikalavimus dėl susitarimo turinio.

Protinga Komisija ir protinga Taryba elgtųsi išmintingai, atkreipdama dėmesį į vasario mėn. Parlamento išsakytus reikalavimus ir prieštaravimus. Jie susiję su mūsų laisvėmis ir pilietinėmis teisėmis, o tai – teisės viršenybės pagrindas.

Štai todėl negalime leisti vykdyti masinio duomenų perdavimo be apribojimų. Tokiu susitarimu nekalti piliečiai statomi greta asmenų, kurie gali būti kalti. Galime leisti perduoti duomenis tik tokiu atveju, kai yra svarių priežasčių įtarti, kad tam tikras asmuo susijęs su nusikaltimu. Tvirtinama, kad taip yra dėl techninių priežasčių. Jeigu tai tiesa, turime savęs paklausti, ar mūsų įstatymus turi nulemti technologijos, ar mūsų pagrindinės laisvės ir pilietinės teisės. Man atsakymas akivaizdus: mūsų įstatymai turi būti grindžiami mūsų teisėmis.

Jaroslav Paška (EFD). – (*SK*) Vasario mėn. atsisakėme patvirtinti susitarimą dėl finansinių pranešimų duomenų tvarkymo ir perdavimo JAV iždo departamento teroristų stebėjimo programos tikslais. Atmetimo priežastys buvo aiškiai nurodytos ir pirmiausia yra šios:

- pažeidžiami esminiai duomenų apsaugos teisės principai daugelio Europos Sąjungos piliečių ir subjektų atžvilgiu (iki 90 mln. duomenų per mėnesį),
- ES piliečiai neginami nuo piktnaudžiavimo jų duomenimis, kurie pagal šį susitarimą teikiami Jungtinėms Amerikos Valstijoms ir trečiosioms šalims, ir
- nėra tikro abipusiškumo, kadangi kita susitarimo šalis nėra įsipareigojusi teikti panašaus pobūdžio ir masto informacijos Europos Sąjungai.

Dauguma šių trūkumų gali būti pašalinti naujame susitarime, tačiau pats principas dėl visapusio visų duomenų perdavimo iš ES į JAV, kai JAV tvarko, vertina ir saugo visus ES finansinių operacijų įrašus be jokio apribojimo tuo pretekstu, kad ieško sąsajų su terorizmu, nėra protingas.

Šį principą reikia pakeisti. Europos bankų finansinių operacijų duomenys turėtų būti tvarkomi tik pagal Europos taisykles ir Europos teritorijoje. Savo draugams Jungtinėse Amerikos Valstijose perduosime tik tuos duomenis, kurie iš tikrųjų susiję su terorizmu.

Carlos Coelho (PPE). – (*PT*) Pone pirmininke, pone D. Lópezai Garrido, ponia Komisijos nare, ponios ir ponai, šiuose rūmuose parėmiau Europos Sąjungos ir Jungtinių Amerikos Valstijų sudarytą susitarimą dėl savitarpio teisinės pagalbos. Parėmiau, nes transatlantinį bendradarbiavimą laikau labai svarbiu apskritai, o ypač laisvės, saugumo ir teisingumo srityje.

Vasario 11 d. plenarinėje sesijoje balsavau prieš Europos Sąjungos ir Jungtinių Amerikos Valstijų sudarytą laikinąjį susitarimą dėl finansinių duomenų perdavimo. Taip balsavau ne tik dėl Parlamento prerogatyvų, bet ir todėl, kad susitarimas nepriimtinas. Tose diskusijose raginau laikytis būtinumo ir proporcingumo principų, taip pat gerbti Europos finansinių duomenų vientisumą ir saugumą.

Susidarius tokioms aplinkybėms, su malonumu norėčiau pažymėti naują Komisijos ir Tarybos požiūrį į bendradarbiavimą su Parlamentu. Manau, kartu galime suformuluoti pagrindinius principus, kuriais turėtų būti grindžiamas būsimas Europos Sąjungos ir Jungtinių Amerikos Valstijų bendradarbiavimas kovojant su terorizmu ir kurie jį palengvintų. Tikiuosi, kad šiame naujame susitarime bus tinkamai atsižvelgta į 2009 m. rugsėjo mėn. rezoliucijoje Parlamento išreikštą susirūpinimą.

Dar kartą pakartosiu, kad turi būti besąlygiškai laikomasi būtinumo, proporcingumo ir abipusiškumo principų. Pabrėšiu, kad turi būti numatyti pagrindiniai saugikliai, užtikrinantys, kad tokie duomenys būtų saugomi tik tiek, kiek būtina, o praėjus tam laikotarpiui būtų panaikinti.

Dar kartą pakartosiu, kad turi būti užtikrinta galimybė paduoti skundą ir numatytos tinkamos garantijos dėl bet kokio asmens duomenų perdavimo trečiosioms šalims. Svarbiausia, turi būti įrodyta, kad tokie duomenys padės užkirsti kelią teroristiniams aktams ar apkaltinti teroristus.

Nepaisant šių reikalavimų, bus neįmanoma gauti mūsų pritarimo. Europos Parlamentas nuosekliai laikysis savo ankstesnių pozicijų.

Emine Bozkurt (S&D). – (*NL*) Pone pirmininke, ponia Komisijos nare, pone D. Lópezai Garrido, Europos Komisijos pasiūlytas įgaliojimo projektas – tai žingsnis teisinga kryptimi. Kova su terorizmu – mūsų prioritetas. Todėl svarbu kuo greičiau sudaryti naują susitarimą dėl keitimosi finansiniais duomenimis su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, tačiau ne bet kokia kaina. Vasario mėn. dauguma mūsų pasakė "ne" blogam laikinajam susitarimui su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis; "ne" tam, kad Europos Parlamentas, t. y. institucija,

atstovaujanti 500 mln. piliečių, nebūtų įtrauktas į derybas. Piliečiai nenori, kad jų bankiniai duomenys tiesiog būtų perduodami Jungtinėms Amerikos Valstijoms be patikimų jų teisių garantijų. Norime susitarimo su patikimomis garantijomis, ginančiomis mūsų Europos piliečių teises. Jeigu dabartinis derybų įgaliojimas jų neužtikrins, padėtis nelabai skirsis nuo buvusios vasario mėn. Turime išgirsti tikrai geras priežastis, kad šįkart pasakytume "taip". Taryba ir Komisija turi išsamiai ir nedelsdamos informuoti Europos Parlamentą. Palankiai vertinama tai, kad atsižvelgta į Parlamento prieštaravimus, susijusius su pagrindinių teisių ir laisvių garantijomis kalbant apie asmens duomenų apsaugą. Jos turės būti kriterijus, pagal kurį nustatoma, ar duomenys perduodami, ar ne, kartu su kriterijumi, kad duomenys turi būti susiję su kova su terorizmu.

Tai gražūs pažadai, tačiau man smalsu, kaip Taryba ir Komisija šias garantijas užtikrins praktiškai. Proporcingumo ir efektyvumo principai yra ypač svarbūs. Be to, ar Jungtinės Amerikos Valstijos tikrai padarys tą patį dėl mūsų?

Ko labai norėčiau – tai išsamaus ir detalaus pareiškimo apie teises, kurias mūsų piliečiai turėtų pagal būsimą susitarimą. Taryba ir Komisija siūlo Europos institucijai pavesti Jungtinių Amerikos Valstijų prašymų nagrinėjimą. Taryba ir Komisija, kokios formos tokią viešąją ES instituciją įsivaizduojate? Ar tai bus teisminė institucija, ar piliečiai turės galimybę kreiptis į teismą taip, kaip tokia galimybė užtikrinta Europoje? Norėčiau išgirsti jūsų atsakymus.

Alexander Alvaro (ALDE). – (DE) Pone pirmininke, dėkoju, Komisijos nare C. Malmström. Mums pateiktas derybų įgaliojimas pirmiausia rodo, kad Komisija ir Parlamentas vėl laikosi tos pačios pozicijos ir kad bendradarbiavimas bent jau sėkmingai prasidėjo. Tai, kad vasario mėn. Europos Parlamentas atmetė susitarimą, – ir aš kreipiuosi į visus tuos, kurie tai apibūdino kaip jėgos rodymą, – neturi nieko bendro su jėgos demonstravimu; tai rodo, kad prisiimama atsakomybė. Prisiimama atsakomybė už tų, kuriems atstovaujame, t. y. Europos piliečių, teises. Šiuo metu vykstančios derybos dėl naujo susitarimo dėl bankinių duomenų perdavimo pirmiausia atsakys į svarbiausią klausimą: kokios pozicijos Parlamentas ir Europos Sąjunga laikosi dėl pagarbos. Partnerių pagarbos vienas kitam, pagarbos piliečiams ir pagarbos Europos teisės aktams.

Pasiekėme, kad į šį derybų įgaliojimą būtų įtraukta daugelis mums svarbių dalykų. Rezoliucija, kurią priimsime gegužės mėn., iš esmės atspindi tuos dalykus, kurie ypač susiję su mūsų piliečių apsauga – tiek jų duomenų, tiek teisminių jų teisių gynimo priemonių, įskaitant eksteritorinę apsaugą, ypač tais atvejais, kai jų teisės gali būti pažeistos eksteritorialiai.

Daug kalbėjome apie surinktų duomenų perdavimą, vadinamąjį masinį duomenų perdavimą. Turime išsiaiškinti dėl to, kad nustatytame įgaliojime turime išdėstyti, kaip ir kada ši problema bus išspręsta. Priešingu atveju bus labai sunku viską pateikti atsižvelgiant į tai, kas jau išdėstyta. Europos Parlamento rezoliucijoje tai pabrėžiama dviejose dalyse, derybų mandate – vienoje. Esu įsitikinęs, Komisija protingai išspręs šį klausimą.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (*PL*) Mūsų diskusijos vyksta likus tik dviem dienoms iki 27 Europos Sąjungos valstybių narių ministrų susitikimo tuo pačiu klausimu. Todėl, kalbėkime atvirai, mūsų pozicija yra galimas tam tikras politinis spaudimas. Svarstome šią problemą tokiu metu, kai įgaliojimo derėtis su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis likimas kybo ant plauko. Mums liko vos du mėnesiai ir viena savaitė deryboms su Vašingtonu pradėti. Europos Komisija nėra labai lanksti šioje srityje. Ji nepasiūlė – su didžiausia pagarba C. Malmström – vienos panašios, bet alternatyvios pozicijos. Tačiau principo "viskas arba nieko" laikymasis ne tik kad nereikalingas ir neatitinka Europos Sąjungos dvasios, bet ir yra kelias į niekur, aklavietė. Pritariu glaudžiam bendradarbiavimui su JAV ir keitimuisi duomenimis, tačiau daugiausia problemų kyla dėl smulkmenų. Nors ir nesu Pagrindinių teisių chartijos entuziastas, vis dėlto norėčiau paklausti, ar tikrai šiame įgaliojime neatsižvelgiama į Chartijos nuostatas. Ką darysime tuomet, kai keleivių duomenys, kuriuos perduodame JAV, ir aš tam pritariu, bus naudojami neleistinais tikslais?

John Bufton (EFD). – Pone pirmininke, mane šokiruoja tai, kad ši Komisija vis dar primygtinai reikalauja perduoti slaptą finansinę informaciją apie milijonus nekaltų Europos piliečių, įskaitant gyvenančius Jungtinėje Karalystėje, nors Parlamentas ir Piliečių laisvių komitetas pasiūlymus atmetė. Čia kalba ne apie tai, kaip galėtume geriau valdyti SWIFT, bet apie tai, kad jokio SWIFT susitarimo apskritai neturi būti.

Visiškai prieštarauju tokiam pažeidimui, kurį daro mano paties vyriausybė, ir tvirtai priešinuosi tam, kad ES perduotų rinkėjų asmens duomenis Amerikai. Tokios informacijos perdavimas – pirmas žingsnis, vedantis mus prie bauginančio didžiojo Europos brolio. Remiantis dabartinėmis taisyklėmis, JAV duomenis gali saugoti 90 metų, o tai ilgiau nei vidutinė gyvenimo trukmė, ir nors JAV institucijos sako, kad nepaliesti duomenys panaikinami po penkerių metų, JAV vyriausybė jau buvo apkaltinta tuo, kad perdavė duomenis stambiosioms Amerikos bendrovėms ne kovodama su terorizmu, bet veikiau palaikydama ekonominius interesus.

Europos Parlamentas atmetė tuos pasibaisėtinus pasiūlymus, tačiau Komisijai nepatinka nusileisti, ir praeitais metais, dieną prieš tai, kai pagal Lisabonos sutartį tai būtų draudžiama taikant bendro sprendimo procedūrą, laikinąjį susitarimą pasirašė Europos Vadovų Taryba be Parlamento pritarimo.

Vasario 11 d. Europos Parlamentas vėl atmetė laikinąjį susitarimą, o savaitę anksčiau susitarimą atmetė Parlamento piliečių laisvių komitetas. Jūsų užsispyrimas siekiant šio šlykštaus susitarimo tik patvirtina jūsų panieką demokratijai ir žmonių, įskaitant gyvenančius mano šalyje, Velse, ir likusioje Jungtinės Karalystės dalyje, laisvėms.

Monika Hohlmeier (PPE). – (*DE*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, skirtingai nuo ankstesnio kalbėtojo, norėčiau aiškiai padėkoti Komisijos narei C. Malmström ir Komisijos narei V. Reding už jų intensyvias pastangas imtis spręsti klausimus, kuriuos iškėlė Parlamentas, taip pat problemas, kurias matome ir matėme duomenų saugumo ir konfidencialumo srityje, kad galėtume derėtis su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis.

Taip pat esu dėkinga už tai, kad pagrindiniai klausimai, kuriuos minėjo mano kolegos Parlamento nariai, jau išnagrinėti arba į juos atsižvelgta įgaliojime, ir ypač įskaitant klausimus, susijusius su tikrinimu ir abipusiškumu. O dėl duomenų panaikinimo taip pat manau, kad labai svarbu turėti galimybę iš naujo derėtis dėl penkerių metų termino, nes tikrai nepriimtina duomenis saugoti tokį ilgą laikotarpį.

Taip pat manau, kad svarbu pagaliau aptarti bausmes už sąmoningą duomenų atrinkimą nedorais tikslais delikačiais atvejais, nes tai neleistų atrinkti tam tikrų duomenų, kai nenorime, kad jie būtų atrinkti. Dėmesys turi būti sutelktas tik į terorizmą.

Man taip pat svarbu tai, kad turime spręsti dėl savo pačių TFSP ir kad ilgainiui negalėsime vykdyti masinio duomenų perdavimo, t. y. perduoti didelių duomenų kiekių Jungtinėms Amerikos Valstijoms. Tai visai nesusiję su nepasitikėjimu, bet reiškia, kad ateityje patys galiausiai norime prisiimti atsakomybę Europoje lygiomis sąlygomis, o tada keistis konkrečiais atrinktais duomenimis tik kovos su terorizmu tikslais ir galų gale išlaikyti tikrą abipusiškumą.

Tokiomis aplinkybėmis norėčiau dar kartą paprašyti Komisijos nurodyti, kaip mūsų pačių TFSP klausimas vertinamas Komisijoje ir bendrose diskusijose su Taryba.

Tanja Fajon (S&D). – (*SL*) Terorizmas tebėra viena iš pagrindinių grėsmių saugumui Europos Sąjungoje, todėl turime kuo skubiau pradėti derybas su JAV dėl bankinių duomenų perdavimo, tačiau ne bet kokia kaina. Naujame susitarime turi būti numatyta geresnė Europos piliečių asmens duomenų apsauga. Mums reikia geresnio susitarimo, kuriame būtų atsižvelgiama į žmogaus teises ir būtų sprendžiamas klausimas dėl duomenų apie milijonus Europos piliečių perdavimo dideliais kiekiais. Būsimas susitarimas taip pat turi būti abipusis, o tai reiškia, kad JAV institucijos turėtų teikti panašius finansinių sandorių duomenis, jeigu ateityje Europos Sąjunga sukurtų savo finansinių sandorių sekimo programą. Džiaugiuosi girdėdama, kad Komisija su tuo sutinka.

Be to, naujame susitarime turi būti užtikrintos griežtesnės garantijos dėl duomenų perdavimo trečiosioms šalims. Ar leisime JAV perduoti informaciją bet kuriai šaliai, o gal nustatysime tam tikrus aiškius kriterijus dėl duomenų perdavimo? Būtina užtikrinti tinkamiausius saugiklius. Taip pat būtų tikslinga, kad duomenis teikianti šalis duotų sutikimą perduoti juos trečiosioms šalims, kad galėtume sukurti sistemą, pagal kurią šalių, kurios pateikia duomenis, būtų reikalaujama duoti sutikimą. Todėl norėčiau žinoti, ar galėtume nustatyti tam tikras priemones, kurios taip pat leistų mums atsisakyti perduoti informaciją trečiosioms šalims, jeigu jos nenurodo pakankamai konkrečių priežasčių tokiems duomenims gauti.

Kadangi Europos Sąjunga neturi savo finansinių sandorių sekimo sistemos, mūsų saugumas priklauso nuo JAV. Tačiau ko galime paprašyti mainais? Taip pat turime užtikrinti, kad būsimą susitarimą su JAV būtų galima nutraukti nedelsiant, jei nebūtų vykdomas koks nors įsipareigojimas. Turime įtikinti savo piliečius, kad bankinių duomenų perdavimas yra protingas žingsnis, nes mes vis labiau nerimaujame dėl masto, kiek leidžiame kištis į savo privatumą kovojant su terorizmu.

Cecilia Wikström (ALDE). – (*SV*) Pone pirmininke, nuo pat Antrojo pasaulinio karo pabaigos mums, liberalams, buvo svarbu pabrėžti transatlantinius JAV ir Europos ryšius ir pažymėti mūsų bendradarbiavimą įvairiose srityse. Tačiau, kaip ir bet kurioje partnerystėje, gali kilti sunkumų ir problemų, ir mums reikia juos įveikti. Viena iš keblesnių problemų buvo žmonių teisiškai pagrįstos teisės į asmens privatumą klausimas.

Manau, laikui bėgant taps visiškai aišku, kad Parlamentas pasielgė teisingai atmesdamas laikinąjį SWIFT susitarimą. ES turi pasižymėti demokratiškumu ir skaidrumu; mes, išrinkti šio Parlamento nariai, esame svarbi to dalis. Procedūros, susijusios su SWIFT, šiuo atžvilgiu galėtų būti geresnės. Parlamentas gana aiškiai

suformulavo, ko reikalaujame, kad pritartume naujam nuolatiniam susitarimui. Kriterijai išdėstyti rezoliucijoje, kurią šiandien nagrinėjame ir apie kurią diskutuojame, ir kai bus įvykdyti šie reikalavimai, lauksiu naujo balsavimo.

Išlieka interesų konfliktas tarp, viena vertus, saugumo ir, kita vertus, teisės į privatumą. Pasistenkime dabar užmiršti praeitį ir ryžtingai siekime savo pagrindinio tikslo, kurio svarbi dalis – naujas nuolatinis SWIFT susitarimas, būtent, Europos piliečių saugumas, apsauga ir privatumas.

Sylvie Guillaume (S&D). – (FR) Visi sutiksime, ir šiuo klausimu negali būti jokio dviprasmiškumo, kad kova su terorizmu – bendra kova, kurioje Europos Sąjunga turi atlikti svarbų vaidmenį.

Tačiau mums, EP nariams, taip pat svarbu užtikrinti, kad būtų gerbiamos Europos piliečių teisės, ypač teisė į asmens duomenų apsaugą. Manau, šį klausimą būtina pabrėžti, ir ši žinia skirta ne tik šiuose rūmuose esantiems Tarybos ir Komisijos atstovams, bet ir JAV institucijoms, su kuriomis turi būti deramasi dėl naujo susitarimo.

Tiksliau tariant, norėčiau pabrėžti vieną klausimą, kuris yra vienas iš pagrindinių Europos Parlamento keliamų reikalavimų, t. y. JAV institucijų vykdomas duomenų saugojimas. Mano nuomone, dabartiniai planai neproporcingi. Todėl reikia užduoti keletą klausimų. Kodėl taip ilgai – penkerius metus – reikia saugoti duomenis, kurie, anot susijusių šalių, nenaudojami? Ar negalima sutrumpinti jų saugojimo termino iki labiau pagrįstos trukmės? O dėl atrinktų duomenų šiame įgaliojime neminimas joks saugojimo terminas. Ankstesniame susitarime buvo nustatytas maksimalus 90 metų laikotarpis. Ar nebūtų galima nutarti dėl atitinkamo saugojimo laikotarpio, kuris būtų proporcingas naudojimuisi tais duomenimis, pvz., atsižvelgiant į konkretaus tyrimo arba konkretaus teismo proceso trukmę? Ar šiuos duomenis ketinama naudoti kitu tikslu, ne tik kovojant su terorizmu, ir koks jis? Pagaliau gal galėtume apsvarstyti galimybę, kad šie duomenys būtų saugomi Europoje, o ne Jungtinėse Amerikos Valstijose?

Norėčiau, kad Taryba ir Komisija atsakytų į šiuos klausimus. Šis klausimas, tiesą sakant, svarbus, ir Europos Parlamentas neišsisukinės jį spręsdamas. Todėl nepaprastai svarbu, kad Taryba į tai ypač atsižvelgtų priimdama Komisijos derybų įgaliojimą.

Nathalie Griesbeck (ALDE). – (FR) Pone pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, prieš porą mėnesių Europos Parlamentas žengė labai svarbų žingsnį, kai atmetė laikinąjį susitarimą.

Nenorėdama grįžti prie šios temos, nes esu jau 27 kalbėtoja šią popietę, tiesiog norėčiau pažymėti, kad kai kurie asmenys šį Europos demokratijos etapą labai poetiškai apibūdino kaip pirmą Europos Parlamento gyvenimo dieną galiojant Lisabonos sutarčiai. Iš tikrųjų tai buvo ne tik istorinė pergalė pagarbos Europos ir kitų piliečių privatumui ir laisvėms požiūriu, bet ir lūžis Europos Parlamento galių požiūriu, o kartu ir svarbi mūsų pranešėjos J. Hennis-Plasschaert drąsos ir bebaimiškumo akimirka – ją ypač norėčiau pagirti už jos ryžtingumą likus tik kelioms savaitėms iki jai svarbios dienos.

Nėra prasmės priminti pagrindinių dalykų, dėl kurių esame abipusiškai priklausomi, kai kalbama apie kovą su terorizmu, saugumą ir pusiausvyrą, kurią reikia pasiekti asmens laisvių srityje. Taigi pagal šį naują derybų įgaliojimą turėsime pasiekti teisingą ir subalansuotą susitarimą, kuriame būtų gerbiamos teisės ir užtikrintos garantijos, ir tai parodo, kas galiausiai atspindi, mano ir daugelio mūsų bendrapiliečių manymu, Europos Sąjungos esmę ir jėgą, būtent, Europos piliečių apsauga. Kadangi mūsų politinė valia turi atitikti teisę ir saviraišką teisėtais būdais, negrįšiu prie abipusiškumo ir proporcingumo aspektų. Vis dėlto tikiuosi, kad masiniam duomenų perdavimui, kaip atskiram klausimui, išskirtam iš kitų – saugojimo, teisės į duomenų ištaisymą, pakeitimą ir panaikinimą ir teisės kreiptis į teismą – klausimų, bus budriai ir reikliai taikomos griežtesnės teisinės normos. Būtent mes turime bendradarbiauti, kad kartu pasiektume pusiausvyrą tarp saugumo ir laisvių poreikių.

Ioan Enciu (S&D). – (RO) Europos Sąjunga pripažįsta ypatingą keitimosi informacija pasaulio mastu svarbą kovojant su terorizmu. Europos Parlamento socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcijai priklausantys EP nariai palaiko bet kokius veiksmus, kurie padėtų užkardyti ar sustabdyti terorizmą. EP nariai demokratiškai išrinkti atstovauti Europos piliečių interesams, todėl negali būti jokių kompromisų dėl to, kad turi ginti jų teises, įtvirtintas sutartyse ir konvencijose. Yra keletas klausimų, kurių negalime ignoruoti, kaip antai asmens duomenų apsauga, teisinė apsauga, perduodamų duomenų kiekis, proporcingumas, abipusiškumas arba nuolatinis Europos Parlamento dalyvavimas stebėjimo procese.

Manau, Europos institucijos, atsakingos už SWIFT duomenų tvarkymą, sankcionavimą ir perdavimą, paskyrimas būtų sprendimas, kuris Europos Sąjungai garantuotų, kad šie duomenys bus naudojami tik

kovojant su terorizmu ir kad jie bus susiję tik su jau nustatytais įtariamaisiais. Europos piliečiai taip pat turės kam pateikti skundus dėl bet kokių piktnaudžiavimų. Prašome Komisiją bent kartą per metus teikti atitinkamo susitarimo įgyvendinimo ataskaitas. Manau, tai garantuotų, kad procesas vyks pagal patvirtintą susitarimą, o mes galėsime laiku pašalinti bet kokius trūkumus.

Siekiant geriau abipusiškai suprasti klausimus, dėl kurių nuomonės išsiskyrė, siūlau nedelsiant surengti informacinius posėdžius Europos Parlamento frakcijoms arba net nacionalinėms delegacijoms, kartu su JAV atstovais, akredituotais prie Europos Sąjungos ar valstybių narių.

Charles Goerens (ALDE). – (*FR*) Pone pirmininke, jėgų išbandymas, kurį mūsų Parlamentas pradėjo su Komisija ir Taryba dėl SWIFT susitarimo projekto, gali būti teigiamas dalykas, jeigu bankinių operacijų duomenys renkami ir perduodami tik kovos su terorizmu tikslais. Iki šiol beveik visi paminėjo šį akivaizdų faktą, tačiau patirtis rodo, kad tuomet, kai kalbama apie asmens duomenų naudojimą, nieko nėra mažiau tikra. Įtariamas teroristas, kuris žinomas Jungtinių Amerikos Valstijų žvalgybai, nebūtinai žinomas jų kolegoms Europoje, kaip rodo Komisijos atsakymas į vieną mano klausimų.

Mano požiūris į bet kurį naują susitarimą šiuo klausimu priklausys nuo to, ar aktualu rinkti asmens duomenis, ar tie duomenys teikiami saugumą užtikrinančioms institucijoms ir ar laikomasi abipusiškumo principo kalbant apie institucijų turimą informaciją. Todėl manau, kad būtų išmintinga pagalvoti apie geriausią būdą įgyvendinti šias sąlygas. Būtent Parlamentas turi šį klausimą padaryti viena iš savo prerogatyvų.

Proinsias De Rossa (S&D). – Pone pirmininke, palankiai vertinu šias diskusijas, vykstančias prieš Tarybai oficialiai nagrinėjant Komisijos pateiktą įgaliojimo pasiūlymą. Taip pat palankiai vertinu tai, kad Komisija pritarė daugeliui labai svarbių dalykų, kuriuos šis Parlamentas išsakė, kai laikinąjį susitarimą atmetėme kaip netinkamą.

Deja, dėl čia šiandien nuo mūsų nepriklausančių aplinkybių negalime priimti Parlamento pozicijos dėl įgaliojimo projekto. Balsuosime gegužės 6 d., ir aš primygtinai raginu Tarybą nepasirašyti susitarimo iki tos dienos. Toks Parlamento pritarimas – sutartyje nustatytas reikalavimas, kaip ir Pagrindinių teisių chartijos laikymasis sudarant bet kokį susitarimą, kurį pasirašo Taryba. Ypač svarbu turėti omenyje, kad trumpas atidėjimas padarys gerokai mažiau žalos ES ir JAV santykiams negu susitarimo projekto atmetimas antrą kartą.

Man, kaip daugeliui kitų, nuolatinį susirūpinimą kelia masinis duomenų perdavimas ir, žinoma, tų duomenų kontrolė, kai jie išsiunčiami ir nebėra mūsų kontroliuojami. Kol kas nesu įsitikinęs, kad tai, kas siūloma, iš tikrųjų išspręs tuos klausimus. Noriu, kad Europos Sąjunga ir Jungtinės Amerikos Valstijos glaudžiau bendradarbiautų, tačiau tas bendradarbiavimas turi būti paremtas abipuse pagarba piliečių teisėms.

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Kaip puikiai suprantate ir kaip šiandien buvo pasakyta, kova su terorizmu – bendras Europos reikalas. Antiamerikietiškas požiūris nėra bendras Europos reikalas. Būtent todėl, ypač remiantis tuo, ką prieš mane kalbėjo vienas mano kolega Parlamento narys, nemanau, kad pareiškimas, kuriuo akivaizdžiai išreikštos antiamerikietiškos nuotaikos, galėtų būti laikomas įkvėpimo šaltiniu kuriant mūsų Parlamentą. Priežastis ta, kad, apskritai kalbant, manau, jog priešiškumas Jungtinėms Amerikos Valstijoms neturėtų užkirsti kelio susitarimui dėl kovos su terorizmu.

Tiesą sakant, norėčiau pakalbėti apie pasitikėjimą santykiuose su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis. Ir Europos Sąjungoje, ir Jungtinėse Amerikos Valstijose turime bendrų priešų, kurie nedvejodami pasinaudos bet kokia spraga ir bet kokiu nepakankamo pasitikėjimo šiuose santykiuose įrodymu. SWIFT sistemos pateikiami duomenys negali būti naudojami jokiais kitais tikslais, išskyrus kovą su terorizmu. Žinoma, išimtis – atvejai, kai su terorizmu siejama kita ypač pavojinga veikla, kaip antai prekyba narkotikais ir šnipinėjimas. Pasitikėkime savo partneriais JAV.

Richard Seeber (PPE). – (DE) Pone pirmininke, ponios ir ponai, manau, esama kelių dalykų, kurie neginčijami, kaip antai transatlantinė partnerystė, nes ji iš tiesų sudaro mūsų užsienio politikos pagrindą, bendra kova su terorizmu ir ES institucijų bendradarbiavimas. Tačiau faktas tas, kad įsigaliojus Lisabonos sutarčiai įgijome naujų pagrindų ir, kaip Europos Parlamentas, turime naujų teisių, ir tomis teisėmis pirmiausia turi būti naudojamasi siekiant apsaugoti mūsų piliečius. Viena teisė – mūsų piliečių pagrindinių teisių apsauga, taip pat gyvybės ir privatumo apsauga. Todėl palaikome konkrečių duomenų perdavimą. Tačiau dėl visų duomenų perdavimo tikrai persistengta. Naujame susitarime turi būti užtikrinta pusiausvyra tarp tų pagrindinių teisių ir abipusiškumo, proporcingumo bei minimalaus duomenų apsaugos lygio.

Be to, norėčiau Tarybos, Tarybai pirmininkaujančios valstybės atstovo paklausti, kur jie buvo šįryt, kai vyko diskusijos dėl 2008 m. biudžeto įvykdymo – vieno iš svarbiausių skyrių. Deja, Tarybai pirmininkaujančios valstybės nedalyvavimas visiems krito į akis.

Andrew Henry William Brons (NI). – Pone pirmininke, vienas iš svarbiausių klausimų yra toks, ar bendri duomenys, t. y. visų duomenys, turėtų būti masiškai perduodami, o gal duomenys turėtų būti susiję su nustatytais asmenimis.

Žinoma, esama ir tarpinės pozicijos. Galėtų būti perduodami gyventojų grupių, siejamų su teroristine veikla tam tikru laikotarpiu, duomenys. Pvz., jeigu Orknio žvejai staiga taptų radikalūs ir pradėtų žudyti ne tik žuvį, bet ir žmones, tada turėtų būti perduodami jų duomenys. Jeigu senstantys, turintys antsvorio, į pensiją išėję žili koledžo dėstytojai apsirengtų darbo drabužius ir prieš savo studentus griebtųsi teroristinio smurto, užuot mirtinai jiems įkyrėję savo baisiai monotonišku kalbėjimu, tuomet jų – o gal reikėtų sakyti mūsų – duomenys taip pat turėtų būti perduodami.

Į tokią asmenų atranką žiūrima nepalankiai ir ji smerkiama kaip diskriminacinė. Pavadinčiau tai sveiku protu. Vis dėlto duomenys, susiję su nekaltais tokių tikslinių grupių nariais, turi būti greitai sunaikinti.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Pone pirmininke, labai efektyvi priemonė kovojant su terorizmu – atskleisti teroristų tinklų finansinius srautus. Vasario mėn. kairieji atmetė laikinąjį susitarimą, tačiau net nepasiūlė kitos tinkamos sistemos saugumo institucijoms, taip apsunkindami policijos ir teismų darbą. Dabar turime suvienyti pastangas, kad priimtume naują galutinį susitarimą. Palankiai vertinu tai, kad šiandien Taryba ir Komisija bendrauja atvirai, todėl Komisijos narės norėčiau paklausti, ar būtina perduoti 90 mln. duomenų per mėnesį, nes šiuo požiūriu turiu savų abejonių, taip pat norėčiau paklausti, kaip mūsų piliečiai skųsis JAV institucijoms dėl įtariamo piktnaudžiavimo duomenimis ir kas stebės duomenų perdavimą JAV vyriausybei. Mano nuomone, tai galbūt turėtų būti nepriklausoma teisminė institucija, veikianti remiantis tarptautinėmis sutartimis dėl savitarpio teisinės pagalbos, o ne Europolas, kurio sprendimai negali būti peržiūrėti ir kuris net neturės tinkamų galių, jeigu jo statutas nebus pakeistas. Svarbiausias dalykas – kova su terorizmu, tačiau negalime apeiti Pagrindinių teisių chartijos, kuri turėtų garantuoti asmens duomenų apsaugą. Galimybė kreiptis dėl bylos peržiūros ginčytinais atvejais, mano nuomone, turėtų būti patikima garantija.

Angelika Werthmann (NI). – (*DE*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, šios dienos diskusijos rodo, kad ne visada lengva suderinti pilietines teises ir kovą su terorizmu. SWIFT susitarime, dėl kurio dar kartą šiandien diskutuojame, pabrėžiama mūsų pilietinių teisių apsauga, tuo pat metu investuojant į mūsų pasaulinės bendruomenės saugumą.

Komisijos įgaliojimo projekte toliau numatytas JAV ir ES keitimasis duomenimis dideliais kiekiais. Saugojimo laikotarpiai vis dar per ilgi ir galiausiai, ir tai ne mažiau svarbu, turiu du klausimus. Ar numatyta šio dvišalio susitarimo galiojimo trukmė? Jei taip, koks tas terminas ir per kiek laiko duomenys bus galutinai pašalinti?

Anneli Jäätteenmäki (ALDE). – (*FI*) Pone pirmininke, kova su terorizmu svarbi, ir ES turi joje dalyvauti. Tačiau to negalime daryti pamindami žmogaus teises. Pagarba žmogaus teisėms – viena svarbiausių Europos vertybių, kuri taip pat turėtų būti vienijantis veiksnys vykdant transatlantinį bendradarbiavimą.

Svarbu, kad transatlantinis bendradarbiavimas būtų sėkmingas, tačiau jis turi būti abipusis ir paremtas savitarpio pagarba. Duomenys turi būti keičiami atskirai, ir norėčiau dar kartą pabrėžti, kad negalime paminti žmogaus teisių kovos su terorizmu labui. Jeigu taip nutiks, tuomet būsime padėję teroristams.

Mariya Nedelcheva (PPE). – (FR) Pone pirmininke, pone D. Lópezai Garrido, ponia C. Malmström, norėčiau pasveikinti pasiūlymo dėl rezoliucijos dėl Jungtinių Amerikos Valstijų ir Europos Sąjungos susitarimo dėl finansinių duomenų perdavimo kovos su terorizmu tikslais sudarymo autorius. Šioje rezoliucijoje dar kartą, išlaikant pusiausvyrą, pabrėžiami ne tik reikalavimai dėl saugumo, bet ir garantijos, kad Europos piliečių duomenys bus saugomi ir kad jų pagrindinės teisės bus gerbiamos.

Iš esmės manau, kad siekiant darnaus požiūrio svarbiausia – paskirti Europos viešąją teisminę instituciją, atsakingą už JAV iždo departamento pateiktų prašymų priėmimą. Tai iš tikrųjų padėtų įveikti daugelį kliūčių įgyvendinant būtinumo ir proporcingumo principus, kurios susidarė ypač masinio duomenų perdavimo atveju.

Be to, tai paruoštų dirvą tikram abipusiškumo principui įvesti; kitaip tariant, Europos institucijos ir kompetentingos valstybių narių institucijos galėtų gauti JAV teritorijoje saugomus finansinius duomenis. Mūsų patikimumas pastatytas ant kortos. SWIFT susitarimas – tarsi demokratijos testas, kurį visi privalome išlaikyti mūsų bendrapiliečių labui.

Diego López Garrido, *einantis Tarybos pirmininko pareigas*. – (*ES*) Pone pirmininke, pirmiausia norėčiau pasakyti R. Seeberiui, kad, tiesą sakant, dalyvavau šįryt vykusiose diskusijose, apie kurias jis užsiminė. Nors manęs oficialiai nepakvietė, jūs, ponios ir ponai, paprašėte manęs ateiti ir aš atėjau: Tose diskusijose dalyvavau ir kalbėjau. Galbūt tai jo čia nebuvo, kaip kad ir dabar jo salėje nėra.

Noriu pasakyti, kad mūsų diskusijos, mano nuomone, buvo labai konstruktyvios. Manau, tai parodo tikrą abiejų pusių iš visų susijusių šalių: Parlamento, Komisijos ir Tarybos, bendradarbiavimo dvasią. Pranešėja J. Hennis-Plasschaert pripažino bendradarbiavimo dvasią, kurią matė Taryboje – už tai esu labai dėkingas – ir Komisijoje. Esu dėkingas, kad ji tai pasakė viešai.

Iš tiesų nėra jokių abejonių, kad ir tame įgaliojime, kurį Komisija pateikė per C. Malmström, ir tame, kurį patvirtins Taryba, bus labai smarkiai atsižvelgta į tiek jūsų kalbose, tiek pranešėjos pateiktame pasiūlyme ar pasiūlymo projekte dėl rezoliucijos išreikštą susirūpinimą ir išdėstytas pozicijas bei pasisemta iš to įkvėpimo.

Pastebėjau, kad yra nemažai problemų, kurios jums ypač rūpi, ir norėčiau jus patikinti, kad jūsų paminėtos problemos ir susirūpinimą keliantys klausimai bus įtraukti į derybų gaires, kurias Taryba ketina patvirtinti. Derybas ves Komisija, o jų rezultatą turės pasirašyti Taryba ir Parlamentas. Pirmas tų derybų gairių punktas bus klausimas, pakartotinai keltas šią popietę, t. y. masinis duomenų perdavimas.

Šį klausimą kėlė J. P. Albrecht, S. Busuttil, B. Sippel, J. Sargentini, E.-B. Svensson, J. Paška, P. De Rossa ir kai kurie kiti kalbėtojai. Norėčiau jums pasakyti, kad mes, žinoma, negalime pritarti neatrankiniam masiniam duomenų perdavimui, kad ir kokių duomenų būtų prašoma kokiu nors tikslu. Kalba ne apie tai. Čia kalbama apie duomenis, kurių prašoma išimtinai teroristų nusikaltimų ir teroristų finansavimo prevencijos, tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo tikslais; be to, smulkiai apibūdinami tikslai dėl konkretaus asmens, kai yra priežasčių manyti, kad tas asmuo turi ryšių ar santykių su teroristais ar jų finansavimu. Taigi šiuo atveju kalbame ne apie masinį tokių duomenų perdavimą; tikslas ir subjektas labai aiškiai apriboja tokį duomenų perdavimą.

Be to, bus Europos institucija, per kurią bus teikiami prašymai dėl tokių duomenų, o po to dar numatyta tų duomenų naudojimo ir susitarimo, kuris turi būti pasirašytas, veikimo kontrolė, kurią iš esmės vykdys Komisija. Taigi manau, kad numatytas mechanizmas visiškai padės atsakyti į čia iškeltus klausimus.

Taip pat buvo paminėtas duomenų saugojimo terminas. Numatytas maždaug penkerių metų trukmės duomenų saugojimo laikotarpis, kadangi akivaizdžiai būtina saugoti duomenis tam tikrą minimalų laikotarpį dėl efektyvumo priežasčių. Nors reikia aiškiai pasakyti, kad terminas turi būti kuo trumpesnis ir ne ilgesnis nei reikalinga tikslui pasiekti. Tikslas – poreikis saugoti duomenis – visada turi būti visiškai aiškiai apibrėžtas; priešingu atveju tai neturės prasmės. Duomenys visada turi būti saugomi dėl tam tikro tikslo ir konkretaus asmens atžvilgiu.

Jūs taip pat išsakėte savo susirūpinimą dėl žmonių teisių prieiti prie savo duomenų, būti informuotiems apie juos ir ištaisyti juos. Pvz., C. Coelho, kurio šiuo metu čia nėra, detaliau išsakė savo nuomonę. Galiu pasakyti, kad derybų gairės atitinka C. Malmström parengtą įgaliojimo projektą tuo, kad tos teisės bus užtikrintos. Informacijos, prieigos ir ištaisymo teisės bus ir turi būti užtikrintos susitarime, kuris bus pasirašytas.

Būtinumo ir proporcingumo principai taip pat bus užtikrinti derybų gairėse ir susitarime, kuris galiausiai bus pasirašytas. Bus užtikrinta galimybė paduoti skundą – administracinį ir teisinį – nediskriminuojant dėl pilietybės ar kitų priežasčių. Taigi atsakant į Parlamento narių, įskaitant E. Bozkurt ir M.-Ch. Vergiat, klausimus visi tie dalykai bus užtikrinti. Be to, bus užtikrintas visiškas abipusiškumas. Tai viena iš temų, kuri buvo daugiausia pabrėžiama ankstesnėse diskusijose, kurias visi prisimename. Bus visiškas abipusiškumas Jungtinių Amerikos Valstijų atveju. Tai dar viena derybų gairių savybė, gairių, kurias patvirtins Taryba ir kuriose atsižvelgiama į jūsų išsakytas mintis ir į J. Hennis-Plasschaert pateiktą pasiūlymą dėl rezoliucijos.

Norėčiau pabrėžti, kad Taryba tvirtai pasiryžusi patvirtinti įgaliojimą, kuriuo ginamos Europos piliečių pagrindinės teisės ir kuris įgyvendina ir visiškai atitinka Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, kuri yra Lisabonos sutarties dalis, ir Europos žmogaus teisių konvenciją, kurią ES ketina pasirašyti artimiausiais mėnesiais kaip vieną iš tikslų, žyminčių Europos Sąjungos naujo politinio etapo pradžią.

PIRMININKAVO: I. DURANT

Pirmininko pavaduotoja

Cecilia Malmström, Komisijos narė. – Ponia pirmininke, manau, diskusijos buvo tikrai labai konstruktyvios. Klausėmės įdėmiai ir atkreipėme reikiamą dėmesį į viską, kas buvo pasakyta. Taryba atsakė į daugelį pateiktų klausimų, o aš dar pridėsiu keletą pastabų, kadangi svarbu kuo geriau viską išsiaiškinti.

Bus sudaryta ES peržiūros grupė. Jai bus suteikta teisė peržiūrėti atsitiktinius pavyzdžius, kad būtų užtikrinta, jog duomenys paimami taip, kaip numatyta susitarime. Turi būti pakankamai pagrįstas įsitikinimas, kad paieškos objektas – teroristas arba teroristus finansuojantis asmuo. Taip pat turime prisiminti, kad kiekvieną TFSP duomenų paiešką prieš pateikiant duomenis patikrina SWIFT tikrintojas ir nepriklausoma teisminė institucija. ES peržiūros grupė taip pat galės prieiti prie šios informacijos.

Susitarimu bus užtikrinta, kad ES piliečiai galėtų naudotis nediskriminacinėmis administracinėmis ir teisminėmis teisėmis. Žinoma, nuo derybų priklauso, kaip tiksliai viskas bus apibrėžta, todėl nieko konkrečiau šiuo klausimu negaliu pasakyti. Tačiau tai – kaip Taryba ir sakė – labai svarbi derybų dalis. Turėsime rasti sprendimo būdą šiuo klausimu ir dėl atitaisymo bei prieigos.

Duomenys nebus perduodami trečiosioms šalims – bus siunčiama tik susijusių pranešimų analizė, bet ne duomenų visuma – ir tik kovos su terorizmu tikslais. Visas susitarimas skirtas tik kovos su terorizmu tikslams. Susitarime taip pat bus užtikrinta, kad ES piliečiai turėtų teisę per savo duomenų apsaugos institucijas sužinoti, kad buvo tinkamai paisoma duomenų subjekto teisių. Kai kalbama apie duomenų visumą, prašymai dėl duomenų naudojimo jau yra tiksliniai. Turi būti įtariamas teroristas ir tik jo duomenų gali būti ieškoma. Taigi tik dalis SWIFT duomenų bus perduota ir tik labai maža dalimi bus pasinaudota. Kiti duomenys liks anonimiški.

Sieksime susiaurinti ir ieškosime galimybių susiaurinti ir tiksliau nustatyti apibrėžimą, kad duomenų kiekį būtų galima dar sumažinti, tačiau ir dabar yra privalomų taisyklių, kurios neleis prieiti prie tų duomenų, nebent būtų pagrįstų įtarimų. ES peržiūros grupė patikrins tipinį pavyzdį, kaip ir minėjau, ir jeigu būtų nustatytas koks nors susitarimo pažeidimas, Europos Sąjunga gali jį nedelsdama nutraukti.

Taigi manau, galime imtis skubių veiksmų ir turėti gerą susitarimą. Turime apsvarstyti saugumo spragų klausimą, bet, žinoma, yra ir kitų spręstinų klausimų, susijusių su duomenų apsauga, ir kitų klausimų, kuriuos jūs iškėlėte. Kol kas amerikiečiai laikėsi labai atviros pozicijos. Jie pasirengę kuo greičiau su mumis dirbti, ir kartu būti kūrybingi ir ieškoti atsakymų į mūsų klausimus. Žinau, kad kitą savaitę išvyksta grupė iš Europos Parlamento ir jūs galėsite užduoti klausimų, ir, tikėkimės, tada turėsite daugiau atsakymų.

Kitas lygiagretus klausimas – tai, žinoma, ar mums reikalingas dar vienas sprendimas Europos lygmeniu, ar mums reikia ES TFSP, ar įsteigti naują instituciją. Tai labai svarbi diskusija. Šį klausimą reikia nuodugniai išnagrinėti Europos mastu. Aišku, tai nebus derybų dalis. Turime įsitikinti, kad, jeigu tai įvyktų, amerikiečiai padėtų ir būtų taikomas abipusiškumo principas, tačiau turime tai išsiaiškinti. Komisija nori dalyvauti, elgtis novatoriškai ir pateikti pasiūlymų, tačiau šiuo klausimu sprendžia valstybės narės. Žinau, kad Europos Parlamentas labai aktyvus, ir laukiu diskusijų šiuo klausimu su jumis. Taigi čia lygiagrečios diskusijos.

Be to, lygiagrečią veiklą vykdo mano kolegė pirmininko pavaduotoja Viviane Reding, kuri jau pradeda rengti įgaliojimo projektą dėl ilgalaikio duomenų apsaugos susitarimo, kuris būtų taikomas visiems mūsų susitarimams su Jungtinėms Amerikos Valstijoms. Žinoma, į tai taip pat reikia atsižvelgti.

Galiausiai, ugnikalnis Islandijoje daugeliui žmonių visame pasaulyje sukėlė daug su kelionėmis susijusių problemu, todėl jūs negalite balsuoti. Labai dėl to apgailestauju, tačiau galite būti tikri, kad atkreipėme reikiamą dėmesį į diskusijas – čia yra Tarybai pirmininkaujanti valstybė, aš, mūsų tarnybos. Matėme rezoliucijos projektą, kurį pasirašiusios keturios frakcijos. Perduosime tai ministrams.

Jeigu atidėsime sprendimo priėmimą Taryboje, prarasime dvi svarbias derybų savaites. Jau anksčiau minėjau, kad amerikiečiai pasiruošę. Jie konstruktyvūs ir nori imtis šio reikalo, tačiau lengva nebus. Derybos bus sunkios ir mums reikia laiko. Norime viską kuo greičiau, tačiau ir kuo geriau pabaigti. Jeigu norime, kad Europos Parlamentas galėtų dėl to balsuoti iki vasaros pertraukos, turime priimti sprendimą, kad kuo greičiau galėtume pradėti derybas. Taigi būkite supratingi. Noriu dar kartą jus patikinti, kad ir Tarybai pirmininkaujanti valstybė, ir Komisija labai atidžiai klausėsi jūsų nuomonių ir, kaip pasakė Tarybai pirmininkaujančios valstybė atstovas, atsižvelgsime į jūsų diskusijas čia, o penktadienį apie jas informuosime ministrus.

Balsavimas vyks per pirmąją mėnesinę sesiją gegužės mėn..

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Marian-Jean Marinescu (PPE), raštu. – (RO) Palankiai vertinu naują SWIFT įgaliojimą dėl ES ir JAV susitarimo įgyvendinant terorizmo finansavimo sekimo programą, ypač Tarybai ir Komisijai pasimokius iš praeities klaidų ir į derybas įtraukus griežtą Parlamento reikalavimą, kad duomenų apsaugai turėtų būti taikomi griežtesni standartai. Tačiau dėl tokio šio finansinių mokėjimų pranešimų duomenų perdavimo iš ES į JAV reikia tvirtai derėtis su JAV institucijomis. Negali būti vykdomi jokie masiniai duomenų perdavimai ir reikia reikalauti tokių techninių išteklių, kurie leistų perduoti atskirus duomenis, susijusius tik su įtariamaisiais. Tikiuosi, kad dėl šio susitarimo ES ateityje nepatirs jokių netikėtumų ir prieš pasirašant susitarimą bus išsiaiškinta, kad ES turi teisę gauti informaciją iš JAV duomenų bazių ir kad nėra jokių galimybių perduoti duomenis trečiosioms šalims. Be to, perduodant duomenis turi būti užtikrintos piliečių teisės ir apsauga, ypač dėl prieigos prie savo duomenų ir savo duomenų taisymo, kaip nustatyta nacionaliniuose ir ES teisės aktuose. Ir paskutinis, bet ne mažiau svarbus aspektas – reikia išsiaiškinti, tad Europos piliečiai turi teisę pateikti skundą, kai jų asmens duomenys naudojami neteisėtai.

6. Keleivio duomenų įrašai (angl. PNR) (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – Tarybos ir Komisijos pareiškimai dėl Keleivio duomenų įrašų (angl. PNR).

Diego López Garrido, *einantis Tarybos pirmininko pareigas*. – (*ES*) Ponia pirmininke, remiantis Lisabonos sutartimi Tarybai pirmininkaujanti valstybė pateikė Parlamentui du susitarimus dėl keleivio duomenų įrašų informacijos naudojimo, žinomus kaip PNR susitarimai, kurių vienas pasirašytas 2007 m. su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, kitas – 2008 m. su Australija. Prašėme Parlamento duoti pritarimą abiem susitarimams, kad jie galiotų nuolat, nes šiuo metu jie taikomi tik laikinai.

Remiantis Lisabonos sutartimi, Parlamentas turi teisę nuspręsti, ar pritarti šiems susitarimams, kuriuose nustatomos sąlygos, kuriomis PNR duomenys apie orlaivių, skrendančių iš Europos Sąjungos, keleivius gali būti teikiami trečiosioms šalims.

Taryba supranta Parlamento susirūpinimą – atsižvelgiant į ką tik mūsų svarstytus klausimus – ypač dėl tų asmens duomenų, kurie susiję su tuo, kad asmuo įtrauktas į lėktuvo, skrendančio už Europos Sąjungos ribų, keleivių sąrašą, rinkimo ir perdavimo. Todėl Taryba paprašė Komisijos pateikti bendrųjų gairių dokumentą šioje srityje.

Turiu pasakyti, kad mūsų matytas pasiūlymas dėl rezoliucijos atrodo labai tinkamas ir, be to, palankiai vertiname konstruktyvią poziciją šiuo metu nebalsuoti dėl susitarimų ir tai, kad pasiūlyme dėl rezoliucijos raginama numatyti tinkamą šių susitarimų peržiūros mechanizmą.

Kalbant apie Jungtines Amerikos Valstijas, tai tiesa, kad jau yra parengta ataskaita, kurioje atlikta susitarimo veikimo peržiūra, o Taryba savo poziciją išdėstys, kai tik Komisija pasiūlys ir pateiks savo rekomendacijas dėl naujo susitarimo su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis. Susitarimo su Australija atveju dar neatlikta jokios susitarimo veikimo peržiūros. Komisija turės nuspręsti, ar prieš formuluodama naują derybų įgaliojimą lauks, kol bus atlikta tokia susitarimo peržiūra.

Kai Komisija pasiūlys naujus įgaliojimus derėtis su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis ir Australija, Taryba juos atidžiai išnagrinės. Šiuo atveju ji, žinoma, kaip visada atsižvelgs į Parlamento pageidavimus.

O dėl Tarybos prašymo Komisijai dėl platesnio, bendresnio PNR duomenų reglamentavimo, turime prisiminti, kad dar 2007 m. Komisija pasiūlė pagrindų sprendimą. Tačiau Švedijos pirmininkavimo Tarybai metu buvo nuspręsta nerengti diskusijų dėl pagrindų sprendimo, nes Tarybai pirmininkaujanti Švedija pagrįstai laikėsi nuomonės, kad netrukus įsigaliojus Lisabonos sutarčiai šis klausimas bus sprendžiamas kartu su Parlamentu taikant bendro sprendimo procedūrą, todėl Parlamentas turi dalyvauti diskusijose.

Dėl tos priežasties Tarybai pirmininkaujanti valstybė šiuo metu negali užimti pozicijos dėl būsimos bendros sistemos turinio keleivių, įrašytų į skrendančiųjų iš Europos Sąjungos sąrašą, duomenų atžvilgiu, kol Komisija pasiūlys direktyvą dėl tokių duomenų naudojimo, ir šiuo metu su Parlamentu vyksta diskusijos taikant bendro sprendimo procedūrą, kuri galioja nuo Lisabonos sutarties įsigaliojimo praeitų metų gruodžio 1 d.

Bet kokiu atveju šiuo požiūriu mūsų mintys žymiu mastu atitinka kriterijus ir pozicijas, kuriuos galima išskaityti Parlamento pasiūlyme dėl rezoliucijos, kuris kol kas tėra pasiūlymas. Norėčiau pabrėžti tris joje

išdėstytus dalykus. Pirma, duomenis galima naudoti tik tuo tikslu, kuriuo jie buvo gauti, o tai panašu į tai, ką sakėme anksčiau dėl SWIFT susitarimo; antra, tokie duomenys turi būti renkami pagal mūsų duomenų apsaugos teisės aktus; be to, reikia numatyti garantijų ir saugiklių, taikomų perduodant tokius duomenis trečiosioms šalims.

Manau, šie dalykai yra trys svarbūs principai. Jie išdėstyti pasiūlyme dėl rezoliucijos ir tokiu atžvilgiu mes pritariame pasiūlymui.

Cecilia Malmström, *Komisijos narė.* – Ponia pirmininke, PNR duomenų rinkimo svarbą pripažįsta vis daugiau šalių pasaulyje, įskaitant ES valstybes nares. Jos naudojasi tokiais duomenimis kovodamos su terorizmu ir kitais sunkiais nusikaltimais.

Siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi pagrindinių duomenų apsaugos principų ir kad PNR duomenys būtų naudojami tik konkrečiais teisėsaugos tikslais, ES pasirašė susitarimus su tam tikromis valstybėmis dėl PNR duomenų perdavimo ir naudojimo. Du iš tokių susitarimų – su JAV ir Australija – pateikti jums, kad pritartumėte jų sudarymui.

Savo rezoliucijoje siūlote atidėti balsavimą dėl pritarimo ir raginate Komisiją pateikti pasiūlymą dėl reikalavimų visiems PNR susitarimams su trečiosiomis šalimis. Taip pat raginate Komisiją persvarstyti šiuos du susitarimus vadovaujantis naujomis derybų gairėmis, kurios turi atitikti tuos reikalavimus. Manau, tai išmintinga strategija.

Savo rezoliucijoje taip pat nurodote PNR susitarimą su Kanada. Tas susitarimas buvo susijęs su tam tikrais Kanados įsipareigojimais ir Komisijos sprendimu dėl tinkamumo. Šie dokumentai nustojo galioję praeitų metų rugsėjo 22 d., todėl su Kanada reikia derėtis dėl naujo susitarimo.

Dėl praktinių priežasčių buvo neįmanoma to padaryti iki 2009 m. rugsėjo mėn. Tačiau dėl to nesumažėjo Kanadai perduodamų PNR duomenų apsaugos lygis. Pats PNR susitarimas neturi galiojimo termino; jis niekada nebuvo nutrauktas, todėl tebegalioja. Kanados sienos apsaugos tarnyba laiške Komisijai, Tarybai pirmininkaujančiai valstybei ir valstybėms narėms patvirtino, kad jos įsipareigojimai bus visapusiškai vykdomi, kol įsigalios naujas susitarimas.

Norėčiau padėkoti pranešėjai Sophiai in 't Veld ir kitoms frakcijoms už jų konstruktyvų požiūrį į šiuos dokumentus, pagal kuriuos susitarimai su JAV ir Australija laikinai tebegalioja, kol bus persvarstyti. O kol kas norėčiau pateikti tris rekomendacijas dėl derybų gairių Tarybai, kurios yra PNR paketo dalis.

Paketą visų pirma sudarys komunikatas dėl bendros išorės PNR strategijos, įskaitant bendruosius reikalavimus, taikomus bet kuriam PNR susitarimui su trečiąja šalimi; antra, dvejos derybų gairės dėl PNR susitarimų su JAV ir Australija persvarstymo ir derybų gairės dėl naujo susitarimo su Kanada; trečia, naujas Komisijos pateiktas ES PNR pasiūlymas, pagrįstas poveikio vertinimu.

Šiame pakete bus tinkamai atsižvelgta į jūsų rekomendacijas, išdėstytas šioje rezoliucijoje, taip pat 2008 m. lapkričio mėn. rezoliucijoje. Be to, jame bus deramai atsižvelgta į Europos duomenų apsaugos pareigūno, 29 straipsnio duomenų apsaugos darbo grupės ir nacionalinių duomenų apsaugos tarnybų patarimus. Manau, svarbu ES PNR sistemą pristatyti kartu su priemonėmis, kad būtų užtikrintas ES vidaus ir išorės PNR politikos suderinamumas ir nuoseklumas.

Baigdama noriu pasakyti, kad palankiai vertinu šią rezoliuciją ir veiksiu laikydamasi šių rekomendacijų. Tikiuosi toliau su jumis bendradarbiauti šiais klausimais.

Axel Voss, *PPE frakcijos vardu.* – (*DE*) Ponia pirmininke, Komisijos nare, pone D. Lópezai Garrido, kaip ir SWIFT sistemoje laikomų duomenų atveju, analizuojant keleivio duomenų įrašų (angl. PNR) informaciją stengiamasi suderinti kovą su pasauliniu terorizmu ir sunkiais nusikaltimais su visų mūsų pagrindinėmis teisėmis į privatumo ir informacinio apsisprendimo apsaugą. Tačiau turime suvokti, kad šiame judumo amžiuje reikiamą saugumą tiek Europoje, tiek visame pasaulyje galima užtikrinti tik veiksmingai ir greitai keičiantis duomenimis.

Šiame skaitmeninių technologijų amžiuje taip pat turime užtikrinti ypatingą informacinio apsisprendimo ir privatumo apsaugą. Todėl manau, kad būtina tiksliau atskirti duomenis, kurie reikalingi kovojant su nusikaltimais, ir neskelbtinus asmens duomenis. Aš pats nė kiek neabejoju, kad susitarime privalome įtvirtinti kontrolės priemones, teisę paduoti skundą, prieigos teises, reikalavimą atlyginti nuostolius ir saugojimo laikotarpį. Taikant duomenų eksportavimo metodą, reikėtų patikrinti, ar skubiais atvejais būtų galima arba reikėtų taikyti tam tikras išlygas.

Kalbant apie PNR duomenų naudojimą, taip pat turėtume įtraukti sunkius nusikaltimus. Mano nuomone, tai apima tokius nusikaltimus, kaip vaikų pornografija, prekyba žmonėmis, žmogžudystė, išžaginimas ir prekyba narkotikais. Be to, manau, tai taip pat padėtų apsaugoti nukentėjusiųjų asmens teises.

Manau, kad elgiamės teisingai priimdami sprendimą dėl susitarimo dėl PNR duomenų – taip parengsime pamatinį visų šio tipo susitarimų modelį ir rekomenduosime derybų modelį Komisijai, kad ši galėtų atsižvelgti į mūsų nuomonę dėl duomenų apsaugos. Galbūt ateityje atsiras galimybė svarstyti kovos su terorizmu ir nusikaltimais klausimus kartu su mūsų transatlantiniais partneriais įsteigus bendrą instituciją. Tai iš tiesų būtų žingsnis į priekį sprendžiant po visą pasaulį plintančių nusikaltimų problemas globaliu mastu.

Birgit Sippel, S&D frakcijos vardu. – (DE) Ponia pirmininke, norėčiau išsakyti kelis esminius dalykus šio susitarimo klausimu. Žinoma, esama panašumų su SWIFT, tačiau yra ir skirtumų. Jeigu Europos Parlamentas dėl Keleivio duomenų įrašų (angl. PNR) susitarimo balsuotų šiandien, mums neliktų nieko kita kaip tik balsuoti prieš. Tai visiškai aišku. Šiam susitarimui vis dar smarkiai priešinamasi. Dar kartą glaustai aptarsiu detales. Būtent todėl nebuvau patenkinta, kai kalbėjome apie balsavimo atidėjimą. Tačiau, skirtingai nei SWIFT atveju, buvo tikrai pagrįstų priežasčių balsavimui atidėti. Visgi norėčiau aiškiai pasakyti, kad, mūsų nuomone, negalima atidėti balsavimo neribotam laikui ir metų metais tenkintis laikinu susitarimu. Labai svarbu, kad nedelsdami – jeigu įmanoma, iki vasaros pertraukos – nuspręstume dėl naujų derybų įgaliojimų, kad galėtume greitai išsiaiškinti, kaip turėtume tvarkyti šiuos duomenis ir kokius duomenis reikėtų įtraukti.

Duomenų apsaugai tenka svarbus vaidmuo, todėl, naudodamasi šia proga, norėčiau dar kartą aptarti tai, kokius duomenis reikėtų perduoti. PNR apima devyniolika atskirų duomenų. Iš pokalbių žinau, kad pagal šiuos duomenis, esant norui, įmanoma sukurti asmenų aprašus. Žinoma, tie, su kuriais esame sudarę tokius susitarimus, teigia, kad jų tai nedomina, kad jie to nedarys ir kad visi atitinkami duomenys pašalinami. Tačiau jeigu tam tikri duomenys, kurie yra tinkami asmens aprašui sukurti, apskritai nėra naudojami, tuomet turime apsvarstyti, ar tokius duomenis tikrai vertėtų rinkti ir – jeigu pasiektume susitarimą – ar visus duomenis reikėtų perduoti. Tai esminis klausimas. Taip pat turime patikrinti, kokio lygio apsauga priskiriama perduodamiems duomenims. Žinome, kad susitarimų su JAV ir Australija nuostatos labai skiriasi. Turėdami omenyje ir kitų šalių pageidavimus turėti panašius susitarimus, turėtume užtikrinti, kad kiekvieno susitarimo atveju būtų taikomi specialūs standartai.

Taip pat turime išsamiai aptarti, kaip šie duomenys turės būti naudojami. Iš pradžių buvo sakoma, kad jie bus skirti kovai su terorizmu. Dabar gi kalbama ir apie sunkius nusikaltimus. Tai galima svarstyti, tačiau privalome viską labai smulkiai aptarti. Kaip žinia, net ir pačioje Europos Sąjungoje teisinės sistemos ir teisinė kultūra labai skiriasi. Todėl gali būti, jog sunkaus nusikaltimo sąvoka apims visiškai skirtingų rūšių nusikaltimus. Tai reiškia, kad turime dar kartą atidžiai įvertinti savo diskusijų objektą, kai sakome, kad, savaime suprantama, turi būti įtraukti ir sunkūs nusikaltimai.

Tikiuosi, kad ateityje, vykdydami susitarimą, užtikrinsime nuolatinį keitimąsi informacija tarp institucijų. Diego Lopez Garrido, einantis Tarybos pirmininko pareigas, minėjo, kad atlikta pirmoji susitarimo su JAV veikimo peržiūra. Kol kas dar nesame gavę oficialių rezultatų. Ši peržiūra buvo atlikta vasario mėn. Norėčiau, kad ateityje tokios ataskaitos ne tik būtų rengiamos reguliariai, tačiau ir faktiškai nedelsiant pateikiamos Europos Parlamentui.

Labai svarbu parengti vienodą susitarimą. Duomenų klausimą būtina dar kartą persvarstyti. Tačiau manau, kad remiantis ankstesne diskusija mums greičiausiai pavyks pasiekti gerą susitarimą, todėl tolesnes derybas vertinu vien tik teigiamai.

Sophia in 't Veld, ALDE frakcijos vardu. – Ponia pirmininke, kaip pranešėja, pirmiausia norėčiau padėkoti visiems šešėliniams pranešėjams už puikų, malonų ir vaisingą bendradarbiavimą, kurio rezultatas – bendra rezoliucija. Žinoma, tai dar nėra galutinis rezultatas, nes mūsų diskusijos šia tema, taip pat dėl teksto vyks ir toliau. Šiandien svarstome Tarybos prašymą duoti pritarimą dviem susitarimams su JAV ir Australija.

Šios kadencijos Parlamentas visados labai kritiškai vertino PNR duomenų naudojimą ir perdavimą. Tiesą sakant, 2004 m. Parlamentas buvo kreipęsis į Europos Teisingumo Teismą siekdamas panaikinti susitarimą su JAV. Todėl būtume nenuoseklūs, jeigu taip lengvai pakeistume savo poziciją.

Visgi Parlamentas, kaip visuomet, jaučia atsakomybę ir yra linkęs bendradarbiauti, todėl sutinkame, kad atmetus šiuos du susitarimus būtų sukurtas teisinis neapibrėžtumas ir kiltų sunkumų piliečiams ir vežėjams. Todėl siūlome atidėti balsavimą ir paprašyti Komisijos suformuluoti nuoseklų požiūrį į PNR duomenų naudojimą remiantis bendra principų sistema. Džiaugiuosi, kad Komisija ir Taryba pritarė tokiai strategijai

ir yra įsipareigojusios dirbti greitai ir lanksčiai. Ypač raginame Komisiją pateikti PNR paketą, kaip jis dabar vadinamas, iki vasaros pertraukos.

Toks nuoseklus bendras požiūris yra pragmatiškas sprendimas, kai vis daugiau šalių reikalauja perduoti keleivių duomenis. Dar yra nebegaliojantis – ar kitokio juridinio statuso, nes tai nėra visiškai aišku – PNR susitarimas su Kanada ir atidėtas pasiūlymas dėl ES PNR. Šiame rezoliucijos projekte išdėstyti keli esminiai PNR paketo principai ir minimalūs reikalavimai, ir būtent tokie jie yra mūsų sutikimo sąlyga. Pagrindinis elementas arba raktinis žodis – proporcingumas, nes būtina įtikinamai parodyti, kad to paties tikslo negalima pasiekti ne tokiomis griežtomis priemonėmis. Tai iš tiesų pats svarbiausias dalykas.

Esant tokioms aplinkybėms ypač turime aptarti išankstinės informacijos apie keleivius (angl. API) ir informacijos, surenkamos elektroninio kelionės leidimo sistemose (angl. ESTA), naudojimą. Pvz., turime labai aiškiai atskirti atvejus, kai renkami ir naudojami duomenys apie visus keleivius automatinės paieškos tikslams, t. y. klasifikavimui ir duomenų gavybai, ir kai vykdoma tikslinė žinomų įtariamųjų paieška, nustatant asmenis, esančius, pvz., asmenų, kuriems draudžiama skristi, arba stebėjimo sąraše. Tai visiškai skirtingi dalykai, kuriuos turime itin atidžiai atskirti.

Antra, būtina aiškiai ir griežtai apriboti paskirtį atsižvelgiant į ankstesnes rezoliucijas, ir mes primygtinai reikalaujame, kad duomenys būtų naudojami tik teisėsaugos ir saugumo tikslais bei vadovaujantis labai tiksliomis organizuoto tarptautinio nusikalstamumo ir tarptautinio terorizmo apibrėžtimis. Turime aiškiai įvardyti, apie ką iš tiesų kalbama. PNR duomenų naudojimas visuomet privalo atitikti ES duomenų apsaugos standartus. Mūsų pagrindinė pareiga – atstovauti mūsų pačių Europos valstybių piliečių interesams. Jie turi teisę žinoti, kad tarptautiniuose santykiuose ir vidaus politikoje mes laikomės Europos teisės nuostatų.

Galiausiai mes pripažįstame būtinybę suteikti teisėsaugos ir saugumo institucijoms reikiamas priemones, kad jos galėtų atlikti savo darbą šiame neregėto judumo amžiuje, tačiau Europa taip pat turi ir pareigą ginti mūsų teises bei laisves. Esu tikra, kad rengdami PNR paketą turime išskirtinę galimybę viską padaryti teisingai.

Jan Philipp Albrecht, *Verts/ALE frakcijos vardu.* – (*DE*) Ponia pirmininke, nekartosiu to, apie ką jau kalbėjo mano kolegos Parlamento nariai, bet norėčiau pateikti kelias pastabas.

Nežinau, ar esate matę filmą "Įspėjantis pranešimas" (angl. Minority report). Jeigu ne, rekomenduoju pažiūrėti. Šiame filme ateities teisėsaugos institucijos taiko vadinamąją nusikaltimų prevencijos sistemą, kai nusikaltėliai areštuojami dar jiems neįvykdžius nusikaltimo. Vadinamieji teisėjai stengiasi numatyti ateitį nuolatos stebėdami žmonių jausmus ir elgesį. Tiesiog puiku! Turint tokią, regis, neklystančią sistemą pagaliau užtikrinamas saugumas. Kol pats vyriausiasis tyrėjas tampa įtariamuoju, ir visas kortų namelis sugriūva.

Nenoriu jūsų erzinti išsamesne šio puikaus ir vis dar aktualaus filmo apžvalga, tačiau JAV visi visų keleivių iš viso pasaulio duomenys vien tik klasifikavimo tikslais yra nekontroliuojamai naudojami ne trumpiau kaip nuo 2001 m. rugsėjo 11 d. Tokia nekontroliuojama prieiga prieštarauja ne tik visoms Europos Sąjungos duomenų apsaugos nuostatoms, bet ir pagrindiniams konstituciniams principams, kaip antai nekaltumo prezumpcija, teisė į nešališką teismą ir draudimas savavališkai piktnaudžiauti valdžia.

Mūsų nuomone, susitarimais dėl keleivio duomenų įrašų, dėl kurių ES derasi su JAV ir Australija, šiurkščiai pažeidžiamos Europos pagrindinės teisės ir įstatymų viršenybės principai, ir, kaip aiškiai pasakė S. in 't Veld, kaip Europos Parlemento nariai, esame tai ne kartą minėję. Mes, kaip Europos Parlemento nariai, negalime jų remti, o turime paraginti Komisiją ir Tarybą parengti naują įgaliojimą, kuriame viso pasaulio piliečių apsauga būtų vertinama labiau nei tokia nusikaltimų prevencijos sistema.

Ryszard Czarnecki, ECR frakcijos vardu. – (PL) Ponia pirmininke, nesu toks žinomas filmų kritikas, kaip prieš mane kalbėjęs kolega. Nenorėčiau, kad mūsų diskusijos virstų diskusijomis apie kiną.

Grįžtant konkrečiai prie mūsų svarstomo klausimo, PNR duomenų perdavimas, tiesą sakant, turėtų būti savaime suprantamas dalykas. Anksčiau šie duomenys būdavo renkami komerciniais tikslais, tačiau šiandien jie gali pasitarnauti kovojant su nusikalstamumu. Tačiau, būkime atviri, šis teisėtas klausimas tam tikra prasme virto tam tikro tarpinstitucinio karo, kuris jau daug metų vyksta tarp Europos Parlamento ir Tarybos, dalimi. Nėra gerai, kad šį pasiūlymą, kuris, mano paties ir mano frakcijos nuomone, yra labai aktualus ir pagrįstas, Taryba pateikė savarankiškai, nepasitarusi su Pralamentu. Nes dėl šios priežasties protingam sprendimui automatiškai prieštarauja visi tie, kurie, nors ir pritardami duomenų perdavimui, nori apginti Europos Parlamentą kaip stiprią instituciją, kuriai galioja savi įstatymai ir kuri pasižymi tvirta politine valia priimti bendrus sprendimus.

Man susidarė įspūdis, kad šiose diskusijose apie PNR duomenis tie, kurie remia PNR duomenų perdavimą, paradoksaliai yra opozicijoje, nes jiems nepatinka, kaip Taryba elgiasi su Parlamentu. Būkime atviri – iš tarptautinės patirties žinome, kad taip atsitinka ne pirmą kartą. Be to, net ir tarp tų, kurie remia PNR duomenų perdavimą, esama tokių, kurie mano, kad šiandien turime išreikšti politinę valią ir parodyti Tarybai jos vietą hierarchinėje struktūroje – kitaip tariant, nubausti Tarybą už jos aroganciją.

Galiausiai, kaip sako lenkų patarlė, tokiu būdu, norime to ar ne, kartu su vandeniu iš vonios išpilame ir kūdikį. Visiškai teisingai – mes pliaukštelime Tarybai, tačiau, kita vertus, mes tam tikra prasme apribojame savo priemones kovojant su terorizmu, mafija ir organizuotu nusikalstamumu.

Eva-Britt Svensson, *GUE/NGL frakcijos vardu.* – (*SV*) Ponia pirmininke, priešingai nei ankstesnis kalbėtojas, norėčiau pagirti J. P. Albrechtą už jo pateiktą palyginimą su kino pasauliu. Manau, svarbu kartais pasitelkti kultūrą iliustruojant visuomenės kritiką, ir to mums reikėtų išmokti šiame Parlamente. Taip pat norėčiau padėkoti pranešėjai S. in 't Veld už jos atsidavimą ginant privatumą ir įstatymų viršenybę tiek šioje, tiek kitose srityse.

Anądien Tarybai pirmininkaujančios Ispanijos atstovai kalbėjo apie keliavimo orlaiviais poveikį laisvam judėjimui, kuris yra viena iš pagrindinių teisių. Turėtume į tai atkreipti dėmesį šiandien, kai svarstome PNR duomenų klausimą, kadangi PNR duomenys naudojami siekiant nuspręsti, kas turi teisę skristi, o kas – ne. Suprantama, tai daro poveikį mūsų teisėms – ne tik laisvo judėjimo teisei, bet ir teisėms, įtvirtintoms pasirašytose tarptautinėse konvencijose dėl mūsų politinių ir pilietinių teisių.

ES ir vidaus judumo tikslas – kad išnyktų sienos ir būtų užtikrinta didesnė judėjimo laisvė Europos Sąjungoje. Daliai žmonių taip ir yra, tačiau prieglobsčio prašytojams, pabėgėliams ir kitiems, kurių faktiškai dauguma yra moterys ir vaikai, sprendimas reiškia tai, ar jiems bus suteikta teisė skristi, ar ne. Šiems žmonėms tai gali būti gyvybės ar mirties klausimas. Todėl svarbu, kad mes, Parlamento ir Komisijos nariai, labai atidžiai išnagrinėtume, kaip bus naudojami PNR duomenys. Tai susiję su judėjimo laisve, tačiau taip pat siejasi ir su tarptautinėmis konvencijomis bei mūsų pilietinėmis teisėmis.

Simon Busuttil (PPE). – (MT) Norėčiau išsakyti tris trumpas pastabas. Visų pirma, ką tik kalbėjome apie SWIFT susitarimą ir sakėme, kad kai ko pasimokėme. Manau, vieną pamoką gavo Parlamentas, būtent: didesnė valdžia reiškia ir didesnę atsakomybę. Manau, kad Parlamento patvirtinta strategija dėl PNR susitarimo rodo, kad net Parlamentas suprato, jog jis turi daugiau galios ir todėl turi prisiimti didesnę atsakomybę. Tai turėtume pabrėžti.

Antra, ar šis susitarimas yra svarbus, ar ne? Mano nuomone, jis iš tiesų labai svarbus. Mūsų kova su terorizmu svarbi mūsų piliečių saugumui ir šiuo atžvilgiu mums tenka didesnė atsakomybė. Įvykus incidentui, mūsų piliečiai kreipsis į mus klausdami: "Ką jūs padarėte, kad užtikrintumėte mūsų saugumą?"

Mano trečioji pastaba – ar svarstant šį susitarimą kyla klausimų dėl duomenų saugumo ir piliečių privatumo? Manau, kad taip. Be to, esama ir tam tikrų susirūpinimą keliančių klausimų, kuriuos turime išsamiai išnagrinėti, kad pasiektume tokį susitarimą, kuris užtikrintų ir apsaugotų piliečių interesus, ypač jų privatumo srityje. Todėl manau, kad ši rezoliucija yra gera ir tinkamai subalansuota. Ja aiškiai parodoma, ką nori pasiekti Parlamentas šiuo susitarimu, siekdamas įrodyti, kad savo galiomis mes naudojamės atsakingai. Todėl sveikinu šią rezoliuciją pateikusią pranešėją už jos atliktą darbą.

Saïd El Khadraoui (S&D). – (NL) Ponia pirmininke, pone D. Lópezai Garrido, Komisijos nare, ponios ir ponai, diskusijos apie keleivio duomenų įrašus (angl. PNR) labai panašios į ką tik vykusias diskusijas apie SWIFT. Iš esmės kalbame apie sveikos, priimtinos pusiausvyros tarp saugumo ir privatumo apsaugos paieškas. Suprantama, abu klausimai svarbūs, todėl būtina atidžiai nustatyti reikiamą pusiausvyrą. Pastarosiomis dienomis Europos aviacijoje kilusios problemos dar kartą parodė, koks svarbus vaidmuo mūsų visuomenės organizacinėje sistemoje tenka keleivių ir krovinių transportui. Faktiškai kiekvienas anksčiau ar vėliau išsirengia į kelionę lėktuvu.

Todėl negalime sutikti, kad būtų nuolatos perduodama ir atnaujinama – neretai atsitiktinai – daugybė duomenų, neturint tvirtų garantijų, kad jais nebus piktnaudžiaujama, ypač turint omenyje, kad JAV valdžios institucijos jau ilgą laiką naudojasi įvairiais informacijos šaltiniais, vertindamos, ar asmuo nėra įtartinas – nuo jo arba jos prašymo gauti vizą iki registracijos procedūrų oro uoste. Prieš kelias savaites aš pats turėjau galimybę PNR duomenų centre Vašingtone stebėti, kaip darbuotojai pluša ištisą parą, kad iš pradinio apytikrio maždaug 5 000 žmonių sąrašo kasdien būtų atrinkta tik nedidelė saujelė žmonių, kuriems neleidžiama patekti į JAV teritoriją. Akivaizdu, kad toks draudimas patekti į JAV teritoriją gali būti apskųstas tik administracine tvarka.

Visiškai aišku, kad būtina apriboti tokį duomenų judėjimą ir nustatyti minimalias rezoliucijoje išdėstytas sąlygas, pvz., duomenis naudoti tik norint susekti teroristus ir tarptautinius nusikaltėlius. Pritariu kolegoms nariams, kurie sakė, kad būtina tai labai tiksliai apibrėžti, kad visa tai, žinoma, privalo atitikti Europos duomenų apsaugos standartus ir kad tai taip pat būtų taikytina ir perduodant, kai reikia, duomenis toliau į trečiąsias šalis.

Mano nuomone, taip pat būtina aiškiau apibrėžti "neskelbtinus" PNR duomenis, nes manau, kad šia prasme pakankamai daug klausimų gali būti įvairiai interpretuojami. Todėl pritariu pasiūlymui atidėti balsavimą, kad būtų galima pateikti naują derybų įgaliojimą – geriau greičiau nei vėliau – atsižvelgiant į mūsų išsakytus klausimus. Vertinu konstruktyvią Tarybos ir Komisijos poziciją ir, kaip ir mano kolegos nariai, tikiuosi sulaukti daugiau aiškumo dar iki vasaros.

Judith Sargentini (Verts/ALE). – (*NL*) Ponios ir ponai, įtampa iš tiesų šiek tiek atlėgo. S. in 't Veld parengė puikią rezoliuciją, kuriai pritaria ir Komisija, ir Taryba. Tai iš tiesų geras sprendimas, ir aš jai pritariu: manau, šiomis aplinkybėmis išmintinga pareikšti, kad mes rengiame bendras aiškias gaires visiems būsimiems keleivio duomenų įrašų (angl. PNR) susitarimams, kuriose atsižvelgiama į proporcingumo principą, reiškiantį, kad gali būti perduodami tik tie duomenys, kurie iš tikrųjų reikalingi nurodytam tikslui – kovai su terorizmui, ir aiškiai pasakyti, kad tai vienintelis duomenų naudojimo tikslas. Šiose gairėse taip pat turi būti įtvirtinta abipusiškumo nuostata ir nustatyta, kad duomenys negali būti saugomi ilgus metus, kad turi būti laiko terminai ir kad mes giname savo pagrindines teises. Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatos paskelbtos privalomos vykdyti, todėl ir tai reikės įtraukti į tokius PNR susitarimus. Manau, šiandien yra tinkamas laikas pateikti tai Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūrai Vienoje, ir norėčiau, kad Komisija tai padarytų.

Turėtume atsižvelgti ir dar į vieną dalyką: tapo įprasta, kad piliečiai su užsienio valstybe, šiuo atveju – dažnai su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, bendrauja per įmonę, t. y. oro transporto bendrovę, kuri neturi su tuo nieko bendra, jai neturėtų reikėti tam tikrų mano duomenų ir ji neturėtų stengtis prisiimti tokio tarpininko vaidmens. Reikėtų išspręsti šį klausimą.

Cornelia Ernst (GUE/NGL). – (*DE*) Ponia pirmininke, laisvė virš debesų, kaip kažkada dainavo dainų kūrėjas ir atlikėjas Reinhard Mey, staigiai baigsis pasirašius susitarimą su JAV dėl keleivio duomenų įrašų (angl. PNR) informacijos paieškos. Rugpjūčio mėn. mūsų frakcijos darbuotojas tiesiogiai patyrė tokio laisvės apribojimo padarinius. Kadangi JAV valdžios institucijos buvo įtraukusios jo pavardę į teroristų stebėjimo sąrašą, orlaiviui, kuriuo jis skrido, nebuvo leista patekti į JAV oro erdvę. Kaip visi žinome šiame Parlamente, šis įvykis sukėlė daug nemalonumų, o vėliau paaiškėjo, kad tai tebuvo nesusipratimas.

Šiandien JAV valdžios institucijos jau ir taip gauna daugybę įvairių duomenų – kreditinių kortelių numerius, rezervacijos duomenis, pageidavimus dėl sėdėjimo vietų ir maisto, IP adresus ir informaciją apie keleivius – nesant aiškių duomenų apsaugos taisyklių. Norėčiau labai aiškiai pasakyti, kad mums tai nepriimtina, kaip nepriimtinas ir masinis skrydžio duomenų, vadinamų PNR duomenimis, perdavimas, dėl kurio rengiamas susitarimas. Negalime paremti dabartinės formuluotės, nes nekalbama apie jokią konkrečią paskirtį, nes tai nėra nei proporcinga, nei naudinga. Galiausiai norėčiau pasakyti, kad privalome neleisti analizuoti keliavimo ir elgesio įpročių rizikos profilaktikos tikslu. Mums reikalingi teisės aktai, reglamentuojantys informacijos atskleidimą, tokie kaip JAV galiojantis Privataus gyvenimo neliečiamybės įstatymas. Europos piliečiai turi turėti tokias taisyklės. Ir turi turėti galimybę teikti ieškinius.

Manfred Weber (**PPE**). – (*DE*) Ponia pirmininke, Komisijos nare, pone D. Lópezai Garrido, aš taip pat pradėsiu nuo trumpo palyginimo su SWIFT diskusijomis. Buvo džiugu girdėti, kaip Tarybos atstovas kalbėjo apie entuziastiškus tikslus derantis dėl naujojo SWIFT susitarimo. Taigi mane labai nustebino Lisabonos sutarties ir Parlamento pareiškimo poveikis ir įtaka Tarybai, kuri dabar nori ginti Europos interesus. Tikiuosi, kad tokias pat pastangas matysime kalbant ir apie keleivio duomenų įrašų informaciją ir kad šiuo atveju taip pat yra įsipareigojimas kovoti dėl Europos interesų.

Antra, norėčiau pasakyti, kad tikiu, jos mes visi sutinkame, kad oro linijų bendrovių ir piliečių teisinio tikrumo požiūriu, kai kyla klausimas dėl duomenų apsaugos teisių, tokie susitarimai turi prasmę. Mūsų pageidaujami standartai aiškiai išdėstyti bendroje rezoliucijoje.

Trečia, norėčiau paminėti vieną dalyką, kuris tiesiogiai nesusijęs su susitarimais, tačiau neabejotinai susijęs su tema, kitaip tariant, diskusijomis Taryboje apie tai, ar mums taip pat reikia, o gal mes turėtume sukurti Europos PNR sistemą. Paskutinė didesnė teroro grėsmė Europoje buvo Detroito atvejis, kai užpuolikas įsėdo į lėktuvą ir norėjo skristi į Detroitą. Tai įvyko prieš praeitų metų Kalėdas.

Šiuo atveju tai išsiaiškinome Jungtinėje Karalystėje, žinojome, kad tas asmuo kelia grėsmę. Tačiau tie, kurie sprendė, ar jis turi teisę skristi, reikiamos informacijos neturėjo. Ką noriu tuo pasakyti yra tai, kad manau, jog Europos Sąjungoje problemų kyla ne dėl to, ar yra pakankamai duomenų. Manau, mes jau žinome, kas kelia grėsmę. Problema – pateikti duomenis ten, kur mums jų reikia, kad užkirstume grėsmėms kelią.

Tolede Tarybai pirmininkaujanti Ispanija pasiūlė – ir esu už tai dėkingas – sustiprinti kovos su terorizmu institucijų tinklinį bendradarbiavimą Europoje. Deja, šio pasiūlymo nepriėmė ES valstybių vidaus reikalų ministrai. Vietoj to buvo pasiūlyta kurti naujus duomenų sąvadus ir rinkti naujus duomenis. Man dažnai susidaro įspūdis, kad vidaus reikalų ministrams paprasčiau rinkti naujus duomenis. Pirmiausia paraginčiau pasidomėti suinteresuotų institucijų tinkliniu bendradarbiavimu; tuomet kovoje su terorizmu nuveiksime daug.

Tanja Fajon (S&D). – (*SL*) Esu tvirtai įsitikinusi, kad visi Europos Parlamento nariai supranta laiku gaunamos ir tikslios informacijos svarbą užtikrinant daugybės jų kelionių saugumą. Šiandien susidūrę su oro eismo chaosu visi dar geriau suvokiame kasdienio keleivių judėjimo mastą. Deja, tą gana akivaizdžiai patvirtina daugelio oro linijų bendrovių finansiniai nuostoliai dėl praleistų skrydžių ir daugybės žmonių, kurie vis dar laukia vietos į pirmą galimą skrydį. Dabar tikiuosi, kad greitai vėl galėsime saugiai skraidyti.

Bet kuris orlaiviu skrendantis keleivis savo duomenis detaliai atskleidžia tik institucijoms, atsakingoms už kovą su terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu. Tam neprieštarauju. Jeigu *Twitter* savanoriškai paskelbiu informaciją apie savo kelionės laiką ir vietą, tuomet neprieštarauju, kad tokia informacija būtų naudojama užtikrinant kasdienį oro eismo saugumą. Tačiau prieštarauju tam, kad PNR susitarimuose nėra iš anksto nustatytų sąlygų ir kriterijų, kurie visoms šalims taikomi vienodai, kad juose nenurodyti duomenys, kuriuos turime atskleisti, ir kad nežinome konkrečių tikslų, kuriems institucijos tokius duomenis naudos.

Mano klausimas jums toks: ar galime tikėtis, kad įgaliojimas derėtis dėl naujo susitarimo dėl duomenų įrašų perdavimo bus pateiktas iki vasaros arba vasarą? Be to, ar visi Europos Sąjungos susitarimai su atskiromis šalimis, norinčiomis juos sudaryti, bus vienodo pavyzdžio susitarimai ir susitarimai, kuriuose bus numatyti vienodi, aukšti ir aiškūs standartai dėl duomenų naudojimo ir apsaugos? Kokių veiksmų imsitės, kad PNR duomenys nebūtų naudojami klasifikuojant ir apibrėžiant rizikos veiksnius? Noriu pasakyti, kad bet kokia galimybė, leidžianti asmenų klasifikavimą pagal etninę kilmę, tautybę, religiją, lytinę orientaciją, lytį, amžių ar sveikatą, nepriimtina.

Dar norėčiau papildyti, kad jokia duomenų kaupimo sistema pati savaime nėra pakankama. Negalime užkirsti kelio pasikėsinimams įvykdyti teroristinius išpuolius nesant žvalgybų bendradarbiavimo ir tinkamo keitimosi duomenimis. Tai labai gerai priminė nesėkmingas išpuolis prieš orlaivį, skridusį į Detroitą apie Kalėdas praeitais metais. Pirmiausia mums reikia efektyviai naudotis jau turimomis kovos su terorizmu priemonėmis ir ypač stiprinti bendradarbiavimą.

Baigdama noriu patikinti, kad tikrai netrokštu pasakyti "ne" susitarimui, kuris visiems mums, ES piliečiams, suteiktų saugumo. Dar mažiau norėčiau pamatyti, kad pažeidžiamos mūsų pagrindinės teisės į privatumą. Tačiau turi būti užtikrinta pusiausvyra tarp bet kokio kišimosi į mūsų privatumą ir priemonių saugumo ir efektyvumo bei žmogaus teisių apsaugos.

Eva Lichtenberger (Verts/ALE). – (*DE*) Ponia pirmininke, šiandien mums pateiktas antrasis susitarimo su JAV dokumentų paketas, kuriame gausu didelių problemų duomenų apsaugos srityje. Tai, tiesą sakant, verčia mane patvirtinti mūsų Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno P. Hustinxo, kuris pasakė, kad būtų protinga visiems laikams susitarti ir sudaryti išsamų transatlantinį bendrąjį susitarimą dėl duomenų apsaugos, pasiūlymą. Tai būtų naudinga užduotis abiem šalims ir padėtų mums daugeliu atžvilgių.

Apskritai kalbant, aišku, kad čia ir kitoje Atlanto pusėje mes visiškai skirtingai suprantame saugumą. Mes, kaip Europos Parlamentas, taip pat turime užtikrinti, kad mūsų Komisija ne paprasčiausiai pritartų tam, ką siūlo JAV, bet proporcingai ir tuo pačiu lygiu į šias derybas įtrauktų mūsų standartus. Taigi termino "sunkus nusikaltimas" apibrėžimas yra labai svarbus. Turi būti įmanomas aiškus duomenų atitaisymas. Manome, reikia sustiprinti duomenų apsaugą, antraip šis susitarimas pasmerktas žlugti.

Carlos Coelho (PPE). – (*PT*) Pone D. Lópezai Garrido, ponia C. Malmström, išreiškėme savo susirūpinimą dėl PNR duomenų perdavimo Jungtinėms Amerikos Valstijoms. Tokie duomenys gali būti laikomi metų metus po to, kai buvo atlikti saugumo patikrinimai, ir nėra jokios teisinės apsaugos asmenims, kurie nėra JAV piliečiai.

LT

Susitarimai, kuriuos sudarėme su Australija ir Kanada, visada buvo priimtinesni ir labiau atitiko proporcingumo principą, nes juose apribota taikymo sritis, trukmė ir duomenų kiekis, taip pat numatyta teisminės institucijos vykdoma priežiūra. Sutinku, kad turi būti nustatyti bendrieji principai ir taisyklės, kurie būtų pagrindas sudarant bet kokius susitarimus su trečiosiomis šalimis. Tiesą sakant, galime įsivaizduoti panašių prašymų srautą iš kitų šalių, kurių tradicijos duomenų apsaugos srityje ir pagarba žmogaus teisėms kelia didesnį susirūpinimą. Be to, jeigu norime tikro abipusiškumo, turėsime apsvarstyti galimybę sukurti bendrą Europos Sąjungos sistemą, kurioje visuose etapuose dalyvautų Europolas.

Pone D. Lópezai Garrido, ponia C. Malmström, mano nuomone, bet koks susitarimas bus priimtinas, jeigu tik bus suteiktos atitinkamo duomenų apsaugos lygio garantijos, atsižvelgiant į būtinumo ir proporcingumo principus ir galiojančias ES taisykles. Taip pat svarbu užtikrinti, kad būtų taikomas tik eksportavimo metodas; kitaip tariant, duomenis turime teikti mes, o ne automatiškai ištraukti trečiųjų šalių institucijos, kurioms suteikta prieiga prie mūsų duomenų bazių.

Todėl palaikau bendrą pranešėjos J. in 't Veld ir frakcijų pasiūlymą atidėti balsavimą dėl Parlamento pritarimo, kad duotume daugiau laiko derybose atsižvelgti į mūsų iškeltus svarbius klausimus.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Asmens duomenų apsauga – viena iš pagrindinių Europos piliečių teisių. Dėl teisinio ir privalomojo Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos pobūdžio Lisabonos sutartimi sustiprinamos ankstesnės nuostatos. Visi asmens duomenys turi būti tvarkomi pagal direktyvas 46/1995, 58/2002 ir 24/2006. Tiesą sakant, Europos Parlamentas reikalauja, kad bet koks tarptautinis susitarimas, susijęs su asmens duomenimis, būtų pasirašomas, jeigu sutartį pasirašančiose šalyse galiotų nuostatos, panašios į minėtose direktyvose išdėstytas nuostatas.

Informacinėje visuomenėje, ir ypač plėtojant plačiajuosčių ryšių infrastruktūrą, Duomenų saugojimo centras ir Duomenų tvarkymo centras gali būti skirtingose vietovėse ar net skirtingose šalyse. Todėl ir prašome, kad bet kokiame tarptautiniame susitarime, susijusiame su asmens duomenimis, būtų nustatytas reikalavimas asmens duomenis saugoti ir tvarkyti tik tose vietovėse, kuriose galiojančios teisinės nuostatos panašios į Europos teisės aktuose išdėstytas nuostatas. Ir paskutinis klausimas, ponia pirmininke: kaip Europos piliečiai gali duoti savo sutikimą ir ypač kokiomis sąlygomis?

Diego López Garrido, einantis Tarybos pirmininko pareigas. – (ES) Ponia pirmininke, užbaigdamas šias svarbias diskusijas norėčiau išsakyti tris pastabas.

Pirmoji susijusi su M. Weberio iškeltu klausimu, ar Europa gali ar turėtų turėti savo keleivio duomenų įrašų sistemą ir koks galėtų būti jos mastas. Mes palaikome mintį, kad tikrai būtų bendras keleivių – iš esmės oro transporto keleivių – duomenų perdavimo reguliavimas. Todėl paprašėme Komisijos atlikti tyrimą ir, jei reikėtų, parengti direktyvos projektą, kuriame būtų nustatytas bendras reguliavimas šioje srityje, įskaitant, kaip nurodyta S. in 't Veld pasiūlyme dėl rezoliucijos, poveikio privatumui įvertinimą. T. y. koks efektyvumo ir proporcingumo – dviejų principų, į kuriuos turime atsižvelgti – poveikis privatumui, taigi ir kokio masto reguliavimas Europos lygmeniu turėtų būti šioje srityje bei kokių priemonių turėtų būti imamasi bet kokiu atvejų pagrindinėms teisėms ginti?

Apie tai užsiminė ir Fayot: kokių priemonių reikėtų imtis?

Manau, dėl SWIFT vykusios diskusijos gali padėti daug ką išsiaiškinti. Manau, principai, kuriuos tada aptarėme ir dėl kurių sutarėme, turi būti taikomi ir čia. Kalbame apie teisę į privatumą, teisę į privataus gyvenimo neliečiamumą, teisę į asmens neliečiamybę ir savo atvaizdą, kurios visada turi būti saugomos. Pagrindinės teisės nedalomos, o šiuo atveju sprendžiame klausimą, galintį kelti pavojų pagrindinėms teisėms, todėl, mano nuomone, turime veikti taip pat atsargiai, kaip ir kalbėjome prieš tai vykusiose diskusijose.

Galiausiai mano trečia pastaba susijusi su ankstesniąja. Apskritai kalbant, nemanau, kad saugumas ir laisvė yra du priešingi principai arba, kitaip tariant, kad tai atvejis, kai kiek vienas laimi, tiek kitas pralaimi, ir kad užtikrindami didesnį saugumą turėsime mažiau laisvės arba labiau saugodami pagrindines teises ir laisves ir būdami fundamentalistai gindami savo pagrindines teises turėsime mažiau saugumo.

Manau, tai klaidinga dilema. Priešingai, saugumas ir laisvė, mano nuomone, yra du principai, sustiprinantys vienas kitą. Todėl abu principai įtvirtinti ir pripažinti konstitucijose ir Europos teisės aktuose, jie taip pat numatyti Lisabonos sutartyje. Turime nepamiršti, kad į Lisabonos sutartį įeina Pagrindinių teisių chartija, kurioje reikalaujama gerbti pagrindines teises, kuri yra visiškai neliečiama ir negali būti pažeidžiama. Todėl manau, kad tada, kai žiūrime toliau į priekį – nes kartais mūsų mąstymą labai varžo artimiausia perspektyva – ir galvojame apie ilgalaikę perspektyvą, mūsų saugumui užtikrinti skirtos priemonės, jeigu jos apdairios

ir gerai apgalvotos, visada pasirodo esančios efektyvios. Ginant teises ir laisves visada prisidedama prie piliečių gerovės, o galiausiai ir jų saugumo.

Cecilia Malmström, *Komisijos narė.* – Ponia pirmininke, taip, mačiau filmą "Įspėjantis pranešimas". Tai geras ir įdomus filmas, gana bauginantis, tačiau mes siekiame visai ne to.

Manau, diskusijos buvo labai įdomios ir konstruktyvios, ir sutinku, kad panašumų su diskusijomis apie SWIFT arba TFSP esama. Kalbama apie kovą su sunkiu organizuotu nusikalstamumu ir terorizmu, tačiau taip pat apie tai, kaip mes giname asmens privatumą. Keliami duomenų apsaugos, proporcingumo, tikslų paaiškinimo, apibrėžimų, teisinio tikrumo ir kiti klausimai.

Derybos dėl TFSP su mūsų draugais amerikiečiais taip pat suteiks mums svarbios patirties, kurią galėsime pritaikyti PNR diskusijose. Ji padės mums tiksliau išsiaiškinti ir suprasti Europos Sąjungos nuomonę, o tai, mano manymu, bus naudinga. Manau, iki šiol trijų institucijų kartu atliekamas TFSP darbas leido mums įgyti patirties, kaip mes – Taryba, Parlamentas ir Komisija – galime dirbti kartu tokiais ypač sudėtingais ir delikačiais klausimais. Tikėkimės, kad pasieksime gerų rezultatų.

Įdėmiai klausiausi diskusijų. Perskaičiau jūsų rezoliuciją. Manau, tai labai subalansuota ir išmintinga rezoliucija. Kaip minėjau, tuo remdamiesi imsimės darbo nedelsdami, ir tikiuosi gero bendradarbiavimo ir diskusijų su jumis šiuo klausimu. Kaip žinote, Parlamentui savo klausymo metu esu pažadėjusi, kad atliksiu visų Europos Sąjungoje turimų kovos su terorizmu priemonių apžvalgą, kurios tikslas – nustatyti priemones, sudaryti jų sąrašą ir aptarti jas su Parlamentu, taip pat bendros visų mūsų duomenų ir keitimosi duomenimis sistemų struktūros apžvalgą, kad pradėję darbą turėtume tai omeny. Manau, tai svarbu ir dėl to mūsų diskusijos taps skaidresnės ir gilesnės.

Pirmininkė. – Dėkoju, Komisijos nare, už bendradarbiavimą; tikiuosi, jis bus vaisingas. Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks per pirmąją mėnesinę sesiją gegužės mėn..

7. Cianido kasybos technologijų draudimas (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas – diskusijos dėl žodžiu Komisijai pateiktų J. Áderio ir L. Tőkéso klausimų dėl cianido kasybos technologijų draudimo Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijos vardu (O-0035/2010 – B7-0206/2010).

János Áder, autorius. – (HU) Gerbiami EP nariai, per pastaruosius metus Europos Sąjungoje priimti labai svarbūs sprendimai, kuriais siekiama apsaugoti aplinką. Tepaminėsiu sprendimą dėl biologinės įvairovės arba Vandens pagrindų direktyvą. Pagal ES Vandens pagrindų direktyvą valstybės narės atsakingos už tai, kad būtų saugoma vandens kokybė ir būtų užkirstas kelias taršai. Ar tai deramas tikslas? Taip. Ar tai mūsų pareiga dėti visas pastangas, kad šis tikslas būtų pasiektas? Akivaizdu, kad taip. Ar kokios nors kasybos technologijos kelia grėsmę mūsų vandeniui ir aplinkai? Deja, taip. Be to, visų pirma esama vienos labai pavojingos ir kartu pasenusios technologijos. Kartu su gan daug kitų EP narių norėčiau, kad ši technologija būtų uždrausta visoje Europos Sąjungoje. Cianido nelaimė Tisos upėje prieš dešimt metų ir nuo to laiko nutikę nelaimingi atsitikimai taip pat primena apie šią problemą.

Ponios ir ponai, dabartinė padėtis dėkinga ir kartu įtempta. Padėtis dėkinga todėl, kad remiantis iš Komisijos gauta informacija šiuo metu tik trys šalys kasyboje naudoja šią cianido kasybos technologiją, ir taip pat todėl, kad dar trys šalys uždraudė cianido kasybos technologiją, taip rodydamos pavyzdį kitoms ES valstybėms narėms. Padėtis taip pat įtempta, nes dėl augančios aukso kainos esama planų visoje Europoje atidaryti naujų kasyklų naudojant šią pavojingą ir pasenusią technologiją. Tai kelia didelę grėsmę mūsų aplinkai.

Ponios ir ponai, jeigu išties ketiname apsaugoti savus vandenis, negalime šalia mūsų upių ir ežerų kurti cianidu užterštų ežerų. Vis dėlto tokie yra šios pasenusios technologijos padariniai. Jeigu išties ketiname apsaugoti biologinę įvairovę, negalime leisti naudoti technologijas, kurios gali pražudyti bet kokio pobūdžio gyvybę mūsų upėse, pradedant mikroorganizmais, baigiant krabais ir žuvimis. Gerbiami EP nariai, atėjo laikas imtis veiksmų. Nelaukime naujos katastrofos, kuri mus sukrėstų.

Galiausiai, leiskite pasveikinti tuos EP narius, kurie dalyvauja šiame posėdyje, ir tuos, kurie dalyvaus diskusijoje, tačiau negali dalyvauti šiame posėdyje dėl ugnikalnio išsiveržimo, nes jie daug padėjo rengiant šį pasiūlymą dėl sprendimo ir jų dėka galėjome šiems rūmams pateikti bendrą pasiūlymą dėl teksto, parengto pasiekus kompromisą, kurį remia ne tik Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcija, bet taip pat Žaliųjų frakcija / Europos laisvasis aljansas, Europos Parlamento socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcija,

Liberalų ir demokratų aljansas už Europą ir Europos konservatoriai ir reformistai. Manau, atsižvelgiant į klausimo svarbą, tai visiškai pateisinama. Norėčiau paprašyti kolegų EP narių paramos ir paskutiniame sprendimo priėmimo proceso etape.

Cecilia Malmström, Komisijos narė. – Ponia pirmininke, gerbiami EP nariai, mano kolega, Komisijos narys A. Piebalgs, atsiprašo. Deja, šiandien jis negali dalyvauti šiame posėdyje, todėl jis mane įpareigojo dalyvauti diskusijoje su jumis. Dėkoju už šią galimybę paaiškinti Komisijos poziciją dėl cianido naudojimo aukso gavybai Europos Sąjungoje.

Pirma, kaip gerbiami EP nariai žino, atidžiai ir labai nuodugniai ištyrėme jaudinančią nelaimę Baja Marėje, Rumunijoje, kai 2000 m. buvo pralaužta užtvanka, sulaikanti nuodingas medžiagas, bei jos priežastis. Į šio tyrimo išvadas atsižvelgta, kai 2006 m. Europos Sąjunga priėmė konkrečią direktyvą dėl kasybos pramonės atliekų tvarkymo.

Valstybėms narėms skirtas šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę terminas baigėsi vos prieš dvejus metus ir ji vis dar laikoma aktualia, proporcinga ir tinkama cianido naudojimo požiūriu.

Direktyvoje numatyti tam tikri reikalavimai siekiant pagerinti kasybos pramonės atliekų tvarkymo įrenginių saugą ir sumažinti poveikį aplinkai.

Atliekų tvarkymo įrenginių statybai ir jų valdymui nustatyti aiškūs ir tikslūs reikalavimai – įrenginiai turi būti eksploatuojami remiantis "geriausios prieinamos technikos" koncepcija.

Įrenginiuose, kuriuose tvarkomos arba saugomos nuodingos medžiagos, būtina visapusiška avarijų prevencijos politika. Nelaimės atveju naudotinus avarinius planus privalo parengti ne tik valdytojas, bet taip pat kompetentingos valdžios institucijos. Direktyvoje nustatyti aiškūs informavimo reikalavimai tuo atveju, jeigu tikėtini tarpvalstybinės reikšmės padariniai.

Šiuose teisės aktuose taip pat nustatyti reikalavimai kasybos įrenginių uždarymui ir laikotarpiui po įrenginių uždarymo. Juose nustatytas įpareigojimas pateikti parašu patvirtiną finansinę garantiją kiekvienam įrenginiui prieš pradedant jį eksploatuoti. Direktyvoje nustatytos griežtos aukščiausios cianido, prieš medžiagą patalpinant į atliekų saugyklas, kad likusias daleles išskaidytų oksidacija, saulės šviesa arba bakterijos, koncentracijos vertės.

Praktikoje tam, kad būtų laikomasi griežtų ribinių verčių, reikia įdiegti specialią įrangą, sunaikinančią didžiąją dalį cianido iki jį patalpinant į saugyklą.

Deja, mūsų žiniomis rinkoje nėra alternatyvų cianido naudojimui aukso kasyboje. Didžiojoje dalyje Europos telkinių auksas susijungęs su kitomis medžiagomis, tai reiškia, kad būtina naudoti atskyrimo metodus. Visiškas cianido uždraudimas reikštų aukso kasybos Europoje sustabdymą ir, vadinasi, jo importo, dažnai iš šalių, kuriose laikomasi ne tokių griežtų aplinkosaugos ir socialinių reikalavimų, padidėjimą.

Nepaisant to, Komisija stebi technologijų raidą šiame sektoriuje ir jeigu artimiausiais metais bus sukurtos alternatyvios technologijos, labai tikėtina, kad diskusijos gali būti atnaujintos.

Kol taip nėra, geras šios direktyvos įgyvendinimas labai svarbus siekiant užtikrinti šių įrenginių saugą ir sumažinti su jų valdymu susijusį pavojų. Taip pat norėčiau pažymėti, kad valstybės narės atsakingos už sprendimus dėl aukso kasyklų atidarymo jų teritorijose.

Komisijos vaidmuo – užtikrinti visapusišką direktyvos įgyvendinimą ir pirmenybė teikiama geram įgyvendinimui ir vykdymui.

Pagal direktyvą valstybės narės įpareigotos Komisijai pateikti informaciją apie įgyvendinimą ne vėliau kaip 2012 m., o mes savo ruožtu ja remdamiesi privalome analizuoti ir atsiskaityti.

Tai, aišku, mums bus tinkamas laikas įvertinti šio metodo veiksmingumą ir jeigu bus nustatyta, kad dabartinis metodas neveiksmingas, neturėtume atmesti visiško uždraudimo galimybės.

Baigdama kalbą norėčiau pabrėžti, kaip svarbu užtikrinti aukštą atliekų perdirbimo lygį ir didesnį išteklių veiksmingumą kasybos sektoriuje. Net neatsižvelgiant į cianido naudojimą, aukso kasyba toli gražu nėra nekenksminga aplinkai.

Norint išgauti 1 g aukso vidutiniškai reikia iškasti ir apdirbti 5 000 kg rūdos. Tiek pat galima išgauti perdirbant apytiksliai 5 kg senų mobiliųjų telefonų. Šis pavyzdys rodo, koks svarbus yra vis labiau plintantis atliekų

rūšiavimas ir perdirbimas – šiuo atveju elektronikos ir elektros įrangos atliekos, kuriose gali būti aukso ir kitų brangiųjų metalų. Todėl išteklių veiksmingumui Komisija teikia pirmenybę.

Richard Seeber, *PPE frakcijos vardu.* – (*DE*) Ponia pirmininke, džiaugiuosi, kad Komisijos narė C. Malmström dalyvauja šiame posėdyje, tačiau šiuo atveju labiau būčiau norėjusi, kad dalyvautų jos kolega J. Potočnik, kuris yra atsakingas Komisijos narys, nes šią problemą turi spręsti jis.

Pirmiausia norėčiau pasakyti, kad Europoje iškasama 0,73 proc. pasaulio aukso ir kad šiuo metu auksas kasamas Bulgarijoje, Suomijoje, Italijoje, Rumunijoje ir Švedijoje. Ne visais atvejais naudojamos šios pavojingos cianido technologijos. Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį, kad darbo grupė, sukurta nelaimei Baja Marėje ištirti, nustatė, kad kasyklos konstrukcija buvo netinkama kasybos atliekoms saugoti ir tvarkyti ir kad už priežiūrą atsakingos valdžios institucijos netikrino leidimo tokiai konstrukcijai, ir kad užtvenkimas ir kasyklos eksploatavimas buvo nepakankamai stebimas, taigi kasyklos valdytojas padarė daug klaidų. Kaip Komisijos narė teisingai nurodė, ši nelaimė mums buvo pamoka. Vis dėlto manau, kad atsižvelgdama į šią labai pavojingą technologiją Komisija turėtų padaryti tolesnes išvadas.

Kadangi, mano žiniomis, alternatyviomis rinkoje esančiomis technologijomis dar negalima pasiekti tokių rezultatų, kokių norime, mes taip pat turėtume apsvarstyti, ką galėtume nuveikti mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros srityje, kad užtikrintume aukso gavybą ateityje, tačiau taip pat užtikrintume kasyklų saugą. Daugelį kartų Europa įsipareigojo laikytis griežtų aplinkosaugos standartų. Norėčiau jums priminti Vandens pagrindų direktyvą, kuria aiškiai siekiama užkirsti kelią šiems pavojams, taip pat įsipareigojimus biologinės įvairovės srityje. Todėl prašau jūsų, Komisijos nare C. Malmström, perduoti Komisijos nariui J. Potočnikui mūsų aiškų prašymą, kad aukso gavybos srityje Komisija, Europos teisėkūros institucija, pasiektų pažangos.

Csaba Sándor Tabajdi, S&D frakcijos vardu. – (HU) Europos Parlamento socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcija besąlygiškai pritaria draudimui naudoti cianido kasybos technologijas, ir norėčiau atkreipti Komisijos narių dėmesį į tai, kad nepakanka to, kad Komisija imasi veiksmų įvykiui nutikus. Deja, Europos aplinkos apsaugos srityje – ir visų pirma Peticijų komitete – esama daug pavyzdžių, kai pradedama teršti ir teršiama, o mes negalime tam užkirsti kelio; todėl nuo šiol Europos Sąjunga prevenciją privalo laikyti savo tikslu. Mano kolegos J. Áder ir R. Seeber taip pat kalbėjo apie cianido katastrofą Baja Marės kasykloje. Ragindami uždrausti kasyboje, aukso kasyboje naudoti cianidą remiamės konkrečia, labai liūdna aplinkosaugos katastrofos patirtimi.

Kalbant apie dabartines investicijas, *Roşia Montană*, numatoma dar didesnė kasykla. Su investicijomis susiję daug problemų. Nėra garantijos, kad paviršinė kasyba, vykdoma kartu su investicijomis, nepakeis kraštovaizdžio. Į aplinką pateks didelis kiekis nuodų. Tikimasi, kad kasyklos eksploatavimo laikotarpis tesiekia dvidešimt metų ir vargu ar kasykloje bus sukurta kiek nors darbo vietų. Nėra garantijos, kad kasybai pasibaigus investuotojas atkurs aplinką. Dėl visų šių priežasčių Europos Parlamento socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcija kartu su Žaliųjų frakcija / Europos laisvuoju aljansu ir Europos vieningųjų kairiųjų jungtinė frakcija / Šiaurės šalių žalieji kairieji ne tik imasi iniciatyvos, bet taip pat prašo Komisijos iki 2010 arba 2011 m. parengti teisės aktus, galutinai uždraudžiančius cianido naudojimą kasyboje Europos Sąjungoje, nes aplinkos tarša neapsiriboja tik nacionalinėmis sienomis. Net jeigu kelios šalys uždraustų cianido naudojimą aukso kasyboje, toks draudimas nenaudingas, jeigu nesprendžiame problemos ES lygmeniu.

Michail Tremopoulos, *Verts/ALE frakcijos vardu.* – (*EL*) Ponia pirmininke, diskutuojame labai svarbia tema, nes cianidas itin pavojinga medžiaga. Nepritariame Komisijos atstovės išsakytoms mintims, kad nėra saugių technologijų. Manome, kad trys dabartiniai investicijų planai Graikijoje kasti auksą naudojant cianidą turėtų būti nagrinėjami uždraudžiant šią techniką. Evre, Rodopėje ir Chalkidikėje sulaukta didelės vietos bendruomenių reakcijos ir Graikijos aukščiausiasis administracinis teismas – Valstybės taryba – priėmė sprendimus.

Tarptautinio valiutos fondo įsitraukimas dėl krizės mano šalyje kelia baimę dėl galimo spaudimo švelninti teisės aktus siekiant apsaugoti aplinką ir kontrolės mechanizmus. Kitose šalyse esama tragiškus rezultatus atnešusios praktikos ir patirties. Graikijoje pavojus kyla dėl aukso kasybos Bulgarijoje, kuri priklauso Evro upės baseinui.

Taip pat keliamas klausimas dėl Turkijos krantų ir su Egėjo jūra susijusių pavojų. Kitose šalyse taip pat esama panašių planų. Vis dėlto, kaip žinome, Vengrija vos praeitą gruodžio mėn. nusprendė uždrausti visą cianido naudojimu grindžiamą kasybą.

Europos teisės aktais taip pat būtina parodyti paramą nustatant visišką draudimą ir kartu sukuriant saugos tinklą tokioms ekonominiu požiūriu pažeidžiamoms šalims kaip Graikija. Reikalaujame, kad neryžtinga Europos Sąjungos teisės aktuose nustatyta pozicija taptų ryžtingesnė ir kad valstybėms narėms leistino teršalų lygio skirtumai būtų panaikinti.

Nikolaos Chountis, *GUE/NGL frakcijos vardu.* – (*EL*) Ponia pirmininke, Europos vieningųjų kairiųjų jungtinės frakcijos / Šiaurės šalių žaliųjų kairiųjų vardu norėčiau pasakyti, kad klausimą laikome itin svarbiu; reikia imtis neatidėliotinų veiksmų ir trukdymams dabar ne laikas.

Komisijos pozicija, kurios ji laikosi, yra neryžtinga, direktyvoje esama daug trūkumų ir ja neužkertamas kelias pavojams, apie kuriuos kalbėjo kiti EP nariai. Cianido naudojimo metalo kasyboje svarba ir padariniai puikiai aprašyti ir matėme, kas nutiko Rumunijoje. Vienas EP narys anksčiau kalbėjo apie šiuo metu Graikijoje rengiamas kasybos programas. Kai Komisijos paklausiau apie cianido naudojimu grindžiamų aukso kasyklų atidarymą Bulgarijoje, Komisijos atsakymas mane dar labiau įbaugino, taigi tiesiog būtina, kad šie teisės aktai būtų griežtesni ir ryžtingiau taikomi. Esame įsitikinę, kad piliečiai, aišku, reaguos, tačiau mes taip pat turime imtis veiksmų. Todėl pritariame visiems, kurie ragina visiškai uždrausti cianido naudojimą metalo kasyboje, ir visos šalys turėtų pritarti tokiam draudimui, kaip tai neseniai padarė Vengrija.

Jaroslav Paška, EFD *frakcijos vardu.* – (*SK*) ES įstaigų atstovai dažnai mėgsta viešai pabrėžti mūsų piliečių sveikatos bei gamtos ir aplinkos apsaugos klausimą. Todėl stulbina tai, kad Europos teisės aktai beveik įtartinai nenuoseklūs labai nuodingos cheminės medžiagos, cianido, naudojimo brangiųjų metalų kasyboje srityje.

Specialistams puikiai žinoma, kad cianidas yra viena iš nuodingiausių cheminių medžiagų. Į organizmą jis pakliūna per nepažeistą odą arba jį panaudojus. Esant pakankamai koncentracijai mirtis ištinka per kelias sekundes arba minutes.

Kasybos įmonių argumentai, kad jos užtikrins aukso kasybos sąlygas, kurios užkirs kelią žalos sveikatai arba aplinkai pavojui visuomet buvo beverčiai. Kartais klaidą padaro žmogus, o kartais gamta pateikia staigmenų. Tą matome iš daugybės nelaimių visame pasaulyje, dėl kurių labai naikinama gamta, kenkiama sveikatai ir prarandamos gyvybės.

Leiskite priminti vos kelias naujausias: Summitville Kolorado valstijoje, Narson Hill Kalifornijos valstijoje, Brueris Pietų Karolinoje, Harmony Pietų Afrikoje, Omai Gvianoje, Gold Quarry Nevados valstijoje, Zortman-Landusky Montanos valstijoje, Kumtor Kirgizstane, Homestake Pietų Dakotos valstijoje, Placer Filipinuose, Baja Marė Rumunijoje ir Toukma Papua Naujojoje Gvinėjoje. Visose šiose vietovėse tiek gyventojai, tiek ir gamta brangiai sumokėjo už šiuolaikinių aukso kasėjų gobšumą, palaikomą valdžios institucijų abejingumo.

Komisijos nare, atėjo laikas parodyti ES žmonėms, kas išties jums svarbu – aplinka ir žmonių sveikata bei gyvybė ar kasybos įmonių pelnas.

Claudiu Ciprian Tănăsescu (NI). – (RO) Turime pripažinti, kad cianido naudojimas kasyboje taps prioritetine aplinkos problema ne tik Rumunijoje, bet taip pat ir visoje Europoje. 1998–2006 m. pasaulyje nutiko daugiau kaip 25 didelės nelaimės ir teršalų išleidimo atvejai, todėl tampa vis akivaizdžiau, kad dešimtmečiais cianidas kėlė nuolatinį pavojų aplinkai. Dėl šių kasybos nelaimių kyla tam tikrų klausimų dėl įpročių ir cianido valdymą reglamentuojančių teisės aktų taikymo net ir tuo atveju, kai susijusios įmonės kupinos gerų ketinimų.

Be to, dėl sunkumų organizuojant cianido vežimą, saugojimą ir naudojimą ir kartu dėl atliekų baseinų eksploatavimo ir priežiūros trūkumų, nekalbant apie blogą orą, gali įvykti sprogimų, niokojančių aplinką. Kasyboje galima naudoti cianido alternatyvas, tačiau kasybos pramonė jų neskatina, nors teisės aktai ir taikomi Europos Sąjungos lygmeniu siekiant aktyviai skatinti naujas kuriamas technologijas, kurios yra saugios.

2005 m. lapkričio mėn. EP nariai ir valstybės narės priėmė Kasybos atliekų direktyvą. Ši direktyva – tai neveiksmingas teisės aktas, priimtas dėl kasybos pramonės daryto didelio spaudimo ir Vidurio ir Rytų Europos šalių išreikšto rūpesčio dėl bet kokių prašymų ir atsakomybės išvalyti senas, apleistas kasyklas atsisakymo. Tam tikros direktyvos spragos akivaizdžiai išryškėja, jeigu įvertiname tai, kad joje kol kas nekalbama apie cianido išmetimą į orą.

Pasinaudokime Roşia Montană kasybos vystymo Albos apskrityje pavyzdžiu. Jeigu veikla bus vykdoma, manoma, kad kiekvieną dieną į orą bus išmetama 134,2 kg cianido, tai nutiks kiekvieną dieną įprastomis eksploatavimo sąlygomis. Tai sudaro 48 983 kg išmetamų teršalų per metus arba 783 728 kg teršalų per kasyklos šešiolikos metų eksploatavimo laikotarpį. Be to, Europoje nepriimtas joks teisės aktas dėl oro

kokybės tokių teršalų išmetimo atžvilgiu. Tokiomis aplinkybėmis ir laikydamiesi visuotinės tendencijos uždrausti cianido naudojimą kasyboje, turime moralinę pareigą ateities kartoms pritarti šiam pasiūlymui dėl teisės akto.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Ponios ir ponai, minėdami plataus masto aplinkos katastrofos į Europos upes iš Rumunijos aukso kasyklos išsiliejus cianidui dešimties metų sukaktį balsuojame dėl rezoliucijos, kurioje reikalaujame, kad visoje ES būtų uždrausta aukso gavyba naudojat cianidą. Tai itin pavojinga technika ne vien tik dėl nelaimių, kurios kelia pavojų daugeliui sričių, bet taip pat todėl, kad ji yra našta aplinkai vykdant kasybos darbus, su kuria negali būti toliau taikstomasi. Iš kiekvienos labai nuodingomis medžiagomis, kurios aplinkoje išskaidomos labai sunkiai, užterštos tonos uolienų išgaunami tik keli gramai aukso. Kartu sukuriama labai daug tonų nuodingų uolienų. Be to, didžioji dalis užsienio kasyklų savininkų prieštaravimų dėl mūsų veiksmų nepagrįsti, nes yra kitų, saugesnių, nors ir brangesnių gavybos būdų.

Norėčiau paprašyti jūsų paramos balsuojant už mūsų bendrą rezoliuciją, kuria Europos Komisiją raginame nuo 2012 m. uždrausti cianidu grindžiamą technologiją ES ir taip pat raginame Komisiją ir valstybes nares neremti kasybos projektų, kuriuose naudojamas cianidas, ES ar trečiosiose šalyse. Draudimas šiuo metu jau taikomas Čekijoje, Vokietijoje ir Vengrijoje, o kitos šalys taip pat turėtų uždrausti šią kasybos techniką. Manau, labai svarbu, kad kasybos įmonės turėtų privalomą draudimą dėl nelaimių metu padarytos žalos, įskaitant nuo avarijos nukentėjusių vietovių atkūrimo išlaidas. Baigdama norėčiau pabrėžti, kad naudojant pigesnę aukso gavybą naudojant cianidą gaunamas nedidelis pelnas negali panaikinti mūsų atsakomybės dėl ekosistemos veikimo ir dėl ekosistemos išsaugojimo ateities kartoms.

Kriton Arsenis (S&D). – (*EL*) Ponia pirmininke, Komisijos nare, po Černobylio nelaimės visi suvokiame branduolinę riziką. Tačiau 2000 m. antrą pagal dydį ekologinę nelaimę Europos istorijoje – galbūt net pasaulio istorijoje – sukėlė avarija Baja Marėje, Rumunija, kurią paminėjo daugelis EP narių. Šimtas tūkstančių kubinių metrų vandens, kuriame buvo didelė cianido ir kitų sunkiųjų metalų koncentracija, nutekėjo iš aukso kasyklos į Tisos upę, o iš jos į Dunojaus upę, taip pakenkdami Vengrijai ir Serbijai, taip pat Rumunijai, pražudydami dešimtis tūkstančių žuvų ir užteršdami geriamąjį vandenį.

Maisto grandinės užteršimas vietovėse, kurioms tiesiogiai pakenkta, buvo ilgalaikis. Vengrija pranešė apie 1 367 tonas nugaišusios žuvies. Daugiau kaip 100 žmonių, daugiausia vaikų, apsinuodijo suvalgę užkrėstos žuvies ir buvo nedelsiant gydomi.

Nepaisant to, aukso kasyba naudojant cianido tirpiklį toliau tęsiama, ji neuždrausta Europos lygmeniu; priešingai, valstybės narės ir Europos Sąjunga subsidijuoja aptariamas investicijas. Kasyba tęsiama arba planuojama vykdyti Švedijoje, Suomijoje, Slovakijoje, Rumunijoje, Bulgarijoje ir Graikijoje, uždrausta įstatymu Vengrijoje ir Čekijoje, teismų praktika – Vokietijoje.

Seniai parėjo laikas, kai aukojom vietos aplinką ir savo piliečių sveikatą dėl darbo vietų. Net ekonominis šios specifinės veiklos gyvybingumas žlugtų, jeigu būtų pritaikyta prevencija ir principas "teršėjas moka".

Bet kokio pobūdžio ekonominė veikla sveikintina su sąlyga, kad ji vykdoma paisant aplinkos apsaugos ir mūsų piliečių sveikatos apsaugos sumetimų. Vis dėlto naudodami cianidą keliame neišvengiamą pavojų aplinkai ir mūsų piliečiams.

Komisijos nare, C. Malmström, ar galite mums garantuoti, kad turėsime tinkamus ir griežtus teisės aktus ir kad Baja Marės atvejis kitą kartą nepasikartos Švedijoje, Suomijoje, Bulgarijoje arba Graikijoje? Raginu Komisiją įrodyti, kad ji laikosi įsipareigojimų, kuriuos Europos Parlamente prisiėmė vos prieš du mėnesius.

Palaikau tuos vietos bendruomenių atstovus, kurie pirmieji pajuto padarinius ir prisijungė prie aplinkosaugos judėjimų, kartu reikalaudami nedelsiant uždrausti aukso kasyklose Europos Sąjungoje naudoti cianidą.

Theodoros Skylakakis (PPE).– (*EL*) Ponia pirmininke, Komisija, ten glūdi auksas; jis negali ištrūkti. Turime diskutuoti apie tai, kada, kaip ir kokį poveikį aplinkai darydami nuspręsime kasti.

Jeigu investicijos realizuojamos naudojant cianidą, padariniai negrįžtami, nes aukso nebėra, o daug skysto molio, kuriame yra pavojingo nuodingo cianido, lieka kasykloje, kaip tai pripažįstama pačioje direktyvoje. Ši problema aktuali ne tik susijusioms valstybėms narėms, nes tolesniame procese taip pat yra valstybių narių, kurių įrenginiai įrengti upėse.

Galiojanti direktyva turi vieną trūkumą: pateiktos finansinės garantijos nepakanka visiems padariniams avarijos atveju likviduoti, ypač nutraukus aptariamų įrenginių eksploatavimą. Todėl pagrindinis principas

"teršėjas moka" pažeidžiamas, ypač atsižvelgiant į tai, kad iš esmės šią techniką naudojančios įmonės yra ne Europos teritorijoje, ir užbaigusios kasybos procesą jos atsisveikina su mumis.

Todėl turime rimtai pakartotinai išnagrinėti alternatyvius kasybos būdus ir atkurti pagrindinį principa "teršėjas moka", avarijos atveju visapusiškai ir patikimai taikant draudimą nuo dabar ir tol, kol šios pavojingos medžiagos išlieka žemėje. Kol šios išankstinės sąlygos netaikomos, manau, ši technologija turėtų būti visiškai uždrausta, kas galbūt paskatins rimtai ištirti alternatyvias, mažiau teršiančias technikas, nes jeigu naudojamas pigus būdas ir nemokama už jo keliamą taršą, nėra motyvo ieškoti alternatyvų.

Jan Březina (PPE). – (CS) Ponios ir ponai, nusprendžiau kalbėti diskutuojama tema, nes nuosekliai stebėjau Mokrsko ir Kašperske Horų saugyklų Čekijoje planavimą ir atidarymą, kur galiausiai panaudojant cianidą turėjo būti išgaunamas išskaidytas auksas. Tuomet, dešimtojo dešimtmečio viduryje, svarstėme naudotų cheminių medžiagų poveikį aplinkai ir tai, kad naudojant cianidą reikia apdoroti labai didelį kiekį rūdos, kas, be to, lėmė ne tik žalingą cianido, bet taip ir medžiagų, naudojamų vadinamajam cianido pašalinimui chloro ir kalcio oksido – poveikį. Taip pat esama dar vienos įtikinamos aplinkybės, kad lydintys žalingi elementai gali būti mobilizuojami naudojant šiuos procesus. Prie šių elementų visų pirma priskiriamas arsenas, kuris yra labai pavojingas ir jo dažnai yra arsenopirito sudėtyje, labai dažname lydinčiame minerale. Daugeliu atvejų asmeniškai remiu kasybą kaip būtiną technologinio proceso dalį, tačiau kai kalbame apie aukso rūdos telkinių apdirbimą naudojant cianidą, prieštarauju šiai technologijai ir džiaugiuosi, kad Kasybos įstatymo 2000 m. pakeitimu ji neįtraukta į leistinus aukso apdirbimo būdus. Atsižvelgiant į didelį su cianido naudojimu susijusį pavojų, gerai būtų šios technologijos atsisakyti ne tik ES, bet ir visame pasaulyje. Būtų gerai to atsisakyti, nes cianido naudojimo rizika neproporcingai didelė visų pirma trečiojo pasaulio šalyse, kur aplinkosaugos lygis žemesnis. Komisijos nare, ar esate tikra, kad naujos alternatyvios technologijos ir nauji išskyrimo ir flotacijos būdai buvo tinkamai aptarti?

PIRMININKAVO: L. ROUČEK

Pirmininko pavaduotojas

Alajos Mészáros (PPE). – (SK) Pirmiausia norėčiau padėkoti iniciatoriams, būtent J. Áderiui ir L. Tőkésui, iškėlus šią labai svarbią problemą. Labai tvirtai norėčiau paremti rezoliucijos dėl bendro cianido technologijų kasyboje draudimo visoje Europos Sąjungoje.

Visi, kurie patyrė ir matė ekologinės nelaimės, kurią sukėlė technologijos defektas Baja Marėje, padarinius ir po to įvykusį nuodingų cianido nutekamųjų vandenų išsiliejimą į vandens telkinius, kuris sukėlė plataus masto padarinių faunai Tisos upėje Vengrijoje ir Dunojuje Bulgarijoje, dės visas pastangas, siekdami užtikrinti, kad kas nors panašaus Europos Sąjungoje nenutiktų dar kartą.

Mano paties šalis, Slovakija, dėl nelaimės labai nukentėjo, nes ji nutiko palei mūsų valstybės sienas. Be to, panašus pavojus Slovakijoje kyla dėl kai kurių senų brangiųjų metalų kasyklų eksploatavimo atnaujinimo, kuriose cianido technologijos naudojimo klausimas svarstomas atsižvelgiant į žemą brangiųjų metalų koncentracijos lygį.

Apibūdinti šį procesą kaip dvišalį dviejų ES valstybių narių susitarimą būtų klaidinga ir netikslu. Tikiuosi, Komisijos pozicija bus ryžtingesnė negu šiame posėdyje dalyvaujančios Komisijos narės.

Priimdami rezoliuciją turime pasisakyti už bendrą ir plataus masto Europos vertybių gynimą vykdant mūsų aplinkosaugos politiką.

Marian-Jean Marinescu (PPE). – (RO) Kalbą norėčiau pradėti padėkodamas Komisijos narei už suderintą poziciją, kurią ji pristatė šios diskusijos pradžioje. Cianidą naudojančios technologijos pavojingos. Vis dėlto esama ir kitų technologijų, kurios šiuo metu ne mažiau kenksmingos – tai branduolinė technologija. Siekiant užkirsti kelią avarijoms nustatytos taisyklės, standartai ir normos. Nebūtina taikyti draudimo; paprasčiausiai turime laikytis taisyklių. Rezoliucijoje minimos trisdešimt nelaimių per pastaruosius 25 metus. Joje konkrečiai nenurodoma, kiek jų nutiko Europoje, nes jų buvo labai nedaug, daugiausia jų įvyko šalyse, kurios nebuvo Europos Sajungos narės nelaimės metu. Dėl 2000 m. nutikusios nelaimės Komisija sugriežtino taisykles.

Cianido technologija naudojama siekiant išgauti įvairius produktus, įskaitant farmacinius preparatus ir vitaminus. Rezoliucijoje aptariama tik kasyba ir, konkrečiau, aukso gavyba. Kodėl? Todėl, kad problema kyla ne dėl cianido, bet dėl aukso. Prašoma ne tik uždrausti šią technologiją, bet taip pat iki planuojamo draudimo įsigaliojimo sustabdyti įgyvendinamus projektus. Vienintelis projektas Europoje, susijęs su aukso kasyba, apie kurį žinau, planuojamas Rumunijoje.

Kolegos EP nariai, norėčiau jūsų paprašyti įdėmiai perskaityti rezoliucijos tekstą; visų pirma tokius pareiškimus kaip "gausus lietus ateityje padidins nutekėjimo riziką" arba "kasybos pramonė suteikia kelias galimybes įsidarbinti ir tai su šešiolika metų trukmės ribotomis perspektyvomis", arba "žmogus gali pasielgti neatsargiai, nes kai kurios valstybės narės negali vykdyti teisės aktų". Nemanau, kad tokiems pareiškimams atsirastų vietos Europos Parlamento dokumente.

Todėl, kolegos EP nariai, prašau apsvarstyti balsavimo prieš rezoliuciją, kuri sumenkina mūsų patikimumą Komisijos akyse ir sumažina tikimybę, kad į Europos Parlamente priimtus pasiūlymus dėl rezoliucijų bus atsižvelgta šiuo atveju, bet taip pat ir vertinant apskritai, priežastis ir padarinius.

Mariya Nedelcheva (PPE). – (BG) Pone pirmininke, ponios ir ponai, cianido mišinio naudojimas kasybos pramonėje, aišku, yra problema, kuriai niekas negali būti abejingas. Žinome teisines priemones, kurių ėmėsi Europos Sąjunga. Jomis perteikiamas aiškus pranešimas: ir toliau turime užtikrinti aukštą žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos lygį naudodami tinkamus išteklius, struktūras, kontrolės mechanizmus ir valdymo sistemas. Tolesnis viešosios nuomonės Europoje telkimas taip pat yra vienas mūsų uždavinių. Vis dėlto kai tai daroma naudojantis žmonių baimėmis ir aplinkosauginiais sumetimais, kad būtų apsaugomi kitokio pobūdžio interesai, priimta pozicija visiškai praranda savo vertę.

Remiantis "SRE Consulting" ataskaita didžioji dalis šiuo metu pramonėje naudojamų cianido mišinių naudojami chemijos pramonės tikslams ir paviršiniam metalų apdirbimui. Tai reiškia, kad nors uždraudžiame jų naudojimą aukso kasyboje, jie toliau bus naudojami kitais tikslais ir, vertinant apskritai, dėl mūsų draudimo jų naudojimas ženkliai nesumažės. Visiškai pritariu, kad būtina įvertinti poveikį aplinkai ir kad mūsų šalyse tiek valdytojai, tiek ir kontrolės valdžios institucijos turėtų atlikti išankstinę ir paskesnę kontrolę.

Šiuo metu mano šalyje, Bulgarijoje, nėra tiesiogiai uždraustas cianido mišinių naudojimas aukso kasyboje. Šiuo atveju kitų technologijų naudojimas, ypač krizės laikotarpiu, nebuvo veiksmingesnis. Tai nereiškia, kad einame į kompromisus, tačiau remiamės sveiku protu ir nesiimame kraštutinių priemonių. Todėl jūs esate grandis, sujungianti žmonių, nepritariančių jokiems draudimams, grupę su žmonių, besilaikančių kitos nuomonės, grupe. Tai grandis, kurios, atkreipiu jūsų dėmesį, negalime sunaikinti

Sari Essayah (PPE). – Pone pirmininke, tokios atliekų užtvankos kaip užtvanka, dėl kurios 2000 m. avarija įvyko Baja Marėje neturėtų būti statomos. Pagal Europos standartus Suomijoje iškasama daug aukso. Nauja kasykla Kitilėje didžiausia Europoje, joje iškasama 5 000 kg aukso. Dabar turime prisiminti vieną mokslinį faktą; auksas tirpsta tik cianido skystyje. Todėl gavybos procese Kitilės kasykloje naudojamas cianidas, tačiau šie procesai uždari. Cianidas, panaudotas apdorojant praturtintą skystą molį, naudojamas pakartotinai, o cianido likučiai atlikus procesą sunaikinami. Išvalomi net iš atliekų užtvankų sugrąžinamame vandenyje esantys cianido likučiai. Bakterijų naudojimu pagrįstas gavybos būdas mažiau kenkia aplinkai, tačiau aukso gavybai jis dar nenaudojamas.

Pirmoji kasykla pasaulyje, kurioje gavybai iš nikelio rūdos naudojami mikrobai, yra *Talvivaara*, taip pat Suomijoje. Cianido likučių gryninimo naudojant mikrobus plėtojimas duoda gerų rezultatų ir labai rekomenduoju dirbti šia kryptimi. Todėl nepritariu visiškam cianido naudojimo draudimui, tačiau, žinoma, skatinčiau griežtai kontroliuoti, kaip laikomasi ekologinių reikalavimų, naudojant geriausią prieinamą technologiją ir uždarus procesus.

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Manau, iniciatyva uždrausti cianidu grindžiamos technologijos naudojimą nepagrįsta. Kaip minėta, nuo pat anksčiau minėtos avarijos, įvykusios Baja Marėje, kuri, deja, baigėsi užteršimu, šioje srityje galioja tam tikri Europos teisės aktai, kuriais vis labiau griežtinamos cianido naudojimo sąlygos.

Todėl šiomis aplinkybėmis pastangas turėtume sutelkti ties šios teisinės sistemos stiprinimu kiekvienoje valstybėje narėje išimtinai tik nacionaliniu lygmeniu. Veiksmingame aukso gavybos procese cianidu grindžiama technologija aukso gavybai buvo naudojama ilgiau kaip 100 metų sąlygomis, kurios užtikrino aplinkosaugą. 90 proc. pasaulyje išgauto aukso per daugiau kaip dvidešimt metų išgauta naudojant šią, o ne alternatyvią technologiją.

Techninio pobūdžio taisyklės, reglamentuojančios cianido neutralizavimą padėjo sumažinti pavojų aplinkai ir žmonėms. Manau, reikia pabrėžti, kad tinkamas atsargumo principo taikymas neapima emocijomis grindžiamos reakcijos, kuri pasireikštų technologijos uždraudimu, kurios nauda pasitvirtino ir kurios pavojai gerai žinomi ir kontroliuojami. Taikant atsargumo principą taip pat reikia atsižvelgti į aplinkai kylančius pavojus dėl kitų medžiagų, panašių į cianidą, kaip alternatyvos naudojimą. Bet kuriuo atveju ekspertai mano, kad tokių alternatyvių medžiagų naudojimas daug pavojingesnis nei cianido naudojimas.

Csaba Sógor (PPE). – (HU) Leidimas arba draudimas vykdyti veiklą, kurioje naudojamas cianidas, kai kuriose valstybėse narėse kelia opių problemų. Pirmiausia, turime konstatuoti, kad šios problemos sprendimas negali būti laikomas politinių ketinimų ir interesų įkaitu. Taršos pavojaus įvertinimą turi atlikti ekspertai ir jeigu toks pavojus yra, politiniai lyderiai turi apsaugoti piliečių interesus. Šiuo klausimu klausimas yra platesnis nei aplinkosaugos problemos, nes tarša gali kelti pavojų žmonių sveikatai, pažeidžiant ES piliečių teisę į aukšto lygio sveikatos apsaugą (Pagrindinių teisių chartijos 35 straipsnis). Šioje srityje negalima diskutuoti apie mažą ar didelį pavojų. Jeigu kyla pavojus piliečių sveikatai, politinės diskusijos beprasmės ir valdžios institucijos privalo imtis veiksmų prieš potencialų teršėją. Nors kai kuriose valstybėse narėse cianido naudojimas draudžiamas, o kitose leidžiamas, valstybės narės turi tartis tarpusavyje ir siekti užmegzti partnerystės ryšius. Komisija savo ruožtu turėtų imtis šio klausimo ir inicijuoti taisykles, kuriomis būtų atimta galimybė kenkti ES piliečių sveikatai.

Hannu Takkula (ALDE). – (*FI*) Pone pirmininke, kadangi esu iš aukso šalies, Šiaurės Laplandijos, noriu prisidėti prie šios diskusijos. Kaip S. Essayah minėjo savo puikioje kalboje, tirpinant auksą naudojamas cianidas ir tai daroma uždaruose procesuose Suomijoje.

Kitilės aukso kasykloje, kuri išties yra netoli mano gyvenamosios vietos, per metus išgaunama daugiau kaip 5 000 kg aukso. Problemų nekilo, nes aplinkosauginiai klausimai išspręsti taip, kad teisės aktai atnaujinti, procesai uždari, o likučiai sunaikinami. Šioje kasykloje taip pat labai svarbi technologija. Šiuo klausimu padėtis Europos šalyse labai skiriasi ir tikiu, kad turime bendradarbiauti ir keistis gerąja patirtimi.

Kitas svarbus klausimas – mikrobų naudojimas, tai naujovė. Ateityje į šią sritį taip pat turime investuoti, kad galėtume sukurti dar mažiau aplinkai kenkiančias ir veiksmingas aukso tirpinimo procedūras. Privalome dėti bendras pastangas visoje Europoje, kad kasybos veikla galėtų būti tęsiama tvarumo požiūriu atsižvelgiant į aplinką.

Bernd Posselt (PPE). – (*DE*) Pone pirmininke, Z. Roithovos, J. Březinos ir A. Mészároso kalbos mane išties įtikino, nes jie papasakojo, kokia vienodai netvarkinga buvo eksploatacija šalyje, kurioje jie anksčiau gyveno, t. y. komunistinėje Čekoslovakijoje, kaip požiūris pasikeitė ir kaip dabar jie gina aplinkos apsaugą ir bendrus Europos reikalavimus.

Manau, šis elgsenos pokytis reikalingas visoje Europoje. Turime žinoti, kad kuriame naujas technologijas. Kodėl nepagelbėjus atsargų, kurios šiaip ar taip baigiasi, kasybai ir visų pirmiausia nesukūrus šių naujų technologijų? Vieną aspektą norėčiau itin aiškiai išdėstyti: jeigu nebūsime atsargūs, bus sunaikinta kas nors nesugrąžinamo ir ateities kartos mus prakeiks už tai.

Todėl iš tikrųjų turiu paprašyti šiuo klausimu laikytis ilgalaikio požiūrio. Labai svarbu, kad taikytume vienodus Europos standartus, nes upės teka per valstybių sienas ir cianidas, žinoma, kelia pavojų aplinkai, kuris peržengia valstybių sienas.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Sutinku, kad siekiant sumažinti galimą tokių nuodingų, kenksmingų medžiagų kaip cianido naudojimo pavojų visos priemonės turi būti įgyvendinamos Europos Sąjungos lygmeniu. Vis dėlto šių medžiagų draudimas neturi būti laikomas vieninteliu sprendimu. Nuodingos, kenksmingos medžiagos naudojamos daugelyje kitų nei kasyba pramoninių procesų. Be 2000 m. avarijos Baja Marėje, kasybos sektoriuje įvyko dar dvi didelės avarijos: viena jų 1998 m. įvyko Ispanijoje, o kita 2003 m. Švedijoje, abi jų buvo didesnės. Vis dėlto jų priežastys panašios – sugriuvo atliekų baseinai.

Daugiau kaip 90 proc. pasaulyje išgaunamo aukso ir sidabro išgaunami naudojant cianidu grindžiamą metalų gavybos technologiją. Besąlygiškas šios technologijos draudimas ir jos pakeitimas technologijomis, kuriose naudojamos medžiagos, keliančios mažesnį pavojų aplinkai, tačiau kurių reikia labai daug ir kurių našumas mažesnis, reiškia, kad atitinkama šalis iš tikrųjų turi sustabdyti šių metalų gavybą atsižvelgdama į šio proceso ekonominius ir socialinius padarinius.

Michael Theurer (ALDE). – (*DE*) Pone pirmininke, ponios ir ponai, kaip ką tik paminėjo H. Takkula, cianido technologija kasybos srityje yra įprastai naudojama technologija. Vis dėlto, kaip girdėjome, ji labai pavojinga. Dėl katastrofos, apie kurią ką tik kalbėjo E. Băsescu, buvo užterštas Dunojus ir mes visi buvome sukrėsti, ir jūs žinote, kad labai palaikau Dunojaus regioną. Todėl, kaip už prekybą atsakingas politikas, svarstau, kokių priemonių galime imtis šiuo klausimu? Europos Sąjungoje turime tik ribotas aukso kasybos galimybes. Tikslas – pasauliniu mastu išsiskirti technologinėmis naujovėmis. Žinau, šioje srityje technologijų lygis aukštas. Vokietijoje sukurtos aplinkosaugos srities technologijos, kurios padės išvengti cianido ateityje. Turime pasiekti, kad šios Europos aukšto lygio technologijos būtų gyvybingos komerciniu požiūriu, ir turime pasiekti, kad jos būtų įperkamos. Šioje srityje matau didelių prekybos galimybių. Neturėtume apsiriboti

Europos Sąjunga, tačiau turėtume užtikrinti, kad aplinkosaugos ir mūsų ekonomikos naudai pasiektume persilaužimą tarptautinės prekybos srityje.

Miroslav Mikolášik (PPE). – (SK) Cianido gavybos technikos kelia didelį žalos aplinkai pavojų ir todėl taip pat kelia pavojų žmogaus gyvybei ir sveikatai. Tokių brangiųjų metalų kaip auksas tirpinimas cianidu uždraustas kai kuriose valstybėse narėse, tačiau gaivalinės nelaimės, įskaitant paviršinių vandenų užteršimą, pavojaus mastas siekia toliau negu iki nacionalinių sienų.

Žinoma avarija Baja Marėje (kuri yra Rumunijoje ir šiuo klausimu privalau pataisyti savo kolegą B. Posseltą: avarijos priežastis buvo ne Čekoslovakijoje, o veikiau Rumunijoje, tada buvo užteršta Vengrija ir Slovakija, taigi Čekoslovakija) padarė neišmatuojamą žalą net 1 000 km atstumu nuo vietos, kur ji įvyko. Mano paties šalis buvo tarp nukentėjusiųjų šalių.

Nepaisant to, daugelyje Europos šalių pagal įstatymą tokias technikas vis dar galima naudoti. Žmogaus sveikatos ir aplinkos apsaugos sumetimais ir atsižvelgdamas į tai, kad įvykus avarijai cianidu pagrįstos gavybos technikos gali pakenkti kelioms šalims, esu tvirtai įsitikinęs, kad reikia ir iš tikrųjų labai svarbu nustatyti vienodus teisės aktus Europos lygmeniu.

Iosif Matula (PPE). – (RO) Nekontroliuojama tapusi ir į aplinką patekusi cheminė medžiaga sukelia didelių problemų, bet yra daugiau nei dešimt milijonų cheminių medžiagų. Tačiau yra dar daugiau vietų, kuriose dirbama naudojant chemines medžiagas. Čia, Europos Parlamente, galime aptarti milijonus galimai pavojingų scenarijų. Cianidai, žinoma, nuodingi, bet aš esu chemikas ir galiu jums pasakyti, kad susidūrėme su visuotine problema: kasyboje naudojama mažiau nei 18 proc. cianidų. Kiti cianidai naudojami vaistams, vartotojų prekėms kosmetikos pramonės srityje gaminti, taip pat ir daugelyje kitų sričių.

Vis dėlto mūsų planetoje naudojamos medžiagos, kurios yra tūkstantį kartų nuodingesnės už cianidus. Apskritai, jeigu cheminės medžiagos patenka į vandenį, jos naikina gyvybę. Pasaulyje yra daug negyvų upių, į kurias cianidai nepateko. Negyvojoje jūroje nėra jokios gyvybės, nes joje yra daug natrio chlorido, kitaip tariant, stalo druskos. Naudojant chemines medžiagas, privalu laikytis visų 2010 m. galiojančių aplinkos apsaugos technologijų ir taisyklių. Kaip Europos valstybė, Rumunija pasirinko būtent šį kelią. Visos pasaulio šalys turi pasielgti taip pat.

Traian Ungureanu (PPE). – Pone pirmininke, su visa derama pagarba norėčiau pasakyti, kad ši diskusija vyksta visiškai netinkama linkme. Aptariama tema yra labai neįprastas klausimas. Vėl prisimenama prieš dešimt metų įvykusi avarija. Kodėl? Kodėl taip ilgai tylėta? Ir kodėl dabar? Kodėl diskusija vyksta dabar? Jeigu laikomės šio požiūrio, turėtume uždrausti bet ką ir viską, kas gali būti sietina su avarija praeityje. Mano manymu, visas šis reikalas nepagrįstas. Manau, sprendžiant šį klausimą aplinkosauga naudojamasi kaip priedanga ir remiamasi šiais laikais taip madingomis masinėmis baimėmis. Mano nuomone – ir manau, kad tai tiesa – tai tiesiog prastas politinis sąmokslas.

Bernd Posselt (PPE). – (*DE*) Pone pirmininke, trumpai norėčiau paaiškini, nes dėl vertimo kolega EP narys galbūt neteisingai suprato. Baja Marę labai gerai žinau ir žinau, kad ji yra ne buvusioje Čekoslovakijoje, bet Šiaurės Transilvanijoje. Žinau tai iš tikrųjų. Tai vertimo klaida. Aš tik užsiminiau apie J. Březinos, Z. Roithovos ir A. Mészároso kalbas, kuriose paminėta *Kašperské Hory* arba *Bergreichenstein* patirtį ir t. t. Žinau Europos geografiją.

Cecilia Malmström, *Komisijos narė.* – Pone pirmininke, dėkoju už šią diskusiją. Aš, žinoma, užtikrinsiu, kad J. Potočnik būtų išsamiai su ja supažindintas.

Kaip ir jums, cianidas mums taip pat kelia rūpestį. Žioma, tai labai pavojinga nuodinga medžiaga ir mes tai žinome. Tačiau leiskite jus užtikrinti, kad po avarijos, kuri Baja Marėje įvyko prieš dešimt metų, Komisija padarė išvadas. Direktyvoje, kurią tik labai neseniai priėmėme, numatyta daug apribojimų, reikalavimų, suvaržymų ir sąlygų, kad būtų užtikrinta didžiausia įmanoma apsauga nuo padarinių aplinkai ir žmogaus sveikatai. Direktyva taip pat sumažins tokios avarijos pasikartojimo galimybę ir, jeigu avarija įvyktų, labai sumažins galimus padarinius. Todėl labai svarbu, kad direktyva būtų tinkamai įgyvendinama.

Atsižvelgiant į labai griežtus Kasybos atliekų direktyvoje nustatytus reikalavimus ir tinkamų alternatyvų nebuvimą šiuo metu, bendras draudimas naudoti cianidą aukso gavybai kol kas neatrodo tinkama priemonė. Vis dėlto mes stebime padėtį, analizuojame naujausią technologinę raidą ir 2012 m. bus atliktas vertinimas. Turime padidinti produktų, kurių sudėtyje yra brangiųjų metalų, perdirbimo lygį ES, kad kartu sumažintume priklausomybę nuo aukso kasybos.

Dėkoju už šią diskusiją. J. Potočnik, žinoma, galės atsakyti į kitus jūsų klausimus šia tema. Komisija šį klausimą vertina labai rimtai. Jeigu išanalizuosite direktyvą, įsitikinsite, kad į didžiąją dalį jums rūpimų klausimų ten jau atsakyta. Padėkite mums paraginti valstybes nares išties ją įgyvendinti visapusiškai, nes tai labai sumažintų pavojų.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks per pirmąją gegužės mėn. mėnesinę sesiją.

Linkiu jums saugios kelionės namo. Tikėkimės, kad išsiveržęs ugnikalnis ar kas nors kitas jos nesutrukdys!

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 149 straipsnis)

Daciana Octavia Sârbu (S&D), raštu. – (RO) 2000 m. sausio 30 d. dvi užtvankos, supančios atliekų baseinus, kuriuose buvo saugomos įmonės "Aurul" atliekos Baja Marėje, Rumunijoje, įlūžo, leisdamos išsilieti apytiksliai 100 000 kubinių metrų užteršto vandens, kuriame buvo 100 tonų cianido ir sunkiųjų metalų. Dėl šio išsiliejimo geriamojo vandens tiekimas nutrūko 2,5 mln. žmonių trijose šalyse. Somešo upėje cianido koncentracija 700 kartų viršijo leistiną normą. Keliuose šimtuose kilometrų vandens gyvūnija buvo visiškai sunaikinta. Turime nepamiršti šios katastrofos, kuri tarptautiniu mastu tapo taršos sinonimu, detalių. Ji mums aiškiai parodo, kad nepaisant teisės aktų ir kontrolės priemonių tokios avarijos bet kada gali nutikti. Jeigu norime apsisaugoti nuo katastrofų, kasybos srityje kenksmingoms medžiagoms ne vieta. Roşia Montanā ketinama pastatyti pagal plotą didžiausią aukso kasyklą Europoje, kurioje bus naudojamas cianidas. Kokios tuomet bus pasekmės? Aplinkos sunaikinimas, miestelio išnykimas, gyventojų, bažnyčių ir kapinių perkėlimas, negrįžtamas neįkainojamo palikimo, menančio Romėnų ir ankstesnius laikus, sunaikinimas. Istorija mus moko. Visi privalome pasimokyti. Neabėjotinai būtina visiškai uždrausti cianido naudojimą kasyboje ES, kad būtų išvengta tragedijų, kenkiančių aplinkai ir žmonėms.

László Tőkés (PPE), raštu. – (HU) Per pastaruosius dvejus metus kelis kartus ir plenarinėse Europos Parlamento sesijose, ir įvairiuose jo posėdžiuose kalbėjau apie cianidu grindžiamos kasybos pavojus. Be to, parašiau raštą už aplinką atsakingam Komisijos nariui Stavrui Dimui dėl kasybos įmonių Rumunijoje (Rosia Montană) ir Bulgarijoje (Chelopech ir Krumovgrade). Kartais dėl poveikio gyvajai aplinkai cianidų kasybos technologijos naudojimas vadinamas pavojinga "chemine atomine bomba". Nuo 1990 m. pasaulyje užfiksuota apie trisdešimt užteršimo dėl cianidu pagrįstos kasybos atvejų. Prieš dešimt metų Tisos upėje įvykusi katastrofa laikoma didžiausia Europos ekologine nelaime po Černobylio. Vos per pastarąsias kelerias dienas Rumunijos Arieş upę, kuri įteka į Tisos upę, užteršė aukso kasykla, kuri uždaryta dar prieš keturiasdešimt metų. Pernai lankydamasis netoli esančioje kasybos įmonėje (Roşia Poieni) pats Prezidentas Traian Băsescu pareiškė, kad "negalime sėdėti ant tokios ekologinės bombos, tai tiesiog savižudybė". Atsižvelgdamas į naujus kasybos srities vystymo planus Rumunijoje (Rosia Montană, Baja Marė, Certeju de Sus ir t. t.), pabrėžiu, kad cianido naudojimu pagrįsta kasyba yra ne tik Rumunijos ar kokia nors "etninė" problema, bet tai visuotinė – europinė problema, dėl kurios ES valstybės narės ir Europos Parlamento frakcijos gali siekti pagrįsto susitarimo. Europa negali būti abejinga įvykusioms cianido katastrofoms arba naujų katastrofų grėsmei ateityje. Visi esame suinteresuoti žmonių ir mūsų aplinkos apsauga ne tik nuo radioaktyvių ar oro teršalų, bet taip pat nuo apsinuodijimo cianidu. Prašau gerbiamų šių rūmų narių balsuoti už mūsų iniciatyvą.

- 8. Pateikti dokumentai (žr. protokolą)
- 9. Įgyvendinimo priemonės (Darbo tvarkos taisyklių 88 straipsnis) (žr. protokolą)
- 10. Sprendimai dėl kai kurių dokumentų (žr. protokolą)
- 11. Į registrą įrašyti rašytiniai pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnis) (žr. protokolą)
- 12. Kity posėdžių kalendorinis planas (žr. protokolą)
- 13. Sesijos atidėjimas

Pirmininkas. – Skelbiu, kad Europos Parlamento sesija atidėta.

(Posėdis baigtas 18.30 val.)

PRIEDAS (Atsakymai raštu)

KLAUSIMAI TARYBAI (Tik Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė yra atsakinga už šiuos atsakymus)

Klausimas Nr. 1, kurj pateikė Marian Harkin (H-0111/10)

Tema: Europos asociacijos įstatai

Artėjant Tarybos rengiamai Europos pilietiškumo konferencijai, ar Taryba gali išsamiau išdėstyti savo pasiūlymą sukurti Europos asociacijos įstatus? Ar Taryba gali nurodyti datą, kada šie įstatai įsigalios?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. balandžio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Gerbiamasis Parlamento narys žino, kad Europos asociacijos statuto pasiūlymą, kurį Komisija pateikė 1991 m. gruodžio mėn., 2006 m. ji atsiėmė kartu su daugeliu pasiūlymų, kurie buvo laikomi jau nebetinkamais ir nebeatitinkančiais geresnio reglamentavimo kriterijų.

Nuo tada Tarybai šiuo klausimu nepateikta jokių naujų pasiūlymų, ir Taryba neturi žinių apie Komisijos ketinimą priimti tokį pasiūlymą.

Kaip šiame klausime minėjo gerbiamasis Parlamento narys, 2010 m. gegužės 7–9 d. Tarybai pirmininkaujanti Ispanija organizuos "Europos piliečių dienas 2010". Šios konferencijos tikslas – suartinti Europos Sąjungą ir jos gyventojus keičiantis idėjomis, kaip pakelti pilietinio dialogo lygmenį nuo vietinio iki europinio, taip pat apie galimus būdus aktyviai įtraukti gyventojus į Europos kovos su skurdu ir socialine atskirtimi projektą, ugdyti tarpkultūrinę visuomenę ir plėsti švietimą apie pilietines vertybes.

* *

Klausimas Nr. 2, kurį pateikė Bernd Posselt (H-0112/10)

Tema: ES ir Ukrainos bendradarbiavimas

Kokių priemonių ketina imtis Taryba, kad padidintų ES ir Ukrainos bendradarbiavimą pagal Rytų Europos partnerystę ir kitas priemones?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. balandžio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Ukraina yra didelės strateginės reikšmės Europos Sąjungos kaimynė. ES įsipareigojo sustiprinti savo santykius su Ukraina ir pasiuntė šią žinią prezidentui V. Janukovičiui jo apsilankymo Briuselyje metu kovo 1 d

Glaudesniems Europos Sąjungos ir Ukrainos ryšiams labai svarbi reforma. Ukraina susiduria su daug politinių ir ekonominių uždavinių, kuriems išspręsti reikalingos skubios reformos priemonės, kad būtų užtikrintas ilgalaikis stabilumas ir klestėjimas. Siekdama politinio stabilumo, naujoji Ukrainos vyriausybė turi būti pasirengusi dirbti kartu su didelės politinės įvairovės rinkimų apygardomis, įskaitant opoziciją. Galiausiai tvarus atsakas priklausys nuo konstitucinės reformos.

Kalbant apie Ukrainos ekonominę padėtį, naujoji vyriausybė turėtų įgyvendinti daug reformų. Visų pirma Ukraina turi grįžti prie Tarptautinio valiutos fondo rezervinio susitarimo. Ji taip pat turėtų įgyvendinti dujų sektoriaus reformas, patvirtinti 2010 m. biudžetą ir toliau rekapitalizuoti bankininkystės sektorių. Ji turi rimtai stengtis įveikti korupciją.

Europos Sąjunga ir toliau rems Ukrainą, atsakydama į jos poreikius praktiniais ir apčiuopiamais būdais. Ji ypač rems ES ir Ukrainos ryšių stiprinimo procesą – procesą, kuris praėjusiais metais buvo itin dinamiškas.

Derybos dėl naujo ES ir Ukrainos asociacijos susitarimo, kurias Europos Sąjunga ir Ukraina vedė nuo 2007 m., yra labai reikšmingos ES ir Ukrainos ryšiams. Naujoji sutartis turėtų būti plataus užmojo, nukreipta į ateitį ir ja turėtų būti siekiama skatinti Ukrainos politinę asociaciją ir ekonominę integraciją į Europos Sąjungą. Kaip neatskiriama susitarimo dalis turėtų būti minima ir tvirta bei visapusė laisvosios prekybos su Europos Sąjunga zona. ES ir toliau teiks finansinę ir techninę paramą Ukrainai, didinamą papildomais Rytų partnerystės ištekliais ir mechanizmais.

2009 m. buvo susitarta dėl ES ir Ukrainos asociacijos darbotvarkės. Tai svarbi priemonė, parengsianti ir palengvinsianti asociacijos susitarimo įsigaliojimą ir skatinsianti tolesnę Ukrainos politinę asociaciją ir ekonominę integraciją į Europos Sąjungą. Ja kuriama visapusė ir praktinė struktūra, padedanti įgyvendinti šiuos tikslus ir nustatyti sektorių prioritetus sektorių pagrindais.

Kalbant apie galimas skatinimo priemones Ukrainai, Europos Sąjunga skyrė makrofinansinę paramą, ir toliau remdama reformas ir dujų sektoriaus modernizavimą bei specializuotą finansinį ir techninį bendradarbiavimą.

* *

Klausimas Nr. 3, kurį pateikė Silvia-Adriana Ţicău (H-0114/10)

Tema: Padėtis, susijusi su Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Meksikos susitarimo oro susisiekimo paslaugų srityje priėmimu

Vienas iš Europos Sąjungai pirmininkaujančios Ispanijos prioritetų – Europos Sąjungos ir Lotynų Amerikos ir Karibų jūros regiono šalių dialogą padaryti intensyvesnį. ES pirmininkaujanti Ispanija iš tiesų įsipareigojo pabrėžti strateginį Sąjungos ir Meksikos santykių pobūdį ir daryti pažangą derybose dėl Sąjungos ir Centrinės Amerikos, Andų šalių ir MESCOSUR šalių susitarimų pasirašymo. Tarybos sprendimo dėl Sąjungos ir Meksikos Jungtinių Valstijų susitarimo dėl tam tikrų oro susisiekimo paslaugų aspektų pasirašymo priėmimas yra vienas iš dialogo su Meksika elementas. Ar Taryba, atsižvelgdama į šio susitarimo pasirašymo svarbą Europos Sąjungos ir Meksikos bendradarbiavimui, galėtų nurodyti, kokia yra su šio sprendimo priėmimu susijusi padėtis?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. balandžio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) 2009 m. gegužės 5 d. Taryba priėmė sprendimą dėl susitarimo dėl Europos bendrijos ir Meksikos Jungtinių Valstijų oro susisiekimo paslaugų tam tikrų aspektų.

Peržiūrėjus lingvistams, tapo būtina pritaikyti tekstą įsigaliojančiai Lisabonos sutarčiai – Taryba dabar baigė šį pritaikymą ir pateikė tekstą Meksikai. Patvirtinus galutinį tekstą, Taryba galės priimti naują sprendimą dėl šio susitarimo pasirašymo. Jį planuojama priimti 2010 m. kovo–balandžio mėn. Po to galės būti pasirašomas ir susitarimas. Tačiau pasirašymo data dar nepaskirta.

Pasirašius susitarimą, Taryba parengs Tarybos sprendimo dėl tokio susitarimo išvadų projektą. Šis sprendimas, taip pat ir susitarimo tekstas bus perduoti Europos Parlamentui jo pritarimui gauti.

*

Klausimas Nr. 4, kurį pateikė Jim Higgins (H-0116/10)

Tema: Europos diplomatinė veikla už ES ribų

Kokių priemonių imsis Taryba, kad sustiprintų Europos Sąjungos diplomatinę veiklą už Europos Sąjungos ribų, vadovaudamasi įgaliojimais, suteiktais pagal neseniai įsigaliojusią Lisabonos sutartį?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. balandžio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Pagal Lisabonos sutartį sukurtos ES delegacijos ir joms vadovauti paskirtas vyriausiasis įgaliotinis. Jos atstovauja Sąjungai ir vis labiau perims užduotis, kurias anksčiau atliko rotacijos principu pirmininkauti Europos Sąjungai renkamos valstybės narės.

65

Kalbant apie infrastruktūrą ir personalą, ES jau turi vieną iš didžiausių pasaulyje diplomatinių tinklų (apie 120 ES delegacijų ir tarptautinių organizacijų, kaip antai JT, EBPO, PSO ir t. t., delegacijos). Visa tai dabar laipsniškai sustiprins personalas ir profesionalai iš Europos Sąjungos valstybių narių diplomatinių tarnybų, Tarybos sekretoriato ir Komisijos. Šie darbuotojai bus Europos išorės veiksmų tarnybos nariai.

Reikės pritaikyti delegacijų infrastruktūrą, ypač atsižvelgiant į vis didėjantį saugumo poreikį.

Europos Sąjungos delegacijų sustiprinimas taip pat padės užtikrinti didesnę ES politinę įtaką, ir jos galės perduoti Europos Sąjungos žinią solidžiau ir patikimiau.

Sutartyje reikalaujama, kad delegacijos veiktų glaudžiai bendradarbiaudamos su valstybių narių diplomatinėmis ir konsulinėmis misijomis. Tuo pat metu delegacijos ir valstybių narių ambasadų ryšiai taps stipresni.

Visa tai pagerins Europos Sąjungos galimybes tarnauti savo gyventojams ir veiksmingiau ginti jų interesus vis labiau globalėjančiame pasaulyje.

* *

Klausimas Nr. 5, kurį pateikė Agustín Díaz de Mera Garcia Consuegra (H-0121/10)

Tema: Kuba

Ar galėtų Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė informuoti apie tai, kokią politiką siūlo santykiuose su Kuba po politinio kalinio Orlando Zapata Tamayo mirties ir skandalingo bei nuolatinio žmogaus teisių pažeidinėjimo šioje saloje?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. balandžio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Visiškai prisidedu prie užuojautos dėl pono Orlando Zapatos mirties ir, kaip ir gerbiamasis Parlamento narys, esu susirūpinęs dėl pilietinių ir politinių teisių Kuboje klausimo.

Tarybos pirmininkas labai aiškiai išreiškė poziciją pareiškimu, pateiktu po tragiškos Orlando Zapatos mirties, kuriame reikalaujama besąlygiškai paleisti politinius kalinius ir gerbti pagrindines laisves, taip pat reiškiamas rimtas susirūpinimas dėl politinių kalinių, ypač dėl šiuo metu paskelbusiųjų bado streiką, padėties.

Ši pozicija taip pat buvo aiškiai išreikšta per Europos Parlamento plenarinį posėdį kovo 10 d.

Geriausias būdas, kuriuo ES turėtų spręsti su šia padėtimi susijusias problemas, yra politinis dialogas, o ne iniciatyvos kiekvienu konkrečiu atveju. Iniciatyvų skaičiaus didinimas (demaršai, pareiškimai) šiuo opiu metu galėtų sukelti priešingą poveikį. Nereikia atmesti ir to, kad ateinančiomis dienomis ir savaitėmis gali būti įvairių įvykių, kuriais būtų siekiama daryti spaudimą Europos Sąjungai, kad ji reaguotų. Reikėtų išsaugoti ir panaudoti per politinį dialogą prieinamus kanalus, perduodant Kubos valdžios institucijoms žinią apie tvirtą ES poziciją. Šiuo etapu geriausias būdas eiti pirmyn yra diskretiška diplomatija.

Šiomis aplinkybėmis bus nepaprastai svarbu dėti daug pastangų ir toliau organizuoti ministrų susitikimą, numatytą balandžio 6 d. Turime sutelkti pastangas ir surengti šį svarbų susitikimą, kad pamėgintume gauti konkrečių rezultatų.

* *

Klausimas Nr. 6, kurį pateikė Nikolaos Chountis (H-0123/10)

Tema: Tarptautinio valiutos fondo (TVF) dalyvavimas perviršinio deficito procedūrose

Per neeilinį Europos Vadovų Tarybos susitikimą, kuris įvyko 2010 m. vasario 11 d., Graikijos ekonominės padėties klausimu, be kita ko, nuspręsta, kad Komisija kartu su Europos centriniu banku (ECB) glaudžiai stebės, kaip įgyvendinamos rekomendacijos ir, jei reikės, siūlys papildomas priemones, susijusias su

Tarptautinio valiutos fondo (TVF) praktika. Minėtajame Tarybos sprendime pateikiant nuorodą į TVF sukuriamas rizikingas institucinis precedentas, nes tokiu būdu TVF pirmą kartą kartu su Komisija ir ECB skiriamas institucija, atsakinga už Graikijai taikomų priemonių įgyvendinimo stebėseną.

Visų pirma, TVF ar bet kokios kitos tarptautinės institucijos dalyvavimas šiose stebėsenos procedūrose nenumatytas nei Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 126 straipsnyje (išsamiausiame šios sutarties straipsnyje), nei prie jos pridėto Protokolo dėl perviršinio deficito procedūros 12 straipsnyje, nei kituose Europos Sąjungos teisės aktuose. Kita vertus, šį dalyvavimą galima būtų pateisinti, nors jis ir nebūtų reikalingas, tik tuo atveju, jei susijusi valstybė narė oficialiai paprašytų TVF pagalbos. Ar, atsižvelgdama į šias aplinkybes, Taryba galėtų atsakyti į toliau pateikiamus klausimus? Ar Taryba atsižvelgė į tai, kad paminėdama TVF pažeidė Sutartis ir sukūrė naują institucinį ir politinį precedentą, taip pat nesilaikė nustatytų procedūrų? Ar Graikija pateikė TVF prašymą šiuo klausimu?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. balandžio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Pareiškimas, kuriam pritarė valstybių ar vyriausybių vadovai neoficialiame Europos Vadovų Tarybos susitikime 2010 m. vasario 11 d., yra politinio pobūdžio ir į jį neįtrauktas perviršinio deficito procedūros vykdymas, kaip išdėstyta susitarimuose.

Grėsmės akivaizdoje norint atsakyti į pirmąjį klausimą, reikia atskirti, viena vertus, perviršinio deficito procedūrą, kita vertus, galimus finansinės paramos valstybėms narėms, turinčioms biudžeto problemų, mechanizmus.

Perviršinio deficito procedūra, išdėstyta SESV 126 straipsnio 2–13 dalyse, yra procedūra, skirta paskatinti ir, jei reikia, priversti atitinkamą valstybę narę sumažinti biudžeto deficitą, kurį galima nustatyti. Perviršinio deficito procedūra pritaikyta Graikijai 2009 m. balandžio mėn., Tarybai priėmus sprendimą pagal Europos bendrijos steigimo sutarties 104 straipsnio 6 dalį ir dabartinio SESV 126 straipsnio 6 dalį, rekomendavus Komisijai. 2010 m. vasario 16 d. susitikime Taryba priėmė sprendimą, remdamasi 126 straipsnio 9 dalimi, ir pateikė įspėjimą Graikijai būtinai imtis priemonių sumažinti deficitą, kaip nutarta, ir pagerinti perviršinio deficito padėtį.

Kadangi perviršinio deficito procedūra yra konceptualiai nesusijusi su finansinės paramos teikimo biudžeto problemų turinčioms valstybėms narėms klausimu, kreipimasis į Tarptautinį valiutos fondą kaip į galimą Graikijos finansavimo šaltinį nepažeistų Sutarčių sąlygų dėl perviršinio deficito procedūros, taip pat sprendimų ir rekomendacijų, Tarybos priimtų remiantis šiomis sąlygomis.

Visai kitas klausimas yra problema, susijusi su galimais finansinės paramos valstybėms narėms mechanizmais, o tiksliau – finansinės paramos, kuri galėtų būti suteikta Graikijai, sąlygomis. Primenama, kad euro zonos valstybių ar vyriausybių vadovų kovo 25 d. pareiškime susitarta, jog finansinę paramą Graikijai turėtų sudaryti pagrindinės TVF paramos ir Europos finansavimo didžiumos derinys. Pareiškime aiškiai nurodyta, kad Europos finansavimo išmokai bus "keliamos griežtos sąlygos".

Primenama, kad SESV 136 straipsnis, kuriuo Tarybai suteikiamos galios priimti priemones, taikomas toms valstybėms narėms, kurių valiuta yra euras, be kita ko, "stiprina jų biudžeto disciplinos koordinavimą ir stebėjimą" ir gali būti naudojamas kaip priemonė kelti tokioms sąlygoms, kokias reikėtų taikyti Graikijai.

Atsakant į antrąjį klausimą, pabrėžtina, kad šiuo metu Taryba nežino, ar Graikija ketina prašyti Tarptautinio valiutos fondo paramos.

*

Klausimas Nr. 7, kuri pateikė Frank Vanhecke (H-0126/10)

Tema: ES ir Kubos santykiai

Visiems žinoma, kad savo pirmininkavimo ES laikotarpiu Ispanija siekia normalizuoti ES ir Kubos santykius. 2009 m. birželio 15–16 d. Tarybos išvadose nurodoma, kad Taryba 2010 m. birželio mėn. priims sprendimą dėl galimų bendrosios pozicijos Kubos klausimu pakeitimų. Šiuo tikslu bus atsižvelgiama į pažangą žmogaus teisių srityje.

Ar Taryba pritaria pirmininkaujančios Ispanijos pozicijai? Jeigu taip, kokią pažangą padarė Kuba žmogaus teisių srityje? Ar Kuba taiko 1966 m. Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą ir Tarptautinį ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių paktą, kaip reikalavo Taryba 2009 m.? Ar Kuba prisiėmė konkrečių (privalomų) įsipareigojimų panaikinti vadinamąjį pavojingumo įstatymą, pagal kurį suteikiama teisė įkalinti asmenį remiantis vien tik jtarimu?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. balandžio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) 2009 m. birželio mėn. Taryba išvadose nusprendė 2010 m. birželio mėn. atlikti metinę bendrosios pozicijos apžvalgą, įskaitant politinio dialogo ateities vertinimą, atsižvelgiant į Tarybos išvadose aptariamų klausimų, ypač žmogaus teisių srities, pažangą. Tai kasmetė praktika nuo bendrosios pozicijos priėmimo, ir šiais metais apžvalga taip pat bus atliekama.

Tarybai pirmininkaujanti Ispanija mano, kad svarstymas apie Europos Sąjungos ir Kubos santykius gali būti naudingas ES ir Kubos politikos ateičiai. Norėčiau priminti, kad mūsų kovo mėnesio sesijos diskusijose buvo pabrėžta bendrosios pozicijos svarba. Šios diskusijos taip pat parodė, kad iš esmės sutariama dėl žmogaus teisių kaip vertybių, kurias Europos Sąjunga stengiasi skleisti visame pasaulyje, svarbos.

Taryba atidžiai seka žmogaus teisių Kuboje padėtį. Nepriklausomos ir reguliarios diskusijos apie žmogaus teises vyksta ministrų lygmens politinio dialogo susitikimuose, Kuboje vykusiuose du kartus per metus nuo 2008 m. Taryba taip pat viešai reiškia savo susirūpinimą dėl žmogaus teisių padėties Kuboje savo viešais pareiškimais, išvadomis ir demaršais, skirtais Kubos valdžios institucijoms, kaip antai pateiktasis 2010 m. kovo 23 d.

Kalbėdamas apie 1966 m. Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą ir Tarptautinį ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių paktą, norėčiau priminti, kad Kuba šiuos du paktus pasirašė, bet neratifikavo, nors Taryba reikalavo, kad Kuba tai padarytų.

Kalbant apie gerbiamojo Parlamento nario minėtus teisės aktus, Kubos valdžios institucijos nepateikė jokio pasižadėjimo juos panaikinti, laikantis Europos Sąjungos ir Kubos politinio dialogo.

Galiu patikinti gerbiamuosius Parlamento narius, kad Taryba ir toliau atidžiai seks įvykius Kuboje ir pasinaudos kiekviena tinkama proga išreikšti savo susirūpinimą, jei bus pažeistos žmogaus teisės.

Klausimas Nr. 8, kuri pateikė Laima Liucija Andrikienė (H-0131/10)

Tema: Būtinybė parengti bendrą ginklų pardavimo trečiosioms šalims taisyklių rinkinį

Neseniai Prancūzija pradėjo derybas su Rusija dėl galimo keturių karo laivų "Mistral" pardavimo. Šiomis derybomis pasipiktino keletas ES valstybių narių, įskaitant Latviją, Lietuvą, Estiją ir Lenkiją, kurios pareiškė, kad karo laivų "Mistral" pardavimas neigiamai paveiktų jų pačių ir kai kurių ES kaimynių saugumą. Minėtosios šalys pažymėjo, kad savo pobūdžiu "Mistral" klasės laivai yra akivaizdžiai skirti agresijai vykdyti.

Ar ES pirmininkaujanti Ispanija, atsižvelgdama į Lisabonos sutartyje išdėstytus bendruosius gynybos siekius ir į ją įtrauktą solidarumo saugumo ir gynybos srityje išlygą, nemato būtinybės nustatyti bendrą ES taisyklių dėl ES valstybių narių trečiosioms šalims parduodamų ginklų rinkinį?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. balandžio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Europos Sąjunga jau seniai pripažino, kad reikalingos bendros ES ginklų pardavimo trečiosioms šalims taisyklės.

1991 ir 1992 m. Europos Vadovų Taryba sutarė dėl aštuonių kriterijų, į kuriuos turėtų atsižvelgti valstybės narės, vertindamos ginklų eksporto licencijų prašymus.

1998 m. Taryba priėmė bendrą ginklų pardavimo trečiosioms šalims taisyklių rinkinį – Europos Sąjungos elgesio kodeksą ginklų eksporto srityje. Kodekse pateikiamos išplėstiniai aštuonių kriterijų, dėl kurių susitarta 1991 ir 1992 m., variantai, įsteigiamas informavimo ir konsultavimo mechanizmas, skirtas pranešimams apie atsisakymus išduoti licenciją, ir pradedama taikyti skaidrumo procedūra numatant skelbti ES metines ataskaitas apie ginklų eksportą. Kodeksas svariai prisideda prie ginklų eksporto kontrolės politikos įvairiose šalyse suderinimo. 9 strateginėje nuostatoje išdėstyta, kad

"valstybės narės atitinkamai pagal BUSP reikalavimus bendrai įvertina valstybių narių karinių technologijų ir įrangos eksporto potencialių arba esamų gavėjų padėtį."

2008 m. gruodžio 8 d. Taryba priėmė bendrąją poziciją 2008/944/BUSP – gerokai atnaujintą ir patobulintą priemonę, pakeičiančią Elgesio kodeksą. Bendrosios pozicijos 9 straipsnis atspindi kodekso 9 strateginę nuostatą ir jame teigiama:

"Atsižvelgdamos į šios bendrosios pozicijos principus ir kriterijus, valstybės narės atitinkamai pagal BUSP reikalavimus bendrai įvertina valstybių narių karinių technologijų ir įrangos eksporto potencialių arba esamų gavėjų padėtį."

Valstybės narės prašymu tokie vertinimai reguliariai vyksta, be kita ko, ir Tarybos institucijose, ir visais atitinkamais lygmenimis.

* *

Klausimas Nr. 9, kurį pateikė Mairead McGuinness (H-0135/10)

Tema: Pažanga siekiant JT Tūkstantmečio vystymosi tikslų

Kokią pažangą daro Taryba įgyvendindama ambicingos ES pozicijos planus dėl Tūkstantmečio vystymosi tikslų?

Atsakymas

68

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. balandžio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) 2010 metai – pagrindinis organizacinis etapas siekiant Tūkstantmečio vystymosi tikslų (TVT) iki 2015 m. Europos Sąjunga laiko itin svarbiu dalyku užtikrinti aukšto lygio plenarinio posėdžio dėl TVT, vyksiančio šių metų rugsėjo mėn., sėkmę.

Per pastaruosius devynerius metus buvo dedama daug pastangų, siekiant TVT, nors pažanga nebuvo tolygi tiek sektorių, tiek regionų lygmeniu. Ypač atsilieka Afrikos į pietus nuo Sacharos regionas. Ekonomikos ir finansų krizė kelia abejonių, ar bus galima pasiekti TVT iki 2015 m., taip pat ji kelia pavojų iki šiol padarytai pažangai.

Iki 2015 m. lieka tik penkeri metai, ir Taryba mano, kad rugsėjo mėn. vyksiantis aukšto lygio plenarinis posėdis yra unikali galimybė suskaičiuoti ir įvertinti tai, kas pasiekta iki šiol, ir išdėstyti, ką dar reikia atlikti iki 2015 m. Turime pasinaudoti šia galimybe sužadinti koordinuotas tarptautines pastangas, kad pagreitintume tolesnę pažangą siekiant TVT.

Dėl šio proceso Europos Sąjunga ir toliau atliks pagrindinį vaidmenį kaip didžiausia pasaulio donorė ir dės visas būtinas pastangas, kad užtikrintų sutelktus ir į veiklą orientuotus aukšto lygio plenarinio posėdžio rezultatus. Tikimasi, kad rengdamasi šiam posėdžiui Taryba priims atnaujintą Europos Sąjungos poziciją, kurią pateiks birželio mėn. vyksiančiame Europos Vadovų Tarybos susitikime, atsižvelgdama į Komisijos "pavasario paketą" vystomojo bendradarbiavimo srityje ir į praėjusį mėnesį pristatytą ataskaitą, kurią JT Generalinis Sekretorius sudarė aukšto lygio plenariniam posėdžiui.

* *

Klausimas Nr. 10, kurį pateikė Zigmantas Balčytis (H-0138/10)

Tema: Jūrininkų pajamų mokesčio taikymas ilgo laikotarpio plaukiojimui

Pagal Lietuvoje galiojantį pajamų mokesčio įstatymą Lietuvos jūrininkams, dirbantiems trečiųjų šalių laivuose, taikomas 15 proc. pajamų mokestis. Su Europos ekonominės bendrijos vėliava plaukiojančių laivų jūreiviams šis mokestis netaikomas.

Kitose ES šalyse nusistovėjusi praktika, kai jūrininkams, kurie jūroje išbūna ne trumpiau kaip 183 paras, taikomas nulinis pajamų mokestis arba kai pajamų mokesčio mokėti nereikia. Lietuvoje ši praktika negalioja.

Ar Taryba nemano, kad jūrininkų pajamų apmokestinimą būtina reguliuoti Bendrijos lygmeniu, kad nebūtų pažeidžiami bendrosios vidaus rinkos principai?

Ar Taryba pritaria nuomonei, kad suvienodintas pajamų mokesčio dydis, taikomas visiems ES jūrininkams, ir mokesčių sistemos suvienodinimas gali padėti išsaugoti darbo vietas ES piliečiams?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. balandžio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Gerbiamojo nario pateiktas klausimas yra dėl tiesioginio apmokestinimo. Šiuo atžvilgiu reikia paminėti kai kuriuos svarbius punktus.

Pirma, Taryba primena, kad, kadangi gyventojų pajamų mokesčiai Europos Sąjungoje nėra suderinti, valstybės narės gali priimti savo teisės aktus, atitinkančius jų vidaus politikos tikslus ir reikalavimus, jeigu jos naudojasi šiais įgaliojimais pagal pagrindinius Sutarties principus dėl laisvo darbuotojų, paslaugų ir kapitalo judėjimo ir įsisteigimo laisvės. Komisijos užduotis – kontroliuoti nacionalinių teisės aktų suderinamumą su Europos Sąjungos teisės aktais.

Taryba taip pat norėtų priminti, kad Taryba gali priimti teisės aktus tik remdamasi Komisijos pasiūlymu. Šiuo metu negauta jokio Komisijos pasiūlymo tais klausimais, kuriuos minėjo gerbiamasis Parlamento narys. Savo 2001 m. komunikate "Europos Sąjungos mokesčių politika – ateities prioritetai" Komisija nurodė, kad gyventojų pajamų mokesčius gali palikti valstybėms narėms net Europos Sąjungai pasiekus aukštesnį integracijos lygmenį nei dabar ir kad jų koordinavimas ES lygmeniu būtinas tik siekiant užkirsti kelią tarptautiniam diskriminavimui ar kliūtims naudotis sutartyse nustatytomis laisvėmis.

* *

Klausimas Nr. 11, kurį pateikė Niki Tzavela (H-0141/10)

Tema: Energetikos politika

ES atstovai pareiškė esą pasirengę gerinti santykius su Rusija energetikos srityje ir pereiti prie verslo santykių.

Viduržemio jūros regiono pietryčiuose yra du konkuruojantys dujotiekiai: "Nabucco" ir "South Stream". Dujotiekiui "South Stream" dujas tiekia Rusija. Dujotiekis "Nabucco" gali būti pradėtas eksploatuoti, tačiau jam netiekiamos dujos. Turint mintyje tai, kad dėl aklavietėje atsidūrusių Turkijos ir Armėnijos santykių blokuojamas kelias dujoms iš Azerbaidžano, ir tai, kad ES nenori užmegzti verslo santykių su Iranu, iš kur ES ketina gauti dujų, kad aprūpintų dujotiekį "Nabucco"?

Ar Taryba, turėdama mintyje verslą, svarsto apie galimybę pradėti pokalbius su Rusija dėl "Nabucco" ir "South Stream"? Ar Taryba svarsto, kaip vykdant abu projektus galėtų būti bendradarbiaujama, o ne konkuruojama? Jei taip, kaip Taryba sieks šio tikslo?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. balandžio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Taryba pabrėžia, kad jau seniai Europos Sąjungos politika yra kuro, šaltinių ir tiekimo maršrutų įvairinimas. Apie šią politiką skaidriai pranešta tiek tranzito, tiek tiekėjų šalims.

Taryba ir toliau palaiko abu gerbiamojo Parlamento nario minėtus projektus, t. y. "Nabucco" ir "South Stream", nes jie abu prisideda prie įvairinimo, kurio siekia Europos Sąjunga. Be to, Taryba primena, kad šiuos projektus daugiausia vykdo privačios įmonės, todėl pačios vykdančios įmonės renkasi ir dirba su savo pasirinktais partneriais.

Tinkama priemonė aptarti "Nabucco" ir "South Stream" projektus su Rusija yra ES ir Rusijos energetikos dialogas, ypač energetikos rinkos plėtros grupės infrastruktūros pogrupis. Neseniai vykusiuose tokio pogrupio susitikimuose specialūs projektai nebuvo aptariami. Iš tiesų reikėtų pabrėžti, kad apie dabartinį politinį kontekstą ir gerbiamojo Parlamento nario minėtas problemas dėl sunkumų rasti dujų tiekėjus reikia svarstyti atsižvelgiant į ilgalaikę (30 metų ar ilgesnę) tokių didelių infrastruktūros projektų perspektyvą.

Atsižvelgdama į tai, Taryba susitarė ieškoti tinkamo mechanizmo, palengvinsiančio prieigą prie naujų dujų šaltinių pasitelkiant Kaspijos jūros regiono vystomąjį bendradarbiavimą. Numatytojo Kaspijos jūros regiono vystomojo bendradarbiavimo (CDC) tikslas – parodyti galimiems tiekėjams, kaip antai Turkmėnijai, kad Europos Sąjungos poreikis yra pakankamas ir patikimas, todėl per vidutinį ir ilgą laikotarpį į šią rinką reikėtų tiekti didelį dujų kiekį.

* *

Klausimas Nr. 12, kurį pateikė Georgios Papastamkos (H-0143/10)

Tema: Sudarytas Europos Sąjungos ir Maroko susitarimas dėl prekybos žemės ūkio produktais

2009 m. gruodžio 17 d. Komisija ir kompetentingos Maroko valdžios institucijos pasirašė suderintą protokolą, kuriuo užbaigiamos derybos siekiant "dvišalės prekybos žemės ūkio ir žvejybos sektoriaus produktais sąlygų pagerinimo".

Visiems žinoma, kad Viduržemio jūros regiono ES valstybės narės ir Viduržemio jūros regiono pietrytinės dalies šalys tais pačiais laikotarpiais gamina daugelį panašių produktų. Be to, Europos gamintojai raginami, be kita ko, laikytis griežtų produktų saugumo ir kokybės normų.

Ką Taryba mano apie šį susitarimą, visų pirma poveikio, kurį Europos žemės ūkis galės patirti Komisijos suderėtomis sąlygomis plačiau atvėrus Europos Sąjungos rinką, klausimu?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. balandžio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Kaip minėjo gerbiamasis Parlamento narys, Maroko ir ES derybos užbaigtos 2009 m. gruodžio 17 d., derybininkams pasirašius suderintą protokolą dėl būsimojo susitarimo, skirto dvišalės prekybos žemės ūkio ir žvejybos sektoriaus produktais sąlygoms gerinti, atsižvelgiant į Europos ir Viduržemio jūros regiono žemės ūkio veiksmų planą (Rabato veiksmų planą), priimtą 2005 m. lapkričio 28 d.

ES ir Maroko aukščiausiojo lygio susitikime, įvykusiame Granadoje 2010 m. kovo 7 d., abi šalys "džiaugėsi dėl reikšmingos pažangos, pasiektos pastaraisiais mėnesiais derybose dėl prekybos ir leidusios užbaigti derybas dėl prekybos žemės ūkio, apdirbtais žemės ūkio ir žvejybos produktais bei pasiekti susitarimą dėl prekybinių ginčų sprendimo – tai svarbus žingsnis tvirto ir visapusiško laisvosios prekybos susitarimo link". Buvo susitarta, kad "šalys įsipareigoja nukelti procedūras tolyn, atsižvelgdamos į Susitarimo dėl prekybos žemės ūkio, apdirbtais žemės ūkio ir žvejybos produktais pasirašymą ir jo įsigaliojimą kiek galima greičiau".

Susitarimo išvadas turi patvirtinti atitinkamos valdžios institucijos. Kalbant apie Europos Sąjungą, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 218 straipsnio 6 dalyje numatytą procedūrą Taryba turi priimti sprendimą sudaryti susitarimą remdamasi Europos Sąjungos derybininko (t. y. Komisijos) pasiūlymu ir gavusi Europos Parlamento sutikimą. Komisija dar turi pateikti savo pasiūlymą Tarybai. Todėl Taryba šiuo etapu negali reikšti savo nuomonės dėl šio susitarimo.

*

Klausimas Nr. 13, kurį pateikė Gay Mitchell (H-0144/10)

Tema: Spaudimas dėl despotiškų režimų

Visame pasaulyje despotiški režimai prieštarauja tolerancijos, demokratijos ir laisvės idėjoms – pagrindiniams Europos Sąjungos principams. Nėra nė vienos dienos, kad negirdėtume, kaip pasaulyje nuo režimų kenčia piliečiai – dėl religinių įsitikinimų, sąžinės laisvės ar politinės nuomonės slopinimo.

Kokiu būdu Taryba, atsižvelgdama į Europos Sąjungos suderintą naują tvarką užsienio reikalų srityje, dės daugiau pastangų ir darys tikrą spaudimą tautoms ir vyriausybėms, kurios mūsų požiūriu elgiasi visiškai netinkamai, bet ir toliau bendradarbiauja su ES tokiose srityse, kaip prekyba ar vystymosi pagalba?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. balandžio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Europos Sąjunga, veikdama tarptautinėje arenoje, vadovaujasi savo principais ir laikosi ES sutarties 21 straipsnyje išdėstytų tikslų⁽¹⁾, įskaitant žmogaus teisių įtvirtinimą, teisės viršenybę ir demokratiją. Pagal Europos saugumo strategiją Europos Sąjunga sustiprino savo pastangas, "didindama žmonių saugumą, mažindama skurdą ir nelygybę, skatindama gerą valdymą ir žmogaus teises, padėdama vystymuisi ir atkreipdama dėmesį į pagrindines konfliktų ir nesaugumo priežastis".

Europos Sąjunga turi įvairių priemonių savo išorės veiksmams pagal šiuos tikslus. Be to, Europos Sąjunga panaudoja dialogus žmogaus teisių klausimais, politinius straipsnius prekybos ir vystymosi susitarimuose bei ribojančias priemones, užtikrindama pagarbą laisvei, žmogaus teisėms ir teisės viršenybei visame pasaulyje. Dialogai žmogaus teisių klausimais sudaro didelę Europos Sąjungos visapusės strategijos trečiosioms šalims dalį. Ligi šiol ES sukūrė beveik 40 diskusijų formų, sutelktų į žmogaus teises, siekdama išryškinti atskirus susirūpinimą keliančius atvejus ir paskatinti realius, apčiuopiamus pagerinimus pagarbos žmogaus teisių srityje visame pasaulyje. Žmogaus teisių klausimai taip pat keliami plėtojant nuolatinį politinį dialogą.

Kalbant apie prekybinius santykius ir vystomąjį bendradarbiavimą, į visapusius ES ir trečiųjų šalių susitarimus įprasta įtraukti "politinius straipsnius". Straipsniai dėl pagarbos žmogaus teisėms, demokratijos principams ir teisės viršenybei laikomi esminiais elementais, o jų pažeidimas sukelia tam tikrus padarinius, įskaitant dalinį ar visišką atitinkamos sutarties sustabdymą.

Siekdama politikos pokyčių, Europos Sąjunga taip pat gali nuspręsti skirti ribojančias priemones trečiosioms šalims, negerbiančioms demokratijos, žmogaus teisių ir teisės viršenybės. Kai įmanoma ir laikantis Europos Sąjungos visapusės strategijos atitinkamoms trečiosioms šalims, teisės priemonės, kuriomis taikomos ribojančios priemonės, taip pat gali būti susietos su paskatomis paremti reikiamus politikos ar veiklos pokyčius. Be to, visiškai ir veiksmingai įgyvendinant ribojančias priemones, dėl kurių šiuo atžvilgiu pagal JT chartijos VII skyrių susitarė JT Saugumo Taryba, ES taip pat gali skirti autonomines sankcijas visiškai laikydamasi ES įsipareigojimų pagal tarptautinę teisę.

Svarbiausieji ES autonominių sankcijų režimai šioje srityje taikomi Birmai (Mianmarui), Gvinėjai (Konakriui), Zimbabvei.

Lisabonos sutartis pateikė atnaujintą ES veiksmų tarptautinėje arenoje sistemą ir itin įvairių priemonių, kuriomis gali pasinaudoti ES. Visiškai įgyvendinusi Lisabonos sutartyje išdėstytas nuostatas, Europos Sąjunga galės geriau, visapusiškiau ir abiem pusėms naudingu būdu pasinaudoti šiomis priemonėmis. Tai vykdant pagrindinį vaidmenį atliks Europos išorės veiksmų tarnyba.

* *

 ⁽¹⁾ Europos Sąjungos sutarties suvestinė redakcija. Ją galima rasti adresu: http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:115:0013:0045:EN:PDF.

Klausimas Nr. 14, kurj pateikė Evelyn Regner (H-0147/10)

Tema: Europos Parlamento narių skaičius įsigaliojus Lisabonos sutarčiai

Remiantis 2009 m. lapkričio 25 d. pakeistų Europos Parlamento darbo tvarkos taisyklių 11 straipsniu, tol, kol bus ratifikuotas papildomas protokolas, būsimi 18 Parlamento narių gali dalyvauti Europos Parlamento darbe be teisės balsuoti.

Kaip Taryba ketina įgyvendinti Lisabonos sutartį, kalbant apie papildomas 18 vietų Europos Parlamente?

Kokios iniciatyvos Taryba imsis, kad ES valstybės narės sparčiau ratifikuotų papildomą protokolą?

Ką Taryba ketina daryti, kad Prancūzija laikytųsi 2009 m. birželio 18 ir 19 d. Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadų ir paskirtų papildomus Europos Parlamento narius?

Atsakymas

LT

72

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. balandžio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Kaip visi žinote, pagal Europos Sąjungos sutarties 14 straipsnį, kaip įvesta Lisabonos sutartimi, Europos Parlamento narių skaičius neturi būti didesnis kaip 750 ir pirmininkas. Kadangi 2009 m. birželio mėn. rinkimai į Europos Parlamentą įvyko ankstesnės Sutarties pagrindu (t. y. 736 išrinktieji EP nariai), 2009 m. birželio 4–7 d. Europos Vadovų Taryba sutiko prie 736 vietų, užpildytų per birželio mėn. rinkimus, pridėti 18 papildomų vietų, įsigaliojus Lisabonos sutarčiai⁽²⁾. Siekiant, kad būtų įgyvendinta ši Europos Vadovų Tarybos sutartis, reikia, kad 27 valstybės narės priimtų ir ratifikuotų Protokolą, pakeičiantį Protokolo (Nr. 36) 2 straipsnį dėl pereinamųjų priemonių, pridėtą prie Lisabonos sutarties, pagal procedūrą, išdėstytą Europos Sąjungos sutarties 48 straipsnio 3 dalyje. 2009 m. gruodžio 4 d. Ispanijos vyriausybė šiuo tikslu pateikė sutarčių taisymo pasiūlymą.

Europos Vadovų Taryba 2009 m. gruodžio 10–11 d. (3) nutarė konsultuotis su Europos Parlamentu ir Komisija dėl šio pasiūlymo išnagrinėjimo. Pagal Europos Sąjungos sutarties 48 straipsnio 3 dalies antrąją pastraipą Europos Vadovų Taryba nurodė, kad ji neketina sušaukti Konvento (sudaryto iš valstybių narių parlamentų, valstybių ar vyriausybių vadovų, Europos Parlamento ir Komisijos atstovų) prieš valstybių narių vyriausybių atstovų konferenciją, nes, Europos Vadovų Tarybos nuomone, dėl siūlomų taisymų masto to daryti nereikia. Todėl Europos Vadovų Tarybos atstovai tam paprašė Europos Parlamento sutikimo, kaip reikalaujama Europos Sąjungos sutarties 48 straipsnio 3 dalyje.

Numatoma valstybių narių vyriausybių atstovų konferencijos atidarymo dienotvarkė priklauso nuo Europos Parlamento priimtos pozicijos šiais dviem klausimais, o ji, remiantis mūsų turima informacija, bus pateikta tik po mažosios plenarinės sesijos gegužės mėn., t. y. gegužės 4–5 d.

Mes ketiname organizuoti trumpą valstybių narių vyriausybių atstovų konferenciją, po kurios kiekviena valstybė narė pagal savo konstitucinius reikalavimus ratifikuotų šią peržiūrėtą Sutartį.

Kalbant apie tai, kaip Prancūzija paskirs du papildomus Europos Parlamento narius iš Prancūzijos, leiskite jums priminti, kad pagal mūsų iniciatyvą peržiūrėti pateikiamos Lisabonos sutarties Protokolą Nr. 36, remiantis 2009 m. birželio mėn. Europos Vadovų Tarybos išvadomis, atitinkamoms valstybėms narėms numatytos trys galimybės skirti būsimuosius EP narius:

atitinkamoje valstybėje narėje surengtų ad hoc tiesioginių visuotinių rinkimų metu, vadovaujantis Europos Parlamento rinkimams taikytinomis nuostatomis;

remiantis 2009 m. birželio 4–7 d. Europos Parlamento rinkimų rezultatais;

atitinkamos valstybės narės nacionaliniam parlamentui paskyrus reikiamą narių skaičių iš savo narių, laikantis kiekvienos iš šių valstybių narių nustatytos tvarkos.

Pasirenkant vieną iš šių trijų galimybių, Parlamento nariai turi būti skiriami laikantis atitinkamos valstybės narės teisės aktų ir šie asmenys turi būti išrenkami remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise.

^{(2) 11225/2/09} REV 2.

⁽³⁾ EUCO 6/09.

Žinoma, tai taikoma tik pereinamuoju laikotarpiu, t. y. dabartinei Europos Parlamento kadencijai. Nuo 2014 m. visi Europos Parlamento nariai turės būti skiriami pagal Rinkimų įstatymą.

Europos Parlamento debatai

73

Taip pat džiaugiuosi dėl subalansuoto požiūrio, kurį balandžio 7 d. priėmė Konstitucinių reikalų komitetas. Šis komitetas laikė, kad reikia gerbti 1976 m. Rinkimų įstatymo dvasią skiriant papildomus Europos Parlamento narius, tačiau galima surengti ir netiesioginius rinkimus, jeigu kiltų neįveikiamų techninių ar politinių sunkumų.

* *

Klausimas Nr. 15, kurį pateikė Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (H-0149/10)

Tema: Euro zonos valstybių narių finansų priežiūros ir ekonomikos koordinavimo priemonės

Ispanijos finansų ministrė Elena Salgado ir Ispanijos valstybės sekretorius Europos reikalams Diego López Garrido pareiškė, kad yra pasirengę ieškoti priemonių, skirtų struktūriniams ekonomikos trūkumams pataisyti ir patikimam koordinavimui užtikrinti. Turint mintyje tai, kad pagal Lisabonos sutarties 121 ir 126 straipsnius jau imtasi valstybių narių finansų politikos priežiūros priemonių, prašoma Tarybai pirmininkaujančią valstybę atsakyti į šiuos klausimus:

Kaip būtų galima parengti efektyvesnę priežiūros ir koordinavimo procedūrą? Ar pateikta konkrečių pasiūlymų, kuriais būtų siekiama, atsižvelgiant į didžiulius skirtumus, pastebimus šiuo metu tarp euro zonos valstybių ekonomikos, parengti veikiančios ir subalansuotos ekonomikos modelį? Jei taip, kaip valstybės narės šiuos pasiūlymus vertina?

Atsakymas

21-04-2010

LT

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. balandžio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Ekonomikos ir biudžeto priežiūros procedūros, išdėstytos Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 121 ir 126 straipsniuose, lieka atitinkamais mūsų ekonomikos ir biudžeto politikos koordinavimo kertiniais akmenimis.

Europos Vadovų Taryba savo 2010 m. kovo mėn. priimtose išvadose išdėstė, kad bendras ekonomikos politikos koordinavimas bus sustiprintas geriau panaudojant priemones pagal SESV 121 straipsnį.

Kalbant apie euro zoną ir atsižvelgiant į glaudaus ekonominio bendradarbiavimo poreikį, Lisabonos sutartyje numatyta galimybė priimti priemones, skirtas ekonominiam koordinavimui tarp euro zonos valstybių narių stiprinti pagal SESV 136 straipsnį. Tokių priemonių visada būdavo imamasi "vadovaujantis atitinkama 121 ir 126 straipsniuose nustatyta tvarka", tokiu būdu laikantis esamų procedūrų pagal koordinavimo ir priežiūros mechanizmus ir per didelio deficito procedūros, numatant glaudesnį koordinavimą euro zonoje.

Europos Vadovų Taryba taip pat paragino Komisiją iki 2010 m. birželio mėn. pateikti pasiūlymų, kuriais būtų panaudota nauja priemonė, skirta vykdyti ekonominį koordinavimą pagal SESV 136 straipsnį, kad būtų sustiprintas koordinavimas euro zonos lygmeniu. Iki šiol Komisija Tarybai nepateikė jokio pasiūlymo ar rekomendacijos.

Be to, euro zonos valstybių narių valstybių ar vyriausybių vadovai per Europos Vadovų Tarybos susitikimą 2010 m. kovo mėn. įsipareigojo skatinti glaudų ekonominės politikos koordinavimą Europoje ir išreiškė nuomonę, kad Europos Vadovų Tarybai tenka pareiga pagerinti ekonominį Europos Sąjungos valdymą. Jie pasiūlė didinti jos vaidmenį ekonominio koordinavimo srityje ir rengiant Europos Sąjungos augimo strategiją.

Galų gale galima priminti, kad toji pati Europos Vadovų Taryba taip pat paragino savo pirmininką užmegzti bendradarbiavimą su Komisijos darbo grupe, kurioje dalyvauja valstybių narių atstovai, rotacijos būdu besikeičianti Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė ir ECB ir kuri iki šių metų pabaigos turėtų pristatyti Tarybai priemones, kurių reikia norint pasiekti geresnės krizės sprendimo struktūros tikslą ir geresnę biudžeto vykdymo tvarką, išnagrinėjant visas galimybes teisinei struktūrai stiprinti.

Klausimas Nr. 16, kurj pateikė László Tőkés (H-0151/10)

Tema: Teisės mokytis mažumų kalbomis apsauga Ukrainoje

Kokiomis priemonėmis Taryba, vykdydama politinį dialogą su Ukraina, užtikrina, kad būtų atkreiptas dėmesys į tai, jog būtų gerbiama teisės mokytis mažumų kalbomis?

Kaip ji stebi ir užtikrina, kad Ukraina įgyvendintų asociacijos darbotvarkėje numatytus savo įsipareigojimus, pagarbos mažumų teisėms klausimu?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. balandžio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Pagarbos žmogaus teisėms ir tautinėms mažumoms priklausančių asmenų teisėms klausimas yra prioritetinis plėtojant Europos Sąjungos ir Ukrainos santykius. Per vasario mėn. vykusius plenarinius debatus buvo parodyta, kad Parlamentas teikia ypatingą svarbą teisinės valstybės ir demokratijos plėtotei bei reformų procesui Ukrainoje. Tautinių mažumų klausimo svarba pabrėžiama Europos Sąjungos ir Ukrainos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarime, kuris buvo pasirašytas 1994 m. birželio mėn. ir įsigaliojo 1998 m. kovo mėn. Šio susitarimo 2 straipsnyje pagarba demokratiniams principams ir žmogaus teisėms apibrėžiama kaip bendras principas, sudarantis esminį susitarimo elementą. Be to, susitarime numatoma, kad pagarbos žmogaus teisėms ir mažumoms priklausančių asmenų teisėms klausimas bus sprendžiamas palaikant Europos Sąjungos ir Ukrainos politinį dialogą, kuris taip pat gali apimti diskusijas apie susijusius ESBO ir Europos Tarybos reikalus. Klausimai, susiję su mažumoms priklausančiais asmenimis, taip pat sprendžiami per Bendradarbiavimo tarybos ir JLS pakomitečio susitikimus su Ukraina. Per 12-ąjį Europos Sąjungos ir Ukrainos bendradarbiavimo komiteto susitikimą, vykusį Briuselyje 2009 m. lapkričio 26 d., Taryba pabrėžė, jog reikia imtis veiksmingų priemonių, siekiant užtikrinti, kad politika, kuria siekiama stiprinti ukrainiečių kalbos padėtį švietime, netrukdytų arba neribotų mažumų kalbų vartojimo.

Europos Sąjungos ir Ukrainos asociacijos darbotvarkė, pagal kurią rengiamas ir lengvinamas ankstyvas naujo Europos Sąjungos ir Ukrainos asociacijos susitarimo įgyvendinimas pasiekus susitarimą dėl konkrečių žingsnių siekiant jo tikslų, padėjo užmegzti politinį dialogą, kuriuo tikimasi stiprinti pagarbą demokratiniams principams, teisės viršenybei ir geram valdymui, žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms, įskaitant mažumoms priklausančių asmenų teises, kaip nustatyta pagrindinėse JT ir Europos Tarybos konvencijose bei susijusiuose protokoluose. Toks dialogas ir bendradarbiavimas apima keitimąsi geriausia patirtimi dėl priemonių, skirtų apsaugoti mažumas nuo diskriminacijos ir atskirties pagal Europos ir tarptautinius standartus, siekiant plėtoti šiuolaikinę teisinę struktūrą, vystyti glaudų valdžios institucijų ir mažumų grupių atstovų bendradarbiavimą bei bendradarbiavimą dėl priemonių, skirtų kovoti su nepakantumo ir neapykantos nusikaltimų didėjimu.

Europos Sąjunga nuolatos skatino Ukrainą bendradarbiauti su ESBO vyriausiuoju tautinių mažumų reikalų komisaru, taip pat ir dėl klausimų, susijusių su mažumų kalbomis.

Taip pat reikėtų pažymėti, kad asociacijos susitarime, dėl kurio šiuo metu vyksta Europos Sąjungos ir Ukrainos derybos, pagarba mažumoms priklausančių asmenų teisėms figūruoja kaip viena iš pagrindinių bendrų vertybių, kuriomis remiasi glaudūs ir ilgalaikiai Europos Sąjungos ir Ukrainos santykiai.

*

Klausimas Nr. 17, kurį pateikė Liam Aylward (H-0154/10)

Tema: Europos jaunimo strategijos prioritetai

Atnaujintoje socialinėje darbotvarkėje ir 2009 m. lapkričio mėnesio Tarybos rezoliucijoje dėl jaunimo politikos iki 2018 m. pirmenybė teikiama jaunimui ir vaikams. Daugiausia dėmesio skiriama jaunimo nedarbo problemai ir problemai, atsirandančiai dėl mažėjančio jaunų žmonių dalyvavimo mokslo ir mokymų programose skaičiaus.

Kadangi Taryba rezoliucijoje nutarė iki 2018 m. visiem jauniem žmonėm sukurti daugiau lygių galimybių mokytis ir patekti į darbo rinką, ar gali Taryba pateikti praktinių pavyzdžių, kaip tai bus įgyvendinama? Ar galima tikėtis naujų programų ir iniciatyvų šioje srityje ir kada jos numatytos?

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. balandžio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) 2009 m. lapkričio 27 d. Taryba pritarė atnaujintai Europos bendradarbiavimo koncepcijai jaunimo srityje ateinantiems devyneriems metams. Pagal šią koncepciją Taryba pritarė, kad nuo 2010 iki 2018 m. bendri tokio Europos bendradarbiavimo jaunimo srityje tikslai turėtų būti geresnių ir lygių galimybių visiems jaunuoliams kūrimas švietimo srityje ir darbo rinkoje, viso jaunimo aktyvaus pilietiškumo, socialinės įtraukties ir solidarumo skatinimas, atsižvelgiant į valstybių narių atsakomybę už jaunimo politiką ir savanorišką Europos bendradarbiavimo jaunimo srityje pobūdį.

Taryba taip pat pritarė tam, kad šiuo laikotarpiu Europos bendradarbiavimas jaunimo srityje turėtų būti įgyvendinamas taikant atnaujintą atvirą koordinavimo metodą ir šiuo bendradarbiavimu turi būti siekiama bendrų tikslų, taikomas dvejopas požiūris ir veikla vykdoma aštuoniose koncepcijoje nustatyto veiksmo srityse, įskaitant švietimą ir mokymą bei užimtumą ir verslumą. Koncepcijoje jaunimo užimtumas taip pat nustatomas kaip bendras dabartinės trijų pirmininkausiančių valstybių narių grupės prioritetas.

Šią koncepciją nustatančios Tarybos rezoliucijos I priede pasiūlyta daug bendrų iniciatyvų valstybėms narėms ir Komisijai visose srityse, kurias papildo nemažai konkrečių su jaunimu susijusių tikslų ir galimų iniciatyvų kiekvienoje veiksmo srityje, kurių taip pat gali imtis valstybės narės ir (arba) Komisija pagal savo kompetenciją ir tinkamai atsižvelgdamos į subsidiarumo principą.

Be to, 2010 m. kovo mėn. Europos Vadovų Taryba⁽⁴⁾ susitarė dėl pagrindinių tikslų, sudarančių bendrus siekinius, pagal kuriuos formuojama valstybių narių ir Europos Sąjungos veikla pagal Augimo ir užimtumo strategiją 2010–2020 m. laikotarpiu. Du pagrindiniai tikslai yra tiesiogiai susiję su jaunimu:

pasiekti 75 % 20-64 m. amžiaus moterų ir vyrų užimtumą, įskaitant didesnį jaunimo dalyvavimą (taip pat ir kitų šias problemas patiriančių grupių dalyvavimą);

gerinti išsilavinimo lygį, ypač siekiant mažinti mokyklos nebaigusiųjų asmenų skaičių, ir didinti gyventojų, įgijusių trečiosios pakopos ar jam prilygstantį išsilavinimą, skaičių.

Nors šie su jaunimu susiję tikslai nėra reguliacinio pobūdžio ir nereiškia naštos pasidalijimo, jie sudaro bendrą tikslą, kurio bus siekiama įvairiais veiksmais valstybių narių ir Europos Sąjungos lygmenimis.

Galiausiai Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė Ispanija siekia, kad Taryba gegužės mėn. priimtų rezoliuciją dėl aktyvios jaunimo įtraukties, kuria siekiama kovoti su nedarbu ir skurdu, ketinant nustatyti bendrus šios srities principus ir įtraukti jaunimo matmenį į kitą politiką.

Klausimas Nr. 18, kurį pateikė Nicole Kiil-Nielsen (H-0156/10)

Tema: Žmogaus teisių užtikrinimas Afganistane

2010 m. sausio 28 d. Londone valstybės narės parėmė Afganistano prezidento Hamido Karzajaus nacionalinio susitaikymo planą ir pažadėjo prisidėti prie jo finansavimo.

Ar valstybės narės išreiškė nepritarimą tam, kad šis planas nebuvo iš anksto aptartas nei Parlamente, nei su Afganistano pilietine visuomene?

Ar ES gavo garantijų, kad bus gerbiamos pagrindinės moterų teisės, prieš patvirtindama ir finansuodama šį planą?

Ar Europos Sąjunga Londone primygtinai reikalavo, kad į bet kokį susitarimą su sukilėliais būtų įtrauktas aiškus įsipareigojimas gerbti žmogaus teises?

Jei nacionalinis susitaikymas turi būti vykdomas pačių afganų, kaip ES atstovų dalyvavimas gegužės 2–4 d. patariamojoje Džirgoje dėl taikos gali prisidėti prie demokratinių teisių užtikrinimo?

⁽⁴⁾ Dok. EUCO 7/10.

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. balandžio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Žmogaus teisės, ypač moterų ir vaikų teisės, yra esminis Europos Sąjungos politinio dialogo su Afganistano vyriausybe elementas, kaip išdėstyta 2009 m. spalio 27 d. Tarybos priimtame Europos Sąjungos veiksmų plane dėl Afganistano ir Pakistano.

Per Londono konferenciją Afganistano vyriausybė pakartojo savo įsipareigojimą apsaugoti ir skatinti visų Afganistano gyventojų žmogaus teises ir paversti Afganistaną vieta, kur vyrams ir moterims užtikrinamas saugumas, lygios teisės ir lygios galimybės visose gyvenimo srityse. Tarptautinė bendruomenė pritarė Afganistano vyriausybės įsipareigojimui įgyvendinti Nacionalinį veiksmų planą dėl Afganistano moterų ir įgyvendinti Smurto prieš moteris panaikinimo įstatymą. Be to, konferencijos dalyviai pritarė Afganistano vyriausybės įsipareigojimui sustiprinti moterų dalyvavimą visose Afganistano valdymo įstaigose, įskaitant renkamas ir paskiriamas institucijas bei valstybės tarnybą.

Europos Sąjunga ir toliau skatina Afganistano vyriausybę imtis konkrečių veiksmų, kad būtų visiškai užtikrintos žmogaus teisės. Susitaikymas ir reintegracija turi būti pačių afganų vykdomas procesas. Londono konferencijos dalyviai pritarė Afganistano vyriausybės planams pasiūlyti vietą visuomenėje tiems, kas yra pasiruošę atsisakyti smurto, dalyvauti laisvoje ir atviroje visuomenėje, laikytis Afganistano konstitucijoje nustatytų principų, nutraukti ryšius su "Al-Qaida" ir kitomis teroristų grupėmis bei taikiai siekti savo politinių tikslų.

Ekonomikos augimas, teisinės valstybės ir žmogaus teisių gerbimas kartu su užimtumo galimybių kūrimu ir geru valdymu visų afganų atžvilgiu taip pat yra labai svarbios sąlygos, norint sumažinti sukilimo patrauklumą ir užtikrinti didesnį stabilumą Afganistane.

Europos Sąjungos įsipareigojimas dėl Afganistano yra ilgalaikis. Europos Sąjunga yra įsipareigojusi padėti Afganistano vyriausybei įveikti politinį reintegracijos ir susitaikymo iššūkį. Padėdama Afganistano vyriausybei Europos Sąjunga siekia sustiprinti Afganistano gebėjimus ir pagerinti valdymą visais lygmenimis. Siekiant užtikrinti gerą valdymą labai svarbu tobulinti rinkimų sistemą, kovoti su korupcija, palaikyti teisės viršenybės principą ir žmogaus teises. Per Londono konferenciją jos dalyviai pritarė Afganistano vyriausybės įsipareigojimui paremti afganų dedamas pastangas dėl reintegracijos, plėtojant ir įgyvendinant veiksmingą, įtraukią, skaidrią ir tvarią nacionalinę Taikos ir reintegracijos programą. Taikos Džirga, kuri turėtų susirinkti gegužės mėn., yra šio proceso dalis.

* *

Klausimas Nr. 19, kurį pateikė Ryszard Czarnecki (H-0158/10)

Tema: Atsisakymas patvirtinti Tarybos 2008 m. biudžeto įvykdymą

Europos Parlamento Biudžeto kontrolės komitetas atsisakė patvirtinti Tarybos 2008 m. biudžeto įvykdymą. Tai primena padėtį praėjusiais metais, kai 2007 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimas buvo suteiktas tik 2009 m. lapkričio mėnesį. Kokių priemonių ketina imtis Taryba siekiant įvesti skaidrius finansinius mechanizmus ir aiškesnes išmokėjimų taisykles? Kada tai būtų įgyvendinta?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2010 m. balandžio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Tarybos nuomone, nėra jokios objektyvios priežasties, dėl kurios vertėtų suabejoti Tarybos 2008 m. biudžeto įvykdymu: nei metinėje Audito Rūmų ataskaitoje, nei Biudžeto kontrolės komiteto analizėje dėl 2008 m. atsiskaitymų nebuvo nustatyta jokių pažeidimų.

Biudžeto kontrolės komiteto nuomonė šiuo klausimu, regis, pagrįsta abejonėmis dėl Tarybos veiklos skaidrumo lygmens.

Šiuo klausimu galima pasakyti labai aiškiai: Taryba mano, kad ji visiškai skaidriai įvykdė savo biudžetą.

77

Be to, Nuolatinių atstovų komiteto pirmininkas ir Tarybos generalinis sekretorius 2010 m. kovo 15 d. susitiko su Biudžeto kontrolės komiteto delegacija. Per šį susitikimą buvo pateikta pakankamai informacijos dėl Biudžeto kontrolės komiteto iškeltų klausimų, susijusių su Tarybos 2008 m. biudžeto įvykdymu.

Mūsų institucijų santykiai dėl jų administracinio biudžeto buvo pagrįsti vadinamaisiais džentelmenų susitarimais.

Jeigu Europos Parlamentas nori peržiūrėti šį susitarimą, Taryba būtų pasirengusi įsitraukti į diskusijas dėl naujo susitarimo, jei abi biudžetinės valdžios šakos bus traktuojamos visiškai vienodai.

* *

Klausimas Nr. 20, kurį pateikė Hans-Peter Martin (H-0160/10)

Tema: ES valstybių narių konkurencingumas

Europos Vadovų Tarybos pirmininko Hermano Van Rompuy nuomone, ES valstybių narių konkurencingumą reikėtų pagerinti – vykdyti nuolatinę kontrolę ir taikyti papildomus rodikliais.

Kaip Tarybai pirmininkaujanti Ispanija vertina Europos Vadovų Tarybos pirmininko Hermano Van Rompuy pasiūlymus?

Kokią kontrolės sistemą ketina Tarybai pirmininkaujanti Ispanija įdiegti, kad būtų geriau kontroliuojamas ES valstybių narių konkurencingumas ir greičiau nustatomas nederamas elgesys?

Kokius rodiklius ketina pradėti taikyti Tarybai pirmininkaujanti Ispanija, kad būtų veiksmingiau nustatomas ES valstybių narių konkurencingumas ir parengtos skaidresnės veiklos gairės?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. balandžio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Konkurencingumas yra vienas iš pagrindinių strategijos "Europa 2020", aptartos pavasarį vykusiame Europos Vadovų Tarybos susitikime 2010 m. kovo 25–26 d., kriterijų.

Pavasarį vykusiame Europos Vadovų Tarybos susitikime susitarta būtent dėl penkių svarbiausiųjų tikslų, kuriuos galima laikyti konkurencingumo rodikliais ir bendrais tikslais, kuriais turi būti grįsti valstybių narių veiksmai:

sukurti 20-64 metų moterų ir vyrų 75 proc. užimtumo lygį;

skirti 3 proc. BVP moksliniams tyrimams ir technologijų plėtrai, derinant viešąsias ir privačias investicijas;

20 proc. sumažinti išmetamų dujų kiekį pagal tikslą "20-20-20", todėl, palyginti su 1990 m. lygiu, taip pat 20 proc. turėtų padidėti atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir efektyvaus energijos vartojimo dalis;

kelti švietimo lygį – jo skaičius patvirtins vasaros Europos Vadovų Taryba 2010 m. birželio mėn.;

mažinti skurdą pagal rodiklius, kuriuos paskelbs Europos Vadovų Taryba savo susitikime 2010 m. birželio mėn.

Pagal šiuos svarbiausius tikslus valstybės narės, bendradarbiaudamos su Komisija, nustatys savo nacionalinius tikslus. Šio jų dialogo rezultatus Taryba nagrinės iki 2010 m. birželio mėn.

Valstybių narių parengtose nacionalinėse reformų programose bus smulkiai išdėstyti veiksmai, kurių jos imsis įgyvendindamos šią naują strategiją.

Pavasario susitikime Europos Vadovų Taryba taip pat nusprendė, kad strategijai įgyvendinti itin svarbūs veiksmingi stebėjimo mechanizmai. Jie apima:

kartą per metus pateikiamą Europos Vadovų Tarybos bendrą pasiektos pažangos įvertinimą;

nuolatines diskusijas, skirtas svarbiausiems strategijos prioritetams, Europos Vadovų Tarybos lygmeniu;

bendrą ekonominės politikos koordinavimo stiprinimą.

Galiausiai reikėtų pabrėžti, kad Europos Vadovų Taryba, norėdama geriau apibrėžti kontrolės mechanizmus ir patikrinti valstybių narių konkurencingumą, paprašė savo pirmininko, bendradarbiaujant su Europos Komisija, su valstybių narių atstovų darbo grupe, rotacijos principu pirmininkauti Europos Sąjungai renkamomis valstybėmis narėmis ir Europos centriniu banku, sukurti ir iki šių metų galo pristatyti Tarybai priemones, reikalingas geresnei krizės įveikimo sistemai ir geresnei biudžetinei drausmei pasiekti, išnagrinėjant visas galimybes stiprinti teisinę struktūrą.

* *

Klausimas Nr. 21, kurj pateikė Pat the Cope Gallagher (H-0169/10)

Tema: Taivano narystė tarptautinėse organizacijose

Kokių konkrečių priemonių ėmėsi Europos Vadovų Taryba, kad įtikintų Kiniją nebeprieštarauti Taivano prisijungimui prie tarptautinių organizacijų ir konvencijų, pvz., Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (angl. ICAO) ir Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos (angl. UNFCCC), po to, kai Europos Parlamentas 2010 m. kovo 10 d. priėmė pranešimą dėl bendrosios užsienio ir saugumo politikos (A7-0023/2010)?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. balandžio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Komplikuoti santykiai iš esmės pagerėjo 2008 m. išrinkus Ma Ying-jeou. Tai sveikintina stabilumo šiame regione pažanga.

Iš esmės Taryba laikosi tvirtos nuomonės, kad Taivano klausimą reikia spręsti taikiai, visų suinteresuotų šalių konstruktyviu dialogu. Taryba visada palaikė (ir toliau palaikys) būtent tokį būdą – reikalingas pragmatiškas sprendimas dėl Taivano dalyvavimo atitinkamose tarptautinėse organizacijose, kuriam pritartų abi konfliktuojančios šalys.

Šiuo metu Taivanas siekia stebėtojo statuso Tarptautinėje civilinės aviacijos organizacijoje (angl. ICAO) ir Jungtinių Tautų bendrojoje klimato kaitos konvencijoje (angl. UNFCCC). Taryba palaikys bet kokią abiejų šalių diskusiją dėl konkrečių veiksmų, kad Taivanas galėtų reikšmingai dalyvauti šiuose dviejuose forumuose tokiu mastu, jog šis dalyvavimas būtų svarbus Europos Sąjungos ir pasaulio interesams.

*

Klausimas Nr. 22, kurį pateikė Brian Crowley (H-0171/10)

Tema: Artimųjų Rytų taikos procesas

Ar gali Europos Taryba pateikti naujausią Artimųjų Rytų taikos proceso padėties vertinimą?

Kokių veiksmų ėmėsi Europos Taryba, kad paskatintų R. Goldstone'o ataskaitos įgyvendinimą?

Ar gali Europos Taryba pateikti naujausią informaciją apie pastangas išlaisvinti Izraelio karį Giladą Shalitą?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. balandžio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Artimųjų Rytų taikos procesui ir toliau stinga pažangos. Ir toliau dedamos intensyvios tarptautinės pastangos atnaujinti derybas visais klausimais, dėl kurių galutinai susitarta, ir iš naujo pradėti Artimųjų Rytų

taikos procesą. Ketvertas susitiko Maskvoje kovo 19 d. ir paskelbė, kad derybos turėtų baigtis susitarimu, dėl kurio šalys turėtų susitarti per 24 mėnesius.

Europos Parlamento debatai

79

Europos Sąjunga pareiškė atsargų įspėjimą dėl tyrimų, kuriuos Izraelis ir Palestina atliko dėl tariamų žmogaus teisių ir tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimų. Tuo pat metu Taryba skatina Izraelį ir Palestiną taikyti konstruktyvų metodą atliekant tolesnius patikimus ir visiškai nepriklausomus įtarimų tyrimus. Tokie visų į konfliktą įtrauktų šalių atliekami tyrimai būtini užtikrinant atsakomybę už žmogaus teisių ir tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimus, užkertant kelią nebaudžiamumui ir galiausiai prisidedant prie susitaikymo ir ilgalaikės taikos. Kaip galėtų prisiminti gerbiamasis Parlamento narys, Taryba dalyvavo EP diskusijose apie Goldstone'o ataskaitą, pateiktą 2010 m. vasario 24 d., ir atkreipė dėmesį į po to EP priimtą rezoliuciją.

Palaikant Europos Sąjungai, ir toliau stengiamasi išlaisvinti pagrobtą Izraelio karį Giladą Shalitą. Taryba nuolat ir pakartotinai reikalauja visiškai laikytis tarptautinės humanitarinės teisės Gazos ruože.

* *

Klausimas Nr. 23, kurį pateikė Georgios Toussas (H-0174/10)

Tema: Turkijos provokuojami veiksmai ir NATO planai Egėjo jūroje

Pasitelkdama naikintuvus ir karo laivus Turkija vis dažniau vykdo bauginimo veiksmus Egėjo jūroje. Šie provokuojami veiksmai susiję su nuolatiniais Turkijos ketinimais ir imperialistiniais NATO planais padalyti Egėjo jūrą į dvi dalis ir į rytus nuo 25-ojo meridiano sukurti vadinamąją pilkąją zoną, susilpninti suverenias Graikijos teises į oro erdvę ir Egėjo jūros teritoriją bei į Graikijos salas ir saleles. Turkijos karo laivai ir antžeminiai radarai trukdo uostų policijos ir civilinės aviacijos lėktuvams ir sraigtasparniams, skraidantiems Graikijos oro erdvėje. Turkijos karo laivai priartėja prie Graikijos krantų, pvz., 2010 m. kovo 24 d. Turkijos korvetė Bafra pažeidė Graikijos teritorinius vandenis ir dėl to visame regione susidarė ypatingai pavojinga padėtis.

Ar Taryba smerkia šiuos Graikijos suverenioms teisėms priešiškus provokuojamus veiksmus ir NATO planus padalyti Egėjo jūrą į dvi dalis, kurie kelia didelę grėsmę taikai ir saugumui visame Viduržemio jūros pietryčių regione?

Atsakymas

21-04-2010

LT

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. balandžio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Taryba žino apie šią problemą, nes Graikija pateikė daug oficialių skundų dėl nuolat Turkijos pažeidžiamos jos oro erdvės.

Taryba norėtų priminti, kad Turkija, būdama šalis kandidatė, turi laikytis bendrų Europos Sąjungos vertybių ir tikslų, kaip išdėstyta sutartyse. Atsižvelgiant į tai, labai svarbu aiškiai įsipareigoti palaikyti geros kaimynystės santykius ir pasiekti taikų susitarimą. Šis klausimas įtrauktas į derybų programą ir yra peržiūrėtos Stojimo partnerystės trumpalaikis prioritetas.

Taryba savo 2009 m. gruodžio 8 d. išvadose pabrėžė, kad Turkija turi aiškiai įsipareigoti palaikyti geros kaimynystės santykius ir diskusijose pasiekti taikų susitarimą, remiantis Jungtinių Tautų chartija, ir, jei reikia, kreiptis į Tarptautinį Teisingumo Teismą. Atsižvelgdama į visa tai, Europos Sąjunga primygtinai siūlo vengti bet kokios grėsmės, trinties šaltinio ar veiksmų, galinčių pakenkti geros kaimynystės santykiams ir taikiam diskusijų susitarimui.

Tuo remdamasi Taryba gali patikinti gerbiamąjį Parlamento narį, kad šis klausimas ir toliau bus atidžiai sekamas ir keliamas visais tinkamais lygmenimis, nes geros kaimynystės santykiai yra vienas iš reikalavimų, pagal kuriuos bus vertinama Turkijos derybų pažanga. Ši žinia nuolat pabrėžiama kreipiantis į Turkiją visais lygmenimis – neseniai vykusiame Europos Sąjungos ir Turkijos politinio dialogo susitikime Ankaroje 2010 m. vasario 10 d., taip pat Asociacijos komiteto posėdyje 2010 m. kovo 26 d.

* *

Klausimas Nr. 24, kurį pateikė Peter van Dalen (H-0176/10)

Tema: Masiniai žiaurumai Nigerijoje

Ar Taryba žino apie neseniai įvykusius 2010 m. sausio 19 d. ir 2010 m. kovo 7 d. masinius žiaurumus Plato valstijoje, Nigerijoje?

Ar Taryba žino, kad šie masiniai žiaurumai – ne pavieniai incidentai, o uždaras įvairių centrinės Nigerijos etninių ir religinių grupių smurto ratas?

Ar Taryba susipažinusi su pranešimais apie tai, kad vietos valdžios institucijos kartais dalyvauja šiame smurte ir dažnai apsiriboja tik pasyviu stebėjimu?

Ar Taryba paragins Nigerijos vyriausybę ir centrinės valdžios institucijas dėti daugiau pastangų sustabdyti nepaliaujamą įvairių centrinės Nigerijos etninių ir religinių grupių smurtą ir kad jos gerintų bendruomenių, kurioms gresia pavojus, įskaitant kaimo vietovėse gyvenančias bendruomenes, saugumą, perduotų masinių žiaurumų kaltininkus teismui, kovotų su esminėmis sektų vykdomo smurto priežastimis, įskaitant socialinę, ekonominę ir politinę tam tikrų gyventojų grupių diskriminaciją?

Atsakymas

Šis atsakymas, kurį parengė Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir kuris nėra privalomas nei Tarybai, nei jos nariams, nepateiktas žodžiu per klausimų Tarybai valandą 2009 m. balandžio mėn. Europos Parlamento mėnesinėje sesijoje Strasbūre.

(EN) Taryba, bendraudama su trečiosiomis šalimis, labai svarbiomis laiko religijos, tikėjimo ir įsitikinimų reiškimo laisvės teises. Minties, sąžinės, religijos ir tikėjimo laisvė yra viena iš pagrindinių žmogaus teisių ir, būdama tokia, yra saugoma daugelio tarptautinių priemonių.

Europos Sąjungos vyriausioji įgaliotinė užsienio reikalams ir saugumo politikai C. Ashton viešai pasmerkė smurtą ir tragišką Nigerijos gyventojų žūtį.

Europos Sąjunga siūlė visoms šalims susilaikyti ir ieškoti taikių priemonių skirtumams tarp Nigerijos religinių ir etninių grupių išlyginti, taip pat ragino Nigerijos federacinę vyriausybę užtikrinti, kad smurto aktų vykdytojai būtų patraukti atsakomybėn, bei palaikyti etninių ir religinių grupių dialogą.

Pagal Kotonu susitarimo 8 straipsnį Europos Sąjunga įsipareigoja užmegzti nuolatinį politinį dialogą su Nigerija dėl žmogaus teisių ir demokratinių principų, įskaitant etninės, religinės ir rasinės diskriminacijos klausimus.

Europos Sąjunga mano, kad tolesnis Nigerijos įsipareigojimas ir laikymasis demokratijos normų ir vertybių yra labai svarbūs įveikiant daug iššūkių, su kuriais susiduriama, įskaitant rinkimų reformą, ekonomikos plėtrą, tikėjimo nesutarimus ir skaidrumą.

Šalia savo svarbiausių tarptautinių partnerių Europos Sąjunga yra įsipareigojusi ir toliau dirbti kartu su Nigerija sprendžiant šios šalies patiriamas vidaus problemas, veikdama kartu kaip partnerė pasaulio mastu.

* *

KLAUSIMAI KOMISIJAI

Klausimas Nr. 26, kurį pateikė Zigmantas Balčytis (H-0137/10)

Tema: Vaikų teisių apsauga Europos Sąjungoje

Į Lisabonos sutartį įtraukta nuostata dėl vaikų teisių įgalina Bendriją imtis priemonių, užtikrinant, kad vaikų teisės būtų įtrauktos į visas pagrindines politikos sritis. Nerimą kelią tai, kad vaikų seksualinis išnaudojimas išlieka labai opi ES problema. Kai kuriose valstybėse narėse yra vaikų namų, kuriuose nėra užtikrinamos tinkamos gyvenimo bei priežiūros sąlygos ir pasitaiko seksualinio išnaudojimo atvejų. Jų tyrimas vyksta labai vangiai.

Ar Jūs nemanote, kad vaikų teisių apsaugos įgyvendinimo priežiūra turi būti vykdoma Bendrijos lygmeniu ir turi būti griežčiau kontroliuojama, kaip valstybės narės užtikrina vaiko teisių apsaugą ir ar tam skirtos

institucijos tinkamai atlieka savo darbą, kad būtų apsaugota labiausiai pažeidžiama visuomenės grandis – vaikai?

Atsakymas

(EN) Komisija pritaria gerbiamojo Parlamento nario nuostatai Europos Sąjungoje užtikrinti aukšto lygio vaiko teisių apsaugą ir skatinti pagarbą joms.

Seksualinis išnaudojimas ir smurtas prieš vaikus yra netoleruotini. Atkreipdama dėmesį į šią problemą, Komisija neseniai priėmė pasiūlymą dėl direktyvos dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir vaikų pornografija⁽⁵⁾.

2006 m. komunikatas "ES vaiko teisių strategijos kūrimas"⁽⁶⁾ padėjo pagrindus ES vaiko teisių politikai, skirtai skatinti ir saugoti vaiko teises Europos Sąjungos vidaus ir užsienio politikoje. Komisija įsipareigoja remti valstybių narių pastangas saugoti ir skatinti vaiko teises savo politikoje. Šiuo atžvilgiu Komisija ir toliau palaikys abipusį bendradarbiavimą, keitimąsi gerąja patirtimi ir valstybių narių finansavimą joms vykdant veiksmus, turinčius poveikį vaiko teisėms. Komisija neturi įgaliojimų stebėti vaiko teisių pažeidimų srityse, nesusijusiose su ES teise.

Komisijos komunikate dėl naujos daugiametės 2010–2014 m. programos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės ⁽⁷⁾ taip pat 2009 m. gruodžio 11 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose tuo pačiu klausimu ⁽⁸⁾ (Stokholmo programa) pakartota, kad svarbu kurti ambicingą vaiko teisių strategiją, nustatant šias prioritetines sritis: kova su smurtu prieš vaikus ir nesaugioje padėtyje atsidūrusius vaikus, pvz., imigracijos atvejais (nelydimi nepilnamečiai, prekybos žmonėmis aukos ir t. t.).

2010 m. pabaigoje Komisija priims naują komunikatą, kuriame bus pristatoma, kaip ji ketina užtikrinti, kad visoje Europos Sąjungos vidaus ir išorės politikoje būtų gerbiamos vaiko teisės pagal Europos Sąjungos teisės principus ir kad tai visiškai atitiktų JT vaiko teisių konvencijos (JTVTK) principus ir sąlygas.

* *

Klausimas Nr. 27, kurį pateikė Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė (H-0168/10)

Tema: ES konkurencijos taisyklių taikymas bendrojoje ES dujų rinkoje

Nors skelbiame apie vieningos ES dujų rinkos sukūrimą, yra valstybių narių, kuriose tas pats trečiosios šalies subjektas (bendrovė "Gazprom"), užimantis iš esmės monopolinę padėtį dujų rinkoje, tiesiogiai arba per tarpininkus valdo tiek dujų tiekimo, tiek perdavimo bei paskirstymo tinklus. Ši padėtis daro neigiamą įtaką minėtųjų valstybių sutartims su dujų tiekėjais ir dažnai lemia nepalankias dujų kainas galutiniams vartotojams.

Kaip Komisija, atsižvelgdama į trečiojo ES energetikos paketo, ypač į 2009 m. liepos 13 d. Direktyvos 2009/73/EB⁽⁹⁾ dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių 11 straipsnio nuostatas, planuoja užtikrinti skaidrumą ir konkurenciją ES energetikos rinkoje? Ar Komisija, siekdama išvengti kainų iškraipymo, ketina padėti valstybėms, didžiąja dalimi priklausomoms nuo vieno išorės tiekėjo, derybose dėl dujų kainų? Ar Komisija planuoja nagrinėti klausimą dėl to, ar tai, kad bendrovė "Gazprom" yra monopolistė atskirose valstybėse narėse, neiškreipia konkurencijos bendroje ES dujų rinkoje taisyklių ir ar tai nesudaro galimybių bendrovei "Gazprom" piktnaudžiauti dominuojančia padėtimi rinkoje?

Atsakymas

(EN) Remiantis trečiuoju energijos vidaus rinkos teisės aktų paketu, perdavimo sistemos operatorius (PSO) gali būti patvirtinamas ir skiriamas PSO tik po sertifikavimo procedūros, išdėstytos Elektros energijos ir Dujų direktyvose. Šios taisyklės turi būti taikomos visų PSO pradiniam sertifikavimui, o paskui – bet kuriuo metu, kai reikalaujama iš naujo įvertinti PSO atitiktį atskyrimo taisyklėms.

⁽⁵⁾ COM(2010) 94 galutinis.

⁽⁶⁾ COM(2006) 367 galutinis.

⁽⁷⁾ COM(2009) 262 galutinis.

⁽⁸⁾ Tarybos dokumentas EUCO 6/09.

⁽⁹⁾ OL L 211, 2009 8 14, p. 94.

Jeigu sertifikavimo prašo potencialus PSO, kontroliuojamas asmens iš trečiosios šalies, pvz., Rusijos Federacijos, trečiosioms šalims Elektros energijos ir Dujų direktyvų dėl sertifikavimo 10 straipsnio procedūra pakeičiama 11 straipsnio procedūra.

82

Pagal Elektros energijos ir Dujų direktyvų 11 straipsnį, reguliavimo institucija turi atsisakyti sertifikuoti PSO, kontroliuojamo asmens iš trečiosios šalies, jeigu nebuvo parodyta,

kad atitinkamas subjektas atitinka atskyrimo taisyklių reikalavimus. Skirtingiems atskyrimo modeliams – nuosavybės atskyrimo, nepriklausomo sistemos operatoriaus (NSO) ir nepriklausomo perdavimo operatoriaus (NPO) –

vienodai taikoma taisyklė, kad suteiktas pažymėjimas nesukels pavojaus šios valstybės narės ir Europos Sąjungos energijos tiekimo saugumui. Šį vertinimą turi atlikti reguliavimo institucijos ar kitos valstybės narės paskirtos kompetentingos institucijos.

Kompetentinga institucija vertindama turi ypač atsižvelgti į Europos Sąjungos ir (arba) svarstomos valstybės narės ir susijusios trečiosios šalies, dėl kurios keliamas energijos tiekimo saugumo klausimas, tarptautinius susitarimus, taip pat į kitus specifinius faktus ir konkrečias šios bylos ir susijusios trečiosios šalies aplinkybes.

Įrodinėjimo našta dėl to, ar laikomasi anksčiau minėtų sąlygų, tenka potencialiam PSO, kontroliuojamam asmens iš trečiosios šalies. Komisija turi pateikti ankstesnę nuomonę dėl sertifikavimo. Nacionalinė reguliavimo institucija, priimdama galutinį sprendimą dėl sertifikavimo, labiausiai turi atsižvelgti į šią Komisijos nuomonę.

Sertifikavimo procedūra turi būti taikoma PSO, kontroliuojamiems asmenų iš trečiųjų šalių, kaip antai 2013 m. kovo 3 d. Nacionalinės reguliavimo institucijos turi užtikrinti, kad PSO atitiktų atskyrimo sąlygas ir trečiąjį paketą. Siekiant tai įgyvendinti, nacionalinės reguliavimo institucijos turi įgaliojimus priimti neginčijamus sprendimus, įskaitant baudų skyrimą susijusiai bendrovei.

Kalbant apie skaidrumą, trečiasis energijos vidaus rinkos teisės aktų paketas pagerins rinkos skaidrumą tinklo eksploatavimo ir tiekimo atžvilgiu. Tai užtikrins vienodą prieigą prie informacijos, padarys kainas skaidresnes, padidins pasitikėjimą rinka ir padės išvengti manipuliacijų rinkoje. Naujasis 10 metų Europos Sąjungos energijos tinklų investavimo planas padarys valstybių narių investavimo planavimą skaidresnį ir labiau koordinuotą. Jis skatina tiekimo saugumą ir tuo pat metu plečia Europos Sąjungos rinką.

Komisijos vaidmuo yra apibrėžti tinkamą vidaus dujų rinkos veikimo teisinę struktūrą ir neįsitraukti į komercines atskirų energijos bendrovių derybas. Kiekviena atskira dujas perkanti bendrovė susitaria dėl sutarčių su dujų tiekėjais sąlygų pagal savo poreikius.

Šalyse, gerai integruotose į Europos Sąjungos energetikos rinką, turinčiose prieigą prie neatidėliotinų sandorių rinkos ir skirtingų dujų tiekėjų, vartotojams gali būti naudingos mažesnės kainos šiandien dominuojančioje neatidėliotinų sandorių rinkoje. Tačiau izoliuotos šalys – dėl to, kad neturi jokių fizinių ryšių arba viso tinklo pajėgumų, – yra susaistytos ilgalaikėmis sutartimis, negauna naudos, nes jos neturi pasirinkimo. Todėl tarpusavio ryšiai yra itin reikšmingi šioms šalims, nes leidžia integruotis į Europos Sąjungos energetikos rinką ir gauti naudos iš pasirinkimo, kurį rinka suteikia vartotojams.

Sujungtos, integruotos ir veiksmingos rinkos atveju kainos turi tendenciją vienodėti. Komisija priėmė trečiąjį energijos vidaus rinkos teisės aktų paketą šiam klausimui spręsti, siekdama skatinti konkurenciją ir integraciją i rinką. Komisija siekia nustatyti vienodas sąlygas visiems rinkos veikėjams, kai kainos nustatomos funkcionavimo ar rinkos mechanizmo. Tačiau Komisija nesitaria dėl importuojamų energijos išteklių kainų.

Pastaraisiais metais Komisija itin atidžiai sekė konkurencijos plėtrą visos Europos energetikos rinkose, kaip rodo sektoriaus tyrimas ir didelis bylų, kurias ji išnagrinėjo, skaičius. Nors Komisija nekomentavo konkrečių atvejų, reikėtų pažymėti, kad dominuojanti padėtis pati savaime dar nėra konkurencijos įstatymų pažeidimas. Bet kuriuo atveju Komisija išliks budri ir užtikrins, kad jokios bendrovės nesielgtų antikonkurenciškai, ir toliau nagrinės antimonopolines bylas, kuriose ginama konkurencija Europos energetikos rinkose.

* * *

Klausimas Nr. 29, kurį pateikė Georgios Toussas (H-0167/10)

Tema: Oro transporto imoniu perdavimas monopolinėms grupėms

Numatomas bendrovių "Olympic Air" ir "Aegean Airlines" susijungimas, kuris yra Europos Sąjungos ir Graikijos PASOK ir Naujosios demokratijos vyriausybių skatinamos privatizavimo ir "liberalizavimo" politikos

pasekmė, stiprina monopolių kūrimąsi oro transporto rinkoje ir daro žalą visuomenei ir šio sektoriaus darbuotojams. Po bendrovės "Olimpic Airlines" (O.A.) privatizavimo prasidėję atleidimai iš darbo, atlyginimų mažinimas, išsaugojusių darbo vietą asmenų darbo krūvio didinimas, bilietų kainų kilimas, oro maršrutų skaičiaus sumažėjimas, ypač jei maršrutai nuostolingi, pasireikš vis stipriau ir oro transporto kokybė prastės. 4 500 "Olympic Airlines" atleistų darbuotojų nuo 2009 m. gruodžio 15 d. dar negavo numatytos teisėtos kompensacijos, o procedūros, pagal kurias asmenims, atitinkantiems keliamus reikalavimus, skiriama visa pensija, o likę darbuotojai perkeliami į kitas pareigas, nevykdomos.

Ar Komisija galėtų atsakyti į šiuos klausimus: ar bendrovės "Olympic Airlines" privatizavimas atliktas siekiant suteikti naudos monopolinėms grupėms? Ką mano Komisija: a) apie numatomą bendrovių "Olympic Air" ir "Aegean Airlines" susijungimą? b) apie apgaulę ir problemas, su kuriomis susiduria bendrovės "Olympic Airlines" atleisti darbuotojai?

Atsakymas

(EN) Į klausimą, ar "Olympic Airlines" buvo privatizuotos tam, kad suteiktų naudos monopolistinėms grupėms, Komisijos atsakymas yra – ne. Kai kurio "Olympic Airlines" ir "Olympic Airways Services" turto pardavimas buvo sprendimas, kurį Graikijos valdžios institucijos priėmė norėdamos išspręsti šių dviejų bendrovių problemas (abi jos daug metų gaudavo didelę neteisėtą ir neadekvačią valstybės paramą).

Komisijai dar nepateikta jokio pranešimo apie siūlomas operacijas.

Pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 139/2004 (Susijungimų reglamentas)⁽¹⁰⁾ Komisija yra kompetentinga įvertinti pasiūlyto susijungimo su bendrąja rinka, turinčia "Europos Sąjungos matmenį", suderinamumą, remiantis finansinės apyvartos reikalavimais, išdėstytais Susijungimų reglamento 1 straipsnyje.

Vos tik sukūrus tokį Europos Sąjungos matmenį ir paskelbus apie operaciją, Komisija ėmėsi išsamaus operacijos, kuria siekiama išlaikyti veiksmingą konkurenciją vidaus rinkoje ir neleisti, kad atsirastų žalingų padarinių konkurencijai ir vartotojams, ypač bendrovių aptarnaujamiems vidaus ir tarptautinių maršrutų keleiviams, tyrimo ir vertinimo.

Nagrinėdama tokius atvejus Komisija, be kita ko, atsižvelgia į rinkos padėtį ir aptariamų įmonių įtaką rinkose, kuriose jos veikia.

2008 m. rugsėjo 17 d., remdamasi Graikijos valdžios institucijų pateiktu pranešimu, Komisija priėmė sprendimą dėl kai kurio "Olympic Airlines" ir "Olympic Airways Services" turto pardavimo. Sprendime nurodyta, kad, jei tam tikras turtas buvo parduotas rinkos kaina, o likusioji bendrovės dalis likviduota, tai nėra valstybės parama.

Socialinės priemonės, kurias Graikijos valdžios institucijos priėmė dėl buvusių "Olympic Airways Services" ir "Olympic Airlines" darbuotojų, nėra Komisijos sprendimo dalis; dėl šių socialinių priemonių su Komisija nebuvo konsultuotasi ir ji nežino jų pobūdžio bei masto.

* *

Klausimas Nr. 31, kurį pateikė Zbigniew Ziobro (H-0175/10)

Tema: Skaitmeninės medžiagos prieinamumas ES teritorijoje

Europos Sąjungos piliečiai nuolat neturi vienodų galimybių naudotis skaitmenine medžiaga. Pavyzdžiui, Lenkijos vartotojai negali įsigyti muzikos kūrinių įrašų iš "iTunes" parduotuvės. Nevienodos galimybės naudotis susijusios ir su kitais pardavėjais bei produktais.

Atsižvelgdama į tai, kokių veiksmų Komisija ketina imtis, kad pakeistų šią padėtį, ir kada galima tikėtis tų veiksmų rezultatų?

^{(10) 2004} m. sausio 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 139/2004 dėl įmonių koncentracijos kontrolės (EB susijungimų reglamentas), OL L 24, 2004 1 29.

(EN) Gerbiamasis Parlamento narys iškėlė klausimą dėl skaitmeninėje bendrojoje rinkoje esančių spragų, pateikdamas pavyzdį, kad daug Europos Sąjungos gyventojų neturi prieigos prie legaliai siūlomų įrašų iš internetinės muzikos parduotuvių kitose šalyse.

Viena iš priežasčių yra ta, kad elektronine prekyba užsiimantys prekybininkai, kaip antai "iTunes", siekdami palaikyti nacionalines parduotuves internete ir trukdyti vartotojų iš kitų šalių prieigai, licencijuoja autorių teises ir su nacionaliniu pagrindu paremtomis autorių teisėmis susijusias teises. Nors EEE mastu licencijavimas tampa vis dažnesnis, kalbant apie tam tikrų teisių turėtojus, kaip antai muzikos leidėjus, autoriai ir toliau pasirenka suteikti licenciją savo teisėms viešai atlikti kūrinius nacionaliniu teritoriniu pagrindu.

Komisija šiuo metu rengia Europos skaitmeninę darbotvarkę, kuria, be kita ko, bus taisomos Europos Sąjungos skaitmeninės bendrosios rinkos spragos. Jos tikslas – leisti laisvą turinio ir paslaugų judėjimą Europos Sąjungoje, skatinant paklausą ir užpildant skaitmeninę bendrąją rinką. Atsižvelgdama į tai, Komisija ketina parengti priemones, turinčias supaprastinti leidimų naudotis kūriniais, kurių autorių teisės saugomos, suteikimą, valdymą ir tarpvalstybinį licencijavimą.

Komisija, ypač už vidaus rinką ir paslaugas atsakingas Komisijos narys, 2010 m. balandžio 23 d. Briuselyje surengs viešą svarstymą dėl kolektyvinio teisių administravimo Europos Sąjungoje.

Be to, paslaugų teikėjų taikomi traktuotės skirtumai pagal vartotojų tautybę ar gyvenamąją vietą atskirai aptariami Direktyvos 123/2006/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje (Paslaugų direktyva) 20 straipsnio antrojoje pastraipoje (11). Pagal šią nuostatą, "valstybės narės turi užtikrinti, kad bendrosiose prieigos prie paslaugos, tiekėjo suteikiamos visuomenei, sąlygose nėra diskriminacinių nuostatų, susijusių su tautybe ar gavėjų gyvenamąja vieta". Šioje nuostatoje taip pat pabrėžiama, kad ne visi traktuotės skirtumai yra uždrausti, kadangi prieigos skirtumai bus leidžiami, "kai tie skirtumai bus tiesiogiai pagrįsti objektyviais kriterijais".

Paslaugų direktyva buvo priimta 2006 m. pabaigoje, ir valstybės narės privalėjo ją įgyvendinti vėliausiai iki 2009 m. gruodžio 28 d. Remiantis šia direktyva, atsisakyti parduoti bus leidžiama tik tada, jeigu pardavėjai irodys, kad jų taikomi traktuotės skirtumai yra "tiesiogiai pagrįsti objektyviais kriterijais".

Komisija mano, kad Paslaugų direktyvos 20 straipsnio 2 dalies vykdymas, kartu pašalinant likusias kliūtis, vis dar trukdančias visos Europos skaitmeninių duomenų atsisiuntimo rinkos vystymuisi, leis pažangiai atverti muzikos parduotuves internete visos Europos klientams.

* *

Klausimas Nr. 40, kurį pateikė Hans-Peter Martin (H-0161/10)

Tema: Vokietija

Paaiškėjus, kad Graikijoje kilo finansų politikos krizė, ir ES valstybei narei Vokietijai nesutikus besąlygiškai padėti Graikijai, tam tikros ES valstybės ir Komisijos atstovai netiesiogiai apkaltino Vokietijos vyriausybę elgiantis "neeuropietiškai".

Ar, Komisijos požiūriu, ES valstybė narė elgiasi "neeuropietiškai", jei, skirtingai nuo kitų valstybių narių, vis dar yra finansiškai pajėgi teikti pagalbą, tačiau – ypač ekonomikos krizės laikotarpiu – yra įsipareigojusi savo mokesčių mokėtojams atidžiai tikrinti visas papildomas išlaidas ir, jei reikia, jų atsisakyti?

Kokią žinią besąlygiškas Graikijos gelbėjimas duos Italijai, Airijai, Ispanijai ir Portugalijai, kurios taip pat labai nukentėjo dėl ekonomikos krizės?

Atsakymas

(EN) Komisija ar valstybės narės niekada nesvarstė galimybės besąlygiškai padėti Graikijai. Valstybių ar vyriausybių vadovų ir Eurogrupės pareiškimuose aiškiai išsakyta, kad bet kokia parama, jeigu jos reikės, būtų suderinta su griežtomis politikos sąlygomis, būtų suteikta su palūkanų normomis be nuolaidų ir teikiama kartu su Tarptautiniu valiutos fondu (TVF).

⁽¹¹⁾ OL L 376, 2006 12 27.

Klausimas Nr. 41, kurį pateikė Vilija Blinkevičiūtė (H-0113/10)

Tema: Moterų skurdas Europoje

Ekonomikos sunkmečiu beveik visoje Europoje skurdas labiausiai palietė moteris ir vienišas motinas. Motinos, vienos auginančios vaikus, kiekvieną dieną susiduria su sunkumais, kad galėtų patenkinti bent jau minimalius savo vaikų poreikius. Daugiau kaip pusė vienišų motinų gyvena žemiau skurdo ribos, nors kas dieną stengiasi suderinti darbo valandas su vaikų priežiūra, o tai vienišoms motinoms labai sudėtinga.

Jau praėjo beveik 35 metai po 1975 m. direktyvos dėl vienodo darbo užmokesčio priėmimo, tačiau moterys Europoje vis dar yra diskriminuojamos darbo rinkoje ir vis dar išlieka apie 17 % skirtumas tarp moterų ir vyrų atlyginimų už tą patį darbą.

Nors praėjusiais metais buvo išleista 100 mln. eurų biudžeto lėšų užimtumo, socialinės sanglaudos ir lyčių lygybės programoms įgyvendinti ir nors Komisija jau daug metų diskutuoja šiais svarbiais klausimais, tačiau konkretūs ES tikslai, kaip sumažinti moterų skurdą, vis dar nenustatyti ir teisiškai nereglamentuoti. Taigi, kokie būtų tolesni Komisijos veiksmai mažinant moterų skurdą Europoje? Būtina atkreipti dėmesį ir į tai, kad jei nebus imamasi konkrečių priemonių, kurios padėtų sumažinti moterų skurdą, nebus įmanoma sumažinti ir vaikų skurdo.

Atsakymas

(EN) Komisija pritaria gerbiamosios Parlamento narės susirūpinimui, kad reikia mažinti skurdą Europos Sąjungoje, kad visi jos gyventojai, ypač pažeidžiamiausi, įskaitant moteris, galėtų gyventi oriai. Pasiūlymas įtraukti pagrindinį tikslą dėl skurdo mažinimo į strategiją "Europa 2020" atspindi šį susirūpinimą ir tai, kad per praėjusį dešimtmetį buvo nemažai pasimokyta. Pastangos šiam tikslui pasiekti remiamos specialia pagrindine iniciatyva "Europos kovos su skurdu planas". Pagal ta iniciatyva Europos socialinės įtraukties ir socialinės apsaugos strategija turi būti sustiprinta ir turi būti dedamos pastangos, kad būtų palengvinta pažeidžiamiausių gyventojų padėtis.

Neseniai Komisija priėmė Moterų chartiją⁽¹²⁾, kurioje išdėstytos penkios prioritetinės sritys ateinantiems penkeriems metams ir sustiprintas Komisijos įsipareigojimas dėl lyčių lygybės. Dvi prioritetinės sritys, kaip antai vienoda ekonominė nepriklausomybė ir vienodas užmokestis už vienodą darbą ir vienodos vertės darbą, yra tiesiogiai svarbios siekiant įveikti moteris paveikiantį skurdą.

Komisija atlieka svarbų vaidmenį, skatindama veiksmus, skirtus socialinei aprėpčiai didinti ir geram gyvenimo lygiui įtvirtinti pagal aktyvios įtraukties koncepciją. Aktyvios įtraukties strategijos yra pagrįstos trimis punktais, būtent asmens poreikiu gauti prieigą prie tinkamų išteklių, geresniais ryšiais su darbo rinka ir kokybiškomis socialinėmis tarnybomis. Kitu etapu Komisija rengia pranešimą, kaip aktyvios įtraukties principai galėtų geriausiai prisidėti prie krizės sprendimo strategijų. Vaikų skurdo mažinimas yra kitas prioritetas, dėl kurio Komisija glaudžiai bendradarbiauja su valstybėmis narėmis, siekdama užtikrinti, kad būtų imtasi būtinų priemonių ir visi vaikai turėtų lygias galimybes gyvenime.

Papildydamas Pažangos programą, kurią minėjo gerbiamoji Parlamento narė, Europos socialinis fondas (ESF) teikia paramą žmonėms visuomenėje, įskaitant moteris, kurie yra mažiau apsaugoti nuo nedarbo ir socialinės atskirties. 2007–2013 m. laikotarpiu ESF finansuos projektus ir programas šešiose konkrečiose srityse, iš kurių penkios turėtų turėti tiesioginį ar netiesioginį poveikį skurdui ir vaikų skurdui, kaip antai reformos užimtumo ir socialinės aprėpties srityje (1 %); socialinės įtraukties gerinimas nepalankiose sąlygose esantiems asmenims, (14 %); darbuotojų ir įmonių gebėjimo prisitaikyti didinimas (18 %); prieigos prie darbo ir tvarumo gerinimas (30 %); ir žmogiškojo kapitalo gerinimas (34 %).

⁽¹²⁾ COM(2010) 78 galutinis.

Klausimas Nr. 42, kurį pateikė Silvia-Adriana Ţicău (H-0115/10)

Tema: Priemonės, skirtos skatinti Europos Sąjungos turistinių vietų patrauklumą ir Europos turizmo sektoriaus vystymąsi.

Eurostato statistiniai duomenys rodo, kad, palyginti su 2008 m., 2009 m. turizmo sektorius patyrė nuosmukį. Nakvynių viešbučiuose ir kitose vietose skaičius sumažėjo 5 %, o nerezidentų nakvynių skaičius sumažėjo net 9,1 %: 2009 m. 56 % nakvynių buvo rezervuota vietos gyventojų ir 44 % – nerezidentų. Skatinant konkurencingumą ir kuriant palankias sąlygas įmonių, dirbančių turizmo srityje, vystymui Lisabonos sutartis leidžia Europos Sąjungai papildyti valstybių narių veiksmus turizmo sektoriuje. Kokių priemonių Komisija numato imtis siekiant skatinti Europos Sąjungos turistinių vietų patrauklumą ir užtikrinti turizmo sektoriaus vystymąsi?

Atsakymas

(FR) Europos Komisija gerai žino naujausią statistiką, kurią Eurostatas paskelbė dėl nakvynių, praleistų 27 ES valstybių narių viešbučiuose, skaičiaus, ir pripažįsta smukimą, užfiksuotą 2009 m., palyginti su ankstesniais metais. Reikšmingiausias smukimas buvo pastebėtas dėl nerezidentų nakvynių skaičiaus, kuris sumažėjo 9,1 %, palyginti su vietos gyventojų nakvynių viešbučiuose skaičiaus sumažėjimu, kuris sudarė 1,6 %. Tačiau Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad vis daugiau turistų, ypač dėl neseniai užklupusios finansų ir ekonomikos krizės, yra labiau linkę pasirinkti atostogų maršrutus savo šalyse ar artimose kaimyninėse šalyse. Ši nauja tendencija tam tikru aspektu paaiškina nerezidentų lankytojų skaičiaus sumažėjimą. Tai taip pat patvirtina trijų Eurobarometro apžvalgų, kurias Komisija atliko 2009 ir 2010 m. pradžioje, rezultatai.

Komisija tikrai skiria daug dėmesio turizmo pramonės padėčiai ir nedels pasinaudoti nauja kompetencija, kurią Lisabonos sutartis suteikia Europos Sąjungai turizmo srityje. Šiuo tikslu Komisijos tarnybos pradėjo parengiamąjį darbą komunikatui, kuriame bus nustatyta konsoliduota Europos turizmo politikos koncepcija.

Pagal šią koncepciją Komisija pripažįsta, kad Europos, kaip turistų lankomos vietos, įvaizdžio ir suvokimo stiprinimas bei konkurencingas ir stabili Europos turizmo plėtra yra pagrindiniai prioritetai. Pagal šią koncepciją vykdytinos priemonės tikrai bus suformuotos taip, kad, be kitų dalykų, didintų turistų lankomų vietų Europos Sąjungoje patrauklumą ir kad tai ne tik didintų nerezidentų turistų Europoje skaičių, bet taip pat padėtų geriau pasinaudoti Europos Sąjungos gyventojų galimybėmis atostogauti savo šalyse ir kitose valstybėse narėse. Šioje vietoje Komisija norėtų pabrėžti, kad Komisija pateikė keletą plačių gairių ir veiksmų pasiūlymų per Europos turizmo konferenciją – tikrai aukšto lygio konferenciją, skirtą šiai pramonei ir iššūkiams, su kuriais ji susiduria, – kurią Komisijos tarnybos surengė Madride bendradarbiaudamos su Tarybai pirmininkaujančia Ispanija.

Tačiau, norint pasiekti šiuos tikslus, visi Europos turizmo sektoriuje dalyvaujantys subjektai turi pasiūlyti savo paramą: valstybės institucijos atitinkamais lygmenimis, pati Europos Komisija, įmonės, turistai ir visos kitos institucijos, galinčios skatinti, palaikyti ir paveikti turizmą.

*

Klausimas Nr. 43, kurį pateikė Paul Rübig (H-0117/10)

Tema: Duomenų apsauga internete

Siekdamas, kad pagerėtų duomenų apsauga internete, norėčiau pasiūlyti Duomenų apsaugos direktyvos pakeitimus.

Internete paskelbti duomenys gali būti naudojami tik tokiais tikslais, kokie iš pradžių buvo sutarti

Žiniatinklio Web 2.0 naudotojai turėtų turėti galimybę nuolat kontroliuoti internete paskelbtus duomenis. Jie taip pat turėtų turėti teisę numatyti, kada baigiasi jų sukurto turinio galiojimo laikas, ir ištrinti asmens duomenis.

Visi paslaugų teikėjai turėtų sudaryti galimybes asmenims naudotis paslaugomis turint pravardę arba slapyvardį.

Ar Komisija ketina atsižvelgti į šiuos pasiūlymus keisti Duomenų apsaugos direktyvą?

(EN) Komisija norėtų padėkoti gerbiamajam Parlamento nariui už kelių 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (Duomenų apsaugos direktyva) pakeitimų pasiūlymą (13).

Šiuo metu atliekama nuodugni Duomenų apsaugos direktyvos peržiūra. Duomenų apsaugos reglamentavimo sistemos peržiūra buvo pradėta per 2009 m. gegužės mėn. vykusią aukšto lygio konferenciją dėl duomenų apsaugos ateities, po kurios vyko plačios viešosios konsultacijos internetu, pasibaigusios 2009 m. gruodžio mėn. Gerbiamojo Parlamento nario pristatytos problemos yra svarbios įvairiems suinteresuotiesiems subjektams ir į jas Komisija tikrai atsižvelgs.

Komisija gavo daug atsakymų iš konsultacijų, ir tai rodo jos iniciatyvos svarbą. Ji šiuo metu analizuoja šių konsultacijų grįžtamąjį ryšį ir vertina galimas reglamentavimo sistemos problemas, kurios buvo nustatytos, ir taip pat galimus sprendimus.

Reikalavimas, kad internete paskelbti duomenys būtų naudojami tiktai tuo tikslu, dėl kurio susitarta skelbimo metu, jau yra veikiantis principas, išdėstytas Duomenų apsaugos direktyvoje, pagal kurį duomenys turi būti saugomi tokia forma, kad duomenų subjektų tapatybes būtų galima nustatyti ne ilgiau, nei tai yra reikalinga tikslams, dėl kurių duomenys buvo surinkti. Būtina užtikrinti šio principo laikymąsi visomis aplinkybėmis, ypač internete.

Kadangi interneto vartotojai gali būti laikomi duomenų subjektais pagal Duomenų apsaugos direktyvoje nustatytą apibrėžtį, jie turi teisę išsaugoti duomenų, kuriuos jie paskelbia internete, kontrolę. Sudėtingoje "Web 2.0" aplinkoje tikrai nelengva išlaikyti duomenų valdymą ir aiškiai suprasti, kur tie duomenys buvo perkelti ir panaudoti. Todėl paslaugų teikėjas, veikiantis kaip duomenų valdytojas, turėtų aiškiai informuoti duomenų subjektą prieš jam įkeliant duomenis į internetą apie šio žingsnio padarinius.

Komisija ir jos konsultacinė institucija, 29 straipsnio duomenų apsaugos darbo grupė, įvairiuose savo pareiškimuose⁽¹⁴⁾ pasisakė už tai, kad internete būtų naudojami slapyvardžiai, o ne atskleidžiama asmens tapatybė ir kad būtų naudojamos privatumą saugančios numatytosios parinktys "Web 2.0" taikomųjų programų vartotojams.

Komisija atsižvelgs į gerbiamojo Parlamento nario pasiūlymus, kai parengs savo atsakymą į viešųjų konsultacijų rezultatus.

* *

Klausimas Nr. 44, kurį pateikė Justas Vincas Paleckis (H-0118/10)

Tema: Elektroninis balsavimas

2009 m. vykusiuose Parlamento rinkimuose Estijos piliečiai vieninteliai Europos Sąjungoje galėjo balsuoti internetu.

Ekspertų duomenimis, elektroninio balsavimo įdiegimas galėtų padidinti rinkimų efektyvumą ir užtikrinti didesnį piliečių aktyvumą. Taip pat elektroninis balsavimas leistų įtraukti jaunus rinkėjus, kurie paprastai išlieka pasyvūs ir abejingi. Elektroninis balsavimas su patikimomis sistemomis ir aiškiomis balsavimo instrukcijomis stiprintų demokratiją, sudarytų patogesnes sąlygas balsuoti ir neįgaliems asmenims, ir nuolat keliaujantiems piliečiams.

Ar Komisija yra parengusi elektroninio balsavimo įdiegimo rekomendacijas narėms valstybėms ir ar yra apsvarsčiusi galimybes, būtinų priemonių parengimą ir reikiamą finansavimą valstybėms narėms, kaip iki 2014 m. vyksiančių Parlamento rinkimų įdiegti elektroninio balsavimo galimybę valstybėse narėse?

⁽¹³⁾ OL L 281, 1995 11 23.

⁽¹⁴⁾ pvz., http://ec.europa.eu/justice home/fsj/privacy/docs/wpdocs/2009/wp163 lt.pdf

LT

88

(EN) Komisija supranta, kaip svarbu stiprinti visų gyventojų dalyvavimą demokratiniame Europos Sąjungos gyvenime ir didinti dalyvavimą Europos Parlamento rinkimuose. Tačiau balsavimo proceso taisykles, kaip antai elektroninio balsavimo galimybę, laisvai pasirenka kiekviena valstybė narė.

Iš tikrųjų bendri Europos rinkimų principai, kurių turi laikytis valstybės narės, yra išdėstyti 1976 m. Europos Parlamento narių rinkimų akte, kuris paskutinį kartą keistas Tarybos sprendimu 2002/772. Šitie principai apima, be kitų dalykų, įsipareigojimą taikyti proporcinį atstovavimą ir galimybę nustatyti didžiausią vietų paskyrimo slenkstį – 5 % balsų. Vis dėlto valstybės narės gali laisvai nustatyti taisykles dėl kitų rinkimų aspektų, kurių nereglamentuoja šis teisės aktas. Viena iš tokių taisyklių yra elektroninis balsavimas.

Pats Europos Parlamentas turi kompetenciją siūlyti 1976 m. akto pakeitimus. Komisija neturėtų tinkamų įgaliojimų siūlyti naudoti elektroninį balsavimą.

Kalbant apie gyventojų, įskaitant Europos Sąjungos gyventojus, persikeliančių į kitas valstybės nares, dalyvavimo rinkimuose palengvinimą, dabartiniai Europos Sąjungos teisės aktai suteikia jiems teisę balsuoti per Europos ir savivaldybių rinkimus toje valstybėje narėje, kur jie gyvena, ir tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir tos valstybės piliečiams.

*

Klausimas Nr. 45, kuri pateikė Anna Hedh (H-0119/10)

Tema: Vaiko teisių strategija

Ar ketinate atsisakyti teminio požiūrio ir plėtoti strateginę kryptį ir sistemingai įtraukti vaiko teisių klausimus į ES politiką, teisės aktus ir programas, atsižvelgdami į tai, kad ES įsipareigojo rengti vaiko teisių strategiją?

Jei taip, kokių ketinate imtis iniciatyvų norėdami paskatinti savo kolegas įgyvendinti šią strategiją visose politikos srityse, paraginti juos atsižvelgti į vaiko teises ir apibrėžti, kokių konkrečių veiksmų jie turėtų imtis savo veiklos srityse remiantis tuo, kas šiuo metu daroma jūsų generaliniame direktorate "nematomų vaikų" ir smurto mokyklose klausimu?

Atsakymas

(EN) 2006 m. komunikate "Dėl ES vaiko teisių strategijos kūrimo" siekiama stiprinti ir saugoti vaiko teises Europos Sąjungos vidaus ir užsienio politikoje.

2006 m. komunikate jau yra pritarta vaidmeniui, kuriuo siekiama suteikti strateginę kryptį Europos Sąjungos politikai, turinčiai poveikį vaiko teisėms. Komisija planuoja iki 2010 m. pabaigos priimti naują komunikatą, kuriame pristatytų, kaip ji ketina užtikrinti tai, kad visoje Europos Sąjungos vidaus ir išorės politikoje būtų gerbiamos vaiko teisės pagal Europos Sąjungos teisės principus ir kad jie būtų visiškai suderinami su Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos ir kitų tarptautinių priemonių principais ir nuostatomis.

Toliau įgyvendinant ir plėtojant strategiją reikėtų derinti bendresnį požiūrį į strateginę Europos Sąjungos politikos, turinčios poveikį vaikams, orientaciją su konkrečiais veiksmais pagal aiškius prioritetus.

Komisijos komunikate dėl naujos daugiametės 2010–2014 m. programos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės (Stokholmo programa) ir Europos Vadovų Tarybos 2009 m. gruodžio 11 d. išvadose pakartota, kaip svarbu plėtoti ambicingą vaiko teisių strategiją, nustatant šias prioritetines sritis: kovą su smurtu prieš vaikus ir nesaugioje padėtyje atsidūrusius vaikus, ypač imigracijos atvejais (nelydimi nepilnamečiai, prekybos žmonėmis aukos ir t. t.).

Su Europos Sąjungos stiprios vaiko teisių strategijos būsimu plėtojimu ir įgyvendinimu yra susijusi viena problema – tai duomenų trūkumas. Todėl buvo surengti susitikimai su ekspertais techniniu lygmeniu problemoms dėl "nematomų vaikų" ir smurto aptarti.

* *

Klausimas Nr. 46, kurį pateikė Karin Kadenbach (H-0120/10)

Tema: Strategija "ES 2020" ir biologinė įvairovė

Komisijos konsultaciniame dokumente dėl būsimosios ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategijos "ES 2020" dėmesys skiriamas naujų pramonės šakų kūrimui, esamų Europos pramonės sektorių modernizavimo spartinimui ir poreikiui sutvirtinti Europos pramoninę bazę. Tačiau niekur nenurodyta, kad skirtingų miesto ir kaimo regionų poreikiai yra skirtingi, ir kad svarbiems kaimo ekonomikos gamybos faktoriams, pvz., dirvožemiui, geriamajam vandeniui, biologinei įvairovei ir kitoms ekologinėms funkcijoms, gali reikėti taikyti kitokį politikos požiūrį ir kitokias priemones. Pažymėtina, kad Komisijos konsultaciniame dokumente visiškai nėra nuorodų į biologinę įvairovę, nepaisant to, kad gamta ir gamtos ištekliai yra pagrindiniai ekonomikos vystymosi ramsčiai.

Ar Komisija gali nurodyti, kaip būsimoji strategija "ES 2020" skatins kaimo ekonomikos ir žemės ūkio tvarumą ir užtikrins darnias ES investicijas į biologinės įvairovės ir ekosistemų funkcijų išsaugojimą ir atstatymą?

Atsakymas

(FR) Strategija "Europa 2020" kreipia Europos Komisijos darbą pažangaus, tvaraus ir įtraukaus augimo tikslo link. Kalbant apie biologinę įvairovę, reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad pagal strategiją "Europa 2020" svarbiausios iniciatyvos – "tausiai išteklius naudojanti Europa" – tikslas yra, be kita ko, atsieti ekonominį augimą nuo gamtos išteklių naudojimo. Ši iniciatyva gerokai sumažins spaudimą biologinei įvairovei Europoje. Šiuo principu taip pat pagrįsti biologinės įvairovės apsaugos ir ekosistemų išsaugojimo tikslai, kuriuos ką tik priėmė Europos Vadovų Taryba ir kurie bus naujos Europos Sąjungos biologinės įvairovės strategijos pagrindas.

Atsižvelgiant į tai, BŽŪP, be savo vaidmens skatinant žemės ūkio sektoriaus gyvybingumą ir konkurencingumą, taip pat atlieka labai svarbų vaidmenį tvarkant žemės ūkio paskirties žemę, kad būtų apsaugota biologinė įvairovė ir kiti gamtos ištekliai, kaip antai vanduo, oras ir dirvožemis, ir derinant vienas kitą papildančius mechanizmus, kaip antai tiesiogines išmokas, kompleksinės paramos ir kaimo plėtros priemones. BŽŪP yra svarbiausia priemonė stabiliai mūsų žemės ūkio ir kaimo ekonomikos plėtrai skatinti, įskaitant visą jų įvairovę. Ši politika veikia per žemės ūkio sektorių, remdama aplinkos paslaugas, kaip antai biologinės įvairovės apsaugos ir atkūrimo paslaugas.

Be to, kaimo plėtros politika suteikia bendrą struktūrą, kuri gali būti lengvai pritaikyta konkretiems regionų poreikiams ir iššūkiams. Įtraukus į programas regioninių prioritetų rinkinį, sudaromos sąlygos integruotam požiūriui, kurio reikia, norint kuo geriau panaudoti galimą priemonių sąveiką. Idėja "gaminti daugiau panaudojant mažiau", geriau panaudojant visus mūsų išteklius, įskaitant spaudimo energijos ir kitų gamtos išteklių (vandens, dirvožemio) vartojimui sumažinimą, ir tvari plėtra bus labai svarbūs ateičiai. Reikėtų pabrėžti, kad tvarios plėtros sąvoka taip pat apima kokybinį viešųjų gėrybių teikimo aspektą. Pavyzdžiui, reikia besąlygiškai skatinti gerą žemės tvarkymą, kad būtų išlaikyta ir pagerinta biologinė įvairovė ir kraštovaizdis.

Galų gale biologinės įvairovės apsauga lieka kertinis Europos Sąjungos strategijos akmuo tvariai plėtrai palaikyti. Savo 2009 m. liepos m. ataskaitoje apie pažangą vykdant šią strategiją Komisija pabrėžė, kad reikia stiprinti pastangas biologinei įvairovei apsaugoti. Tai apima tvaraus žemės ūkio palaikymą ir skatinimą visoje Europos Sąjungoje, nes tokiu būdu tampa įmanoma suteikti viešąsias gėrybes; užtikrinti patrauklaus kraštovaizdžio, vertingos natūralios aplinkos ir biologinės įvairovės išsaugojimą; atsinaujinančiųjų energijos išteklių tolesnę plėtrą; gamtos išteklių, pvz., vandens ir dirvožemio, tvarkymą; ir teigiamą įnašą į klimato kaitą.

*

Klausimas Nr. 47, kurį pateikė Pavel Poc (H-0122/10)

Tema: Šengeno sienų kodekso taisyklių pažeidimai. Sienos ir ekvivalentiška kontrolė Vokietijos pasienyje prie Čekijos ir Vokietijos vidaus sienos

2007 m. gruodžio 21 d. Čekijos Respublika tapo Šengeno erdvės nare, o šios erdvės pagrindinis tikslas – laisvas vidaus sienų kirtimas be kontrolės ir stabdymų. Tačiau VFR pasienio policija pasienio zonoje ir toliau vykdo nepagrįstą mobilią netikėtą arba sistemingą pasienio kontrolę. Iš to, ką dažnai tenka patirti keleiviams, išplaukia, kad VFR nesilaiko Šengeno sienų kodekse nustatytų taisyklių, įskaitant 21 straipsnio taisykles, nes

kontrolė vykdoma sienos apsaugos tikslais ir daug griežtesnė nei kontrolė, vykdoma trečiųjų šalių piliečių atžvilgiu, kai jie kerta išorines Šengeno erdvės sienas; važiavimas pasienio zonoje yra pakankamas pagrindas vykdyti kontrolę, o piliečiai nežino, kokiais atvejais kontrolė yra atliktina. 2009 m. spalio mėn. Komisija turėjo pateikti Europos Parlamentui Šengeno sienų kodekso III skyriaus nuostatų, susijusių su vidaus sienomis,

Kada Komisija pateiks minėtąją ataskaitą, kaip reikėtų vertinti jos rezultatus ir ar tie rezultatai pagrindžia atitinkamus Kodekso 21 straipsnio pakeitimus turint mintyje tolesnį sąlygų, kurioms esant pasienio policijos kontrolė leistina, tikslinimą?

Atsakymas

taikymo vertinimo ataskaita.

LT

90

(EN) Pagal Reglamento (EB) Nr. 562/2006, nustatančio taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Bendrijos kodeksą (Šengeno sienų kodeksas)⁽¹⁵⁾, 38 straipsnį Komisija iki 2009 m. spalio 13 d. turėjo pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą dėl III antraštinės dalies (vidaus sienos) taikymo.

2009 m. liepos mėn. Komisija, siekdama parengti ataskaitą, nusiuntė anketą valstybėms narėms. Komisija gavo paskutinius atsakymus tiktai 2010 m. pradžioje po kelių priminimų. Todėl ataskaitą tapo įmanoma parengti tik po to, ir ji šiuo metu yra rengiama.

Ataskaita apims visas nuostatas, susijusias su vidaus sienomis, t. y. sienos kontrolės panaikinimą prie vidaus sienų, tikrinimus teritorijos viduje, eismo kliūčių pašalinimą sienos kirtimo punktuose ir laikiną sienos kontrolės atkūrimą prie vidaus sienų, įskaitant patirtį ir sunkumus, kylančius taikant šias nuostatas po šio reglamento įsigaliojimo.

Komisija pristatys ataskaitos išvadas ir, kur reikalinga, pasiūlymus, skirtus sunkumams, kylantiems dėl anksčiau minėtų nuostatų taikymo, spręsti tinkamu laiku.

* *

Klausimas Nr. 48, kurį pateikė Jim Higgins (H-0127/10)

Tema: Finansų reguliavimas siekiant apsaugoti pensijų gavėjus

Atsižvelgdama į neseniai atskleistą faktą, kad Airijoje ir platesniu ES mastu jaučiamas didžiulis ekonomikos ir finansų reguliavimo trūkumas, kokiu būdu Komisija ketina apsaugoti sunkiai dirbančius piliečius, kurių pensijos ir gyvenimo santaupos smarkiai sumažėjo dėl finansų reguliavimo trūkumo?

Kaip Komisija užtikrins, kad bus visam laikui panaikintas ekonomikos ir finansų reguliavimo trūkumas?

Atsakymas

(EN) Nors nėra taip, kaip teigia gerbiamasis Parlamento narys, kad Europos Sąjungoje "jaučiamas didžiulis ekonomikos ir finansų reguliavimo trūkumas", Komisija gerai žino, kad reikia pasimokyti iš ekonomikos ir finansų krizės. Komisija daug dirba, kad pagerintų finansinių paslaugų reguliavimo sistemą. Tai apima veiksmingesnės kontrolės sistemos įrengimą Europos Sąjungoje, finansų įstaigų atsparumo, rizikos valdymo ir vidaus kontrolės stiprinimą, taip pat galimų reguliavimo spragų panaikinimą.

Kalbant apie pensijas, svarbiausias Europos Sąjungos teisės aktas, skirtas pensijų gavėjams apsaugoti, yra Direktyva 2003/41/EB⁽¹⁶⁾ dėl įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, veiklos ir priežiūros (ĮAPPS direktyva). Pagal šią direktyvą reikalaujama, kad įstaigos, atsakingos už profesinių pensijų skyrimą, turėtų pakankamus ir tinkamus išteklius, kad tenkintų technines sąlygas, bet joje nėra išsamių nurodymų, kaip apibrėžti šių sąlygų laikymąsi. Valstybės narės gali priimti papildomas priemones, skirtas pensijų gavėjams apsaugoti, kaip antai nuosavoms lėšoms taikomus reikalavimus, rėmėjų susitarimus, pensijų apsaugos planus ar kitas saugumo priemones. Europos draudimo ir profesinių pensijų priežiūros institucijų komitetas 2008 m. kovo mėn. išleido atskaitą, kurioje apžvelgė skirtingose valstybėse narėse taikomas nuostatas dėl techninių sąlygų ir saugumo priemonių. (17)

⁽¹⁵⁾ OLL 105, 2006 4 13, p. 1.

⁽¹⁶⁾ OL L 235, 2003 9 23.

⁽¹⁷⁾ http://www.ceiops.eu/media/docman/public files/publications/submissionstotheec/ReportonFundSecMech.pdf

Krizė padidino demografinį iššūkį ir atskleidė kai kurių finansuojamų pensinio aprūpinimo programų projektų pažeidžiamumą. Siekdama atkreipti į tai dėmesį, Komisija ketina vėliau šiais metais išleisti žaliąją knygą dėl pensijų. Taip siekiama pradėti konsultacijas dėl įvairų klausimų, susijusių su pensijų adekvatumu, tvarumu, veiksmingumu ir saugumu. Žaliojoje knygoje, papildančioje šiuos veiksmus, ketinama pradėti nuodugnią diskusiją apie privačių pensijų fondų reguliavimą, numatant galimą JAPPS direktyvos peržiūrą.

Reikėtų pridurti, kad pinigus bankuose laikantys pensijų gavėjai yra – kaip ir kiti indėlininkai – apsaugoti pagal Direktyvą 94/19/EB⁽¹⁸⁾ dėl indėlių garantijų sistemų (IGS). Šią direktyvą pernai iš dalies pakeitė Direktyva 2009/14/EB⁽¹⁹⁾, be kita ko, nustatanti, kad valstybės narės iki 2010 m. gruodžio 31 d. turi užtikrinti, kad indėliai bankuose būtų apsaugoti iki 100 000 EUR banko bankroto atveju (šiuo metu minimalus padengimo lygis, reikalaujamas pagal šią direktyvą, yra 50 000 EUR). Komisija ketina vėliau šiais metais pateikti pasiūlytus IGS direktyvos pakeitimus, kad būtų dar geriau apsaugotos indėlininkų santaupos ir sustiprintas indėlininkų pasitikėjimas.

*

Klausimas Nr. 49, kurį pateikė Nessa Childers (H-0129/10)

Tema: Komisijos parama psichikos sveikatos priežiūrai

Nors neseniai ir buvo pradėtos įgyvendinti sveikintinos iniciatyvos, kuriomis siekiama spręsti tokias problemas kaip vėžys ir diabetas, nacionaliniu ir Europos lygmeniu teikiama dar vis nepakankama pagalba asmenims, kenčiantiems nuo psichikos sutrikimų. Praėjusią savaitę mano rinkimų apygardoje nusižudė trys nesusiję vyrai, gyvenę ne toliau kaip 30 km vienas nuo kito. Nors šie vyrai be jokios abejonės sirgo, juos taip pat nuvylė sveikatos priežiūros sistema, nes jiems tekdavo vykti apie 100 km į Dubliną, kad gautų pagalbą. Ironiška, kad gretimuose miestuose veikia tarnybos, teikiančios pagalbą savižudybės aukų artimiesiems, o nė viename iš šių miestų nėra tarnybų, teikiančių pagalbą depresija ir psichikos ligomis sergantiems žmonėms ir galėjusių padėti užkirsti kelią minėtosioms savižudybėms. Reikia kuo skubiausiai imtis aktyvios iniciatyvos kovoti su epideminio masto savižudybėmis ir depresija ir ši problema yra tokia svarbi, kad turėtų tapti pagrindine naujajai Komisijai.

Kaip naujoji Komisija ketina spresti šias problemas?

Ar Komisija yra pasiruošusi savižudybių epidemiją įtraukti į savo sveikatos priežiūros darbotvarkę kaip itin svarbų klausimą?

Atsakymas

(EN) Psichikos sveikata yra svarbus sveikatos apsaugos iššūkis ir pagrindinė ligų priežastis Europos Sąjungoje.

Komisija žino apie tai, kad savižudybės dažnai siejamos su psichikos sveikatos problemomis.

Nuo 2008 m. birželio mėn. Europos Sąjungos institucijos, valstybės narės ir kelių sričių profesionalai dirbo išvien ir dalijosi gerąja patirtimi spręsdami psichikos sveikatos problemas pagal Europos psichikos sveikatos ir gerovės paktą.

Atsižvelgdama į tai, 2009 m. gruodžio mėn. Komisija kartu su Vengrijos sveikatos ministerija parėmė konferenciją "Depresijos ir savižudybių prevencija". Konferencijoje buvo pabrėžta, kad valstybės narės turėtų būti parengusios kovos su depresija ir savižudybėmis politiką, ir aptarta įrodymais pagrįsta kovos su savižudybėmis veiksmų programa.

Žinoma, atsakomybė už tai, kad šalies sveikatos apsaugos politika ir sveikatos apsauga būtų sutelktos ties psichikos sveikatos reikalavimais, yra pačių valstybių narių atsakomybė.

* *

⁽¹⁸⁾ OLL 135, 1994 5 31.

⁽¹⁹⁾ OL L 68, 2009 3 13.

Klausimas Nr. 50, kurj pateikė Laima Liucija Andrikienė (H-0132/10)

Tema: Būtinybė parengti bendrą ginklų pardavimo trečiosioms šalims taisyklių rinkinį

Neseniai Prancūzija pradėjo derybas su Rusija dėl galimo keturių karo laivų "Mistral" pardavimo. Šiomis derybomis pasipiktino keletas ES valstybių narių, įskaitant Latviją, Lietuvą, Estiją ir Lenkiją, kurios pareiškė, kad karo laivų "Mistral" pardavimas neigiamai paveiktų jų pačių ir kai kurių ES kaimynių saugumą. Minėtosios šalys pažymėjo, kad savo pobūdžiu "Mistral" klasės laivai yra akivaizdžiai skirti agresijai vykdyti.

Ar Komisija, atsižvelgdama į Lisabonos sutartyje išdėstytus bendruosius gynybos siekius ir į ją įtrauktą solidaraus saugumo ir gynybos sąlygą, nemato būtinybės ES parengti bendrą taisyklių, susijusių su ES valstybių narių ginklų pardavimu trečiosioms šalims, rinkinį?

Ar Komisija pasirengusi pradėti šias diskusijas?

Atsakymas

LT

92

(EN) Karinės įrangos eksportą iš Europos Sąjungos valstybių narių į trečiąsias šalis reglamentuoja Tarybos bendroji pozicija 2008/944/BUSP, priimta 2008 m. gruodžio 8 d. Bendrąją poziciją interpretuoja ir įgyvendina pačios valstybės narės.

Bendrojoje pozicijoje yra daug kriterijų, į kuriuos valstybės narės privalo atsižvelgti vertindamos prašymus dėl ginklų eksporto licencijų. Jie apima regionų taikos, saugumo ir stabilumo išsaugojimą bei valstybių narių ir draugiškų bei artimų šalių nacionalinį saugumą.

Bendrojoje pozicijoje reikalaujama, kad valstybės narės, "atsižvelgdamos į šios bendrosios pozicijos principus ir kriterijus, pagal BUSP reikalavimus bendrai įvertintų valstybių narių karinių technologijų ir įrangos eksporto potencialių arba esamų gavėjų padėtį". Tokie vertinimai vyksta reguliariai, taip pat ir Tarybos darbo grupėje dėl įprastinių ginklų eksporto, ir visais atitinkamais lygmenimis valstybės narės reikalavimu.

* *

Klausimas Nr. 51, kurį pateikė Mairead McGuinness (H-0134/10)

Tema: Neįgaliųjų nedarbo lygis

Ar Komisija gali išdėstyti savo nuomonę, ar į ES strategiją dėl augimo ir darbo vietų galima įtraukti neįgaliųjų nedarbo lygio aspektą ir kovos su didėjančiu neįgaliųjų nedarbu veiksmus ir kaip tai padaryti?

Ar Komisija mano, kad Europos užimtumo strategijos gairėse turėtų būti specialių rodiklių neįgaliesiems?

Atsakymas

(EN) Komisija žino apie sunkumus, su kuriais susiduria neįgalieji Europos Sąjungoje, norėdami rasti darbo vietą ir ją išsaugoti. Pagal Lisabonos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategiją neįgaliųjų padėtį darbo rinkoje nustatė trys daug sričių apimantys tikslai, išdėstyti valstybių narių užimtumo politikos gairių 17 tiksle⁽²⁰⁾. Komisijos pasiūlyme dėl strategijos "Europa 2020" įtraukaus augimo prioritete taip pat aiškiai atsižvelgiama į neįgaliuosius. Komisija taip pat yra visiškai įsipareigojusi taikyti neįgalumo aspekto integravimo požiūrį, ir tokiu būdu bus užtikrinama, kad neįgalieji galėtų pasinaudoti visomis pasiūlytomis svarbiausiomis iniciatyvomis, apimančiomis pažangų, darnų ir įtraukų augimą.

Konkretūs rodikliai apie neįgaliųjų užimtumo padėtį tikrai galėtų būti naudingi būsimai Europos užimtumo strategijai. Tačiau, nesant nuoseklaus neįgalumo apibrėžimo Europos Sąjungos valstybėse narėse, labai sudėtinga nustatyti palyginamus rodiklius. Be to, Komisija pabrėžia, kad penki pasiūlyti pagrindiniai tikslai išreiškia tai, ką bandoma pasiekti strategijoje "Europa 2020": didelį ekonomikos ir užimtumo augimą (užimtumo augimo tikslas), kuris yra pažangus (mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros / naujovių tikslas ir trečiosios pakopos išsilavinimo tikslas kartu su per anksti mokyklą paliekančių asmenų tikslu), įtraukus (skurdo mažinimo tikslas) ir ekologiškas ("20-20-20" tikslai). Pagrindiniai tikslai nėra laikytini išreiškiančiais visus strategijos "Europa 2020" aspektus ir iš esmės jų turėtų būti nedaug.

* * *

⁽²⁰⁾ http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/08/st10/st10614-re02.en08.pdf

Klausimas Nr. 52, kurį pateikė Niki Tzavela (H-0140/10)

Tema: Energetikos politika

ES atstovai pareiškė esą pasirengę gerinti santykius su Rusija energetikos srityje ir pereiti prie verslo santykių.

Viduržemio jūros regiono pietryčiuose yra du konkuruojantys dujotiekiai: "Nabucco" ir "South Stream". Dujotiekiui "South Stream" dujas tiekia Rusija. Dujotiekis "Nabucco" gali būti pradėtas eksploatuoti, tačiau jam netiekiamos dujos. Turint mintyje tai, kad dėl aklavietėje atsidūrusių Turkijos ir Armėnijos santykių blokuojamas kelias dujoms iš Azerbaidžano ir tai, kad ES nenori užmegzti verslo santykių su Iranu, iš kur ES ketina gauti dujų, kad aprūpintų dujotiekį "Nabucco"?

Ar Komisija, turėdama mintyje verslą, svarsto apie galimybę pradėti pokalbius su Rusija dėl "Nabucco" ir "South Stream"? Ar Komisija svarsto, kaip vykdant abu projektus galėtų būti bendradarbiaujama, o ne konkuruojama? Jei taip, kaip Komisija sieks šio tikslo?

Atsakymas

(EN) Komisijos tikslas yra užtikrinti aukštą energetinio saugumo lygį. Todėl Komisija yra įsipareigojusi atidaryti pietinį koridorių ir padeda projektų vykdytojams dėl bet kokio projekto, padedančio pasiekti šį tikslą, ypač tarpininkaudama palaikant ryšius su trečiosiomis šalimis. Tačiau komerciniai projektų aspektai tenka vien projektų vykdytojų atsakomybei.

Pagal Komisijai prieinamą informaciją, pietinio koridoriaus regione yra pakankamai dujų, kad būtų galima plėtoti bet kurį iš pietinio koridoriaus projektų. Kaip buvo nurodyta Komisijai, pradinis tiems projektams būtinas tiekimo įsipareigojimas yra maždaug 8 milijardai kubinių metrų per metus.

Komisijos žiniomis, nė vienas iš pietinio koridoriaus projektų nėra griežtai taikomas Irano dujoms tiekti.

* *

Klausimas Nr. 53, kurį pateikė by Ilda Figueiredo (H-0146/10)

Tema: Europos kovos su skurdu metai

Dalyvaudama įvairiuose vizituose į institucijas ir bendruose posėdžiuose, kurių metų būdavo nagrinėjami visuomeniniai klausimai, klausimo teikėja susirūpinusi pastebėjo, kad nepakankamai dėmesio skiriama Europos kovos su skurdu metams. Ypač trūksta lėšų, kurios leistų surengti daugiau renginių vietoje. Be to, būtina atkreipti dėmesį į tai, kad Portugalijoje apie 23 % vaikų ir paauglių, jaunesnių nei 17 metų, gyvena žemiau skurdo ribos.

Ypač sunki yra dabartinė padėtis, kai bedarbystė ir trumpalaikiai darbo santykiai bei prastas darbo užmokestis pasitaiko vis dažniau, o nuo to labiausiai nukenčia moterys ir jaunimas.

Ar Komisija gali informuoti, kokių priemonių ji ketina imtis Europos kovos su skurdu metų apimtyje ir kokie konkretūs veiksmai, bei kokios konkrečios sumos yra numatytos?

Atsakymas

(EN) Vaikai ir jaunimas dažnai susiduria su didesniu skurdo pavojumi negu likusioji gyventojų dalis. Du namų ūkio tipai patiria didesnį pavojų negu kiti – būtent vieno tėvo ar motinos namų ūkis su išlaikomais vaikais ir didelių šeimų namų ūkiai, kaip yra Portugalijoje.

Portugalija paskyrė Instituto da Segurança Social IP, viešąją įstaigą, susijusią su Užimtumo ir socialinio solidarumo ministerija, būti nacionaline institucija, atsakinga už Portugalijos dalyvavimo Europos kovos su skurdu ir socialine atskirtimi metų priemonėse organizavimą ir už nacionalinį koordinavimą.

Portugalija įgyvendina Europos metų tikslus palaikydama regionų ir vietos valdžios, nevyriausybinių organizacijų (NVO) ir žiniasklaidos partnerystę. Nacionaliniu lygmeniu buvo pasirinkti šie keturi prioritetai:

prisidėti prie skurdo mažinimo (ir atskirties pavojaus prevencijos) praktiniais veiksmais, darančiais tikrą poveikį žmonių gyvenimams;

prisidėti prie skurdo ir jo įvairiopo pobūdžio supratimo bei jo matomumo didinimo;

įgalinti ir sutelkti visuomenę kaip visumą dedant pastangas panaikinti skurdą ir atskirtį;

Portugalija spręs jaunimo klausimą 2010 m. balandžio mėn. ir susitelks ties vaikų skurdu 2010 m. birželio mėn. Rengiami keli informuotumo didinimo veiksmai, įskaitant regioninius įvykius plačiajai visuomenei. Portugalija sulaukė teigiamo grįžtamojo ryšio iš žiniasklaidos, ir jos vykdoma plataus masto internetinė informacijos kampanija (apimanti naujienlaiškius, interneto svetaines ir socialinius tinklus) yra viena sėkmingiausių kampanijų iš tų, kurias rengė dalyvaujančios šalys.

Europos Sąjungos bendrai finansuojamas biudžetas Europos metų Portugalijoje priemonėms įgyvendinti siekia 600 000 EUR. Be to, nacionalinė komunikacijos ir sklaidos kampanija, apimanti seminarus ir kitus įvykius, yra finansuojama vien iš nacionalinių lėšų.

* *

Klausimas Nr. 54, kurj pateikė Jörg Leichtfried (H-0148/10)

Tema: Europos Parlamento narių skaičius įsigaliojus Lisabonos sutarčiai

Remiantis 2009 m. lapkričio 25 d. pakeistų Europos Parlamento darbo tvarkos taisyklių 11 straipsniu, tol, kol bus ratifikuotas papildomas protokolas, būsimi 18 Parlamento narių gali dalyvauti Europos Parlamento darbe be teisės balsuoti.

Kaip Komisija ketina įgyvendinti Lisabonos sutartį, kalbant apie papildomas 18 vietų Europos Parlamente?

Kokios iniciatyvos Komisija imsis, kad ES valstybės narės sparčiau ratifikuotų papildomą protokolą?

Ką Komisija ketina daryti, kad Prancūzija laikytųsi 2009 m. birželio 18 ir 19 d. Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadų ir paskirtų papildomus Europos Parlamento narius?

Atsakymas

94

LT

(EN) Europos Vadovų Taryba paprašė Komisijos pagal Europos Sąjungos sutarties 48 straipsnio 3 dalį, kad ji pateiktų savo nuomonę dėl Ispanijos vyriausybės pasiūlymo dėl Protokolo dėl pereinamojo laikotarpio nuostatų (Nr. 36) pakeitimo. Komisija šiuo metu rengia savo nuomonę, siekdama prisidėti, kad papildomi atstovai kuo greičiau gautų mandatą po būtino sutarties pakeitimo ir reikiamo pirminės teisės akto ratifikavimo.

Reikiamo pirminės teisės akto ratifikavimas yra valstybių narių kompetencija. Komisijos kompetencijai nepriklauso daryti įtaką šiam procesui.

2009 m. birželio 18–19 d. Europos Vadovų Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės išvadų 4 priede nustatyta, kad, siekiant užpildyti papildomas vietas, susijusios valstybės narės paskirs asmenis pagal savo nacionalinę teisę ir su sąlyga, kad jie buvo išrinkti per tiesioginius visuotinius rinkimus arba per specialius rinkimus, arba atžvelgiant į 2009 m. birželio mėn. vykusių rinkimų į Europos Parlamentą rezultatus, arba jų nacionaliniam parlamentui paskyrus iš savo narių būtiną narių skaičių.

*

Klausimas Nr. 55, kurį pateikė Cristian Dan Preda (H-0152/10)

Tema: Teisės mokytis mažumų kalbomis apsauga Ukrainoje

Kokiais būdais ir priemonėmis Europos Komisija, vykdydama politinį dialogą su Ukraina, užtikrina, kad būtų atkreiptas dėmesys į tai, jog būtų gerbiama teisė mokytis mažumų kalbomis? Kaip ji stebi ir užtikrina, kad Ukraina iki galo įgyvendintų asociacijos darbotvarkėje numatytus savo įsipareigojimus dėl pagarbos mažumų teisėms? Be to, Komisijai atstovaujanti B. Ferrero-Waldner, vasario 3 d. atsakydama į Kingos Gál pateiktą Parlamento klausimą (P-6240/09), pareiškė, kad Komisija atkreipė dėmesį į Ukrainos ministerijos potvarkio Nr. 461 (2008) turinį ir rezoliuciją Nr. 1033 (2009), taip pat į naujas nuostatas dėl mokyklos baigiamųjų egzaminų, ir kad Komisija toliau stebės padėtį. Kokie yra šio stebėjimo rezultatai ir kokiomis priemonėmis, Komisijos nuomone, būtų galima gerinti mažumų galimybes mokytis gimtąja kalba?

(EN) Europos Sąjungos ir Ukrainos santykiai pagrįsti bendromis vertybėmis, įskaitant pagarbą žmogaus teisėms, teisinei valstybei ir demokratiniams principams. Šie klausimai aptariami su Ukraina, palaikant nuolatinį politinį Europos Sąjungos ir Ukrainos dialogą ir bendradarbiaujant pagal Partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą. Žmogaus teisių klausimai nuolat keliami aukščiausiojo lygio susitikimų lygmeniu, per Europos Sąjungos ir Ukrainos bendradarbiavimo tarybos ir JLS pakomitečio posėdžius bei dvišalius susitikimus ir įprastinius dialogo palaikymo susitikimus.

Be to, žmogaus teisių klausimai yra plačiai apžvelgiami neseniai patvirtintoje Asociacijos darbotvarkėje (tai taip pat buvo daroma ankstesniame Europos Sąjungos ir Ukrainos Europos kaimynystės politikos (EKP) veiksmų plane). Komisija savo metinėse EKP veiksmų plano pažangos atskaitose reguliariai praneša apie tokių įsipareigojimų įgyvendinimą. Netrukus bus išleista 2009 m. ataskaita.

Europos Sąjunga ir toliau remia žmogaus teisių, teisinės valstybės ir demokratijos stiprinimą per EKP priemonę (prilygstančią 20–30 procentų 2011–2013 m. nacionalinės orientacinės programos) ir kitas finansavimo priemones, teikiančias paramą vietos žmogaus teisių organizacijoms, kaip antai Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonę, bei per Rytų partnerystės mechanizmus ir išteklius (pvz., Demokratijos, gero valdymo ir stabilumo platformą).

Kalbant apie požiūrį į mažumas, ypač švietimo srityje, Komisija ir toliau atidžiai seka šią problemą. Per politinio dialogo susitikimus su Ukraina nuolatos buvo pabrėžiama, kaip svarbu gerbti mažumų teises ir užtikrinti, kad nuostatose, susijusiose su švietimu, nebūtų tiesiogiai arba netiesiogiai diskriminuojami ukrainiečių kalba nekalbantys asmenys. Šis klausimas taip pat buvo aptartas su kitomis svarbiomis tarptautinėmis organizacijomis (Europos Taryba, Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija (ESBO). Komisija ir toliau aptars šį klausimą su Ukrainos partneriais, ypač po neseniai įvykusio Ukrainos valdžios pasikeitimo.

Bendras Europos Sąjungos daugiakalbiškumo politikos tikslas yra gerbti visas kalbas, įskaitant regionų ir mažumų kalbas. Pagarba kalbų ir kultūrų įvairovei yra vienas iš šios politikos kertinių akmenų.

* * *

Klausimas Nr. 56, kurį pateikė Iliana Malinova Iotova (H-0153/10)

Tema: Tarnybos, kuri būtų atsakinga už Juodosios jūros žuvų išteklių valdymą ir nepriklausoma nuo Bendrosios Viduržemio jūros žvejybos komisijos (BVJŽK), sukūrimas

Juodoji jūra – Bendrosios Viduržemio jūros žvejybos komisijos (BVJŽK) reguliuojamas paregionis. Vis dėlto šiuo metu šios komisijos narės yra tik trys Juodosios jūros regiono šalys (Bulgarija, Rumunija ir Turkija) ir tik dvi iš šių šalių yra ES narės. Šioje komisijoje neatstovaujama likusioms trims regiono šalims (Ukrainai, Rusijai ir Gruzijai). Kaip tik todėl dažnai kyla problemų renkant duomenis apie žuvų išteklius ir aplinkos būklę. Be to, BVJŽK iki šiol nepakankamą dėmesį skiria su Juodąja jūra susijusioms problemoms – tai akivaizdžiai matyti panagrinėjus metinių posėdžių dokumentus, kuriuose, pvz., nepateikiama jokių mokslinių tyrimų ir projektų, susijusių su šiuo ES palyginti nauju jūros regionu, duomenų.

Ar Komisija ketina inicijuoti, kad būtų sukurta nuo BVJŽK nepriklausoma tarnyba, kuri būtų atsakinga už klausimus, susijusius su Juodąja jūra, ir kuriai būtų pavesta stebėti žuvų išteklių ir ekosistemos būklę?

Ar Komisija ketina žuvininkystės išteklių valdymo srityje skirti daugiau dėmesio Juodosios jūros regionui, kol už jį atsakinga BVJŽK?

Atsakymas

(EN) Bendroji Viduržemio jūros žvejybos komisija (BVJŽK) pateiks geresnius rezultatus, jeigu sutartyje dalyvaujančios šalys veiksmingai įsitrauks ir užtikrins aktyvų savo mokslininkų dalyvavimą atitinkamose darbo grupėse, nes tai svarbus pirmasis žingsnis visame sprendimų priėmimo procese.

BVJŽK nuolat reiškė įsipareigojimą stiprinti savo veiklą Juodojoje jūroje, ypač po jos 32-osios sesijos 2008 m., ir į tai atsižvelgiant buvo imtasi konkrečių iniciatyvų, siekiant parengti ir įgyvendinti bendradarbiavimu pagrįstą regioninį tyrimų projektą. Vis dėlto tai, kad šiuo metu tik trys iš šešių Juodosios jūros valstybių yra BVJŽK narės, rimtai riboja veiksmingesnį BVJŽK vaidmenį regione.

Komisija, remdamasi Europos Sąjungos išimtine kompetencija žuvininkystės srityje ir plėsdama BVJŽK veiklą Juodojoje jūroje, yra pasirengusi ištirti visas galimas iniciatyvas, leisiančias toliau skatinti bendradarbiavimą regione, siekiant užtikrinti tvarią žuvininkystę taikant ekosistemų metodą žuvininkystei tvarkyti, kaip atskirą susitarimą arba pagal Konvenciją dėl Juodosios jūros apsaugos nuo taršos (Bukarešto konvencija).

Komisija remia sustiprintą dialogą su visomis pajūrio valstybėmis, siekiant rasti bendrą pagrindą ir sutarti dėl konkrečių bendradarbiavimo projektų bei kartu skatinti ir plėsti BVJŽK veiksmus Juodojoje jūroje.

* *

Klausimas Nr. 57, kurį pateikė Nicole Kiil-Nielsen (H-0157/10)

Tema: Žmogaus teisių užtikrinimas Afganistane

2010 m. sausio 28 d. Londone Europos Sąjunga parėmė Afganistano prezidento Hamido Karzajaus nacionalinio susitaikymo planą ir pažadėjo prisidėti prie jo finansavimo.

Ar ES gavo garantijų, kad bus gerbiamos pagrindinės moterų teisės, prieš patvirtindama ir finansuodama šį planą?

Jei nacionalinis susitaikymas turi būti vykdomas pačių afganų, kaip Komisija ruošiasi užtikrinti demokratinių teisių laikymasi gegužės 2, 3 ir 4 d. Kabule vyksiančioje patariamojoje Džirgoje dėl taikos?

Ar Kabulo konferencijoje, kuri numatyta 2010 m. birželio mėnesį, Sąjunga susies savo finansinę paramą su Afganistano vyriausybės prisiimtų įsipareigojimų pradėti struktūrines reformas geram valgymui užtikrinti, surengti laisvus parlamento rinkimus ir kovoti su korupcija laikymusi?

Atsakymas

(EN) Europos Sąjunga yra tvirtai įsipareigojusi palaikyti žmogaus – taip pat atsižvelgiant į jas ir lyčių – teises savo programomis ir politiniu dialogu su Afganistanu. Todėl Komisija pritaria šiam klausimui – jame teisingai pabrėžiami didžiuliai iššūkiai, su kuriais susiduria afganės – ir taip yra nepaisant tam tikros pažangos, pasiektos teisėkūros srityje, ypač 2009 m. Komisijai malonu pranešti, kad COHOM⁽²¹⁾ susitikimas Briuselyje 2009 m. gruodžio mėn. buvo skirtas vien moterų padėčiai Afganistane "Human Rights Watch" pranešimo pristatymo proga ir dalyvaujant įvairiems NVO atstovams, kurie dalijosi savo įžvalgomis šioje srityje.

Ypač bus sudėtinga konsoliduoti ir toliau plėtoti šias teises atsižvelgiant į reintegracijos ir susitaikymo procesus, kaip išdėstyta Londono konferencijos proga (2010 m. sausio 28 d.). Šiam procesui vadovaus afganai, ir detalės dar nėra iki galo parengtos, o kai tik jos bus žinomos, bus galima nagrinėti galimą Europos Sąjungos paramą reintegracijos fondui.

Svarbus žingsnis atsižvelgiant į visa tai bus Taikos džirgos susitikimas, įvyksiantis 2010 m. gegužės 2–4 d. Kabule. Tai bus tik pirmas žingsnis, ir reikia pažymėti, šis susitikimas neturi jokių konstitucinių įgaliojimų, bet veikiau bus kaip patariamasis balsas šiame procese. Tam jau rengiamasi, ypač dėl vis dar sprendžiamo dalyvavimo klausimo, t. y. delegacijų sudėties. Šiuo metu jau aišku, kad moterų atstovai atliks svarbų vaidmenį ir šiame susitikime jie bus gerbiami. Be to, tarptautinės bendruomenės dar per mažai žino, kaip vertinti galimą Taikos džirgos poveikį lyčių ir susitaikymo problemoms spręsti.

Komisija taip pat žino apie afganių, taip pat ir parlamento narių bei pilietinės visuomenės atstovų šiomis dienomis viešai keliamus klausimus. Europos Sąjunga (kartu su Europos Sąjungos misijų vadovais) atidžiai stebės įvykius šioje srityje, ypač pasitelkdama vietos žmogaus teisių ekspertus.

Europos Sąjunga ir toliau aptars konkrečius klausimus su Afganistano vyriausybe, kai ji gaus savo įgaliojimus – 2009 m. Europos Sąjungos atliko daug intervencijų viešai ir dvišaliu pagrindu dėl žmogaus teisių problemų, ypač dėl žiniasklaidos laisvės ir žodžio laisvės bei šiitų asmens padėties įstatymo – ir taip ji jau daro. Trumpai tariant, neabejotina, kad Europos Sąjungai Afganistano konstitucijos ir Afganistano tarptautinių žmogaus teisių įsipareigojimų laikymasis yra labai svarbūs siekiant suplanuoto reintegracijos proceso.

Europos Sąjunga, teikdama pagalbą, nekelia sąlygų dėl žmogaus teisių, tačiau teikiant Europos Sąjungos pagalbą siekiama sustiprinti Afganistano institucijas, ypač teisinės valstybės sektorių, nes būtina įgalinti

⁽²¹⁾ ES Tarybos žmogaus teisių darbo grupė.

Afganistaną, kad jis palaikytų žmogaus teisių standartus, kurių įsipareigojo laikytis. Be to, Europos Sąjunga, kur įmanoma, kelia šiuos klausimus vesdama politinį dialogą su Afganistano vyriausybe – ir taip darė dėl Europos Sąjungos rinkimų stebėjimo misijos praėjusių metų prezidento rinkimams pratęsimo.

Svarbu, kad Kabulo konferencija paremtų Afganistano vyriausybės įsipareigojimus ne tik dėl korupcijos – pagrindinės temos Londone, – bet taip pat ir dėl politinio elgesio standartų apskritai, įskaitant pagrindines valdymo problemas, kaip antai kandidatų eiti aukštas pareigas tikrinimą, skaidrius ir veiksmingus rinkimų įstatymus, neteisėtų ginkluotų grupių nuginklavimą ir pagarbą žmogaus teisėms. Dar reikės rūpestingai apsvarstyti, ar verta rizikuoti atsisakyti teikti paramą šiai vienai iš neturtingiausių šalių pasaulyje dėl to, kad jai nepavyko pasiekti vieno ar kelių šių tikslų. Svarbiausias tikslas politiniu, ekonominiu ir socialiniu požiūriu turi būti būdo nutraukti smurtą radimas. Be jo nebus pasiektas nė vienas tikslas.

Klausimas Nr. 59, kurį pateikė Gilles Pargneaux (H-0163/10)

Tema: Draudimas gaminti ir teikti rinkai dimetilfumaratą

Kinijos įmonės "Linkwise" pagaminti sofos ir foteliai, turintys dimetilfumarato, Prancūzijoje buvo parduodami baldų parduotuvėse "Conforama". Žinoma, kad dėl šių alergiją sukeliančių fotelių ir sofų nukentėjo 128 asmenys. Po to, kai keliose Europos šalyse (Prancūzijoje, Suomijoje, Lenkijoje, Jungtinėje Karalystėje ir Švedijoje) vartotojai patyrė didelių sveikatos problemų, Europos Sąjunga uždraudė nuo 2009 m. gegužės 1 d. teikti rinkai dimetilfumarato turinčius produktus ir numatė prievolę atšaukti užterštus produktus, kurie turėjo dar būti rinkoje ne mažiau kaip metus.

Ar Komisija gali, viena, mums pasakyti, ar po šio laikinojo draudimo buvo priimtas galutinis draudimas visos Europos Sąjungos mastu? Antra, gal Komisija gali nurodyti, ar trečiųjų šalių gamintojai vis dar gali naudoti šį draudžiamą biocidą ir paskui eksportuoti dimetilfumarato turinčius produktus į Europos Sąjungą?

Atsakymas

(EN) Kaip pranešta Komisijos atsakyme į 2010 m. kovo 12 d. klausimą raštu P-0538/10⁽²²⁾, po dimetilfumarato (DMF) laikinojo draudimo plataus vartojimo gaminiuose nebuvo priimtas nuolatinis draudimas. Kompetentingos Prancūzijos institucijos vis dar rengia tokio draudimo pasiūlymą pagal REACH reglamenta⁽²³⁾. Tikimasi, kad pasiūlymas dėl draudimo bus pateiktas Europos cheminių medžiagų agentūrai (angl. ECHA) 2010 m. balandžio mėn. Manoma, kad pasiūlymo vertinimas užtruks maždaug 18 mėnesių nuo pateikimo Europos cheminių medžiagų agentūrai. Vertinimo proceso pabaigoje Komisija ketina parengti pasiūlymą dėl DMF pagal REACH, remdamasi ECHA nuomone. Priemonėse, kurias Komisija galėtų pasiūlyti, bus atsižvelgiama į Prancūzijos pasiūlymą ir ECHA komitetų nuomones.

2010 m. kovo 11 d. Komisija pratęsė laikiną draudimą iki 2011 m. kovo 15 d. Komisija ketina kasmet pratęsti laikiną draudimą dėl DMF plataus vartojimo gaminiuose, kaip išdėstyta jos 2009 m. kovo 17 d. sprendime⁽²⁴⁾, kol įsigalios nuolatinis sprendimas. Todėl visi plataus vartojimo gaminiai, kurių sudėtyje yra DMF, liks uždrausti Europos Sąjungos rinkoje, įskaitant importuojamus gaminius. Valstybių narių valdžios institucijos ir toliau palaikys draudimą pagal taisykles, išdėstytas Komisijos 2009 m. kovo 17 d. sprendime.

Galų gale svarbu prisiminti, kad DMF, kuris yra biocidas, uždrausta naudoti Europos Sąjungoje plataus vartojimo gaminiams apdoroti pagal Biocidų direktyvos nuostatas⁽²⁵⁾. Todėl problema dėl DMF medžiagos yra susijusi tik su iš trečiųjų šalių importuotais plataus vartojimo gaminiais, kurie buvo apdoroti DMF tose

⁽²²⁾ http://www.europarl.europa.eu/QP-WEB/application/home.do?language=LT

^{(23) 2006} m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB, OL L 396, 2006 12 30.

^{(24) :2009} m. kovo 17 d. Komisijos sprendimas 2009/251/EB reikalauti, kad valstybės narės užtikrintų, kad rinkai nebūtų pateikiami arba tiekiami gaminiai, kurių sudėtyje yra biocido dimetilfumarato (pranešta dokumentu Nr. C(2009) 1723) (Tekstas svarbus EEE), OL L 74, 2009 3 20.

^{(25) 1998} m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/8/EB dėl biocidinių produktų pateikimo į rinką, OLL 123, 1998 4 24.

šalyse. Po Biocidų direktyvos peržiūros 2009 m. birželio mėn. Komisija priėmė pasiūlymą dėl reglamento, kuris, be kitų priemonių, leidžia importuoti gaminius, kurie buvo apdoroti biocidiniu (-iais) gaminiu (-iais), leidžiamu (-ais) naudoti Europos Sąjungoje⁽²⁶⁾. Šį pasiūlymą šiuo metu nagrinėja Parlamentas ir Taryba.

* * *

Klausimas Nr. 60, kurį pateikė Charalampos Angourakis (H-0165/10)

Tema: Streiklaužiškos priemonės, nukreiptos prieš egiptiečius žvejus

Michanionos regione streikuojančių egiptiečių žvejų darbdavių nusamdyti banditai pasikėsino į šių žvejų gyvybę ir fizinį neliečiamumą, jų teisė streikuoti yra šiurkščiai pažeidžiama. Ir iš tikrųjų, kol vyko streikas, Graikijos darbuotojų užimtumo organizacija (OAED) priėmė darbdavių pateiktas suklastotas "savanoriškas streikuotojų pasitraukimo" deklaracijas be pačių žvejų sutikimo, leisdama įdarbinti daugybę bedarbių žvejų, nors įstatymas 1264/82 draudžia priimti darbuotojus į darbą, vykstant streikui. Be to, teismo sprendimas dėl egiptiečių žvejų profsąjungos pateikto skundo buvo atidėtas iki balandžio 14 d., ir tai suteikia laivų savininkams galimybę nekliudomai tęsti streiklaužių įdarbinimą.

Ar Komisija smerkia šiuos darbdavių išpuolius prieš darbuotojus imigrantus ir OAED virtimą streiko laužymo mechanizmu?

Atsakymas

(EN) Komisija nežino apie incidentą, kurį paminėjo gerbiamasis Parlamento narys.

Ji mano, kas smurto veiksmai prieš darbuotojus yra visiškai smerktini ir nepriimtini.

Visi turi teisę į savo fizinį ir psichinį vientisumą. Visi turi teisę į asociacijų laisvę, įskaitant profesinių sąjungų reikalus. Be to, pagal Europos Sąjungos teisę ir valstybių narių įstatymus bei praktiką darbuotojai turi teisę imtis kolektyvinių veiksmų konflikto atvejais, kad apgintų savo interesus, įskaitant streiko veiksmus. Visos šios teisės yra įtrauktos į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją (3, 12 ir 28 straipsniai).

Tačiau pagal 51 straipsnį Chartijos nuostatos yra taikomos Europos Sąjungos institucijoms, įstaigoms ir agentūroms tinkamai atsižvelgiant į subsidiarumo principą ir taip pat taikomos valstybėms narėms tik tada, kai jos įgyvendina Europos Sąjungos teisės aktus.

Nėra jokių Europos teisės aktų, kuriuose specialiai numatoma teisė streikuoti ar reglamentuojamos streiko vykdymo sąlygos. SESV 153 straipsnis pagal jo penktąją pastraipą tai teisei nėra taikomas.

Todėl kompetentingoms Graikijos valdžios institucijoms, įskaitant teismus, tenka pareiga įvertinti aptariamo streiko teisėtumą bei darbuotojų priėmimą streiko metu ir įgyvendinti atitinkamus nacionalinius įstatymus, tinkamai atsižvelgiant į taikytinus tarptautinius valstybės narės įsipareigojimus.

*

Klausimas Nr. 61, kurį pateikė Pat the Cope Gallagher (H-0170/10)

Tema: Airijos vyriausybės prašymas dėl pagalbos nukentėjusiems nuo potvynio

2010 m. sausio mėn. Airijos vyriausybė pateikė prašymą Komisijai dėl pagalbos 2009 m. pabaigoje nuo potvynio Airijoje nukentėjusiems asmenims. Ar Komisija gali informuoti kokioje stadijoje šiuo metu yra šis prašymas?

Atsakymas

(EN) Komisija Airijos prašymą gavo 2010 m. sausio 27 d. ir jį paskui įvertino Komisijos tarnybos. Kadangi Airijos valdžios institucijų nurodyta 500 mln. EUR žala yra mažesnė už normalų 0,6 proc. BNP slenkstį, kuris Airijoje šiuo metu sudaro 935 mln. EUR, Fondą būtų galima pasitelkti tik tuo atveju, jei būtų patenkinta daug konkrečių reikalavimų, išdėstytų Solidarumo fondo reglamente.

Komisijos tarnybos 2010 m. kovo mėn. parašė Airijos valdžios institucijoms, prašydamos pateikti papildomos informacijos, būtinos vertinimui baigti. Airijos valdžios institucijos, be kitų dalykų, turi tiksliai įvertinti žalą,

⁽²⁶⁾ COM(2009) 267 galutinis.

kuri sausio mėn. pateiktame prašyme buvo nurodyta kaip "numatoma patvirtinti" ir "orientacinė šiuo etapu ir bus peržiūrėta".

Komisija nuspręs dėl prašymo, kai tik gaus prašomą informaciją ir, jei bus nustatyta, kad reikalavimai yra patenkinti, pasiūlys pagalbos sumą svarstyti Parlamentui ir Tarybai.

* *

Klausimas Nr. 62, kurį pateikė Ivo Belet (H-0173/10)

Tema: Žiedo, juosiančio Antverpeno miestą, užbaigimas

Siekdama užtikrinti, kad jos veiksmai neprieštarautų jokioms direktyvos dėl tunelių (Direktyva 2004/54/EB⁽²⁷⁾), nuostatoms, Flandrijos vyriausybė, siekdama užbaigti Antverpeno miestą juosiantį žiedą, kaip numatyta sprendime dėl transeuropinių tinklų, nusprendė Komisijai pateikti naujo tunelio projektą.

Ar Komisija įgaliota formaliai patvirtinti šio projekto atitiktį direktyvos dėl tunelių nuostatoms?

Komisijos nuomone, šiuo atveju, per kokį laikotarpį būtų galima įvertinti tokį tunelio projektą ir pateikti nuomonę šiuo klausimu?

Ar Komisijos tarnybos ilgainiui pačios vykdo patikras vietoje, siekdamos nustatyti susijusių inspekcijų saugos ataskaitų atitiktį 2004 m. ES direktyvos nuostatoms?

Kaip Komisija vertina planus kasti transeuropinio kelių tinklo tunelį po vadinamąja Seveso įmone, šiuo atveju naftos chemijos įmone "Total"? Ar tai įvykdoma? Ar kur nors ES yra daugiau tokių tunelių arba tunelių projektų pavyzdžių?

Komisijos nuomone, atsižvelgus į saugą ir aplinką, ar geriau tiesti tiltą ar tunelį siekiant Europos transeuropinio kelių tinklo keliuose pašalinti transporto spūstis?

Atsakymas

(EN) Komisija žino, kad šiuo metu svarstomas klausimas dėl naujo tunelio, kuris sujungtų žiedinį kelią aplink Antverpeną. Tačiau Komisija nebuvo oficialiai informuota apie minėtąjį planą ir negavo išsamios informacijos.

Šis tunelis, jeigu jis bus statomas, turi, žinoma, atitikti Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimus, ypač Direktyvos 2004/54/EB ⁽²⁸⁾ dėl transeuropinio kelių tinklo tunelių būtiniausių saugos reikalavimų nuostatas.

Šios direktyvos 9 ir 10 straipsniuose bei II priede išsamiai aprašoma procedūra, pagal kurią patvirtinamas naujo tunelio projektas, saugos dokumentacija ir atidavimas eksploatuoti. Visais atvejais valstybė narė paskiria "administracinę valdžios instituciją" nacionaliniu, regioniniu ar vietos lygmeniu. Šiai valdžios institucijai tenka atsakomybė užtikrinti, kad būtų laikomasi visų tunelio saugos reikalavimų, ir ji imasi reikiamų žingsnių, kad užtikrintų šios direktyvos vykdymą.

Be to, pagal Direktyvos 13 straipsnį, rizikos analizę, kur ji būtina, turi atlikti institucija, funkciškai nepriklausoma nuo tunelio statybos vykdytojo. Rizikos analizė yra tam tikro tunelio rizikų analizė, atsižvelgiant į visus projekto veiksnius ir eismo sąlygas, paveikiančias saugumą, ypač eismo ypatybes ir tipą, tunelio ilgį ir tunelio geometriją, taip pat ir sunkių prekinių transporto priemonių skaičiaus per dieną prognozes. Rizikos analizės turinys ir rezultatai turi būti įtraukti į saugos dokumentaciją, pateiktą administracinei valdžios institucijai. Visą rizikos analizės procedūrą turi pradėti anksčiau minėta administracinė valdžios institucija. Komisija į šį procesą nesikiša.

Atsižvelgdama į pirmiau išdėstytas sąlygas, Komisija užtikrina, kad valstybės narės teisingai įgyvendintų Direktyvą 2004/54/EB; tačiau jai netenka atsakomybė ar įgaliojimai įvertinti naujų tunelių atitiktį Direktyvos nuostatoms. Todėl ji neturi nei "pateikti nuomonės", nei atlikti apžiūrų vietoje.

⁽²⁷⁾ OL L 167, 2004 4 30, p. 39.

^{(28) 2004} m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/54/EB dėl transeuropinio kelių tinklo tunelių būtiniausių saugos reikalavimų, OL L 167, 2004 4 30.

Seveso II direktyvos 96/82/EB⁽²⁹⁾ 12 straipsnyje dėl žemėtvarkos planavimo nustatyta, kad valstybės narės turi užtikrinti, kad jų žemėtvarkos politikoje ir (arba) kitoje atitinkamoje politikoje būtų atsižvelgta į didelių nelaimingų atsitikimų prevencijos ir tokių nelaimingų atsitikimų pasekmių sumažinimo tikslus ir ypač atsižvelgta į poreikį ateityje kaip įmanoma geriau išlaikyti tinkamus atstumus tarp šioje direktyvoje minimų pastatų ir pagrindinių transporto maršrutų. Straipsnyje reikalaujama kontroliuoti, be kitų dalykų, naujus projektus, kaip antai transporto sąsajas šalia esamų įrenginių, kur nauji statiniai gali padidinti didelio masto nelaimingo atsitikimo riziką ar pasekmes. Valstybės narės turi užtikrinti, kad visos kompetentingos institucijos ir planavimo valdžios institucijos, atsakingos už sprendimus šioje srityje, nustatytų atitinkamas konsultacijų procedūras, kuriomis užtikrintų, kad bus suteikta techninė konsultacija dėl statinio rizikų, kai bus priimamas sprendimas. Atsakomybė už šių taisyklių vykdymo užtikrinimą tenka valstybės narės kompetentingoms institucijoms. Komisija neturi informacijos apie tokius pasikeitimus Europos Sąjungoje.

Kalbant apie pasirinkimą iš tunelio ar tilto, Komisija iš anksto neremia nei vieno, nei kito konkretaus pasirinkimo. Poveikio aplinkai vertinimas ir saugumo poveikio vertinimas turi būti atlikti pagal taikomus Europos Sąjungos teisės aktus ir kompetentingos institucijos atsakomybe, kad būtų nustatytas geresnis pasirinkimas kiekvienu konkrečiu atveju.

* *

Klausimas Nr. 63, kurį pateikė Peter van Dalen (H-0177/10)

Tema: Masiniai žiaurumai Nigerijoje

Ar Komisija žino apie neseniai įvykusius 2010 m. sausio 19 d. ir 2010 m. kovo 7 d. masinius žiaurumus Plato valstijoje, Nigerijoje?

Ar Komisija žino, kad šie masiniai žiaurumai – ne pavieniai incidentai, o uždaras įvairių centrinės Nigerijos etninių ir religinių grupių smurto ratas?

Ar Komisija susipažinusi su pranešimais apie tai, kad vietos valdžios institucijos kartais dalyvauja šiame smurte ir dažnai apsiriboja tik pasyviu stebėjimu?

Ar Komisija paragins Nigerijos vyriausybę ir centrinės valdžios institucijas dėti daugiau pastangų sustabdyti nepaliaujamą įvairių centrinės Nigerijos etninių ir religinių grupių smurtą ir kad jos gerintų bendruomenių, kurioms gresia pavojus, įskaitant kaimo vietovėse gyvenančias bendruomenes, saugumą, perduotų masinių žiaurumų kaltininkus teismui, kovotų su esminėmis sektų smurto priežastimis, įskaitant socialinę, ekonominę ir politinę tam tikrų gyventojų grupių diskriminaciją?

Atsakymas

(EN) Komisija ėmėsi veiksmų, kad užtikrintų neatidėliotiną atsaką į neseniai įvykusius smurto protrūkius Joso mieste ir jo apylinkėse 2010 m. sausio ir kovo mėn. Kai tik pasirodė žinių apie konfliktus, už plėtros pagalbą ir humanitarinę pagalbą atsakingos Komisijos tarnybos susiekė su Nigerijos Tarptautiniu Raudonuoju Kryžiumi ir kitomis vietos agentūromis. Šitos agentūros patvirtino, kad humanitariniai daugumos nukentėjusiųjų poreikiai buvo patenkinti ir kad ligoninės sugebėjo susidoroti su nukentėjusiųjų srautu.

Nigerijai sugrįžus prie demokratijos 1999 m., buvo sustiprintos žmogaus teisės, bet taip pat padidėjo įtampa ir pagausėjo smurtinių konfliktų, ypač centrinėse valstijose. Per praėjusius dešimt metų dėl smurtinių konfliktų Nigerijoje mirė daugiau kaip 14 000 žmonių ir daugiau kaip trys milijonai žmonių buvo perkelti šalies viduje. Smurtą sukėlė daugybė veiksnių, įskaitant etninių ir kalbinių grupių konkuravimą ir varžymąsi dėl prieigos prie išteklių. Religiniai skirtumai dažnai paaštrina ir padidina esamus skirtumus, o dėl to kyla dar didesnių susidūrimų. Europos Sąjungos ir Nigerijos taikomose priemonėse derinamos neatidėliotinos diplomatinės pastangos su ilgalaikiu bendradarbiavimu vystymosi labui.

Europos Sąjunga buvo tarp pirmųjų Nigerijos tarptautinių partnerių, viešai paskelbusių savo nuomonę apie Joso mieste prasidėjusį smurtą. 2010 m. sausio mėn. Europos Sąjungos vyriausioji įgaliotinė užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos pirmininko pavaduotoja Catherine Ashton paskelbė pareiškimą kartu su JAV valstybės sekretore Hillary Clinton, Jungtinės Karalystės užsienio reikalų ministru Davidu Milibandu ir Prancūzijos užsienio reikalų ministru Bernardu Kouchner'iu, reikšdami didelį apgailestavimą

^{(29) 1996} m. gruodžio 9 d. Tarybos direktyva 96/82/EB dėl didelių, su pavojingomis medžiagomis susijusių avarijų pavojaus kontrolės, OL L 10, 1997 1 14.

dėl smurto ir tragiškų žūčių Joso mieste. Pareiškime visos šalys primygtinai paragintos susilaikyti nuo smurto ir ieškoti taikių priemonių skirtingumams išspręsti. Pareiškime federacinė vyriausybė taip pat raginama patraukti atsakomybėn smurtautojus ir palaikyti etninių ir religinių grupių dialogą.

Europos Sąjunga paskelbė kitus pareiškimus dėl Nigerijos 2010 m. vasario ir kovo mėn., ragindama siekti stabilumo ir pabrėždama teisės viršenybės, atsakingo valdymo ir atskaitingumo skatinimo svarbą. 2010 m. kovo mėn. Europos Sąjungos delegacija Abudžoje pateikė diplomatinį demaršą Nigerijos užsienio reikalų ministerijai, smerkdama naujausius smurto protrūkius kaimuose aplink Joso miestą.

Kalbant apie konfliktus Joso mieste 2010 m. sausio ir kovo mėn., kariuomenė atliko lemiamą vaidmenį įsitraukdama, kad suvaldytų padėtį ir neleistų plisti smurtui. Vis dėlto buvo pranešimų apie kariuomenės ir policijos be teismo įvykdytas egzekucijas. Bet iki šiol nėra jokio nepriklausomo, patikrinamo patvirtinimo nei dėl mirusiųjų ir perkeltųjų asmenų skaičiaus dėl konfliktų, vykusių 2010 m. sausio ir kovo mėn., nei dėl tvirtinimų apie tokį kariuomenės vaidmenį.

Kaip gerbiamasis Parlamento narys žino, bendruomenių konfliktai Joso mieste vykdavo nuolat: didžiausi susidūrimai įvyko 2001, 2004 ir 2008 m. Per 2008 m. protrūkį žuvo labai daug žmonių, ir po šių įvykių Plato valstijos vyriausybė pradėjo tyrimą. 2009 m. lapkričio mėn. federacinė vyriausybė pradėjo tyrimą federaciniu lygmeniu. Tyrimo valstijos lygmeniu rezultatai nebuvo paskelbti, o federacinės vyriausybės tyrimas vis dar nebaigtas. Europos Sąjunga paprašė, kad Nigerijos federacinė vyriausybė atliktų naujausio smurto protrūkio priežasčių tyrimą ir patrauktų atsakomybėn smurtautojus.

Per Europos plėtros fondą (EPF) Europos Sąjunga palaiko vystomąjį bendradarbiavimą su Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno (AKR) šalimis, įskaitant Nigeriją. Du svarbiausi paramos Nigerijai sektoriai pagal bendradarbiavimo programą yra taika ir saugumas bei valdymas ir žmogaus teisės.

Europos Sąjunga aktyviai skatina taiką ir saugumą, palaikydama politinį dialogą su Nigerija pagal peržiūrėto Kotonu susitarimo, kuriame taikos palaikymo politika užima svarbią vietą, 8 straipsnį. Europos Sąjunga teikia ypatingą svarbą teisėms į religijos, tikėjimo ir žodžio laisvę savo dialoguose su trečiosiomis šalimis. Minties, sąžinės, religijos ir tikėjimo laisvė yra viena iš pagrindinių žmogaus teisių ir ją saugo daug tarptautinių priemonių. Pagal Kotonu susitarimo 8 straipsnį Europos Sąjunga palaiko nuolatinį politinį dialogą su Nigerija dėl žmogaus teisių ir demokratinių principų, įskaitant etninės, religinės ir rasinės diskriminacijos klausimus.